

Pag 233

Ine 854

Tractatus singularis ptra Auerroystas de humanaꝝ aiaꝝ
plurificatiōe ad catholice fidei obsequiū Patauij editus.

CQuinctiū Hemiliāl Limbraci Poē. Endecas Epos in libellū Antōij Tubete in Auerro.

An mens vna regat perennis orbem:
Et qđ continet ysq; & ysq; mundus:
Nec plures anime: sed omnium vna:
Vt dicebat Auerroys Sophista:
Error prob malus: & scelus nefandum:
Si quis scire volet: nouum libellum
Et doctum legat: & bene eruditum

Antony hauriat aure pensitanti.
Hinc discer sequier fidem fidelem:
Quam prestare sequi: tenere debet:
Qui volt ingredier fores olympi:
Hoc: quod deputat: est magis probandum:
Qd si de folio exeat Sibylle

CPrefatio item altera libelli consimili themate ac pede ad lectorēm per viꝝ doctissimūz.

Atrum de nibili deus creare
Mundum quiuerit: an magis putari
Semper beat extitisse: & vtrum
Sint plures anime: vel vna tantum
In mortalibus omnibus: quod aiunt
S tulti posse probari Auerroyste:
Isto discere lector in libello:

Sic vt nullibi clarius valebis.
Verum singula queq; ruminare
T ecum tempore non breui memento.
Nam sunt sensibus abditis referta.
Hunc Antonius ille quem Tubetam
Dicunt: edidit ordine in Minorum
Quo non credimus esse doctorem.

CIndex operis in fine libri.

Clerendissimo in Christo prius et D. Dno Petro Barocio Patavino Presuli Dno suo obseruandissimo Frater Antonius Patavinus Minister Provincie. S. Antonii Ordinis Minorum: humillimam commendationem.

Musculum de unitate istellis in Averro. a me iam finiti: anque et manib[us] meis elapsi in alteri manibus deueniatis: ad. V.D. visendum simul et corrigendum tradidi: que per singulari doctrinae via et orthodoxe fidei integritate (quod vos ceteris postare semper existimauit) remedabili et scrupulosas suinas ac in fidem perplexas (si quae sunt) omni iure vero delebitis. Sigil autem in eo catholice sententie producere vero gravissimo iudicio probatum sanctitatem fuerit: tamen mihi piucundum futurum sit: lucubraciones meas a tanto presule laudari: iucundius tu erit: ut quae percepites et deliri sunt in via Averrois: ex ipso aliqd fructus et utilitatis percipient. Unum postmodum quae si confositi in via Averro. ac sepulti: reuiniscere ad vitatem pariter et salutem possint: a quod prorsus exciderant: suaque deliramenta agnoscere ac detestari. Vos Igitur Colendissime. D. opus aut abhiciendum aut probandum suscipite: et qui mea scripta legetis: me seruum. V. obsequientissimum ac studiosissimum esse memineritis: cuius benedictioni me humiliter commendabo. Ex coenitu nostro. S. Antonii. Die. XIX. Aprilis. M. CCC. XXVII.

Petrus Barocii Ep[iscopu]s Padu. Anto. Trôbette: Provinciali Ministeri Provincie. S. Antonii ordinis minorum Salutem.

Erlegi tam opus tuum de intellectu abste lucubratum. Placuit mihi maiorem in modum. Sunt nam in eo et acutissima: et ad pullulantes subide illorum quae in commonitorum Aplici doctrinam variis et pegrinis abducent volunt errores extirpados utilissima. In quo illud mihi super oiam placuit: quod Solie caput gladio ei pro amputati: dum illis ipsis rationibus quod ille tamquam vissimis utitur: eum redarguis atque obmutrescere facis. Nec illud displacevit: quod aduersus quosdam nostris temporibus Auctores: Averroym pluris quam ipsius Euangeliu facientes: cum quodam ut ita dixeris) zelo religiosis nre iuncte neminem noasti: ut et quae in culpa eent: corrigerem semetipsum possent: et quod corrigi non possunt: de te tu quis quod non possent: quod se tales esse differunt. Hec oiam ut edas tam ipressoribus velut: multis nobilibus ingenis: que aliqui prodidit irant: profutura. Nam sapientia absconsa: et thesaurus iustus: utilitatis asserre nil possunt: sicuti in Ecclastico scriptu legisti. Quod ipsi etiam in euangelio Domini ait: seruum quod talentum in terra abscondit: et eum quod minima in sudario repositum tenuit: iure condonans. Lui si etiam alia tua opuscula ut imprimantur addideris: rem sane quam bonam feceris. Multi multa scripserunt: et quotidianie scribunt: qualia auctoribus hec pauci: ut non dicatur nulli. Vale Datu Padue. Pridie Idus Julias. M. CCC. XXVII.

Clerendissimo in Christo prius Dno Iuliano: Tituli. S. Petri ad vincula Ep[iscopu]s Cardinali: et ordines minorum protectori Laudissimo Frater Antonii Trôbetta priuincie. S. Antonii eiusdem ordines priuincialis minister se plimi commendat.

Am hac nostra temestate siue ob demerita nostra: siue ex hominibus iuascete negitia: errores plimi in fidei unitate istellis nostris: et ei plificatores: Ego quod catholicus sum: et sacratissimam fidem non ex coi timi sacro regenerationis Christi: et ex catholica professio p[ro]sternitissime deuouit: iustus sum: hostes catholice et ipsi p[ro]fice vita accipi debere: nec non vissimus in nali p[ro]bia lucidis et aptis fundantis manus operere: et Christi iniurias propulsare: non aut laxis et torris: et suis est Auctori abditi et lenio p[ro]figit falsa: ut aduersarij insueat effingere. Quod minus doctrinae eo libet molitur: quo studiosis adulescentibus: et quod ad solam nudamq[ue] vitatem oib[us] itermissis passim accurate ostendit: recr[ea]t salubriterque insultu sit. Cum persertitur multi badiernis tempib[us] temerary et bonorum fratrum expertes: magna loquacitates et gradia vba (ne ab ipsis quod intelligibilia obducto supcilio trutinantes: insulse conente Aristotile in eorum siuaz adducere: et pueris sensibili et doctrina qda adiecta barbarie homini ex parte labefactata efficere. Hoc ergo opus pro virili mea aggressus ad istos eliminanda et diruenda fundamenta: nomini tuo glioso dedicare constitui: cuiuscum ob virtutes immeras: Cum ob tua p[ro]cla in me merita me totum deuinctissimum sentio. Quicquid n[on] virtutis: quicquid honoris: quicquid dignitatis in me est: a te uno tanquam a fonte in me multas gratias effluente: proficisci. Quo fit ut cum seruus non in memor non igrat: non idignus tuis beneficiis videri velut: fructum tue in me exornatiois h[ab]uc minimu et abiectissimum offero humiliiter et deuoueo: que ex arbore a te culta emanasse p[ro]spicies: in quod sigil tua amplitudine dignus: et p[ro]sternitissimo ingenio et eruditio tue sentaneum iuuenies: id tue in me diligenter: sin minus expostu: discussum et exagitatum: mee ignauie et ruditati ingenio arbitribus velut. Opusculum autem habens: cu[m] pestilentissimi errores tota hac patria expellerentur et p[ro]ples: hac de unitate vellet: affectisset islam) Religiosissimus et eruditissimus presul Urbis nre Patavini Petrus Barocius ad coe bonum: et ut ad p[ro]ples fidei vita puereret: ut totum gymnasium Lancelarii: et studiosissimum doctrine scholasticis tradite celorum reuulsus p[ro]p[ter] accurate examinatu Imp[er]atoris formadu iussit. Lui ex mea in ipsius obsequia: ne a sapientissimo ei iudicio discederet: libes spoteque cessit. Quod si habens institutum p[ro]bau[er]is et plimi p[ro]futurum p[ro] tua sapientia diuidicaueris: labores ad habens suscepti: et lucubraciones mibi gratae: iucunde extabunt. Sin autem superacaneum habens: nec coi utilitati cessu arbitraberis: facile a Clericis tua venia spo me secutu: quod supra vires ingenii ac doctrine: solo fidei ardore iesu huius concertatatis disceptatione audet: p[ro]diderim. Valeat. T. Amplitudo: cui me suu et m[anu]cipiu humillimum et obsequientissimum semper submitto. Patav. II. Kal. Februa. M. CCC. XXVIII.

C Julianus Ep[iscopu]s Orléensis Cardinalis. S. Petri ad vincula Major penitentiari Venerabili. M. Antonio Trombetete priuincie. S. Anto. Ordinis Minorum Minister nobis in Christo dilectissimo Salutem.

Am multa p[ro]clari monstra ingenii et eruditiois tue edideris: nullum plane iudicio nro esse luculentius aut laudabilis: eo ope: quod nup de unitate istellis varia et excellenti doctrina refertur et elaboratum nob[is] dedicasti. Hoc sigil op[er]um est singularis et eximie subtilitatibus: in quod non minus argute: quam copiose recessent oiam veterum pharos dogmata: eliminatisque oib[us]: quod circa unitatem istellis surrepserat: erroribus: ea docent: quod Christiana et catholica schola habet istellis professio credere et tenere debet: Quod beatus lucubraciones dici sane non potest: quod grate nobis et iucunde fuerit. Neque p[ro]fecto ullum muneris genus est: quod p[ro]p[ter] nos voluptatis afferre potuerit: quam libellus hic tuus eruditissimus: quem et legimus libenter: et tunc erga nos benivolentie pignus carissimum habemus: tibi quod maxima gratia agimus: quod p[ro]p[ter] coi fratrum utilitate habens tamquam operam et studium nostrorum honoris tibi et yui fore cognoverimus. Valeat. Che[ri]. XXXVI. May. M. CCC. XXVIII.

Eximy sacre Theologie metaphysiceque monache: Magri Antonii Trombete patavini ordinis minorum priuincie Sci Antonii ministri. Questio de aiaru buanaz pluralitate catholice Auerroyz sequaces in studio patavino determinata.

Aia intellectua sit forma subalis corporis humani ei vnitam p informatioem sive opinionem Ari. Et ar. q. n. Nam z. de aia. Intellectus buanus est ipsius mixta et separata. t. c. Sed forma que est vnitam mae et corporis sive esse et informatioem non est sic mixta et separata. g. t. Or si dicas q. intellectus buanus est separata mae sive oponeat: quod huius oponeat quia non coicat corpori. Cum non depedeat a corpore i opacitate ab obo. C contra. q. ex opere separato aie intellectus excludit esse separatum ipsum. ex primo de aia. t. c. o. i. Sed si sit opere aie sic separata a corpore et abstracta quod non sit actus corporis: ut videtur ex ratione: sequitur q. aia: cuius est talis actus: non erit actus corporis. Cosequentia probatur. Non. n. v. e. abstractior et indebet separatio forme quam esse ipsum: et accusetur subz ipsum. Huius intellectus est opere intellectus et accusetur receptu in ipso. g. s. si intellegere non est forma que coemunetur corpori tanquam subiecto: sequitur q. nec intellectus.

Ad oppositum arguitur. Aia intellectua est actus primus corporis physici t. c. Igitur informat corporis: nota: a. p. b. Nam z. de aia data diffinitio de aia quod est actus corporis t. c. statim Aris. dat alias. t. c. o. z. 4. Or est illud quo vivimus sentimus et intelligimus primo. Ex quo per intellectum humanum comprehendit subiecta diffinitio. Et i p. tertius dicit. Or p. m. quo aia cognoscit et sapit est per subiectiuam aie. Luius diffinitioem promisit in z. Ex qua diffinitioem colligimus: quod aia intellectua est actus primus corporis. Ita aia intellectua est p. m. quo vivimus t. c. Huius nihil formaliter operatur per formam que sit p. m. formale operationis: nisi sit forma in ipso. Igitur intellectus est forma in nobis: et non forma que sit actus secundus. Igitur est actus primus: et non nisi corporis buanus: quod est t. c.

In ista questione tria faciemur. Primo vide bimus de intentione Auerro. circa intellectum buanum. Secundo an opere Auerro fuit opere Aristoteles. Tertio videbitur de quarto sive veritate.

Intentionem Auerro fuit circa p. m. non diffuse per tractans. Articulus. I.

Articulus. I. **I**nca primus non obducat sive Lomae. quod forma physica et naturalis est duplex. quod cum non facit vnu p. se: sic quod informat mae et ipsas perficit in ratione actus primus: et per prima eius pfectio: quedam quod cum non facit vnu p. se non vnitatem sponit: ut pcedens: nec vnius mae: ut prima eius pfectio: sed facit vnu cum non vnitate ordinis et vnitati ei in ratione principi opatiui quantum ad ei pma oponeat quod est sibi essential. Hac autem distinctionem inuit p. m. z. d. aia. t. c. o. i. vbi huius. (De intellectu autem et prospectiva potestia nihil adhuc manifestum est: sed v. aliter genus aie esse t. c.) Huius postmodum inferitur subdit. (Reliqut autem ptes aie manifestum est his quod non sunt separabiles) vbi Aris. ponens aliquam eam esse formam separata a mae seu a corpore: non intendit de separatione sive locu et situ: sed de separatione qualitatibus ad hoc quod non est pfectio recepta i

mae informatis ipsas ad intellectum Lomae. Et Lomae. huius quod aia intellectua v. aliud genere ab aliis: et quod est aia cum aliis est equocatione. Et inferitur Lomae. zz. subdit. Quod declaratur enim in unaquaque alia aia ab intellectu quod est pfectio corporis naturalis organici. Perfectio. n. est finis et completem pfecti: finis autem non separata a finito t. c. Et in hoc eodem z. Lomae. 7. Perfectio. n. in aia rationali et in aliis virtutibus anime de pura equocatione: ut declarabis post. Et in de subiectu orbis iquit idem Lomae. Quod quidam sunt forme quod ostenduntur per mae: quedam non: cuiusmodi est solus intellectus. Ex quod omnibus colligitur suprascripta distinctio.

Cetera distinctio est ista. Unitas est quod aliquid est unum est multiplex. Quidam est unitas aggregata: quidam ordinis: quidam sponit: multa unitas quedam simplicitatis. Unitas aggregata est aliquo per existentiam simplis in actu: quo per nullum ordinatum essentialiter ad re liquum: quae ad modum cumulus vel acerius: de quo huius Ari. quod non est aliquid propter ptes simul sumptas. 8. metaphysica. t. c. i. Distinguuntur tale totum est unum per se quod est unum sive sponit et est unum aliquid propter ptes. 2. unitas quod est ordinis addit supra ptes simul sumptas ordinem essentialiter. De qua huius Aris. 12. metaphysica. t. c. 5. Quod omnia in universo sunt unum: quod ordinantur ad unum: et talis unitas se habet per additum ad posterum unitatem. Nam in cumulo vel acerio est primum ordinis iter ptes sive situ et locu: quod est tunc acciditalis. Nam quod est primum sive situ potest esse posterum. 3. unitas addit etiam supra secundam informationem: quod resultat ex partibus habentibus ordinem essentialiter iter se: quae sunt informatio reliquias: et una est actus et reliquo potest. nam. 9. metaphysica. h. albus est unum aliquid: quod albedo iest homini. Compositione. n. est ubi aliquid est ut actus et aliquid ut potentia: ex. 8. metaphysica. ut nunc allegatur est. Huius unitas quod est per sponit quidam per se: quedam per accidens: et illa quod est per se addit supra aliud: quod illud quod est unum per accidens. Unitas simplicitatis addit pfectam idem est omnia per se in tali uno: quod unitas regitur in simpliciter necesse. Sicut est de: de quo dicit Augustinus de civitate dei li. ii. cap. io. Id est simplex est deus: quod est ergo huius.

Contra Auerro fuit positio de aia intellectua multipliciter probatur per se: quod non est forma naturalis corporis humani: etiam septem p. m. ibidem.

Et his pmissis opinione Lomae. ris in hac mae per stringendo quantum coniunctione de intentione eius posse non est. Quare p. m. est ista. Aia intellectua non est forma corporis buanus: capiendo formas naturales primo modo. Probatur ista secundo. Tu quod dato opere isti p. m. clonus: anima intellectua non esset aliud genere ab aliis: nec esset aia cum aliis equo: ut pmissus est superius de mente ipsum. Tu et per rationem: quod intellectus est subiectum sue operationis distincte a corpore. quod non est forma corporis: a. p. b. quod intellectus immediet recipit in aia: et non coicat corpori: quod est opere principaliter. Nam p. m. ex primo de aia. t. c. o. i. Si sit aliqua operatione in qua non coicet corpus nece est ipsas separari non quod est localiter et sive situ: sed essentialiter et entitativiter: quod non informat mae. Et affirmatur: quod quoniam aliquam sunt unum in actu per divisionem: i. e. ipole est quadruplicare quantitate nisi quadriga lignum: sed forma quod est p. m. operandi et sua operatione sunt unum in actu: sicut accusatio et subiectum. g. t. vnu si quantitas esset res dista a corpore: ita quod quoniam isto per se est in actu separatis et divisionibus: et vltius quantitas non esset pfectio et complementum corporis: quodlibet isto heret propriam quadruplicem. Igitur si corpus attigit entitatem aie: ita quod aia sit pfectio: nece est quod attigit operationem aie: sed non attigit operationem aie: que est intellectus: quod in ipsa non coicat corpus: tunc. n. est operatione malis. g. t.

Consecundo arguitur ad conclusionem principalem. Si intellectus est forma corporis: corrumperetur ad corruptionem

Articulus

ipius. **N**isi est finis. igitur et ass. **A**lia pbae: quod est finis et perfectio maiæ corrupçionis ad corruptionem ei: sicut figura que est perfectio quantitatis destruit perfectio destruta: et destruta subiecta: et destruita subiecta.

Contra arguit ad principale. Si in intellectu est forma corporis: extendit ad extensum corporis: sed non extendit. igitur et. maior pbae: quod perfectio et perfectibile sunt correlativa: et uno multiplicato in plurimam multiplicatur et reliquo. Nam licet perfectibile sit unum in actu: est tamen plena potentia: quam sit potentia ad divisionem: et quod perfectio prima corporis erit unum in actu et plena potentia proximabilis. **E**t confirmatur: quod si perfectio consideratur perfectibili extenso est abstracta ab eo extenso et quantitate consequitur quantitate: et ita si perfectibile esset padus: et perfectio ratione non minus perfectio ipsa possit formare et perficere ipsum perfectibile: quod distatia mediua et. que concernunt statum nihil faciunt ad hoc quod perfectibiliter.

Contra 4° principale: si intellectus est forma (informans vel non) corporis educeretur de potentia maiæ: sed intellectus non educitur de potentia maiæ. igitur et. pbae. Nam educitur de potentia maiæ. id est metaphysica. imperfectus deducitur ad eum perfectum: et incompletum deducitur ad complementum: sicut cera trahitur ad figuram. Ex quo sequitur quod educitur de potentia est ipsum perfectibile trahi ad actu et perfectionem. prior: minor pbae. Aliogn. n. aia intellectu non crearetur sed theologos: nec veniret ab eis secundum physis: quod est et.

Contra 5° principale: Quoꝝ rationes sunt ex opposito immediate videntes aliqd unum genus modum actus: illa non potest similitudinem constituere unum et. Nec unum potest esse perfectio alterius: sed corpus et corporeum diducunt subiectum modum actu. igitur et. maior pbae. Nam quod rationale et irrationalis diducunt alio: ideo ista duo nullum unum et. constituunt: nec unum est perfectio alterius. Probat etiam ratione nam ex duobus: quoꝝ quodlibet est actus: nec unus est in potentia ad aliud: nullo potest fieri in re unum. Sed quocumque due dicitur dividentes aliquod unum esse inmediate sunt actus. Nec unum est in potentia ad reliquum: quoniam sunt opposites. igitur et.

Contra 6° principale: Quid fortius quod est perfectio corporis coicat corpori suum effectum formaliter: sed intellectus non est hoc. igitur et. Non non cum minor: maior aut pbae sic. Sed susceptio aliquam formam: puta albedinem aut nigredinem denotat alium. vel nigrum: nisi per hoc et. actum proprium sibi formaliter existens. vel albedinem aut nigredinem. igitur si intellectus est perfectio: informans corporis humanum: sequitur quod corporis humanus erit intellectus. **E**t confirmatur hanc: quod si intellectus informat corporis: igitur dat sibi esse in ratione forme: sed dare esse in ratione forme est contare sibi suum esse formale: et constitutio subiectus in tali esse: esse autem formale intellectus est esse intellectuum et id est sensibile. igitur et. **C**ontra 7° principale: possumus ex duobus: quodlibet recipit denotatoz et quodlibet recipit a quoꝝ illo: ut pbae inducitur in eis. igitur et. si sit compositum ex duobus: quoꝝ unum sit alterum perfectio: principalius denotabit a perfectiori: ut colligit de mete Arist. 9. et 10. et hoc. Si ergo subiectus rationis alicui corpori in ratione forme: sequitur quod totum constitutum ratione per maius dicetur quantum et visibile. ratione formae dicitur id est sensibile. **C**ontra 8° principale: si intellectus unit alicui corpori in ratione forme intellectus erit eiusdem receptio cui sua materia. non est flos. igitur illud ex quod sequitur: **A**lia pbae: quod forma non recipit sine sua materia: et quod non cui receptio est materia sensibilis erit forma: falsitas patitur pbae. Quod materia recipit id est materialiter et signata. igitur et intellectus tamen apprehenderet formas individuales et signatas: et ex multis non possit apprehendere ylesia: quod est experientia.

Contra aia non est in corporis motrix secundum Averroem. **O**ctavo. II.

Secunda octavo aia intellectu non est forma corporis humani praeceps in ratione motoris secundum Lomem. **I**sta est pbae: quod dato opposito sequitur quod ex aia et corde isto modo non plus fieret unum quod ex intellectu et corde: non est flos: quod plus dependet aia intellectu a corde humano quam intellectu a celo. **Q**uod intelligitur si dependet a celo: ut coexistit

ipm hoc est praeceps pro motu locali: quod est operatio extrinseca et accentalis intelligentie: quod est pro perfecto alterius ab intelligentia: et recipitur in altero ut perfectio ipsius: sed aia intellectu regreditur corporis humani pro perfecto eius primaria et entialiter: quod est intelligere. igitur et. **A**lia est unius. **Q**uod utrobius est et quod in uno motoris et mobilis: quod tamen importat unitatem ordinis iterum aliquod duo entialiter ordinate. **O**rdo autem intelligentie mouentis ad celum est quod est entialiter: si est ordo quod est iter aia intellectu et corporis humani: dato quod est tamen appropter ut motor. **E**t confirmatur: quod si unius aie ad corpus est et praeceps ut motoris ad mobile: non magis aia intellectu et forma physica: et secundum consideratio physici quod est intelligentia mouens celum: non est flos. igitur et. **A**lia pbae. **Q**uod est enim necessarium intelligentia orbis: ut motrix sic aia corporis: et est magis: quod secundum Lomem. aia non unius corporis et hoc in opendo seu in ratione principi operativi: nisi infra annum distinctionis: cum ipsis discernere: **B**autem non est de intelligentie respectu orbium. **I**mpole. non est apud Aristotelem. intelligentia non mouetur et per se: et tamen Aristotelem et Lomem. non ponunt intelligentias esse formas physicas: sed metaphysicas et suas quiditates: hoc est ut sic considerari a metaphysico non a phycico. **O**ppositor vult secundum aia intellectu et physico. **T**extus et. **Z**et. **D**u Lomem. hoc est quod aia intellectu est ultima natura: et prima abstractio.

Aec valet quod de quabusdā iuuēnib⁹ temere suggestum. Digestum acgrēdat: quod nouis delectantur: ut inquit ille. Est. n. cūctaz non ga novitas gratissima rex. **V**iz. quod aia intellectu quantum est ad suam qualitatem et intellectus eternus est de consideratione metaphysici: si Averroës intellectus: quod ad intellectus nouus est secundum considerationem physici. rostrum.

Contra hoc de consideratione physici quod ex suis naturis intellegit. **L**orem nat et determinat ad corporis physicum: ut actus primus eius: sine quod fugient corpore esse non potest secundum suam quiditatem. **A**lia intellectus est hoc. igitur et. pugnat. **M**aior vero non: quod secundum suam quiditatem dependet ab esse naturae. **L**orem est ens naturale. Quoniam hec diffiniri per ipsum: minor pbae: et. et. et. et. et. de aia. **N**on aia intellectu ex sua natura et ex ratione eius formaliter nata est esse per perfectio corporis physici cum pertinet sub diffinione aie ut declarabit in 2° arti principali: et est aliquod modo actus primus corporis secundum Lomem. et est per se opandus in corpore quod ad eius operationem primam et entialiter. Neutrum eorum pertinet in intelligentia. **V**iz. quod sit per perfectio corporis: nec quod sit per se opandus per se in corpore. **E**t secundum confirmatur: quod si aia intellectu et per accidens forma physica: non est flos. igitur et. falsitas multis pbae: quod secundum Aristotelem et. et. de aia apprehendit intellectum sub diffinione aie: quod non est nisi per se pertinet sub ipsa. **E**t videri illud quod sunt accidentia sunt omittenda ab arte: quod non determinaret physicus de aia: ut est forma corporis humani: quod nullus credit: **A**lia pbae: quod aia non esset forma corporis nisi quod ad operationem sibi accidet: et detinatur et respicit omnino per accidentem. s. quod ad intellectus nouus: quod non est perfectio eius secundum se: et hoc est re alicuius determinati id est. **I**gitur aia intellectu est per se formam metaphysica: et per accidentem physica. **C**ontra hanc quod dicitur: quod quantum est ad intellectus eternus aia intellectu non est secundum considerationem physici. **A**verroës intellectio intellectu est intellectus sine eterna siue non dependet ab obso sensibili et natura. igitur secundum considerationem de aia secundum suam subiectum est natura: **A**lia non: et falsitas multis pbae: quod ois intellectio quod non est eadem obso categoriis ab obso: et dependet eternaliter ab ipsa: et salte coexistit per ipsum. **I**ntellectio quantum aie est istis sensibilibus et naturis: est hoc. igitur et. maior pbae: quod quantum est ad intellectus eternus aie et istis sensibilibus et naturis coexistit per ipsum: ut per se in alteritate naturae: si est assumptus in ista maiore: et cum dependet etiam alicuius ab aliquo in eis non sit nisi in aliquo genere. igitur tale dependens categoriis. **M**inor pbae: quod intellectus quantum de istis naturis et sensibilibus aie intellectus non est eadem istis sensibilibus: et coexistit per ipsa saltem secundum nam specificam ipsum: ut est secundum Lomen.

cedit. igiferit posterior et depedēs ab ipsis in eē: et pōis cābi. **S**3 forte ad h̄ dī: q̄ aia itellecūa itelligit itel lectōe eterna ista mālia sēsibilia p̄ essentiā ppriā. **S**3 p̄. q̄ iter obm̄ et potētiā coḡscētē d3 ee p̄portio: et nō tm̄ p̄portio: s̄z etiā aliqlis silitudo: q̄d v̄ posse p̄bari p̄ illud p̄mi de aia. tex. cō. 33. vbi Ari. cōmēdat ātiquos q̄ cogni tio sit p̄ assilatōe coḡscētis ad cognitū: s̄z ista p̄portio nō pot saluari iter eēntiā aie itellecūa: et ista sensibilia mālia. iḡ p̄ essentiā aie itells possibilis nō assilabif̄ istis sen sibilib̄: et p̄. q̄ p̄ essentiā ppriā nō poterit ip̄a itelligere. vñ ista rō pot sic p̄stringi. Si eēntia aie mouet itellecūa possibilē ad itellecūe istoꝝ nāliū: op̄z q̄ moueat vt est aliq̄ mō silitudo ip̄oꝝ et for̄ imitatia p̄ q̄sto rep̄itiat ip̄a itellū s̄z eēntia aie nō est h̄: q̄re t̄. **L**ōfirmaſ: q̄ f̄m Lōm̄. in de sōno et vigilia. si itelligētia ab̄ intelligerent ista mālia eēnt māles: q̄ nā nō valz: nisi p̄ hoc q̄ cognoscens assilat̄ cognito. **P**. ad p̄ncipale arḡ Aristot. iz. metaph. et vbiq̄ p̄tractat de formis abstractis. s̄. in telligētis sp̄ excludit aiam: oñdendo q̄ iste sube abstrac te sunt oñno abstracte a mā et q̄cūq̄ magnitudie h̄ se: et q̄ ad op̄onē eī p̄mā q̄ est itelligere. vñ oñdit q̄ iste itel ligētia sunt sine magnituꝝ p̄ h̄ mediū q̄ sunt itellecūa les sine mā: vt i tex. cō. 30. et 36. q̄d nō v̄ posse dici de aia. **I**tē ex opione seq̄ret q̄ aia itellecūa nō itellecūa. eēvltia nāliū: et p̄ abstracta p̄: q̄d est h̄ Auerroyz. z. pl̄y. vt allegatū ē. pbaſ: q̄ si ē vltia: aut f̄m esse aut f̄m p̄side ratiōe. Si p̄ mō: aut tale esse ē subale aut accītale. Si p̄ mō: h̄. ppoꝝ: q̄ si ē vltia nāliū h̄ ē eēntiale. ḡ et h̄ op̄. nē eēntiale: q̄ ē itelligere simplr̄: nō itelligere vt nūc aut vt h̄. Si z̄. mō ē vltia. ḡ p̄ accīis ēvltima: et nullū ordinē essentialē h̄ ad alias nāles: q̄d nō p̄cedit. Si vo deē z̄ mēbz p̄ncipale. v̄. q̄ ē vltia h̄ p̄sideratōe. **D**iversus modus p̄siderādi et alterī rōnis nō facit aliqd eē p̄m̄ i cō sideratiōe nāli aut vltimū. Qm̄ p̄p̄ nō h̄ fieri i equoco s̄z i vniuoco. 7. pl̄y. tex. cō. 24. **S**3 p̄siderare aliqd h̄ ēē topōnē eī eēntiale: et p̄siderare aliud nō f̄m eē: neq̄ f̄m op̄onē eī eēntiale: s̄z solū accītale est pure equocū. Iḡ iste diuersus modus p̄siderādi nō fac aliqd esse p̄m̄ p̄sideratu in nālib̄ formis: s̄z tm̄ vbi aliqd eodes mō p̄sideret ibi pot̄ p̄stitui p̄m̄ et vltī. alr̄ nō. **P**. p̄firmat h̄: q̄ si alie for̄ p̄sideren̄ q̄ditatine et aia itellūa solū q̄ ad itellecūo nē nouā: cū cognitio q̄ditatia sit simplr̄ p̄oꝝ et p̄fectio: ex 7: metaph. tex. cō. 4. seq̄ q̄ alie for̄ nāles erūt p̄ et p̄f etī p̄siderate a nāli. t̄ aia intellūa erit vltia vltimī. p̄sideratōis p̄fecte: et nō vltia h̄ ē p̄fectissima: q̄d ē h̄ Lōm̄. loco pallega. Nā p̄fec̄: rei p̄siderate attēdīf̄ penes rōnes p̄siderādi: et nō penes rē p̄sideratā tm̄: vt illud dicat p̄f etī coḡscibile i aliq̄ scia: q̄d nō solū ē p̄fectī i se: s̄z et p̄f etior̄ mō p̄siderat. Immo seq̄ret q̄d aia i ḡne nlla b̄ref cognitio p̄fecta a nāli: q̄d pb̄: q̄ de nullo v̄li h̄ cognitio p̄fecta: nisi distincte coḡscān̄ fōes eī p̄tes subiue: et p̄f etissima eī p̄s subiua. Nā totū ē tale: q̄n̄ ē h̄ oēs eī p̄tes: ex s̄nia Ari. 5. metaph. ca. de toto: q̄d nō ē in p̄posito.

Cia h̄uana cū corpe nō cōstituit vñ tm̄ vnitate ordis f̄m Auerroym. **L**ōclusio. III.

Ertia xcl. Cia itellūa nō facit vñ cū corpe h̄uano p̄cisevitate ordis. **I**sta s̄ pb̄: q̄ si sic p̄positū ex corpe et aia itellūa min̄ eset vñ q̄cōpositū ex suba et accīte: n̄is ē fl̄. iḡ et anis. n̄ia p̄z: q̄ tale p̄poꝝ supra ordine addit informatoꝝ accītū ad subz: vt p̄z. 5. metaph. tex. cō. 12. et 7. metaph. tex. cō. 4. z. q̄d nō ē i p̄posito. Qalitas p̄st̄ v̄l̄ p̄bari posse ex h̄: q̄ aia itellūa ē p̄s eēntial̄ hois et f̄m Lōm̄. et deteriat̄ ad corp̄ h̄umanū: sic act̄ ad p̄oꝝ: s̄z nō p̄ informatoꝝ: q̄ aia itellūa ē for̄ q̄ h̄o itelligit for

malr̄: et n̄ corp̄. Mō magis act̄ subalīa d̄termīaſ ad p̄oꝝ subalē vt faciat aliqd vñ vnitate vniōis: q̄ act̄ accīta lis cū p̄o subalī. h̄. n̄ sūt alterī ḡnūs: et p̄. q̄s min̄ p̄ se vñibilia seu min̄ nra p̄stituere p̄ se aliqd vñi. **P**. h̄o ē cō pos̄t̄ ex aiali et rōnali: vt cōiter dī et h̄ Lōm̄. q̄ rōnale ē dīa hois: q̄ separat nos a dīs: vt dī̄ p̄oꝝ: s̄z vnitatis ordīs p̄cise nullā fac̄ p̄pōnē. pb̄: q̄ si sic: seq̄ q̄ q̄libz res citra p̄m̄ itelligētia erit p̄posita: ex p̄m̄ itelligētia ad quā q̄libz res essentialē ordīnaſ. q̄s est fl̄m̄: q̄ tunq̄ q̄libz res eset eq̄lis p̄fectiōis: q̄ eoꝝ pars p̄ncipalis eset eiusdeꝝ p̄fectionis: q̄ videſ absurdum. stat q̄ veritas cōclusiōis.

Homo nō esit itellecūus inquātū fantasiatū iuxta Auerroym. **L**ōclusio. III.

Alarta s̄ h̄ Lōm̄. h̄o nō dī itellecūal̄ nec itelligēs: q̄ itells aliqd reci piata fantasmatē. p̄obat. Lū q̄ ista ē op̄o Auepace. et Lō. illā reprobat. Lū rōne: q̄ illō nō dī. itellecūale seu intelligēs: cuius pars seu illud q̄d se t̄ ex p̄te eī s̄i se h̄ ad itē n̄iſ i p̄ressiue v̄l̄ terminatiue: q̄ alr̄ color̄ i p̄imēs sp̄ez v̄lliblē aut visionē: et terminās actualē visionē i v̄isu dicere videre: s̄z si itells aliqd reci piata fan̄. fan̄ma se h̄ebit ad itellī tm̄o p̄ressiue: q̄ itells recipiet sp̄ez itelligiblē aut itētōeꝝ itellecūa fantasmatē. iḡ t̄. **O**r si tu dicas: q̄ arḡ d̄cludit q̄ h̄o nō erit actu itelligēs: s̄z n̄ q̄ nō sit actu itellecū. **L**ōtra. q̄ eadē rō v̄l̄ d̄ actu p̄ et z̄. Nā s̄i p̄ aliq̄ bitudinē aliqd n̄ esit actualē op̄as: nec et v̄l̄ eē actualē op̄atū. Eē itelligēs dīc actu z̄ eē itellecūi actu p̄. iḡ t̄. **P**. op̄o i manēs nata ē ñnoſare subz i q̄ ē subtine: nō at illō a q̄ ē i p̄ressiue: vt p̄z d̄ se: q̄ op̄o i manēs se h̄ ad illō q̄d denoſat vt p̄fec̄ ad p̄fectibile. **S**3 p̄fectibile ē illō q̄d i formaſ a for̄. et ab ipsa p̄ficit: talāt̄ for̄ nō ē p̄fectiuagētis vt agēs ē: q̄ sic oē agēs p̄ficereſ sua op̄one: eo mō q̄ arguit Ari. 3. pl̄yco. Or si actio eēt i agēte iquātū agēs: oē agēs mouereſ. **S**3 itellī nō ē p̄fec̄. fan̄. s̄z itells polis: et i p̄o recipiſ subiue: et a fan̄ ēst tm̄o i p̄ressiue. iḡ n̄ ñnoſabit hoiez p̄ fantasmatē et rōne fan̄. actualē itellī. aut et esse itellecūu. **P**. de aia. itē. p̄sist̄ i qdā pati: s̄z i p̄imēs aut agens aliq̄ formāvt sic n̄ pati: q̄ sic oē agens patereſ. iḡ t̄. **C**ūitas cōſtituti ex aia h̄uana et corpe ē q̄druplex iux mentem Auerroys. **L**ōclusio. V.

Alinta s̄ ad metē Lōm̄. Cia itellūa et cō p̄ficiū vñ p̄ depen̄ eēntiale aie a corpe q̄drupl̄. p̄ q̄tuz ad h̄ q̄ sūt z̄ p̄n̄ p̄currētia eēntialē ad ip̄z itē. z̄ q̄tū ad obz eu terminū sue op̄onis. 3. q̄tū ad ip̄z op̄oneſ i se. 4. q̄tū ad ee ip̄z aie: q̄ vñio pt appellari vñio eēntialē et p̄se.

Pro cuius itelligētia nōnādā sūt aliq̄: i qb̄. p̄sist̄ **T**ero. tota p̄o Lōm̄. Primū est q̄ for̄ repo gitatiū nē hoiez i ee specifico ē aia sensitia h̄is gradū et vñtuz q̄ ē ſēſiti excellētōe q̄ sensitia cuiuscūbz bruti: q̄ v̄l̄ ē cogitatiūa: ua Auer cuī officiū ē itētōeſ idīduales distiguere: et adiūcē p̄a roys cōre. Si c̄ itells q̄ ē ſep̄t̄ et n̄ mixt̄ corpi: distiguit itētōeſ ſtituit v̄les: et p̄ h̄ac vñtē coadiuñat̄ ſimagiatiūa et memoria hoiez in p̄parat fan̄. vt recipiat op̄onē itells agētis: a q̄ fiūt actu ee ſpe. itelligibilia: et trāſferunt̄ de ordine in ordine: vt ñmetō i8. tert̄ de aia iḡ Lōm̄. Quēadmodū aliq̄ artes p̄parat māz artifici p̄ncipali: vt lignari et carpētari r̄ domifica toris: ita facit cogitatiūa itells: et pp̄ h̄ h̄ v̄l̄ cogitatiūa freq̄ntissime appellaſ itells a q̄ dicimur rōnaleſ: vt a for ma nos i ee ſpe reponēt̄ q̄ vt dicūt medici cōſtitut̄ i me dia cellula cerebri: h̄. cō. p̄lōnē excellētōe vñ ē igenio ſior altero: aligs i scia: aligs i prudētia: aligs tādē i artib̄ mechātis. Ex his xcludit̄ q̄ cogitatiūa vt ē illa q̄ īme d̄seruit itellūi: sine q̄ itells polis n̄ ē i actu: nec h̄ itētōeſ

Articulus

Quo in intellectu itelcāz seu actualē itellectōez dō nouo: vt p̄z ex mltis di-
z: nōn̄ q̄ itells vno° z p̄z iūgit cor. Cil Ari. i. 3. d. aia.
pori aut fātāsīe nr̄e: ex b̄ q̄ fantasma aut itells agens sit
agū ad itellectōz actualē: ynu remote z p̄paracie. s. fan-
tasma: alio. s. itells agēs p̄pinq: z p̄ncipalr. z. q̄ itells pos-
sibl̄ h̄z tēdētiā z attigētiā ad obz: sic ad terminū relucē-
tez in fan̄. Intells. n. polis recipit actualē cognitōez de
obo: z tēdētiā ipz sic i terminū: attigēdo r̄co ḡcēdo ipz: z
actualr̄ itē n̄ ē recipe itellectōez: z p̄ itellectōez tēdere
i obz sic i terminū: vt p̄z i intelligētys: q̄ actualr̄ intelligū:
z tñ nihil recipiū: cū itellec̄ eaꝝ sit suba eaꝝ. Intellī
igr̄ ē ipaz itellectōez actualē de obo b̄re relonē tēdētiā z
attigētiā ad obz: sic ad terminū: z itellectōez sic tēdere i
obz ē ipz obm actualr̄ coḡsc̄i: aut ipz actualr̄ attigi p̄ itel-
lectōez actualē. Et itellectū b̄re itellectōez sic tēdētiā: b̄
est h̄tē respc̄n̄ tēdētiā i ipz obz vt in terminū: est itelle-
ctū actualr̄ coḡsc̄ere z itē. Et pp̄ b̄ coiter itellec̄ sp̄s i
telligibiles: fātāsīes: z h̄z appellat̄ itētōes: nō q̄ sint etia
rōnis. Sz q̄ sūt illa q̄b̄ p̄oe tēdētiā oba sic in terminū.

Obsoes Sed contra q̄ Ari. z. 7. 3. d. aia dīc: q̄ sentire z i
d. Auer. telligere iūsīt̄ iūdā pati. tex. cō. 2.

C Et affirmat̄: q̄ nō ē imaginabile q̄ aliqd recipiat itel-
lectōez: z nō formalr̄ intelligat̄: sic nihil formalr̄ recipit al-
bedinē nī sit albū. C Itē Lō. 3. d. aia. cō. 36. Dic q̄ itelle-
ct̄ ex̄ i nob̄ h̄z duas actōes: q̄nu vna est d̄ ḡne passiōis
s. itellī: z talia ē ethere formas z denudare eas a mate-
rys t̄. C Itē istātā d̄ intelligētys nulla ē: q̄ vbi itellec̄
n̄ ē eadē cū suba intelligenti ibi itē ē recipe itellectionē.
Sz i intelligētys itellec̄ ē eadē ipis. p̄ Lō. 3. d. aia. cō. 8.

Soloes Eld hec r̄ndet. C Ad p̄m̄ dr̄: q̄ si recipe itellectōez
p̄ Auer. ēt itellere. q̄ recepc̄o itellectōis eset itel-
lectio. p̄ locū a iūgat̄. Sz ē fl̄z. igr̄ z aīs. fl̄itas iūt̄ p̄.
q̄ itellec̄: ē pfectio simpl̄ vltia agentis z op̄atis nullus
respect̄ siue sit de ḡne relonis siue actōis z passiōis ē h̄z.
igit̄ z. ā appz p̄ Ari. iz. metaph. vbi loqns d̄ deo dīc q̄ si
itellec̄: dei nō eet sua suba nihil honorabile ieēt̄ ei. Et ad
pb̄one istī: q̄ne subdit. p̄ intellī ei honorabile iest̄. p̄ b̄
idē i nob̄ p̄ Ari. p̄ z. io. ethic. vbi vult q̄ felicitas: q̄ ē finis
vltim̄ nāe itellectuali: ē op̄o optia: v̄l̄ iūsīt̄ i op̄one opti-
ma. p̄ ob̄r̄ ē gnāl̄ p̄ Ari. 9. metaph. ter. cō. 15. vbi vult q̄
act̄ ē por̄ p̄: nō solu tpe: z ēt̄ suba: b̄ ē pfectōe. z pb̄at ibi
istā: p̄ne: q̄ p̄ ē grā act̄: tāq̄ finis. b̄r̄ p̄. Tū q̄ respect̄ ē
mīme etiatis: vt ē d̄ mēte Lōm. iz. metaph. cō. 19. Tū q̄
ois respect̄ ēt̄ ad aliquē terminū ab̄: z grā ip̄l̄: z si sit
respect̄ d̄ ḡne passiōis: est ad aliquē terminū acsītū ipi
passo: z quē passū se h̄z nūc alr̄ q̄ p̄. igr̄ respect̄ ē vltia
p̄fec̄ op̄atis. C P̄. respect̄ nō ē noū sine nouitate alic̄
ab̄ poris: z b̄ vel in subo vel in termio. int̄: z q̄cūq̄ op̄o
actualis ē noua: sine nouitate cuiuscūq̄ alterī poris ab̄
v̄l̄ op̄ate v̄l̄ termio. igr̄ z. ā. p̄. Tū p̄ pb̄z i. 5. pb̄yc. vbi
negat̄ i ad aliqd ē motu: z exp̄sī i. 7. ter. cō. 17. vbi vult
q̄ ad v̄ntē z maliciā nō ē alteratio: q̄ sūt ad aliqd. Inḡ
.n. (hec at̄ q̄ ad aliqd nec gnōnes sūt: nec gnō ē ip̄o: nec
alteratio oino) h̄ibi. Tū p̄ r̄nē: q̄ respect̄ v̄r̄ ē hitudo
iter duo extrema. v̄z fundā: z terminū. ḡn̄ v̄r̄ posse ēē
noū sine nouitate alic̄ extreox̄ v̄l̄ alic̄ ab̄ poris i aliq̄
extremox̄: saltē nāl̄ loqndo. b̄t̄ at̄ p̄ c̄t̄ ad p̄: p̄t̄: q̄
illud q̄ exit d̄ p̄ accentali ad actu nō recipit alic̄ formā
nouā porē ipa op̄one: q̄ tū nō fuissz i p̄ accentali: Sz eēn-
tiali. Sc̄da p̄ mōris ē manī. p̄. n. q̄ nihil ab̄: adueit
visibili q̄n̄ v̄r̄ actu aut̄ intelligibili q̄n̄ actu intelligif̄: sic d̄
alios. Ex q̄b̄ oib̄ oib̄ cludif̄ q̄ itē: n̄ ē p̄ se respect̄: nec p̄ p̄is
pati. C Ad Ari. z. 7. 3. d. aia. r̄nr̄ q̄ auctas Ari. intelligif̄ v̄l̄
p̄ se v̄l̄ zcomitāter. s. itellere ē pati: z sīt̄ sentire. z z̄ ps ē
v̄a. C Uel p̄ dici q̄ intelligere ē pati q̄tū ad denoīatōez.

nō. n̄. intelligere denoīat subz intelligēs: nō p̄ b̄ q̄ subz rei-
cipit itellectōez: nō p̄ b̄ q̄ subn̄ effīc̄ ipaz. Nā ḡcd sit il-
lud q̄ cāt effectie itellectōez nō pp̄ b̄ denoīat intelligēs:
Sz p̄ b̄ tm̄ q̄ recipit: vt aliql̄ tactū ē. s. p̄hs āt loqns d̄ isti
formis. s. itellī: z sentire: vt sūt for̄ denoīantes: z sūt illa
q̄b̄ formalr̄ intelligim̄: dixit q̄ p̄missuz ē: vt sit sēlus. In-
telligere vt ē for̄ denoīans iūsīt̄ i b̄ q̄ subz recipit ipaz
z n̄ in b̄ q̄ cāt seu effīc̄. C Ad aliō r̄ndet q̄ ē imaginabile
aliqd itē: z n̄ recipe itellectōez: vt p̄z d̄ do z intelligētys:
ista intelligut p̄ hoc q̄ b̄st i se formalr̄ actū intelligēdi sine
q̄cūq̄ receptōe passiuā. Usū Sz n̄ sit imaginabile q̄ aliqd
formaliter recipiat itellectōez: z n̄ formalr̄ intelligat: m̄
b̄s ē: vt dc̄m̄ est. C Ad 3. z. 4. p̄z ex dictis.

C Ex his excludit̄ p̄ncipalr̄ q̄ aia depēdet a cōpe n̄ tm̄: q̄
recipiat intētionem itellectā: z ex z̄nt̄ vt ab efficiētē sue
p̄pē op̄onis: Sz ēt dependet vt ab obo z termio: q̄ obn̄ z
termiatine coḡsc̄it. Et b̄ ē q̄d dīc Lō. 3. d. aia. cō. 5. Intētio
itellecta igr̄ iple h̄z z subz. Inq̄z̄ ē v̄m̄ nūero entiū: subz
eī ē itells: iūquātū ē ens vez. i. iūquātū intelligif̄. subm̄ eī ē
intētio imaginata: p̄ b̄ inues itētōez itellectā termiari ad
obm̄ i fantasmatē. Et ista depēdētia p̄t appellari depēdē-
tia vt a fine aliq̄: Sz n̄ p̄pē: q̄ finis p̄pē coḡsc̄t̄ ē p̄fe
ctissimū: q̄ attiḡt̄ a p̄oā coḡsc̄tē: t̄ extēdendo nomē fi-
nis ad terminū actualr̄ op̄onis: obn̄ ē finis grā cuī: seu fi-
nis obal̄ ip̄l̄ op̄onis: seu itellectōis z p̄oe coḡsc̄t̄. Sz
p̄ncipalr̄ depēdētia aie ad corp̄ p̄t sumi i ordine ad op̄o-
nē sētūs. Q̄ itells n̄ p̄t itē d̄ nouo nī fātāsīa seu co-
gitatiua sit in actu: z ita n̄ tm̄ iūgīt̄ aia corpori rōne oboz:
q̄. v̄z. obn̄ itells sit obn̄ sensus seu fātāsīa: cū tale reli-
ceat i fan̄: Sz ēt q̄ act̄ v̄l̄. s. itells iūgīt̄ actuī sētūs: q̄
itells n̄ p̄t ēt̄ i actu nī fātāsīa exītē i actu. Et b̄ ē q̄d dīc
Ar. 3. d. aia: q̄ itē. itellido quert̄ ad fan̄: q̄l̄ sp̄s itelli-
gibil̄ n̄ sit sufficiēt̄ ad itellectōez sine fan̄. Q̄d dc̄m̄ h̄z
intelligi itellectū querti ad fan̄ n̄ sīc ad p̄n̄ intelligēdi
tm̄: eo mō q̄ expositū ē sup̄ī: Sz ēt ad illud q̄ ō p̄z iferio-
re vt: ad b̄ q̄ sup̄ior̄ h̄eat op̄onē suā: z b̄ p̄ ordinē p̄p̄ū
in agēdo: q̄s ad pfecte agēdū: ōz p̄currere circa idē obz.
Ex q̄ seḡ q̄ itells in op̄ado dependet a corpe nō solū: vt
sunt duo p̄n̄ eēntialr̄ ordiata attigentia eēdē effectū or-
dine quodā eēntiali: nō solū ēt̄ depēdet a corpe: q̄ depē-
det ab aliq̄ exītē i corpe vt ab obo z termio siue op̄onis:
vt dc̄m̄ ē: Sz ēt vt actualr̄ op̄as. i. penes op̄onē actuālez.

C Ex hac tripli depēdētia aie a corpe vt a p̄n̄ itellectio-
nis vt ab obo: z 3. vt ab actualr̄ op̄ate: seḡ mutua coexi-
gētia i eēt̄ aie a corpe aliq̄ mō: z ēt̄: q̄ erat 4. depēdētia. b̄
āt̄ p̄ sic. p̄ p̄supponēdo q̄ suba sp̄ual̄ z ab̄ a mā z q̄t̄: z
n̄ p̄t v̄nī alicui h̄z p̄tactū q̄titatiū. p̄ b̄ p̄suppō. Tū
q̄ suba abstracta q̄titati abstrabit a sitū z p̄pone q̄ sunt
dr̄ie q̄titatiis: aut saltē p̄cernūt̄ q̄titatiē. Tū q̄ se z̄tan-
gūt̄ p̄tactū matē sūt z̄tigā aut z̄tua: Sz z̄tigā sūt illa:
quoz vltia sūt sil. z̄tua quoz vltia sūt vnu: Sz suba sp̄i-
ritual̄ nō h̄z vltim̄ cū sit idissibl̄; nec ēt̄ h̄z aliqd cōe cū
corpe vt vtriusq̄ z̄tua. Tū q̄ si suba sp̄ual̄ v̄nīr̄
corpi p̄ modū z̄tact̄ aut illud q̄d adeq̄t̄ t̄ageret: eēt̄ dis-
tible aut idissibl̄. Si disibl̄. igr̄ suba sp̄ual̄ eset disibl̄:
z̄tua p̄. q̄cūq̄ adequant̄ sūt eḡlia: Sz illud q̄d t̄agit corpi
z̄tua sp̄ual̄ ē idē h̄z sube. igr̄ si t̄agē ē disibl̄: seḡ q̄
suba cuī ē idē ē disibl̄. Si v̄o des q̄ illud q̄d t̄agit sit id̄,
sibl̄: seḡ q̄ p̄ z̄tactū n̄ v̄nīr̄ corpi: q̄ p̄ b̄ q̄ p̄cise v̄nī
v̄nī idissibl̄: nō seḡ q̄ v̄nīr̄ corpi: cūz tale indiuisibl̄
nō sit corpū: nec pars corporis. igr̄ p̄positum.

C z̄p̄suppō q̄ suba sp̄ual̄: Sz n̄ possit v̄nīr̄ corpi p̄ cōta
ctū q̄titatiū: p̄t t̄i v̄nīr̄ p̄ z̄tactū v̄ntālē q̄ z̄tact̄ ē p̄sen-
tialitas z̄tua v̄ntālē z̄tua sp̄ual̄ ad corpi: z̄tact̄ d̄t̄ p̄tact̄
d̄t̄ p̄tact̄ i trib̄: p̄xio. q̄ i isto idissibl̄ t̄agit disibl̄ q̄d

in tractu *potitatu* eē nō pōt. 2. qz tractu *potitatu* ē so
lū f3 pte: iste autē ē f3 totū qd tāgit: r totū qd tāgit. 3. qz
in tractu *potitatu* vnu n̄ cedit alteri: i isto vtuālē ē opp^m:
qz suba spualē tota ī corpe r tota in qlz pte. Ex qz segt qz
satis ē rōni s̄onū itellm posse vñiri corpi f3 istū tractū.
C 3. p̄suppono qz vñio sube spualis ad cōp^m: vbi ambo cō/
currūt ad aliqz vñā opōne essentialē: cū nō possit esse p̄ci
se p̄ modū motoris: aut forme ifōmatis: vt argutū est. s.
erit vñio p̄ assistētiā vñi^m i exntia p̄pa ad exntia alteri^m:
r ista exntia pōt appellari simltas aut p̄ntialitas exntis
ad exntis. Qz at ista simltas regra in p̄ncipys occurritib^m ad
aliquē accū: p̄ de mēte Ari. 7. p̄phyco. vbi vult qz mouēs
r motū sunt sil: m̄lto magis duo agētia aut p̄n^m eēntialē
Ex his p̄missis occurrit ad illud qd iformat: r ex n̄ti si
aliquē duo p̄n^m sunt occurritia ad aliquē vñi effectū r ne/
cunt in 3^m p̄r vñ esse vñio r cōnexio eoꝝ inter se: ista p̄z.
Tū qz sic agere p̄supponit eē: ita sil agere p̄supponit sil eē.
Tū qz vbi duo p̄n^m iſtitutūt itrin^m aliqd vñi p̄ opōnem:
p̄or est hitudo iformatis ad illud qd iformat: r ex n̄ti si
multatis vñi^m p̄ncipy ad reliquū: qz resultet 3^m iſtitutuz
in qz vñiunt: ita erit vbi p̄n^m vtuālē vñectūt: qz p̄n^m f3 eē
r f3 virtutē vñectē p̄n^m: ita qz p̄or erit vñio r p̄ntialitas
vtualis vñi^m ad reliquū qz sit hitudo vñiōis eoꝝ in 3^m ef/
fectu cōi ipsoꝝ. Sz ita ē qz itells r corp^m sunt duo p̄n^m re^m
itellecōis actualis: vt sepeniero dc̄m ē. igit vñio ipsoꝝ
nō solū erit in opari: sz ēt i ee: r ita vñ qz aia vñiaf f3 Lō.
corp^m vt act^m p̄mis f3 assistētiā: nō f3 iformatiōe.
Ex his oīb^m p̄t formari vna rō tal. Sic se h3 ob3 ite^m. qd
ē actu intelligē vel itellecōt ad ob3 fantasie. s. fan^m qd ē
p̄o itelli^m: sic se h3 act^m ad actū: r p̄n^m ad p̄n^m. v3. itells ad
fantasia. Sz ista oba sunt nālē riūcta r n̄exa. igit actus
r p̄n^m istoꝝ erit nālē vñita: ac p̄ hoc itells r fantasia erit
vñita qdā spāli vñitate qz ē vñitas ordīs eēntialē depēde/
tie: qz colligatio ē s̄ilis colligatiōi oboꝝ. Ex h3 aut qz itel/
lect^m r fantasia sunt sic colligata: segt qz itells ē for^m i no/
bis: qz nos sumus p̄fecti ex his duob^m. vñ hō vt ens p̄fe/
ctū r sufficiēs ad opōnē essentialē qz est intelligē: est qdā
iſtitutuz nō tñ ex mā r for^m sensitua: sz ēt ex nā sensitua
corp^m r itellecōt: quoꝝ alteꝝ re^m alteri^m: nō h3 hitudinē:
iformatis sic qz eē actuale corp^m sit eē itellecōt: r cōpus
iſtitutūt in eē actuali p̄ itellecōt: sz ista duo corp^m r itells
faciūt vñi p̄ nālē determinatiōe r mutuā coexistētiā seu
depēdētiā eēntialē vñi^m ad alteꝝ i vna p̄fecta opōne: qz ē
itelli^m: r pp h3 dō hō itelli^m: qz opō for^m alic^m roti^m attribui/
tur roti: sic dīc Ari. 4. p̄phy. qz hō rōcinat: qz aia rōcinat: r
ocedīc qz celū mouē se: cu tñ mouē corp^m celeste sit opō
deteriata ip̄i^m intelligētie. Stat igit i itēta: qz hō iſtitut^m
ex itellcū r corpe ē vñ vñitate ordīs eēntialis depēden/
tie: vt dc̄m ē: ita qz nō solū aia itellecōt depēdet a corpe:
r corp^m ab aia q̄tū ad opōnē: sz ēt q̄tū ad ee: nō tñ qz aia
sustētificei ab ipso vt p̄fectio ei^m iformās. Sz solū qz eē
aie regrit esse corp^m: r eō: qz depēdētiā ex pte b^m ē alteri^m
r alteri^m rōnis. Et h3 iſfirmari pōt p̄ Ari. 2^m de aia: qz cō/
prehēdit sub diffōne cōi aie aiaz itellm: r vult ibi qz aia
vñr ē act^m p̄mis corp^m. Qz at sub diffōne cōi aie p̄reben/
dat aiaz itellm^m: p̄z ex p̄t^m seqnti vbi dīc vñr igit dc̄m ē
qd sit aia. Et h3 iſfirmari pōt p̄ Ari. 2^m de aia: qz aia
nō ē sine corpe: qz ipsa est aliqd corp^m. Et iteꝝ Ari. lo
quēs de omni aia: reddēs cām quare determinata aia est
in determinato corpe: r nō in quocuꝝ p̄tingenter. Ibidē
dīc: vñiūcūiūcū. n. act^m i p̄o exntie r in p̄pa mā ap^m na/
tus ē fieri. Et qz h3 sit itētio Lō. mani^m ē spicetiōi cō/
mētū ei^m ibidē: r i 3^m li. cō. 18. vbi sic dīc. Et cu iueniūn^m nos
agere p̄ has duas vñtes cū voluerimus: r nibil agit nisi
p̄ sua formā. iō nece fuerit attribuere nob̄ has duas vñtu-

tes itells. s. tāqz vñtes for^m n̄t. vñ tāta est cōnexio inter
aiam r corp^m f3 Auerroym: qz dato qz aia sit forma sub
sistens: nō iformās corp^m humanū: si tñ nullū idiuindum
bois existeret: aia itellecōtia nō possit esse: r freqnter hoc
adductū est in circulis ac celeberrimis viris.

C Intellectus humanus semp f3 Auer. vñi cōpori: sed
diuersimode. Lōclusio icidēs.

V L̄serius addēdū ē f3 Lōm. qz itells
bitualr vñactualr. habituāl r aī anos discre/
tiōis: qz fantasia ē idisposita: ex qz idispōne
itells ē p̄n^m remotū itellecōis actual: p̄pī
quū āt qz agit i fan^m p̄ducedō spēm intelligibile aut actū
intelligēdi: r sic itells copula f3 nobis: r fit actu ps̄ n̄ra agē/
do r recipiēdo itētōe z itellecā: r adhuc n̄ pfecte copula
tur nobis: n̄i post statū adeptōis: in quo statū s̄istit n̄ra
beatitudo f3 ipsum.

Sed hic iſurgityna maxia difficultas. Dc̄m ē qz in/
tellect^m for^m in nobis r ē for^m corp^m: qz itells agit ad iten/
tōe z itellecōt mediatē fan^m: r recipit eādē aliq mō a fan/
tasinate: r ēt qz cognitio ip̄i^m itells terminat obiue in gdi/
tate relucēte i fan^m: dubiu ē vñp de mēte Lōm. aliq itel/
lecōt sit realr cāta ab itellcū agēte aut fan^m i ite^m possit.

Et ad hanc difficultate nō nulli temere asserunt R. n̄: in/
pe itellecōe: sz p̄ itellecōe eternā: qz exēpli grā. intelli/
git lapidē p̄n^m r oī intelligēdi vñicūqz idiuinduo hūano:
cui fantasia lapidis ē actualr i fan^m r actu cogitat.

C Impugnatō rñlōis ponēdo qz itells agens itellecō/
nem cāt i itellcū possibili. Lōclusio p̄ iſcidētalis.

Ontra hāc deteriatōe z assertiōe
temerariā iſtat oīdēdo
duas ḥnes. p̄. Intellect^m actual^m int^m polis
est realr cāta ab itellcū agēte. 2. qz n̄ solū i/
tellecōt actual: sz ēt aliq spēs obi p̄uia actui
intelligēdi est realr cāta ab intellectu agente.

C p̄ia p̄. oīdēdo qz h3 p̄ multis h̄dicat Lō. Et p̄ sic.
H3 Lō. 3. ð aia. cō. 5. qz si itells speculatiū: i. itells actua/
liter intelligēs esz etern^m: for^m sen^m eēnt itellecēt actu ex
aiaz r imāles: r h3 ē h3 qd iueniē i formis mixtis: qz ñia
Lōm. sic expōit a Joā. r bñ. Si itellecōt lapidis eadez nūe
ro simplē eēt eterna: tūc lapis aut fieret itells p̄ actōe z i/
tells agētis solū sine fan^m lapidis: aut fieret itells p̄ actio/
nē itells agētis vna cuz fan^m ei^m. Si p̄ mō: a sili seqrēt de
itellecōe cuiuscūqz alteri^m: qz ipa possz eēt sine fan^m: r qz
libz sen^m possz eēt actu itellm fine fan^m: cōpp^m expimir:
sz h3 n̄ fieret: qz vñ. itellecōt actuali regreter fan^m: n̄i fan/
tasina aliq mō ageret ad p̄ductōe ip̄i^m itellecōe. Quare
relingit z^m. vñ. qz lapis fiat actu itells p̄ actōe z ite^m agētē
coopāte fan^m: cu igr fan^m sit gnabile r cōrūptible: ipole
est itellecōe eēt eterna eādē nūero: qz ridiculū effet dñe
qz aliqd eternū depēderet effectie ab aliq corrūpt^m. Et sic
Lōm. excludit vñteri^m qz si itellecōes qz apphēdit itells
ex itētōb^m imagiatis eēnt eterne. i. si itellecōes r spēs i/
telligibiles eēnt eterne edez nūero: tētētōes vñtū ima/
giatis eēnt eterne: qz itellecōes depēdent ex itētōb^m
imagiatis: sic sensatoes ex sensibil^m: vt dīc Lōm. Seqrē/
tur vñteri^m qz sensatoes eēnt eterne: vt dīc: qz sensatoes
sūt cāt iten^m imagiataz: seu fan^m f3 illō Ari. 2. ð aia.
tex. cō. penul. fan^m emot^m fact^m a sensatoe seu sen^m eēnt eterne: cu
sensatoes depēdeat a for^m qz sentiētāqz ab agēte: vt p̄z ex z^m
ð aia. Et vñteri^m segt qz for^m sensi^m eēnt imāles: qz nulla
for^m mālis est incorrup^m: r simplē eterna. Ex qz sequit qz
for^m sensi^m: cu eēnt imāles eēnt itellecēt in actu ex aiaz,

Articulus

Naz ois forma imālis ex aiam exīs est actu intellecta et intelligēs. Ex his oibus excludit Lōm. q̄ intellectio rei mālis depēdet a fantasmatē. Et ex hoc argū. Fantasma nō ē eternū; s̄ ḡfabile et corruptibile; et intellectus depēdēs, vela destructōe p̄fitis: intellectio nō ē corruptibilis; s̄ eterna, ḡ fantasma; et p̄ s̄ns for̄ sensiblē ex; et sic intellecta i actu.

Sz ad h̄ forte dicere q̄ intellectio forme sensiblē nō causat ab intellectu agente nec a fantasmatē; s̄ est eterna incāta: quēadmodū intellectoē aliax intelligentiax.

Lōtra h̄ ar. q̄ Lōm. 3. de aia. cō. 5. dīc: q̄ hōnō ē intellectus actiū nisi p̄ stinuatiōe itellēs cuī eo actu. Tūc q̄o gd̄ itellēgit Lōm. p̄ ista stinuatiōe; nō. n. ista stinuatio est fīm practū mathe^{um}; vt p̄batū est supi^o: ita vt sit stinuatio situālis: q̄ ista stinuatio nō est i formis spūalib^o respectu corporalib^o; ista iḡ stinuatio erit s̄z practū v̄tualē. Ista aut̄ stinuatio v̄tualis: aut̄ est fīm esse aut̄ fīm opōnē. nō p̄ mō: q̄ sic itellēs nō magis stinuā vni ididuo hoīs q̄ alteri. ḡ op̄ dare q̄ si itellēs sic stinuā vni q̄ nō alteri: hoc erit fīm opōnē; q̄ vnu agit in reliqui aut̄ patiē: vt dicit Lōm. in isto cō. 5. q̄ exp̄sse dicit: q̄ itellēs determinā ad nos et copulat nobis: q̄ agit i nobis aliqd aut̄ patiē a nobis: et v̄lī fīm ipm̄ suba abstracta nō determinā ad nām corporeā situāliter: q̄ abstrahit a situ: s̄z tūmō v̄tualē. h̄ ē p̄ v̄tutē actiū et passiū p̄ quā v̄tutez in toto isto cō. p̄nit itellētū copulat nobis.

Et p̄firmat: q̄ actio et passiō p̄ quāz itellēs copulat: aut̄ ē real: aut̄ metaph^b. Si p̄ mō br̄ itentū: q̄ termin^o actiōis realr̄ causaq̄ est itellec̄tio. si metaph^b: p̄ ista actiōe nobis v̄iungit. ḡ metaphorice v̄iungi nobis: q̄ nō concedit.

Pō. Lōm. soluēdo z^{am} q̄nē quā mouet h̄ se: q̄ est: q̄ intellecta speculatiua v̄n̄r̄ esse eterna: q̄ agēs ea et recipiēs sunt eterna. Soluēdo q̄nē dīc: q̄ ista q̄ nō v̄tingeretni si eēt hic aliqd q̄d est cā eē intellecta speculatiua ḡfata, et declat ḡfatiōe isto p̄ apōnē ad sensum dicēs: q̄ quēad modū ḡphēta p̄ sensuz p̄ficiunt p̄ duo subra: quoꝝ vnu ē subz: p̄ qd̄ sensus est verus: et est sensatū ex aiaz: qd̄ ē subiectuz: hoc ē obīn̄ intentionū sensatax, aliud ē subm: p̄ qd̄ sensus ē for^e exīs: et est p̄ pfec̄tio sentientis. nece est et̄ vt intellecta i actu hēant duo subra: quoꝝ vnu est subz: p̄ qd̄ intellecta sunt vnu entiū in mōdo: et illud est itellētū mālis. Ex hoc vult h̄re Lōm. q̄ sic intellectoē sensate obiective et terminatiue sunt ḡfables et corruptib^o. s. forme sensibiles: q̄ eaꝝ oba q̄ sunt ex aiam sunt ḡfabilita et corruptibilia sic est de intentionib^o intellectis. Sed dīnt: q̄ intentōes sensate subiective et obiective sunt corruptibiles. h̄ ē rōne obi et subi recipiētis: vt p̄z. intentōes intellecte obiectie et rōne oboꝝ sunt corruptib^o: s̄z rōne subi nō p̄it dici corruptibiles: cuī tale sit penit^o icorruptibile: nec p̄ h̄ obēt dici eentialr̄ icorruptibiles: q̄ desinūt eē ad desitioē oboꝝ q̄ sunt fan^m a qb^o depēdēt i fieri et̄ i v̄seruari. Ex hac dīna ar̄ sic. Maior est depēdētia for^e et eentialior ad efficiens q̄ ad subm. Tū q̄ efficiēs est p̄ncipalior cā q̄ mā et subz. Tū q̄ est necia p̄nēxio iter agēs nāle et̄ suū effectū: nō at̄ iter subm et̄ ei^o formā accītale: q̄ subm ipsi^o v̄tingeret se h̄ ad ipz. Et ē in p̄d̄ idictōis re^e ipsi^o. S̄z ita est q̄ itētōnes intellecte depēdēt a fan^c sicut ab agēte: ab intellectu poli sic a subo recipiēte. iḡit h̄ intentōes magis dīn̄ corruptibiles q̄ icorruptibiles. S̄z forte rīde^e q̄ depēdētia ad efficiēs pp̄inquē est eentialior q̄ depēdētia ad mām: mō fantasma est efficiēs remotū.

Lōtra. Tū q̄ saltē intellectio depēdēt ab obiecto in spē intelligibili: vt ab efficiente p̄ximō. spēs intelligibili nō actualr̄ mouet intellectum polez sine fantasmatē. iḡit h̄ intellectio essentia liter depēdēt ab ipso fan^c. Tū q̄ cālitas efficiētis qualis

terciq̄ se hēat efficiēs: est nobilior q̄ cālitas māe. Tū ex 3° de aia: q̄ agēs ē nobili^o patiēte: et p̄n^m mā. tex. cō. 19. Tū rōne: q̄ cālitas agētis debēt rei, p̄ quāto est in actu: cālitas māe, p̄ quāto est in p̄o, actus ē nobilior p̄o illa r̄c. **E**t p̄firmat: q̄ Ari. et Lōmē. appellauit itētōne itellec̄tā hoc ē actuale: intellectoē actiōe: et v̄lī quācūq̄ ope rationē īmanentē. ḡ. metaph. tex. cō. 15. non pp̄ aliud: nū q̄ talia intellectio h̄z duas aditiōes ueniētes actioni de ḡne actiōis: quāz vna est q̄ x̄tinue depēdet ab agente in fieri et̄ v̄seruari. z̄ est q̄ transit in aliqd vt in terminuz et̄ in obīm. De due aditiōes p̄petūt intellectoē q̄ est actio. depēdet. n. ab obo sicut ab efficiēte stinuē in fieri: non dico successivo: cuī totū suū esse hēat in p̄mo istati sui esse. S̄z sic depēdet q̄ remoto obo et̄ p̄stia ei^o ad intellectū: statu dīsinit ee intellectio: et̄ s̄lī trāsit in ipz obz sicut in terminū. Ex hoc ar̄. Sicut se h̄z actio p̄p̄e dicta de ḡne actiōis ad efficiēs: sic actio de ḡne q̄litatis. S̄z ita est q̄ impole est simpl̄r̄ actiōe esse talē sine efficiēte a quo centialr̄ depēdet. Sic ēt erit de actione ip̄oprie dicta: s̄z tale efficiēs est fantasmatē. iḡit cuī tale fantasmatē sit corruptibile: sequitur q̄ intellectio erit corruptibilis. S̄z ad hoc forte respondēbif: q̄ intellectio dependet a fantasmatē in cōi p̄ se: p̄ accidēs aut̄ a fantasmatē huius v̄lī illius. **L**ōtra. intellectio depēdet a fantasmatē sub ea rōne: sub qua ei^o ē p̄ se actio: s̄z actio p̄ se est ipsius fantasmatē singularis: et̄ p̄ accīns v̄līs. iḡit intellectio depēdet a fantasmatē sub rōne singularis. maior ē nota. et̄ minor ē Aris. p̄ metaph. nā actus et̄ ḡnatiōes nō solū terminatiue sunt singulariū: ve rūēt elicituē seu p̄ncipiatuē. **E**t p̄firmat: q̄ effectus singularis cā ē singularis: ex. 5. metaph. 7. z. p̄b. S̄z q̄cqd̄ iducit aut̄ p̄ motu aut̄ p̄ actiōe realē de ḡne actiōis ē singularē. Ex quo mot^o et̄ ḡnatiōes sunt taluē. ḡ t̄c. **O** si tu dicas: q̄ actio fantasmatē ad intellectoē est intētōnalis. **L**ōtra. q̄ nō est itētōnalis vt itētōnale distinguit h̄ realē: vt aliqualr̄ tactū est supi^o. S̄z tale itētōnale distinguit h̄ male oino: et̄ sic accedit talis actio et̄ itētōnalis: h̄z nō sit ita itētōnalis sicut est actio intellect^o agētis ad intellectoē. **P**. p̄firmat h̄: q̄ depēdētia entis realis nō est ad ens rōnis. Ista p̄supponit tāquā mani^m. S̄z vle v̄lī nō ē ens realē vel saltē nō ē realē tāta realitate q̄ta ē singularē. ḡ cuī intellectio sit ens realē singlare: seq̄. p̄positū. **S**z rīdebif: q̄ intellect^o nō ē singularis: sic nec itellēs: cuīus ē opō: q̄ itellēs nō ē ididuatus p̄ aliquā itētōne sup additātū sicut q̄ditati. **S**z h̄ multipl̄r̄. Primo h̄ ē fīm q̄ itellēs nō sit singularis: q̄ nō ē v̄lī p̄dicabilis de plib^o na turis intellectuālib^o idīnūdūs fīm Lōmē. ḡ est singularis: q̄ ois nā aut̄ est singularis: aut̄ v̄lī: maxie si sit ex̄ intellect^o et̄ oino: hoc est nō p̄stituīt i eē pactū itellēs. Tū q̄ itellec̄tē ē exīs. ḡ est singularis: v̄lī p̄z: q̄ omne p̄ se exīs ē singlare: vle aut̄ sic abstrahit a singlari: ita abstrahit ab exīstētia. vñ q̄uis fīm Lōmē. itellēs nō sit idīnūdūt p̄ aliud dīn̄ a q̄ditati: tñ sua q̄ditas ē h̄ et̄ singlīs se ipsa.

Pō. ad p̄ncipale: h̄z Lōm. cō. 5. q̄ fantasmatē sunt subta p̄ q̄ intellecta speculatiua sūt v̄a. Ex isto textu h̄r̄ q̄ intentōes intellecte sūt vle ex ordīe ad fan^m. Ex h̄ ar̄. Intētōnē intellectu i eo q̄ ē v̄a: necio h̄z p̄formitatē ad fan^m: q̄ veritas istax itētōnē nō ē nisi p̄formitas ad oba: q̄ rep̄itātē in fan^c. Aut̄ ḡ posito q̄ intellect^o sit vna nūero eterna i s̄t̄p̄loclitu h̄ebit vna p̄formitatē ad fan^m: sorti: et ad fan^m plonis: aut̄ allā et̄ alia. Si p̄ mō: seq̄. q̄ eadē intellectio p̄ eadē relōnē p̄formitatē referret ad plā p̄ se p̄. Qd̄ ē h̄ Ari stotele. 5. metaph. ca. 8 ad aliqd. Et ex v̄lī idē relatiūz h̄z idē eentialr̄ depēdētia p̄ lib^o et̄ q̄ p̄: q̄d̄ ē icōueniēs: et̄ v̄tracq̄ v̄lī p̄z: q̄ plā fan^m terminat candē intellectoē et̄ ab ipz eadē relo depēdet. Et v̄līr̄ seq̄. q̄ destruc̄tio

santafimate foris nō possit illa itellec^{tio} eadē nūero eē rō intelligēdi ploni. Qd pba^f. qz d^ructo terⁿ destruīt rel. vt pz de se. g^dstructo h^r fan^c destruīt h^r formitas itellectionis; sed hec cōformitas est eadez respectu fantasmatis plonis. ergo destructo fan^c sortis; hec itellec^{tio} nō est ap^rli^r formis fan^c plonis. Sz itelle^r nulli pōt eē formalrō intelligēdi: nisi sit formis fan^c illi^r. igit^r Plato nunq^r poterit p illā itellec^{tio} ealiquō intelligere qd est absurdus. Cz forte ad istā rōne^r rūdef: qz eē eadē formitas i v^r itellec^{tōe} ad plā fan^c: nō tñ eadē hitudo. Nā alia hitudo est ad fan^m sortis; alia ad fantasina plonis: z ita d^ructo fan^c sortis d^ructu^r hitu^r qz sibi corrīdebat: z remāet alia hitu^r ad fan^c plonis. Lōtra. qz hitudo ad terminū, alic^r relonis ē de eēn^r illi^r. vt pz p Ari. in ca^r de ad ali qd in pñtis: sz d^ructo eo qd ē de eēn^r alic^r d^ructu^r illud de cui^r eēn^r est: qz gditates se hñt sic nūeri. Ex. 8. meta^c. tex. cō. io. Ita qz cūq^r addito v^r subtracto a gd^r variat gdi^r: quēadmodū nūer^r. qz d^ructa hitudie^r for^r ad fan^m: destruet ipsa for^r: qz nō euadis icon^r. Nec valet oře qz iste hitudies sur re^r rōnis: qz qle eē bz ipa formitas tale eē hēbūt iste hitudies qz sūt de eēn^r formi^r. Cz p. si ista itellec^{tio} qz for^r. z plo intelligūt lapidē: ē eter/na: z nō realr cāta a fantasmatate; itells fiet for^r in nob^r pci se per assitētiā itellec^{tio}is ad fantasina nrm: qz itellec^{tio} nō est cāta a fantasmatate nro fm subaz; sed pçile fz respe/cruz assitētie. Igit^r qz itellec^{tui} vel itellec^{tio}i aduenit respect^r; aut relo itells fiet for^r in nobis: z ita non magis vniēt itellus corpori aut fantasie vt for^r: qz celumyniat mibi vbi mouerē digitū: qz p talē motū adueniret nou^r respect^r ppingtatis vel distat^r ipsi celo in ordie ad digi/tuz motū. Cz p. Intells depēdet a fantasmatate fz Lōmetatorē in opari. Ita depēdētia aut est eentialis; aut acci/dentalis. Nō accitatalis: qz sic posset opari sine fantasmatate. Si eentialis h^r itētū: qz nibil est depēdēt ab aliquō eēn^r tialiter a qz nō depēdeat in aliquo gne cāe. igit^r fantasmatate erit causa itellec^{tio}is: qz est opatio itellus; aut ergo erit cā mālis: aut formalis: aut efficiēs: aut final. Nō mālis aut formalis vt de se pz. ergo erit finis aut efficiēs. Si finis: sicut vide^r posse cōcedi de fine obali: talis finis qnq^r co/ncidit cū efficiēte in idē nūero. obz. n. est finis opatiōis et efficiēs ipsi^r: licz vt sic sit finis sub fine. z si sic dicatur h^r intētū: qz cum talis finis sit efficiens: z tale efficiēs realr efficit et causat: sequit^r qz termin^r isti^r efficiēt ē realr cau/satus: talis termin^r est ipsa itellec^{tio}. igit^r tē.

Cz hic doce^r qz itells agens pducit spēm intelligiblē obi in intellectu poli.

Lōclusio. II. incidens.

Ecunda z nūc pbāda ē. qz éaliq^r spēs obti ipressa in itelli^r poli rea/liter cāta ab itelli^r agēte pñia actui itellen/di. Que z pbāt multipli^r. p^r auctate Lōmē. mē. 5. tert^r d aia. cū igt. In aia sūt due ptes itells: qz vna ē recipiēs: z alia agēs: qz fac^r intētōes que sūt in vture imagi^r: eē mouētes itelli^r mālē i actu: poltq^r erāt mouētes in pō. Et i eodē. cō. zo. ingt. Intel^r vlys col/ligata sunt cū imaginib^r: z corrupta p corru^r eap. Per itellec^{tia} vlys intelligit spēs vlys: vt cōiter dicunt expo^r. Cz Lōmen. mē. 39. vbi bz hec vba. Et ista eade ē causa qz itells qz est in nobis: cū viderit aliquid aut viderit ali qua z itellexerit: ipse nō intelliget ipm niscōiunctū. Lūz sua imagine. Imagines. n. sunt aliqu^r sensibilia itellec^{tui}: z sunt ei loco sensibiliū apud absentiā sensibiliuz: sed sunt sensibilia nō mālia. Dic Lōmetator dīc imagines esse in itellec^{tui} qz sunt idē qd spēs. Ex hoc arg^r sic. effect^r cāe realis est aligd reale causati^r: sed spēs intelligibilis ē effe/ciū cause realis: z spēs intelligibilis nō est ipm fantasmatate:

nec aliquid cātu in fan^c: ergo recipie^r in itellec^{tui} possibi/li. Discursus bon^r. z a^r pz. minor aut pba^f. qz spēs intelligibilis cātu qz itelli^r agēte. Nā itells agēs ē pō mere actiua z pparat ad itelli^r polez: sicut actiuū ad suu pñi pa/siuū: z sicut ars ad mām. ex^r de aia. tex. mē. 18. Igitur cū sit actiuū realr: hēbit aliquē effectū realē: talis effectus nō pō recipi in fantasmatate. Tū qz itells polis corrīdet itellec^{tui} agēti p adequato passiu. Tū qz ḡcd reci/p in fantasmatate ē extensuz z māle: z ita iproportionatū ad mouēndū itelli^r polez: qz māle nō agit i spūale. Tū qz si sic: intellect^r nō transserret obm de ordine in ordinez. vt dicit Lōmē. mē. prealle. Ex quo cōcludit qz ḡcd itellec^{tui} agēs causat: recipie^r in itelli^r poli: z ita pz minor pro qlibz sui pte. Cz si dicas qz p^r cātu ab itellec^{tui} agēte ē actus intelligēdi. Cz Lōtra. qz act^r intelligēdi nō depēdet solū ab itellec^{tui} agēte: sz etiā ab obo vt nunc p^rsuppo^r. Et pz etiā: qz aliter nō ēēt actus intelligēdi silitudo obtinec distingueret eentialr ab obo: qz est cōtra cōmenta: z de aia. comē. 35. z māa pz. qz effectus est silitudo sue cāe: z di stinguit per ipam. Ex hoc ifer^r ppositū: qz si obz ē causa actus intelligēdi. igit^r opz qz sit pns itellec^{tui} vel in se v^r in aliq^r repītante: ad hoc vt moueat itellec^{tum} polez ad actū intelligēdi: sz obz nō ē pns itellec^{tui} i se. Tū ex aucta te Arist. 3: de aia. tex. mē. 38. Lapis nō ē in aia: sz spēs la/pidis. Tū qz multa cogīscunt ab^r p spēs qz nō sūt extīta: sz ista nō sunt pñtia in fan^c: vt pñissuz ē pauloan. igitale obm erit in itellec^{tui} poli pns per aliud representatiū a fan^c: z ita habe^r pposituz: nec valet dicere qz fantasmatate irradiatū ab itellec^{tui} agēte mouet itelli^r polem: qz tale fantasmatate irradiatū aut aliqd recipit ab itelli^r agēte: aut nō. Si nō fantasmatate nō erit vñtiosus p actionē intellect^r agentis qz pns. z ita erit iproportionatū sic pns. Si aliquid recipit: cu nulla for^r spūalis possit recipi in māli tanq^r i subo: sequit^r qz fan^m erit eq^r māle z corruptibile sic pns. Cz si dicas qz for^r subalis qz ē aia itellec^{tua} recipit in corpore. g^r ppō est falsa. s. for^r spūalis nō pō recipi in māli. Cz Lōtra. qz aliud ē log de accitatali: aliud de forma qz est intellect^r. nā accitatalis in esse depēdet a mālē z in pseruari. Et iō opz qz sequant cōditōes māle in qz est. Que cōditōes sunt ēē extensum z quātū: sed itellec^r nō sic depēdet a mālē. Cz et cōfirmat. qz accitatalis ēē ē ēē. qz tē. Ex b^r p^r pseruari sic illa. ppō. Illa for^r spūalis pō recipi in māli tanq^r in subo: a quo depēdeat in ēē z in pseruari: qz ḡcd recipit in fantasmatate est h^r. igit^r tē. Cz p. si tale fantasmatate mouet itelli^r polem aut mouet sub rōne sin^r tñ: aut sub rōne vlys. Si pmo^r g^r itells tñ itelli/liget sin^r z nūq^r vle. Si z^r: hētū ppositū: qz hoc fac^r in itells abstrabēdo rōne vlys: qz est idifferenter repītatiua singula^r eiusdē gnūs: vel ēē alteri^r: z ista rōne vlys ē spēs in/telligibil. Cz et cōfirmat. Illa vna z eade spēs z eiusdēz rōnis ē p se repīta^r obi sub oppositis rōib^r repītabilitib^r: sz rōne sin^r qz ē zdi^r obi sensus: z rōne vlys qz ē zdi^r obi itellus sūt op^r rōnes i cogīci^r z repīta^r. g^r illa eadez spēs z vni^r rōnis pte ēē repīta^r obi sub rōne vlys z sin^r: sz spēs i fan^c repītabilitib^r obz sin^r sub rōne sin^r. g^r n̄ repītabilitib^r idē obz sub rōne vlys. māa tē. z b^r vtriusq^r dductōis: z maior pb^r. qz spēs sub illa rōne sub qz repītabilitib^r obm: mensurāt ab obo: z depēdet eentialr ab ipo. Sz idē nō p mēsurari a duab^r mēsuris oppositis: neq^r a duob^r dpedere eentialr i eodē genere z ordie cāe: sicut ēē in pposito: qz obm cōcurrīt ad caulationē spēi in gne cāe efficiētis z in eodē ordine: qz in ordine cāe pticularis. igit^r tē. Assumptū aut: qz idē nō mēsuret a duob^r tē. pz ex. 5. meta. qm̄ aliogn idē referret ad duo eque pmo. Lui^r oppositū vult Arist. ca^r de ad aligd. tex. mē. 20. Cz Forte rūr ad maiore qz ē vā

Articulus

in eodem lumine. **S**ed non est inveniens se ad spem repitare diversa obiecta et opere repitata in alio et alio lumine. ut per de nocte lucetibus. et de anima que in lumine dici repitantur sub ratione coloris; et in lumine noctis sub ratione lucis: vel per lucem. **S**ic in pposito eadem spes fantasmatum potest repitare opere in diversis lumenibus. vel in lumine fane spiritu in lumine itellus agens vel. **I**sta ratiō non valit: quia spes per naturam est aliqd in se quam in tali lumine repitatur. Quod non est talis spes: id est agnoscit sibi lumine in qua repitatur vnu et non aliquid alienum ponetur quod eadem spes repitatur colorē et sonū: quia spes ista ut exīstet in aere tremulo repitatur sonū: ut exīstet in aere illud repitatur colorē. Ex quo sequitur quod non quod tale est lumine taliter repitatur. Et taliter spes. Sed quod taliter spes: id est regreditur tale lumine. **L**umen vero quod lumine non est repitatum: sed est illud in qua aliqd repitatur per repitatiū: quod lumine in me est eiusdem rationis: siue videā albū: siue nigru. **L**umen vero quod repitatiū alicuius in lumine perfectori. per spem albi et nigri in lumine solis et lumen. quod licet spes in organo fane in lumine itellus agens clarus repitetur sicut: ut itellus melius itelligat quam in lumine fantasmatis: non quod tamen illa spes repitatur obiectum id est vle sub ratione vli per quod. **C**umque lumine nec ex adductū est ad proprieatem: sed ad operationem: quod in nocte et lucetibus sunt due qualitates. scilicet lux et color: quod una repitatur in luce altera in nocte. scilicet lux: ut ratione tamen multiplicatur: et repitatur re in vitroque lumen est efficaciter mouens et repitatis percipit: et minor efficaciter repitatis non percipit. Ex de stellis: quod ita multiplicat radios suos de die: scilicet de nocte. sed tamen non videntur de die: quod aliud luminosius mouet efficaciter. Si fuerit una qualitas ibi scilicet color: tunc adhuc est ibi lux: quod color continet lucem: cuius color sit lux in corpore termatio. Et sic adhuc diuersa repitatiua sunt ibi.

Cetero argumentum ad hoc quod fantasmatum non potest repitari, re obiectum sub ratione vli sic. Quod aliqd repitatiū repitatur per totā virtutē suā aliquod obiectum sub una ratione: non potest sicut id est obiectum vle aliquid repitare sub alia ratione: sed fāmā in illo instanti quod itellus vle per totā virtutē suā repitatur obiectum ut sicut virtuti fantasmatice. quod in illo instanti fāmā non potest repitare obiectum sub alia ratione: scilicet cum maior: quod subiectus includit predicationem: et quod tale repitatiū est naturaliter agens. igitur agit per fāmā vle per suum: benevolentiam. primo quod quoniam intelligimus vle: tunc in illo instanti fantasmatum est ei per se. **L**umen vero quod fantasmatum per fāmā totā virtutē suā repitatur sicut: quod aliter virtutē fantastica non posset habere per fāmā ita perfectum actu circa obiectum sicut obiectum natum est repitari per illud fantasmatum.

Cetero argumentum actio itellus agentis est facere de non vli vle per ipsum eum actionem per hunc Lomē: et de anima. omnes. Et de potest intelligibili actu intelligi: id est de remota potestate per inquit actu. unde concluditur in fine omnes. quod si essent res per centrum: quemadmodum posuit Plato: non idigeremus itellus agente: saltem quantum est utrum ad ista actionem: quod est abstrahere. **L**umen igitur vle in quantum vle nihil sit in extrema: loquendo de vli in actu: sed tamen sit in aliquo ut repitata ipse sub tali ratione. quod itellus agens facit aliquod representationem vli in actu de eo quod fuit repitatiū per se: scilicet spem vli de spem per se: et tunc ultra: itellus agens in ratione actu non exceptit itellum potest in ratione passuum: ex eodem etiam de anima. Ut est supra allegatum est. Ergo quod catur ab itellus agente recipitur in itellus potest. **S**ed per terminum actionis itellus agens est spes vli. quod ista recipietur in itellus potest. et ut sic ista procedat in itellecitu potest actu intelligendi quod est secundus terminus.

Cetero argumentum sic. Potest habere actu circa obiectum metaphysicum: et non circa obiecta alias scilicet potest habere repitatiū obiectum metaphysicum: et non alias scilicet: sed illud repitatiū non potest esse in fantasmatum: quod fāmā non sufficit ad considerationem talis obiecti. scilicet tamen etiam per ipsum ex de anima. tex. omnes. 38. Scie. n. secundum quemadmodum et res de quibus sunt. benevolentiam. quod obiectum metaphysicum est vliissimum. quod repitatiū ipsius non potest esse spes fantasmatum: cuius sit sicut singulare rite repitetur. et per omnes: et sit spes itellibilis repitatis vle.

Cetero quod in quantum spes alicuius minus coeptis non est repitata magis coeptis totā in dñe suā itellus: tunc spes minus coeptis illo potest dato non potest repitare illud magis coeptis. **S**ed sic est de spē aliud cuius vli. scilicet spē fantasmatum: quod non est repitata genere suū fāmā totā idem est ei. quod cum idem sit adhuc minus coeptis spē minus coeptis. quod spes in fantasmatum non poterit repitare exceptum coeptis. Discursus bonus. maior est manifesta. minor potest. quod minor coeptis hanc strictiori acceptu: quod magis coeptis: ut per ipsum i pdicam et. **C**um per ista ratione aliter formari sic. Quod apphēdit in suo inferiori non apphēdit per totā suā idem. **S**ed quod apphēdit in fantasmatum apphēdit in suo inferiori: quod in spē per representatione particulari. igitur si itellus apphēdit obiectum in fantasmatum solū: nunquam apphēdit vle per fāmā totā idem suā. **T**ota deductio est manifesta cum minor. Major autem potest. quod tota in dñe non universalia est per fantasmatum quod ipsis ut acceptu: est id est cuilibet inferiori. nunquam autem coeptis ut acceptu tamen in suo inferiori aliquod: est id est cuilibet suo inferiori: sed per se illi in qua accipitur. quod quoniam fantasmatum in fantasmatum: vle coeptis in fantasmatum non est accipitur. quod tota suā idem. **C**etero principali sic. potest itellecitu aut distinguitur per potentiam sensitivam: aut potest habere obiectum suum per sensum: et habere proprieatem: aut non: et tunc sequuntur duo convenientia. Primum quod itellus non poterit esse sine sensu. scilicet arguit per hunc potest de anima. tex. omnes. 38. ut supra allegatum est. vbi hunc quod si itellus non potest habere operacionem per se: non est separabilis. hunc est immaterialis: neque abstractus: ut exponit Lomē. Omnes est falsum: quod itellus isto modo non est separabilis: ut per eiusdem ratione de anima. tex. omnes. 38. de anima. tex. omnes. 41. et 38. meta. tex. co. 16. igitur si itellus hanc operationem sibi propriam et obiectum sibi proprium per se est vle. et fantasmatum est quod itellus potest dependeret a sensu quod est. quod sensus possit habere propriam operationem sine itellu: et non itellus sine sensu. **E**t affirmatur ista ratione: quod est perfectio in potest in inferiori non est negandum a potest superiori: quod melius perfectio entis segmentum meliora entia. sed habere obiectum proprium proprium est perfectio in potest sensitiva. scilicet fantasmatum et talis. Omnes ex hoc habere proprias operationes: quod sunt sine sensu et perfectio eiusdem ex parte et ratione ethica. igitur et. Stat igitur per principali item: quod per medium catulus ab itellecitu agente in itellus potest non est actus intelligendi: sed aliqua spes prima ipsi actu.

Conclusio. Animatus itellecitu esse incorruptibile in Aristoteles. et Averroem catholice hic sustinet.

Conclusio. VI.

Extra conclusio de mente Lomē. Et est Ari. est ista. Aia itellecitu est immortalis. Et quod habet de mente Lomē. satis per ipsum: Ex sua Aristoteles. potest adhuc est: non nullus assertores immortalitatem animae non posse ratione nati potest habere. et Aristoteles. non sensisse animam intellectuam esse immortalem per subiectum: sed incorruptibilem per organum quod in operando non vitium organo corporali. Contra quam opinionem arguit per rationes Aristoteles. 38. de anima.

Potest ratio est ista. Quod per cognitionem oculorum formarum materialium esse denudata in sua natura ab oculis materiali et sensibili educatione per potest intellectuam est hanc. quod et. Major declaratur: quod si anima itellecitu habet in sua natura aliquam formam materialis: quod mente recipit intelligibilitiam: quod est educta de potest mātē illa oculi impedire itellum cogiscere alias formas materialis: scilicet lingua ifirmi infecta aliquo humor colericorum et amaro non potest recipere dulcem: et oia gustabilitia videntur sibi amara. Sic est si pupilla oculi esset colorata non potest percipere alios colores. unde recipiens intentionalem formas materialis et sensibiles operis esse denudatum a natura illarum. Si ergo potestia itellecitu habet in sua natura aliquam formam materialis educte de potest mātē potestia itellecita non potest cogiscere alias formas materialis et sensibiles: minor per ipsum ex de anima. tex. omnes. 38. Aia itellecitu est oia fieri per itellum potest. Nec est dominatio philosophi: 38. de anima. tex. omnes. 41. sic dicuntur. Nece vtrum est quoniam itellus oia intelligit. Quidam. i. oes formas intelligit. Immixtu est sic

dicit anaxagoras) ut sic anaxagoras ponit stellz imixtuz
ut iperet: ita opz nos ponere itellz imixtu: b est imalem
no eductu de pō māe: ad b q cogscat oēs formas māles:
et b ē qd se. (Hoc at ē vt cogscat despectū.) Hoc at s. q
itells ē imālē ne cī: vt cogscat despectū. s. formā māle ab
ipso despectā: qz i sui nā nullā talē bz: s̄z trascēdit oēs for
mā eductā de pō māe: qd pbat subiferēdo me". (Intell
lect. n. apparet phibebit eēneū et obfuet) hoc ē dictu si
inā pōe itells apperz aliqz for mālē educta d pō māe illa
for ius exīs phiberet alia formā māle: sibi eēneam in
telligi ab itellu: et b ē qd dīc: ibi Lōmē. cō. eodē. Intellus
nō ē corp: n̄z v̄t i corpe nāl aur aial: qm̄ si fuerit alteruz
istoz hēbit formā ppriā q ipediet eii recipe formā alie
nā siue eēneā: et b itēdebat cū dixit. (Si. n. i eo appuerit
apparēs ipediet alienū.) Postmodū Lōmē: i eodē. v̄tē.
subdit i for dīfinationē phī dicēs q nece ē: vt itells non
sit corp: n̄z v̄t i corpe māifestū ē. ex ppōnib: qb v̄lus ē
in b fīmō: qz vna ē. Oz ista suba recipit oēs formas mā
les: et b notū ē de b itellu. z̄ at ē q oē recipiēs aliquid
nece ē: vt sit dñudatū a nā recepti vt sua suba nō sit suba
recepti i spē. Si. n. recipiēs eēt de nā recepti: tūc res reci
peret se: et tūc mouēs eēt motū. v̄n̄ nece est vt sensus reci
piēs coloz careat coloz et recipiēs sonuz careat sono. Et
bec ppō ē v̄a: et sine dubio. Ex his duab: se: q ista suba
q dī itells mālis nullā hēat i sui nā d formis malib: istis
et qz for māles sūt aut corp: aut for i corpe manifestū ē:
q i suba q dī itells māl nō ē corp: n̄z v̄t i corpe. Ex qb:
appz q aia itelle: nō ē for māl: et qz qz si ē corrū.

^{p̄ ista} Sed cōtra ista rōnē Ari. istat. qz b rō si xclu: nō v̄t
aduer. xclu: n̄si de v̄tute māli orga: qz virt: sari
orga recipiēs obz sen: sine mā et itēdāl̄ coiter nō bz i
mentē se tale obz i eē māli: n̄z actu: n̄z aptitu: et ita qd reci: obz
itēdāl̄ et sine mā. Lū nō possit recipe ipz cū mā: et in esse
māli ē oppo: dispōnis ab eo qd reci: ipm realr: et cū mā:
sic supficies corporis termi: recipit colorē māl: s̄z recepti
coloris itētionalr ē corp: p̄spicuū siue nō ter: Jō g opz
orga denudari a for: quā reci: et p̄ v̄ns sensus q ē in tali
orga: pp op: dispōne ipz: ad i: qd reci: formā māl: fm
actu aut apti: Ex b v̄ seg. ppō phī. z: de aia. Oz itells
nō sit pō orga: qz bz b sepat ab oī mā: sic ab oī organo q
opat. Si. n. regreret aliqd: illō eēt dter: dispōnis: sic ē oē
orga corporeu: et iō ex b q eēt receptiu: aliqz bz eē mā:
le dter: pp̄ dter: dispōne corporis nō eēt receptiu: ouiz
formaz corpa: bz eē māle: et ita itells nō possit recipe for
mas ouiz māliū vt oboz: si eēt v̄t māl: et orga: tñ b hito
q sit nō orga: nō oī ipz eē n̄ tale realr: qle ē illō: c̄ d̄z eē
receptiu: itētionalr. Nō. n. oī op: eē dispōne i recepti
uo alic: realr et itētionalr: sup: q itells nō sit v̄t orga: qd
tñ regreret: si eēt v̄t orga: Idē. n. Intells p̄t ee ipemēt
realr et i actu p̄ hitu realr: et tñ receptiu: itētionalr et sui
et hit: et cuiuscūqz iformatiū realr. Et ē tota rō: qz talia sic
recepta itētionalr nō regrūt i recipiēte dter: dispōne
op: enti itētionalr reali. Ita g. ppō. qz cogscēs ee n̄ ta
le: v̄l eē dñuda: ab eo qd cogscit v̄l recipit: ta rōe cogscē
di: si gnāl̄ accipiat: xclu: oēz itellz eē nihil: qz itells bz se
est toti: enti: et ita ipe nihil erit entiū: et iste itells ē falius:
s̄z tñ nō ē māle v̄l orga: vt sit capax ouiz: qz si eēt māle
v̄l organici: eēt tñ capax aliqz sine mā: qz tal rece: nō
repugnaret sue enti: māli: sue at entitati itētionali n̄ re
pugnat receptio itētionalis quoūcūqz.
Arist. Ad hoc rñdet q rō Arist. pbat itentū. s. q intellus
clare. Rece C̄ pro q nōn ē q receptiu: recipe aliqd: x̄t: duob: mo
pti: ē dis. vno: realr alio: itētionalr. p̄mō qn̄ receptu recipit
du: cu: dispōnib: suis nālib: et bz suū eē reale qd bz v̄l natū ē

b̄e in p̄pō susceptiuo. 2: mō qn̄ receptu recipit obitie et
reputatiue bz aliquā spēz et silitudine dñruatā ab obo. Si
loqm̄ur de p̄ recipiēte: oz q tale recipiēs sit denudatū a
nā recepti: sic q recipiēs et receptu distinguit̄ realr et eē
tialr: adeo q nā vñi: et alteri: sit distincta salte idividuall: bz
nō oz q recipiēs s̄p sit dñudatū in spē aut i gñe a nā re
cepti: sic qd est remissi calidū recipit itētiorē caliditatē.
Si loqm̄ur de recipiēte itētionalr: aut tale reci: orga: aut
nō orga: Si p̄ mō: sic recipiēs coiter ē dñudatū a nā re
cepti in spē i gñe p̄xio: vt aliqz tactū est in hac ista: qz
op̄ dispōnes sūt coiter i eo qd reci: re bz eē reale: ad illō
qd recipit re bz eē itētionalr: si orga: reci: Un̄ si recipiēs
orga: bz aliqd de spē recepti: nuqz tñ illō ē rō recipiēdi
seu for: p̄ quā pō orga: recipit spēz obi eiusdē spēz cū tali
for: bz alia formā recipiet ipaz spēz sēsibilē. Ex: si ocu
lus bēat albe: nūqz albedo erit rō recipiēdi spēz albe
dinis: bz dyapha: Et sic bz intelligi illa p̄pō. Recipiēs d̄z
eē dñudatū tē: est sensus recipiēs caret nā recepti in spē:
q sit sibi rō recipiēdi. Si v̄o recipiēs reci: mere itētionalr:
istud recipiens nō dterminab̄ ad aliqd̄ itētionalē: aut ad
aliqd̄ gen̄ cogscibiliū p̄ organū. iḡ oī q sit i pura pō pas
sua: r̄ cuiuscūqz cognoscibilē. Un̄ sic in receptiu: nāl̄ et
realr da: ens i pura pō: qd nō est de se i actu p̄ aliqd̄ corū
qd recipit: ita in receptiu: itētionalr erit aliqd̄ nā pure po
tētial: q nō erit in actu p̄ aliquā formā itētionalē. Et b ē
qd ingt Ari. z: de aia. tex. 2: 5. Intells nihil est eoz q sūt
an̄ intelligere. Et pauloan̄ i eodē. Intells nullā bz nāz n̄i
q polis vocat̄. Et b freqnter in eodē 3: v̄t rō Arist. et
Lōmē: de recipiēte et recepto p̄ce sic. Qz si receptiu: organicū
itētionalr ē dñudatū ab eo qd reci: ml̄to magl
receptiu: itētionalr nō organicū oī eē imixtu et sepatis
ab eo qd recipit. Silt si receptiu: organicūz formā cō
plonale et māles dterminat̄ ad certū gen̄ cogscibiliū: sic
receptiu: nō organicū per formā māles a mā depen
dentem dterminab̄ ad determinata cogscibilia: et ita
nō poterit recipere oēs formas obiectiu:.

C̄ bz adhuc ista: qz ex hoc sequeret q itells eēt nō ens
si recipit oia entia. C̄ Et v̄lteri: seqret q itells n̄lō: eēt
stā ad
act: et for: i se: n̄z resp̄cū corporis: exqz est nā pure pōlis.
C̄ Ad p̄mū rñdet q sic receptiu: organicū itētionalr nō
oī esse dñudatū a nā recepti in gñe remoto: bz tñ in gñe
ppinqz: eo mō q dñm̄ est. ita receptiu: itētionalr nō orga
nicū: nō oī esse simpl̄r et oī nō tale: qle est qd recipit: sed
suffic̄ q sit nō tale qle est qd p̄: et p̄ se recipit: nō resp̄cū ei:
qd recipit ex receptione alioz: et p̄ accīs. Bz itellus ens
māle et sensibile p̄ se recipit: imāle v̄o recipit p̄ accīs.
et p̄ receptione alioz. Et b est qd p̄missū est. Intells
nihil est eoz q sunt an̄ intelligere. i: itells nō est p̄ ppinq
itētionalr nisi post intelligere aliorum. Un̄ sic mā caret
oī forma quā p̄ se p̄ recipit et de se nō est in actu p̄ aliquā
tales formā. Ita itellus nō erit in actu per aliquā formā
C̄ Bz bz qz in receptiu: nāl̄ bz (māles quā p̄ se recipit
nihil recipit se: neqz per se: neqz per accīs: maxie si sit p̄
receptiu: quēadmodū est mā p̄ma. ḡt in receptiu: in
tentionalib: idem nō recipiet se: neqz p̄ se: neqz p̄ accīs.
C̄ Ad hoc rñdet q idēz nō p̄t recipie se receptio reali
pp̄terea qz receptu depēdet eētialr a recipiēte. Bz bz
idēz p̄t recipere se itētionalr saltez p̄ accīs. qz tale re
cipiens pure itētionalr est imāle: et eximālitate est con
uersi: supra se: et supra pp̄xii actū. Nec q idē recipiat se
objiectiu: arguit dependentia essentialēz recepti a recipi
ente: sed solū accītalez: vt iferi: diceſ: qlis est iter mo
nuens et motū: aut cognoscens et cognitū. Mō q idē mo
uat se motu accidentalī aut dependeat a se dependētia
accidentalī hoc non inconuenit.

Articulus

Solo
z ista

C Ad z^m rūdēt: q̄ sic dāt pura po^a subiuia i mālib^b: ita in imālibus: sed dñter: qz po^a subiuia i mālib^b concomitāt nām pīmo diuersam ab oī forma: non sic in spūlib^b: ratiō est: quia i materialib^b deueniēdum est ad aliquid q̄ est pīmo receptiuū: sic q̄ nullo mō ē receptibile: r tale est mā p^b: de q̄ b^b Ari. z^m li. de gnātiōe. tex. omē. 4. Est paradoxes oīum formarum: r ad tale receptiuū op̄z dūenire pp̄ ordinē eēntiale iter receptiuua seu subta recipiētia formas. In imālib^b vo n̄ ē po^a subiuia q̄ ifeq̄ aliqd p̄ receptiuū formaz: qd nullo: sit māe pfectio aut act^b: s̄ dāt p̄cise aliqd: qd ē p̄ receptiuū in gne. s. formaz itētionaliū: qd vltra b^b q̄ recipit formas itētionales p̄t eē act^b r pfectio alteri^b: qd n̄ ē in receptis mālib^b: qz i his dūeniedū ē ad Et ad auētates Arist. (aligd: qd nullo: ē act^b alic^b: q̄ itell's nullā b^b nāz nisi q̄ polis vocat^b ē. **C** Ad b^b diceē aliqd iferi^b: p̄nūc tñ rūdet q̄ Arist. cōiter loḡt de itelle ctu r sensu vt sit illa qb^b formalr opamur. Nō ista sunt p̄n^a qb^b formalr opamur: inq̄stū sit passiuia nō i q̄stū actiuia. Nō. n. dñ aliqd formalr itēlliger: qz efficiat itēllectio/nē: qz si sic: tūc obin dicere itēlliger: qz effectiu causat itēllectionē. Sz denoīat aliqd itēlliger: qz formalr recipit aut b^b in se itēllectionē: vt aliq̄l tactuz ē supi^b: s̄ vt sic itell's b^b rōne p̄ncipu passiuia r nō actiuia: vt p̄z: quo fit vt itell's isto mō sumpt^b solū hēat nāz polez: r sic oēs auctoritates q̄ viden^b affirmare itell^b r sensuē eē pure passiuia: aut h̄re naturā potentialē: possūt exponi: vt sunt p̄ncipia quibus formaliter operamur.

C Itē arḡ. ad p̄ncipale z^c. Si aia corūpi^b ad corruptio/nē corporis: op̄z q̄ eē ei^b debilitēt pp̄ obilitationē corporis. Sz eē aie itēllectiu siue ipsi^b itell's nō debilitat pp̄ obilitationē corporis. Igr̄ aia itēllectiu siue po^a itēllectiu nō corūpi^b ad corruptionē corporis. Maior. pbaf tripl'r. r p̄z sic. Si eē alic^b nō obilitat ad obilitationē corporis: eē eius nō dp̄det a corpore. Qd. n. dp̄det ab aliq̄ i eēn^b obilitat in suo eē obilitato illo a q̄ eēntialr dp̄det: r ita ēt corūpi^b illo corrupto. ḡ p̄ opp^b qd nō obilitat ad obilitatēz alte ri^b nō corūpi^b ad corruptionē ei^b. Sz ista pba^a minus efficax fm Lōmē. iō z^m pba^a eadē maior sic. Dis forma corruptibilē in eēn^b debilitabil. igr̄ si aia itell'uia ē coruptibil ad corruptionē corporis: est ēt obilitabil ad obilitationē ipsi^b. 3^m pba^a eadē a^b sic. obilitas in eēn^b est via ad corruptionē. Sz qd p̄t eē i termio p̄t eē i via ad terminū. Igit̄ si aia itell'uia sit corruptibil. seḡt q̄ aī corruptionē obilitatēt v̄l debilitari p̄t: r nō nisi p̄ obilitatē corporis. Mi noīz p̄ncipale pbo. si aliq̄ v̄l aie obilitatē debilitato corpore b^b nō eēt nisi p̄ accīns: inq̄stū. s. v̄l idiget organo corporali: aut aliq̄ p̄plone determinata vel i toto corpore v̄l i p̄t determinata corporis: sic visus obilitatē debilitato organo: p̄ accīns tñ obilitatē: qd ex b^b p̄z. Si. n. ipsi^b v̄tutia aie p̄ se accīderet aliq̄ debilitas: nūq̄ restauraref organo repato. Uidemus aut q̄ q̄tūcūq̄ vis visuia obilitata sit organo i staurato r vis visuia silt i staurat. b^b ē qd b^b Ari. p̄ de aia. tex. omē. 65. Si senex inquit accipiat oculū iuuenis: vt iuuenis videbit v̄tūq̄. p̄z iḡ q̄ v̄l aie solū p̄ accīns debilitat. Intell's aut ē v̄l aie q̄ nō idiget organo: cū nō sit v̄l organica: neq̄ in opando dp̄det a corpore: sic q̄ in ipa opatio coīcet corp^b: v̄l p̄z: qd nō p̄tigeret ipaz separari a corpore vt arguit Arist. p̄ de aia: r v̄lteri^b ēt aliq̄ gen^b aie ab alijs: vt dīc Arist. z^m de aia. tex. omē. z^m. iḡ aia nō corūpi^b tur ad corruptionem corporis.

C Itē ad p̄ncipale arḡ. for^a nō educta de po^a māe ē i corruptibil. aia itell'uia ē b^b. maior p̄z. r b^b pb^b. qz si aia itēlectia ēt educta de po^a māe op̄o ei^b q̄ ē itelli^b. p̄ recipet i toto iūcto: sic i p̄prio receptiuuo. vt docet phs. p̄ de aia. Sz op̄o toti^b isto^b ē ita mālis sic illa q̄ iest toti p̄ parte. ḡ

itelli^b ēt op̄o ita māl siē sentire. **C** Itē po^a q̄ cognoscit obin sub rōne v̄lis i actu nō ē po^a māl r corruptibil: sed po^a itell'uia ē b^b. r t̄. Maior. pb^b. Siē. n. p̄o sensitua non coḡscit obz vt v̄le: s̄ sub 2ditōib^b p̄tclarib^b: q̄ sit b^b nūc q̄ ēt sunt 2ditōes māles. Ita p̄o māl r educta de po^a māe nō coḡscit obz suū nisi sub 2ditōib^b mālib^b. Po^a. n. māl ita p̄portionat obo sub 2ditōib^b mālib^b. Sicut potētia sensitua sub 2ditōib^b sensitibil^b. Siē ēt p̄o sensitua nō p̄t coḡscere nisi qd ē p̄ se sensitibile: aut icludit in p̄ se sensitibili vt sensitibile ē: ita p̄o mālis nō p̄t cognoscere obz sub rōne cōiori: q̄ sit rō mālis obti seu corporalis.

C Ista rō p̄t alt' formari. Illa cogni^b: q̄ trāscēdit oēz cognitōe sensitua i hoie: nō v̄r alic^b p̄o māl: r p̄ nūs corruptibil: s̄z i hoie ē aliq̄ cogni^b h̄b. ḡ t̄. maior v̄r nō: r b^b p̄. Qz bō coḡscit actu v̄le. Loḡscit ēt ensyl q̄litatē sub rōe aliq̄ cōiori: q̄ sit rō p̄mi obi sensitibil^b. ēt r^b sup̄pme sensitua q̄ cūq̄ sit. Loḡscit ēt relones nūtes nās rex n̄ sensitibili. Hō rursus coḡscit dīaz iter totū gen^b sensitibi^b r sensitibili. r distinguit vñū a reliq̄. Loḡscit bō relones rōnis q̄ lūt: intētiones z^m. s. relone v̄lis gn̄s i sp̄ci: oppōnis r aliaz itētio num logicaliuz. Loḡscit ēt bō actū p̄priū q̄ itēlliger: r ad susceptiuuz reflexione p̄de ad actū p̄priū q̄ itēlliger: r ad susceptiuuz ei^b. Assentit ēt bō p̄plonib^b enidētib^b ex termis. s. p̄mis p̄ncipib^b: r coḡscit se assen^b r sine politate dīcēdī aut errādi. In hoie ēt ēt discursus a noto ad incognitū: ita q̄ non possum^b dissentire quē discursū aut cognē illatā ex ipo i pole ēatribuere alicui p̄o sensitie i termis v̄lib^b. Iḡ t̄. Qz aut̄ oīa ista trāscēdat cognē sensitua. pbaf. qz actu v̄le coḡscit a nob sub tāta idīa sub q̄tā ipm sic cognitū ē sil'cibile de oīb^b singularib^b i qb^b saluat^b: sic nō coḡscit sensus. Itē nulla p̄o p̄t coḡscit aliqd sub rōe cōiori: q̄ sit rō sui. p̄priū obi: sic visus nō coḡscit aliqd sub rōe ē differēt ad colorē r ad sonū. ḡ cognition illa q̄ ē alic^b sub rōne cōiori q̄cūq̄ p̄ obo ēt sup̄pme sensus non ē alicui^b p̄o sensitua. Ex alio ēt pbaf illa mīor. qz nulla sensatio p̄t ēē distictiuia p̄mi obi sensitibil^b r cōfīsmi ab eo qd nō ēt tale: qz nō p̄t esse v̄triusq̄ extremi. Per idē p̄z de reloni bus nūtib^b entia nō sensitib^b: q̄s coḡscim^b: r multo magis p̄z de relonib^b rōnis: qz sensus nō p̄t moueri ad cognoscēdū aliqd nisi qd icludit in obo sensitib^b vt sensitibile. bitudo rōnis nō icludit in aliq̄ vt sensitibile ē. q̄re t̄.

C Itēz **Q** Aris. senserit imorālitatē aīo itell'uia. pb^b ex Arist. solū v̄tvideat q̄tū solōes sint efficaces: i p̄tī adducēt auētates de vir fortis fm iudiciu recte rōnis dō se exponere morati p̄ republica. r idem dicit in 9^m. Sz si anima itēllectiuia eset mortaliz: nūs pp̄ quodcūq̄ bonū v̄tutis in se vel in alio deberet hoc appetere: qz non esse sim^b nō cadit sub appetitu: fm Augu. de libero arbitrio.

C Ad b^b rūdēt fm phm. 9^m ethi. Fortis exponēs se morti p̄ bono cōi maximū bonū sibi tribuit i exercēdo illum actū maxie v̄tutis. Et b^b bono p̄iaret se si mortē nō subiaret: īmo v̄tiose ageret: si illo actu p̄termisslo saluaret siū eē p̄ q̄tūcūq̄ t̄ps. Meli^b ē. n. maxi^m bonū momētaneuz q̄ remissuz bonū v̄tutis: v̄l' vita v̄tiosa maxie diuturna. Et b^b pbaf euīdēter bonū cōe fm rectā rōnes eē magis diligēdū q̄ bonū p̄priū. qz bonū p̄priū totū dō bō. expōnere ēt destruciōi simpli si nesciat aīam eē imortalem. pp̄ salutē boni v̄lis r coīs: r illō magis diligēt simpli: pp̄ cui^b salutē aliud negligēt r contemnit.

C Sed h̄ istaz rūsionez arḡ sic. Qn̄ aligs eligit bonū repte appetenduz. Cum ad illud peruererit necesse est vt melior fiat. Ista p̄positio colligitur de mente Augusti. in libro de libero arbitrio v̄ltra mediuz. r etiā pater ratōe.

q̄ recta rōne nāli nō appetit nisi bonum. Cum aut̄ quis adeptus fuerit bonū: melior efficiēt q̄ p̄us fuerit. S̄z alii quis recta rōne pōt et d̄z appetere mortē pp̄ salutē reipublice: q̄ ē act̄ virtutis fortitudis. i.ḡ talis appetēs efficiēt qd meli: pp̄ adēptionē talis boni. S̄z qd meli ē nō pōt q̄rō nō ē. i.ḡ t̄c. C P̄. s̄c̄ lex et rō nālis p̄ualet oī legi p̄. s̄ertim create: ita bonitas nāe p̄ualet bonitati morali seu bonitati cuiuscūq̄ virtutis. L̄uz bonitas nāe sit radix et fundamētu bonitatis moralē: sine q̄ bonitas moralē ē nō p̄t: et ab ipsa simplē depēdet: s̄z eē et viuere in viuētib⁹ est bonum nāe. i.ḡ ē aūponēdu oī actui virtuoso. vñ magis eligendū vñ eē p̄petuū nō virtuosū: dūmo nō eēt virtuosū: q̄ ē morale virtuosū breui articulo t̄ps accōmodatū: Im mōt si diutiū dareſ eligibili⁹ est eē simplē p̄petuū q̄ b̄re qdciq̄ bonū morale ex t̄pe. Silr eligibili⁹ ē b̄re p̄petuaz entitatē icorruptibile sine glia p̄rie: q̄ b̄re gloriosūz eē p̄ vñū diē. Et postea b̄re p̄petuū nō eē: et tñ mai⁹ ē bonum p̄fie q̄ bonū virtutis.

C Alia rō Ari. sūt ex desiderio nāli qd i nā ociosū eē nō p̄t teste Ari. et Lōmetā. z. meta. cō. z. Alia rōalis appetit nāl̄ p̄petuari in vita nō solū fīm spēz: sed et̄ fīm idūidūz. Qz qd nāl̄ fugit vñū oppositor̄ nāl̄ appetit reliquū. Sicut nemo appetit vitā sine odio mortis: neq; amat luce: nisi q̄ tenebras fugit. S̄z qlibz hō nāl̄ fugit mortē: vt glibet in se ipso experit. Et. Apls dicit ad cor. Nolum⁹ spoliari: sed sup̄estiri: i.ḡ qlibz hō appetit nāl̄ semp eē. i.ḡ t̄b nō ē sibi spōle saltē fīm aiaz. C Ad hanc rōnem r̄ndet q̄ rō eque p̄cludit de oī bruto: qz qlibz tale nāl̄ fugit mortez: et ita sibi inerit desideriu nāle ad imortalitatē. C Itē. Desideriu nāle n̄ ostidit istā icorruptibilitatē nisi ostida eē polis ista incorruptibilitas: et tūc oī supponere tale desideriu: nō seq̄ rōne erroneā q̄ dictaret appetendū qd non eēt appetēdu. C Ista r̄nsio nō valet: qz tunc pp̄o phī de desiderio nāli nō valeret nec p̄ suo supposito: n̄z in aliq. Arguit. n. ipse q̄ sube separe sunt intelligibiles: qz eas dīderam⁹ scire nāl̄: et desideriu nāle non ē ad ipole. C Ad hanc rōnē dīca q̄ desideriu nāle ē ad eas si sūt poles intelligi: et si desideriu seq̄t rectā rōne nō erroneā. Ipm. n. desideriu p̄cludit possibilitez rei appetite. C P̄. eē ab oib⁹ appetit. p̄ Arist. z. de aia. tex. mē. i4. S̄z alr̄ ab ho me alr̄ a bruto sic ēt alr̄ apphēdit ab hoie alr̄ abruto. hō n. apphēdit eē nō solū vñ nūc: quēadmodū bruta: s̄z sim plē et fīm oē t̄ps: qz apphēdit p̄ itellm q̄ apphēdit rem ab stractā ab hic et nūc: brutū aut̄ apphēdit eē vñ nūc: qz per sensuz: et sīc apphēdit ab aliq: ita appetit. C Itē r̄nsio nō satis facit: qz p̄ qūc t̄pe aliqz nāl̄ fugit mortē: p̄ eodez nāl̄ appetit viuere: qz nihil fugit vñū oppositor̄: n̄z pp̄ desideriu alteri⁹: s̄z hō fugit mortē nāl̄ pro oī t̄pe: nō n. est dare t̄ps in q̄ hō nō fingeret mortē. i.ḡ hō appetit viuere p̄ oī t̄pe. S̄z qd appetit viuere pro oī t̄pe appetit sp̄ esse. i.ḡ t̄c. C Itē illud desiderat nāl̄ quo apphēlo statim actu elicto actu desiderat: qz talis p̄nitas non pue nit nisi fīm inclinationē nālē: s̄z apphēlo semq; eē vñusq; q̄ desiderat sp̄ eē. i.ḡ t̄c. C Ad illud qd addit q̄ desideriu nāle nō ē ad ipole: si recta rōne apphēda: et non rōne erronea. C Contra. esto q̄ ita sit adhuc h̄ p̄positū: qz rōne erronea nō ē circa obm simplex: vbi nō ē copō aut dīsō: q̄ nō ē error nisi circa vñzplexū: nō aut̄ incōplexū. h̄ ē qd ait Arist. z. de aia. tex. mē. z6. Intell̄s circa qd qd est semp ēver⁹. Et. 9. metaphy. tex. mē. penul. S̄z sempiter nitas vñte sīc et breuitas: silr̄ corruptibilitas et icorruptibili tas eiusdē ē obm incōplexū et simplex. i.ḡ circa apphē sionē eternitatis essendi nō ē error: et tūc sicut apphēnsa eternitate ēēndi a quolibz appetit semp eē: sic seq̄ q̄ sit nāl̄ desideratū. C Itē in eo qd auenit oī hoī nō ē error.

nō enī est vñz q̄ hō q̄tūcūq; bñ dispositus erret. q̄ ratio ostēdēs oī hoī semp eē tāq; vñū obm appetibile nō ērō erronea. Quilibz. n. hō apphenso sp̄ eē appetit illud: sed absurdū ē assērere q̄ oīs hō appetit illud: circa qd oīs hō vel itellm errat et decipi⁹. C Hoc p̄firmat p̄ augustinū. i.z. de trinitate. c. 8. in p̄n. capl. ingt. L̄uz beati eē oēs ho mines volūt: si vñz volunt p̄fecto eē et imortales volūt. Alt. n. beati cē nō possent. Deniq; et de imortalitate iterrogati sicut de btitudine oēs eā se velle r̄ndent. Ex Bar guī. sicut oēs hoīes appetunt btitudinē sic imortalitatē. S̄z oēs hoīes appetunt nāl̄ btitudinē: vt ipē Aug. testat in ca. p̄cedenti. et̄ hoc isti p̄cedit. i.ḡ t̄c. C Itē argr̄ p̄ imortalitate aīe ex auētate phī. z. de aia. tex. mē. i23. et multo magis. z. de aia. tex. mē. 7. vbi Arist. h̄z q̄ excellēs lensibile corrūpit sensuz: s̄z excellēs intelligibile pf̄icit intellm et opationē in eo: qd non posset eē nīs suba intellectus eēt imālis et icorruptibilis. C R̄ndet ad istaz auctoritez q̄ excellēs sensibile corrūpit nō sensum: s̄z organū. ergo ex h̄ nō sequit̄ nisi qd itellm nō est potētia organica. C Contra. qz ex h̄ sequit̄ p̄positū. In potentia n. organica duo occurrit. s. organū: qd est mā. et potētia: q̄ est forma: cuz corrūpit organū per excellēs sensibile: aut manet suba potētia: aut nō. si sic: habeo p̄positū. qz corrūpta mā manet adbuc suba aīe sensitiae: et multo pls itel lectiue. Si z. mō. et̄ habeo p̄positū: qz eo mō phīs ponit intellm icorruptibile: quo mō ponit sensuz corrūptibile. Si ḡ ponit subam potētiae sensitiae esse corrūptibile: ponit p̄positū subam pō itellectiue eē icorruptibilem. C P̄. dicere Arist. ponere itellm icorruptibile: qz nō h̄z organū: p̄ cui⁹ corruptionē corrūpat: est expō extranea. Nā si forma itellectia sit i se corrūptibilis: et educta d̄ potētia māe sicut alie forme nō p̄t dici icorruptib⁹ semper eterna et eterna: sic eā freq̄nter vocat phīs. vt in. z. de aia. hoc solū vñtiḡ separati sicut p̄petuū a corrūptibili. p̄petuū at aut sempiterū ē qd h̄z pcise potētia ad esse et nūq; ad nō eē: vt ē d̄ metē Arist. et Lōmen. 9. meta. tex. mē. i7. C Itē fīm hoc nō min⁹ itell̄s eēt corrūptib⁹ q̄ pō alie. Qz qlibz alia pō corrūpit in opando: vñ ad corruptionē organi vñ ad corruptionē toti⁹. Sic et̄ itell̄s i opando corrūptibilis est ad corruptionē organi vñtūl imagiatiue aut agitatine. vñ dicit phīs. p̄mo de aia. tex. mē. 66. Intelligere in nobis corrūpit quodā iteri⁹ corrupto. Silr̄ corrūpit itell̄s ad corruptionē corporis: et ita itell̄s vñ corrūptibilis sicut sensus: nō ḡ eēt vñz qd dīc Ari. z. de aia. vt alle. ē Qz itell̄s separat̄ ab alijs potētis sic p̄petuū a corrūptibili. C Itē argr̄. de mēte phī. i2. meta. ponētis dīaz iter cāz mouētē et formalē: et dīc q̄ cā efficiēs p̄cedit effectū p̄ductū: sed formalis nō: s̄z fil̄ est cū ipso p̄ducto. Utz autēs aliq̄ forma remaneat post corruptionē p̄positi. dīc phīs posteri⁹ p̄scrutandū eē. in aliq⁹. n. nihil. phībz vt si anima est talis forma: nō oīs: s̄z itell̄s: oēm aiaz ipole forsan: hic duo dicit Arist. p̄mū est q̄ sicut rō formalis sanitatis fil̄ est cū sano: et desinat eē illo corrupto: ita dōm est de itel lectu: q̄ fil̄ ē cū p̄posito aut corpore: cui⁹ est forma. Ita q̄ de itellectu nō est existimādū ipm̄ icepisse in creatōe mūdi: quēadmodū existimauit Plato: qui dixit itellm seu aīam itellectiuā simul icepisse cū mundo. Sc̄d̄ qd dicit Arist. vñz vñz sit q̄ itellect⁹ desinat eē cū corpore vel non: hoc posteri⁹ p̄scrutandū erit. Ex hoc apparent Ari. sensisse aīam eē imortalez: quia si assertiue tenuisset ani mā itellectiuā corrūpti ad corruptionē corporis: ridiculum fuisse querere an remaneret post corruptionē compositi vel non. C Sed ad hoc respondetur q̄ Aristoteles loquitur hic dubitatue: quia dicit. Si talis sit anima: non omnis

Articulus

sed intellectus. oēm nāq; ipossible forsan. **C** Scđo dicitur q; si def Arist. certitudinalr posuisse aīam imortalez; n̄ tñ ad b̄ hūt rōes nečias z dñratiās; s; tātū pbabiles. **C** Contra primuz dictum arguitur. quia Aristoteles non videtur dubitare cūz dicit nihil phibet in quibusdā rē. sed assertive affirmare in quibusdam formam manere post corruptionē cōpositi: z talē esse nō quācūq; formam sed aīaz. z etiā nō quācūq; sed intellectuā. vnde iste determinationes dubitatiue s; z forsan nō determinat animam intellectuā: sed ly nō omnis aīa: z ly oēm aīam. Et hoc dicit pp. platonē ponētēz nō solū itellīn incepisse eē in creatione mundi z manere post corruptionē cōpositi: verū etiā oēs formas rerū sensibiliū. Aristo. aut dicit q; non oīs aīa remanet post cōpositū: sed solū itellīs. Uel fz Lōmentatorē ibidē. z mē. 18. dixit forte: q; dñfatio sup hoc nō est istius artis: sed libri de aīa. Unū ibidē Lōmen. inquit. Declarauim⁹ illic. s. in lib. de aīa: q; itellec⁹ in habitu b̄ partē generabilē z partē corruptibile. Illud autē qđ corrumpt̄ est actio ei⁹ in se: aut non corrumpt̄: q; est ab extrinseco. **C** Contra scđz dictū ē Lōmē. 3⁹ de aīa. cōmento. 5. exponēs rōnē suprapositā pro imortalitate aīe ex sīnia Aristo. z fuit pīma de recipiente z recepto: z dicit Lōmētator q; illa rō procedit ex ppositiōib⁹ declaratis in posteriorib⁹ analeticis. Et ista ppositio. Qē recipiens est denudatus a nā recepti in specie. est necessaria. **C** P. si eslet verū q; ex rōnibus necessarys nālibus non posset cognosci imālitas intellect⁹. sequit q; nullā haberem⁹ demonstratiōne ex nālibus: q; cognitio subarū separataz eset vltimū finis noster. Et ita Aristo. tñ. pbabiliter tradiſſer talez cognitionē esse vltimū finē: nō aut necessario aut demōstratiue: z ex vlti sequere q; nullā habuſſet demōstratiōne necessariā ad ipugnationē antiquorū diuerſimode ponetiuz vltimu finē hoīs: cūz ex illis ipugnationibus ſufficiēter probet b̄ finis. Immo ſequit q; nō posſemus necessario cōcludere cognitionē alicui⁹ abſtracti a mā: vel etiā a conditionib⁹ mālibus nobis ſpertere. Prīma aīa pba. q; cognitio subarum separatarū est ex imālitate itellec⁹: z cognoscim⁹ talē cognitionēz nobis cōgruere in rōne finis: q; cognoscimus itellec⁹tum esse virtutē abſtractaz z imālem. Scđa aīa pba. quia opatio nō pōt esse abſtractior q; virtus z suba: cui⁹ ē operatio: ita si vītus est mālis: z opatio erit mālis: z ita cum imālitas itellec⁹ nō necessario cognoscat ex nālib⁹: nulla operatio nobis inē sic cognoscet: qđ est cōtra ſenſum z experientiaz. Et p; oppoſitu ſi experimur tale operatio nem nobis inē: n̄iter experimur imālitate itellec⁹: z cognoscimus inē nobis nāliter z nēcio itellec⁹tū imālē. **C** Lōfirmat hoc qđtū ad pīmā ſequētiā per Auerroym pīmo de aīa. cōmē. 2⁹: vbi vult q; moralis accipit a ſcīa de aīa vltimū finē hoīs z cognitionē ſue ſube. Igit ōis ratio pbans vltimū finē nr̄z depēdet a cognitione itellec⁹tus: z ita idem quod prius.

Q; aīe
imorta
litas ſu
erit de
mente
Aristo.
autib⁹
ſuis on
dit ma
nifeste

Pro 1ſta zcluſione q; Ari. ſenierit imortalitatē aīe intellectuē p̄ter rōnes adductras ſunt multe auctorita
tes. Ait. n. pīmo de aīa. textu cōmē. 65. Intellī ſydef ſuba qđam z nō corrumpi: qđ pba. q; ſi corrumperet maxie accideret hoc a debilitate q; eſt in ſenio: qđ nō cōtingit: q; nec potētia ſenſitua rōne aīe corrumpt̄ in ſenio. q; ſi ſen̄ acciperet oculum iuuenis videret vītig; vt iuuenis. **C** Itē p̄: de aīa: textu cōmē. 13. inquit. Q; ſi eſt aliq; ope
rationuz ale aut paſſionū ppria: cōtingit vītig; ea ſe
parati: ſi nulla eſt ppria ipſi⁹ nō eſt ſeparabilis: ſi vt p̄. 3⁹ de
anima. Intelligere eſt ppria opatio aīe intellectuē: quā nō cōmunicat corpori: nō. n. itelligere recipit in corpore:
ſed in ſolo itellec⁹tū: nec elicit illaz opationez mediante

corpore vt potētia organica. igit aīa itellec⁹tia ſepabilis ē a corpore. **C** Itē p̄mo de aīa. tex. cōmē. 66. vt ſuperi⁹ p̄
miſſiūz eſt: ingt phs. Intelligere in nob̄ corruſit quodaz iteri⁹ corrupto: ipm aut fz ſuā ſubaz ipole eſt corrumpi. **C** Itē phs eodē loco. Intellī ſortassis dīnū aligd z ipaſſible eſt: z dicit ſortassis: pp ſuī intelligere: qđ fz recipie
do ſpēs ab imaginatiua ſeu cogitatiua: z quo ad b̄ nō eſt
ne paſſione z ſine corpore. **C** Itē z⁹ de ania. tex. cōmē. ii.
ingt. Scđm quasdā ptes aīe nihil. phibet aīaz a corpore
ſeparari: pp id qđ nulli⁹ corporis ſut act⁹. iſte potētia ſut
intellectus z volūtas: qr̄ earuz opationes immediate reci
piunt tanq; in pīmo recepſio z imediatu in ſubā anie
intellec⁹tive. ſunt et iſte potētia nulli⁹ corporis act⁹: quare
nō vtū ſi organo corporali. **C** Itē phs loquēs de pīn⁹ in
intellectuō: tex. cōmē. zo. ingt. Hoc ſolū cōtingit ſeparari
ſicut perpetuū a corruptibili. Nec valet ſi dicas q; itelle
ctus eſt icorruptibili: qr̄ nō vītig organo: per cui⁹ corr
ptionem corrupſit: queadmodu dīm eſt ſupra. Q; ſi nō
eſt corruptibili ad corruptionē organi: nō ſequit pp hoc
ipm eē ſempiternū ipassibile z eternū: queadmodu eum
vocat phs. Unū Aristo. attribuit itellec⁹tū tria. 3⁹ de ania
tex. cōmē. 19. v3. eē ipassibile: eſſe ſeparabile: eē immix
tum: z iſta nō ſut ſunonima: qr̄ Aristo. nō vītig ſunonimis i
ſcia demōstratiua. Q; aut intellī ſit ſeparabilis hoc di
z⁹ de ania. vt allegatū eſt. Q; aut ſit ipassibilis z immixtus
ſiuē ſimplex: hoc dicit 3⁹ de aīa. ybi ait tex. z mē. 1z. ſup
ponendo iſta de intellectu. Dubitatib⁹ aut aliq; ſi intelle
ctus eſt ſimplex z ipassibilis: z cuū nulla forma māli hēns
cōe: ſicut dixit anaxagoras. Q; aut itellī ſit immixt⁹ cuū
mā hoc dicit Aristo. 3⁹ de aīa vt ſuperi⁹ exposituē eſt in de
moſtratiōne ei⁹: ybi Lōmē. cōmento. 5. inquit. Q; iſte in
tellectus ſit talis bñ apparet intuentib⁹ demōstratiōem
Arist. z ſua verba. De demōstratiōe aut fz q; expouſiū:
de verbis vero: q; dixit ipm eē nō paſſiuē z dixit ipsum
eē ſeparabile z ſimplex. hec. n. tria vība attribuunt ei ab
Aristo. z nō eſt rectū: imo remotū vti aliq; eoꝝ in doctri
na dñfatiua de gnābili z corruptibili. hec z mētator. Ex
qbus apparet qđ ſuperi⁹ pīmī ſum eſt. **C** Itē Aris. circa
pīn⁹ tertī d aīa. tex. z mē. 6. inquit de intellectu. Unū neq; misceri ipm cōtingit. z reddēs cām b̄ dicit. q; ſi eēt mix
tus fieret qualis. ſ. calidus vel frigidus vel aliqd h̄z: ex q
p̄ q; loquebat de mixtione ipſi⁹ cuū mā. z paulo poſt: tex.
z mē. 7. inquit. Sensitive ūdē ſine corpore eſt. hic autē
ſeparatus eſt. **C** Itē loquēs raz de itellec⁹tū agēte q; po
ſibili ſingt tex. z mē. zo. Separat⁹ aut ſolū hoc qđ vē eſt: z
ſoluz hoc imortale z perpetuū eſt. **C** Itē ibidē q̄rit phs:
q̄re itellī ſit reminiſciſt post mortē: q; qđ ſupponit ani
maz itellec⁹tū remanere post mortē. alioquin vana eēt
queſtio. ac ſi q̄reret: q̄re aīn⁹ nō reminiſciſt post mortē.
Et ad qđnē ppositā rādet phs negatiue z assignat rōnē:
q̄re itellī ſit reminiſciſt post mortē. Quia itellī ſiſſu
us. i. vītus cogitatiua eſt corruptibili. z itellī ſiſſu
telligit ſine fantasinate. Uerūtū hanc qđnē phs obſcu
re ppontit z ſoluit. vñ ait ſic. (Nō reminiſciſim⁹ at) ſup
ple eoꝝ poſt mortē: q; in uita ſciebamus. z ſubdit cām di
cens. (Quia b̄ qđnē ipassibile eſt). ſ. itellī ſoliſ. (Paffi
uus vero itellī ſit corruptibili). ſ. i. vītus cogitatiua que ē
ſubiecta paſſionib⁹ corruptibili eſt. z ſubintulit. (Vne
hac ſiſſu telligit aīa). Qualitercūq; hec queſtio termi
neſ ſupponit ipſe itellī ſiſſu remanere poſt mortē
vt p̄. p̄ Lōmētatorē z alios exponētes. M̄ltie alie auctor
itates Ari. ad hāc qđnē poſſent adduci: ſi iſte ſufficiat.
C Iſta cōclusio Arist. pba. ynica rōe p̄ter alias ſupra
poſitas ſic. Qē corruptibile aut eſt corruptibile ab iſtrise
co aut ab extrinſeco. Si pīmo mō aut hoc eſt ex appetitu

nali mae: aut ex vario appetitu ptiu corruptibilis aut ex nali conditione gnatois passiu. Primo mo d' aligd corruptile: qz cludit maz q appetit nali formam pter illa quaz bz. Qui appetit nali no p e frustra: vt d' p' phy. a Lome. 8o. 13: de aia. tex. cō. 45. Et p' celi. tex. 2mē. 32. Aligd et d' corrul' itri' ex diuerso appetitu ptiu: vt i ele metatis et mixt. Nā elemēta nali appetit diuersa loca: vt ignis surfu: et terra deorsuz et appetit tal'nali no pot e frustra. et p' 2mē. si elemēta yniunt in mixto: qnqz sepa bunt. Aliqñ corrul' ab itrin' corrupit ex condicione gnatio nis passiu q ex mali pn: passiu de cui' po' for' educit. Nā qz vnu idividu for' no pot ati' seruare tota spem: iō gnā' for' intendit a nā ex mali pn: vt evit spēi corrupcio. Et hoc e qd' dicit phs z' de aia tex. cō. 35. vbi ait. Qm semp igit' coicare no pnt ipso semp et diuino atinua tioe et. Si vo dicat aligd corrul' ab extriseco: bz forte erit vel ab aliquo inferente passionē: que ad modū excelle sensiblē inferē passionem sensui corrupit sensuz: aut bz e ex mutua actioe aliquo p' coicantū in aliq' pn' mali: que ad modū elemēta aut ptes diuersaz actionū alterant ad se inuicē: et yna agit in aliā alterado et corrupedo: aut bz erit ex ppria passionē vt in eo possit recipi aliquo alteratio corrupua diminuē de nā et suba subti. Aia itellua nullo isto rū modoz e corruptibil: no itri'. pmo mo qz no bz mām pte sui: cu sit suba simplex: intellectualis: et idividabilis. Nec z' mo itrin' per id: qz no bz ptes qtitatiwas neqz essentiales: vt declarabili inferi'. Nec z' mo itrinsece: qz no est forma de po mae ad ee deducta: sed iatr ab extra vt d' 16. de aialib'. Neqz e intrinsece est corruptibil: vt ps discurrendo per oes illos modos. No. n. ab aliquo iferente passionē: aut pp excellentia agētis supra passū. Nā excel' itelli' no corrupit itellm: immo magis confortat et pfectit. vt d' 3: de aia. tex. 2mē. 7. Neqz extrinsece z' itelli' e corrul'. Nā coicatio aie cu corpe no cludit essentiala aie icorruptibl'': qz ista coiunctio e: g aia sic vni corpore: vt pfectione sua coicet corpori: si ponat pfectio corporis vel hnti corp'. s. hoi absqz bz p' substanciali et a corpe fm Auerroyz: alioqñ no itraret corp' ab extriseco vt pmissū est. et p' 2mē nihil qd' agit in maz pot corrupere ipaz. Neqz e z' mo scdi mebz pn'. Tu qz tal pa' corrul' n' e itelli ex. 7. physi. tex. 2mē. 20. Tu e qz no e vntus fatigabilis in itelligedo: vt expie' docet. Immo qzto pla' itellit: tanto magis vigorat ad supiora et nobilioa itelligeda. Ex qb' apparet itellit no esse corruptibilem per nām.

Ex hoc sufficienter vide sequi aiam itellitua nullū bre hnti: qz oē hnti hnti e corrul'. s. aia itellua no e corruptibil. igit' et. Aia nota cuz b' q' p' qz tm corrul' bz hnti. igit' oē hnti hnti est corrul'. Aia p' ab exclusiva ad suu ylez de ter' traspovit: et ahs p'. qz nihil aliud a corrul' bz hnti: qz dato op' isti' expo': qz aliud a corrul' heat hnti: statu se' tale ee corrul'. qz op' et repugnat si bz iten sius ee qz aliud op' destruit ipaz: pp repugnatia q ei forma liter vltual repugnat: et ita tale eet corrul'. qd' e peradictio. Lofirmat. qz nihil pot no ee nisi cui alioq' eet icō pole po' vlt' p' uati. positiue: sic albedo nigredini p' uati vt tenebra luci: et qd' isto destruit suu op'. igit' oē illud cui e aligd icō pole isto pot no esse et corrupi. aia itellua vt p' batu e: no e corruptibilis. igit' no bz atrariu.

Anima itellitua vntica in omnib' hominib' esse probatur. Conclusio. VII.
Letima. Ad p' opione Lomen. est ista. Anima itellitua est vntica in omnibus hominibus. qz est ad qnem. Pro itellitoe isti' p'clonis sunt aliquo p'mitenda: vt declare opio Lom, quoq' p'mi est

Opio Lomē. e: q' itellitutus human' est qdaz natura et qditas itellitualis subsistēt et plificabilis atinē oē pfectioe tā ex pte idividui qz ex pte spēi: qz pot ipsi p'cete: re: nulo mo determinabilis et obhibilis ad pla' idividua: eo mo quo qd' imale simplr abstractu est in plificabile bz Ari. Un si est bz et singulis no est p' aliq' realitatē sibi aduenientibz: bz de se eo mo quo poneret Ari. quālibz itelligen tiā ee hac et singularē et plificabile: tota nā spēi adeq' te atinē: et ex alio declar. Qz sicut conceputus obiectiuus rose in intellectu spe' est: tota nā rose simplr adequans ipsam nām rose: qz al'r talis p'cept' diceret partē spēi rose: sic ite' e talis nā totaliae itellitie simplr pluri'.

Cz' non' p' itellitoe isti' opionis. Qz aia itellitua coponit ex itellit agete et poli: q' duo no sunt ptes entiales aie: bz partes poli: ita q' sunt due pote: edez tu realr cu suba aie itellitue: et hoc appet ex cō. zo. tertii de aia. Ingr. n. Lome. Qui itue itellit malē cu' itellu agete apparebut ee duo vno mo: et vnu alio. Sunt. n. duo p' diuersitate actoib' eo. z. Actio. n. itellitua agētis est gnare. isti' aut informari: sunt aut vnu: qz itellit' mālis pfectit paget et itellit ipm: p'z: g' Lome. no dicit. hic intellectu agentem et poli: ee duo in esse: bz in opari: et log' hic Lome. de itellitui poli no de ipsa imaginatio: qz itell's polis est q' informatio ipa itellitoe no imaginatio: et dicentes oppo' istius p'missi no hnt intellectu Auer. Et si alicubi iuueniat Lome. dñe itellz pponi ex itellu agete et poli: bz itellu: sic ex p'ib' polib': et maxie vnio istaz ptiu poli seu vntuz qe pot appellari p'po. Qz illavno e p'ponis: vbi aligd est act: et aligd e po: et vnu e p'fec: alteri'. Sz vt' actia e p'fec: passi seu pote pa'. Igit' bz saluat p'po: maxie qz itell's ages e p'fec: intri' no extri': qz no distinguib' subalr ab itellitui poli. Nec obstat qz dñ reale ee ex p'ib' e'ntialit disti'ctis: qz no sp' bz e vpx: bz suffic' q' ptes sint formalis di': sic appet in acc'ntib': q' sūt reali p'posita ex rea'gnis et dñe i re: et tu no hnt ptes e'en' di'. Sz p'bz. 8. meta. tex. cō. iz. De itell' Cz' non' e q' ptes phi. cōiter p'cordat de itellu agete i bz lec' agē q' itell's ages e qdā nā subsistēt et plificabilis q' facit po' itell' actu itellit: et transfert itentioes de ee mali et signato ad ee sim' et spuiale: et bz qd' dñe Lome. itellu transfrerre iten' sionē de ordine in ordinē. 3: de aia. cō. 18. De itellu tu poli dissentit phi. Un de itellu isto sunt. 5. op'iones.

Cp' e Alex'ndri Lome'atoris Aris. cui ipoit Lome' Auer. ipz voluisse itellz poli: ee gnabiliem et corrul' ad multi' Opinio plicatione corpore hnti: et tal' itellu fm eū e qdā ppa' Alexan ratio. i. aptitudo ad recipiedu formas simp': puenies ex dri. d'eterminata p'plone. Un ex alia et alia p'plone diuersificat vntes in reb' et ex diuersitate p'plonu qdā res sūt rece ptiue formaz itelli' alii siue itentionu ipsaz rep' et qdaz no: et de nuero p'plonu: q' sūt receptiue itentionu. qdā nobili' qdā ignobilior. Nobiliobz bz ipz e receptiua itentionu simplr et vltum. vt hois sim' aut vltis. Ignobilior tu e receptiua itentionu p'ticulari: et itentioes p'ticularares sūt intentioes imagi': q' s' recipit imagi': facte a sensibili' p'ticularib' exteriorib'. Intentioes vlt' recepte ab itellu sūt facte ab itellu agete. Dec opio fuitz sat' p'bal' ap' p'hos bz excepto q' ponit itellz poli: ee p'plone: vt ei' p'ponit Lome. bz vltate intellit' e for' abilit' a mā: et sic repugnat p'ploni. Et hnt opione p'ugnat Lome. plixi' 3: dñ aia. cō. 5. Cz' opio d' itellu fuit Auēpace dicetis itellz poli: ee ipaz Opinio ima' q' ad p'ntia itell's agētis pt' recipe for' itell' in Auēpace, esse sim' bz e repn' re i esse sim' abstracto: q' for' et i fan' pace exi'ntes vltute itell's agētis abstractebant a 2ditoib' mali bus et idividu' et recipiebant i vltute ima': et ista abstractio forte poterat ee ex duob': p'qz ipumebant ab obo relucete i fan' rōne nāe: et qd' i no singula': ita g' nā obti

Articulus

erat rō iprimēdi. et non singularitas: t̄ iō silitudo aut sp̄es rei ipressa h̄ebat rep̄itare rē sub ea rōe sub q̄ iprimi: et nō sub rōe singul̄o. 2°: qz i tali ipressio currebat itell̄s agēs: q̄ ē v̄tus abstracta: t̄ iō sp̄es abstracte rep̄itabat. Et per h̄ soluit istatia de sensu exteriori q̄ nō recipit abstracte: q̄ uis sp̄es in ipo iprimat ab obo rōne nāe: h̄ iō est: qz singul̄o ē p̄ditio ānēa necio nāe cōmitas ipaz: t̄ nō so- lū h̄: s̄ et qz nō currebit i causatiōe sp̄ei i sensu aliq̄ v̄t̄ ab.

Hāc op̄ione iprobat Lōmen. (Stracta: sic in imagi^{ta}. q̄ h̄ q̄ itell̄s polis eēt for^{ta} signata māl̄: t̄ extensa: t̄ ita non posset recipie nisi signata t̄ extensa t̄ p̄ticulariter. et p̄ns nō posset iudicare de formis iesse sim̄ t̄ abstracto. 2°: arg^t Lōmē. q̄ cū iten^o imagi^{ta} mouet ite^{nem} itellectā: seḡt q̄ idē eēt mouēs t̄ motū: t̄ idem cā sui ipsius.

Theo-
phrasti
opinio

C3° op̄io fuit theophrasti t̄ themistu t̄ multorū pipateti- coꝝ: quā Lōmē. recitat: t̄ cōmēdat iter alias dices: q̄ oēs peripatheticī in h̄ ueniūt itell̄m polez t̄ itell̄m agētem ēē q̄dā v̄tutes abstractas p̄stituētes itell̄m speculatiū i actu: q̄ actu speculamur. t̄ iste itell̄m speculatiū fit actu ps nāa cū puentū ē ad ānos discretōis: t̄ cū itell̄m vniū no bis virtualr̄ agedō in fan^{ta} nāa donec itelligam^r p̄ itell̄m spe^{wm} q̄ ē p̄stitut^r ex itell̄m agēte t̄ polis: q̄ itell̄m speculatiū ab eterno h̄ oia itellecta in actu.

CDanc opinionem Auer. in vno 2mēdat t̄ in alio repro- bat. Lōmēdat in h̄: q̄ ponit op̄io itell̄z speculatiū x̄tine- re duas v̄tutes abstractas. s̄. itell̄m agēte t̄ polez: q̄ ēt ap- pellant due sube abstracte: eo q̄ tales v̄tutes sūt idē cēn- tialt̄ aie: t̄ sunt idē suba aie. h̄z in alio reprobat. i hoc v̄z. q̄ ponit itell̄z agēte fieri p̄tē i nob. p̄ h̄ q̄ agit in fan^{ta} nāa: t̄ ēt in h̄ q̄ ponit itell̄m polez semp̄ h̄re oia itellecta in actu. Pr̄mū reprobat ex hoc: qz seqr̄t q̄ itell̄m agēs in rōne actuū nō respiceret itell̄m polem in rōne passiuū: sic q̄ itell̄m polis nō ēēt adeqt̄ passiuū itellectui agenti: qd̄ ēt cōtra Ari. 2°: qz sequeret ex op̄ione q̄ nullā itelle- ctio itell̄m polis ēēt gnābilis t̄ corruptibil: qd̄ ēt Ari. t̄ cōtra veritatem: vt deducit Lōmē. p̄ lōgū p̄cessuū in h̄ cō. 5°: Et ēt aliqliter tactū ēt superi^r. Et rō est p̄ nūc: qz itel- lectio depēdet a duob^r agētib^r: s̄. itell̄m agēte t̄ intentione imagi^{ta}: t̄ iō cessante actiōe in itell̄m polez: q̄ ēt īrētiōe īmaginata: cessat itellectio. 3°: sequeret q̄ itell̄m agēs nō cōtinuareb^r nobis: neq̄ fieret pars nostra: qz suba sp̄ualis nō cōtinuat nobis: nisi p̄ hoc q̄ agit t̄ p̄ducit aliquid in nobis: sed intellect^r nō ageret: neq̄ p̄ducere t̄ intentionē īmaginata: neq̄ intentionē itellecta in nobis. Non p̄mūz. qz p̄ducitur ab īmaginatu mediante specie. Neq̄: 2°. per themistiu. igitur opinio ēt falsa.

Lōmē. **O**p̄inio p̄xima huic op̄ioni p̄misce est op̄io Lōmē. fīcta p̄o q̄ ponit itell̄z tā agēte q̄ polem ēt duas d̄ itell̄m exponit p̄tes subales aie itellecte: vt habitū ēt supra. Ita q̄ aia itellectua ēt qdā suba sp̄ualis oīno abstracta amā per se subsistēt: vt p̄missuū ēt: in q̄ intellect^r agēs in rōne p̄n- cipuū actuū respicit itell̄m polem p̄ adeqt̄ passiuū: q̄ aia itellectua: lic̄ nō sit forma informa corporis hūanū: nō p̄t̄ ēt ēt sine corpore hūano: adeo q̄ si p̄ ipole destrue ret̄ tota sp̄es hūana: nō esset ania intellectua. Et fīm hoc aia intellectua dic̄t depēdere a corpore: t̄ ēt ac̄t p̄mūs ei^r: vt declarauim^r supra. Ulteri^r ponit Lōmē. q̄ īrētiōes intellecte saltem in p̄ticulari sunt gnābiles t̄ corruptibi- les: q̄cūd sit de intentionibus respectu v̄lis. Et hoc declarat circa p̄ncipiū cōmē. s̄. cōmēto. zo. Intell̄m agēs fīm ipm t̄ intentionē īmaginata ambe simul agunt in itelle- ctum polem ad intentionē itellectaz: t̄ qz itellectus agēs a p̄ncipio natuitatis n̄ ēt nō determinat ad īmaginatio- nem n̄am: vt agat in fantasmatu: ppter idispōne illi vir- turis in p̄ncipio: t̄ iō intellect^r agēs nō agit in itell̄m polem

ad intentionē itellectā: t̄ qz itell̄m speculatiū apud ipz in- quantuſ talis icludit intentionē itellectā: iō itell̄m specula- tiū fīm ipm ēgnābilis t̄ corruptibilis. Per hūc etiam modū īcētū intellect^r agēs determinat ad imaginatio- nem nostrā seu ad fantasmatu: ad hoc q̄ ambo agant in intellectū polez intentionē itellectā: dīt̄ itellect^r agēs esse pars nřa: t̄ tūc possūt̄ itelligere p̄ itell̄m polez recipien- do h̄ īntētiōes itellectas: t̄ per itellectū agentē agendo seu p̄ducendo istas vt per formā in nobis: vt dicamur ītelligere per itell̄m t̄ per īmaginatioē īmagari. Et iste est modus cōtinuatiōis itell̄m cū fan^r apud ipsum cum alijs que possumus superius cōclūsione quinta.

Fundamenta Auerrois in pōnēdo vnitatē in- Infra

tellect^r sūt q̄ colligunt^r: ex 2mē. dstrue
5°: Quoꝝ p̄mū est. Qē receptuz recipiēt̄ in aliquo per mo- tur h̄ dum recipientis: t̄ fīm nām ipsuſ: sed intentiones ipſeſ: fūda^r res ad extra recipientiēt̄ in esse simpl̄r quiditatino abstra. tōqñi- cto ab esse individuali (qd̄ ēt iplurificabile) in itellectu poli. ergo itellectus recipiēt̄ ista ēt iplurificabil. foⁱ 14.
CQ̄ si respondeat q̄ sp̄es t̄ intentionēs in itell̄m poli sub- iectiēt̄ ēt singul̄o t̄ diuidua rep̄ita^r: t̄ n̄ ēt v̄lis t̄ nā sim̄. De rō- qz representat naturam inesse simpliciter vt dictum est. nes fol

CContra arguit Lōmentator: qz pariformiter possit di- vūnūci de specie sensibili qd̄ subiūt̄ ēt singularis: sed t̄ obiūe fraſo. seu rep̄itatiue est v̄lis. **C**P̄.res in esse obiectuo in itellectu nō habet aliud ēt ab intellectione q̄ ēt cōceptus formalis intellectus. Luz res ēt esse totā suaz entita- tem hēat ab itellectoe, ḡ res ēt esse obiūo itell̄m le^r modūz eēndi ipſi^r itellectōis. igit̄ si itellectio vel itellect^r ēt nā signata t̄ plificabilis: seḡt q̄ ēt res ēt esse obiectuo erit si gnata t̄ plificabilis: t̄ n̄ ēt falsuz: qz res rep̄itata ēt esse simpl̄r t̄ specifico ēt plificabilis. sicut rosa ēt ēt specifico nō plificat̄. **E**t ista rō tota pōt̄ sic formari. Si itell̄m sit nā signata t̄ plificabilis: sequit̄ q̄ omnis cōcept^r obiectiu- uis rei hēbit ēt signatu t̄ plificabile: t̄ n̄ ēt fl̄z. igit̄ t̄ n̄ ēt: falsitas n̄it̄is pbaſ: qz cōceptus speculatiūs homis ēt te t̄ ēt me: aut ēt v̄n^r: aut duo. Si v̄n^r b̄p̄ positiū. si duo. igit̄ glibz istoz cōceptum ēt cōceptus p̄tialis qditatiss t̄ nāe hois t̄ nullus totalis: t̄ ita p̄ nullū istoz cōcipit nā homi- nis simpl̄r t̄ adequate: t̄ solū pars: t̄ tūc ab istis duobus cōceptib^r obiectiuis ētingit abstrahere cōceptuz v̄lōrē t̄ simpliciorē hois. t̄ sic res itellecta poterit hēre rē intelle- ctaz ēt īfinitū: vt p̄z discurreti. igit̄ t̄ ēt. Hāc rōnēm ponit Lōmen. cōmēto. 5. circa finē. Pr̄ma 2mē pbaſ. Quando aliiquid dependet ab aliquo sicut forma a mā: t̄ sicut ac- cīdens a subiecto: si subm̄ multiplicaſ: t̄ forma multipli- caſ. Sed cōceptus obiectiuis t̄ intellectio dependet ab intellectu sicut accīns a subiecto. igit̄ si itellectus erit plu- rificatus t̄ cōceptus plurificabilis.

CItē 2° argit̄ ex Lōmē. eodē cōmento. 5. tertii de aia: t̄ al- bi. Agēs t̄ paties t̄ p̄ se termini v̄triusq; vident̄ ēt p̄por- tiōata in quoctuꝝ ḡsse t̄ eiusdē ordīs: sic q̄ si agens est si- gnatu t̄ māle. igit̄ paties t̄ termini: h̄ p̄z exēplo. Uſus q̄ cuſ sit v̄tus mālis: nō recipit nisi māliter t̄ signate. p̄o- bat̄ ēt rōne: qz agēs ēt tale in actu quale passiuū in potē- tia. h̄z experimur ēt nob ad gnāri formas t̄ īrētiōes ēt ī- plificatioēs: t̄ terminus capiēt̄ ēt iten^r rei ēt ēt simpl̄r t̄ ēt v̄niuersali. igit̄ agēs p̄ducens h̄ formas erit nā sim- pliciter t̄ sīl̄r patiens t̄ terminus eius.

C3° arguit̄ si intellectus multiplicaret̄ ad multiplicatio- nem indiuiduorū sequit̄ q̄ ēt hoc aliqd tanquā corp^r aut virtus in corpore. cōsequēt̄ ēt falsuz. igit̄ antecedēt̄: t̄ sequēt̄ia pbaſ. qz causa plurificationis subalis indi- uiduorū de ḡne sube ēt materia. vt Ariſ. vult. 7° metaphy- sice. t̄ ipse Auerrois cōmē. 28. falsitatēm consequentis

Primus

pbat Auerroy p 15 quia itells eēt aliquid potētia itellēcū. q̄ s̄ est impossibile: quia tunc se ipm moueret ppriaz spēm pducēdo in se ipso: et per cōsequens idē eēt mouēs et motu a seipso: et idē recipere se ipz. i. sui ipsi speiem. hec autē sunt impossibilia: vt pz. i.gitur r̄. Prima p̄la probatur. vñ. si intellectus esset corp⁹ aut virt⁹ i corpore: intellectus eēt aliquid pō intellectū. hoc pz. qz scđ Arist. ois virtus seu forma mālis est pō intellecta. vt patuit in demonstratione ipius superius exposita. probat et rōne: qz propriū obm intellect⁹ est vle in actu. natura signata et individualis est vlys in pō: vel saltē in ipso ē nā que ē vlys in pō: sed vle i potētia est intellectum in potētia: qz solū vle i actu ē actu intellectū. Igitur si intellect⁹ eēt individualis eēt intellectus in pō. Uel exponit intellectū i pō p eo qd ē intelligibile p ppriā spēm: et cū forma mālis sit sic intelligibilis: tñō sit maior rō deyna q̄ de reliqua: sequit̄ ppositū de intellectu: et vlt̄ seq̄t̄ q̄ intellect⁹ eēt motiu⁹ sui ipi⁹: qz oē intellectū in pō mouet intellectū vel pōt mouere pducēdo ppriam spēm i itellū possibili. Sed qd pducit formā in aliquo mouet ipsum: ergo intellectus moueret se ipm et recipere se recipiendo propriā spēm q̄ eēt ipsem et intellectus obiue et reputatiue.

Quarto si intellectus esset numeratus r̄. seq̄t̄ q̄ intellectus vnl̄ hois n̄ eēt eiusdē spēi cū itellū alteri⁹: qñ s̄ falsū. igitur tñs p̄batur: qz talis intellectus aut eēt numerat⁹ p seipm: aut per corpus: non per corp⁹: qz forma que h̄ esse subsistēs distinctū a corpe non individualis per corp⁹: ga sicut nō depēdet a corpe quantū ad eēt simpli. ita non dpendet quantū ad eēt hoc et singulare. Si vero individualis tñ intellectus p se ipm. ergo distinguetur ab alio per se: quia ois distinctio que est per actum et formam ē per se et eēt. talis seu specifica: qñ s̄ falsum: qz in eadem spē p̄nt esse multe differēcie: sed nō s̄m subam neqz pse: vt vult Arist. 2° posteriori⁹: et io. metaphysic textu. Ameti. 25.

C5° arguit Auer. si intellectus eēt numerat⁹ r̄. seq̄t̄ q̄ scia eēt qualitas actiua v̄l̄ disciplis nihil adiscere posset a magistro. vtriusq; qñ v̄l̄ absurdū. igitur r̄. p̄batur: qz si intellectus discipli et intellectus magri sūt subo et loco distincti: similiter eoz scie sūt subo et loco distincte. s̄z qualitas in aliquo individuali duo exq; nō pōt in alio individuali sibi simile producere nisi eēt virtus actiua: sicut caliditas ignis nō posset i alio subi ab eo distincti sibi simile pducere nisi eēt v̄l̄ actia.

C6° ista ratio posset aliter formari et magis ad mentem Lōmetatoris sic. Sequereſ q̄ magister nō posset erudire disciplin: cōsequētia p̄batur: qz si magis et intellectus speculatiū: nō possit erudire discipulum: aut hoc est quia pōt cāre nouā intentionē intellectus silem sue intentioni: aut qz pōt cōicare illaz quā h̄ apud se transferēdo illā a se ad discipulum: aut 3° quia pōt illam cōicare discipulo nō trāſferēdo: sed fataſmati discipuli copulādo: vt sic anteā intentionē intellecta erat copulata intentioni ymaginate magistri soli: tūc eadez sic copularet intentioni imaginatae discipuli. Si daf p̄m. Cōtra. qz scia nō ē adeo virtus actiua ut possit cāre cōsilem qualitatēs in discipulo: ga a simili videret q̄ quelibet qualitas intentionalis posset cāre consimilē in alio: et ita velle in uno posset causare velle in alio respectu eiusdē obiecti: cuius oppositum experimur. Si daf scđm vt magister trāſferat intentionē suam ad disciplin. igitur magis docēdo remaneret simpli ignorans: quia nuda retur propria intentione intellecta. Igitur videtur q̄ sit dandus tertius modus: vt intentionē vnl̄ et eiusdem intellectus p̄eruditōem copuletur fantasmatib⁹ vtriusq; et si eadez ē intentionē ēt idē intellect⁹. Et intentionē mudi segt̄ infinitas aiay: qz ḡnatio infinito⁹ boiuz p̄cessit. infinitas autē in actu nō ē possibilis. igitur o3 q̄

intellēs sit vnl̄ oīum: aut q̄ sit generabilis et corruptibilis. **C** Preterea multitudo individualiū in eadem spē non ē nisi pp̄ salutatiōem spēi. 2° de aia. tex. Ameti. 35. Sed in incorruptibilis salutat sufficiētēr nā i uno individualiū. igitur r̄. **C** Confirmat̄ qz p̄ celi. i corpib⁹ celestib⁹ nō ē nisi vnl̄ individualiū tñ vnl̄ spēi. sicut vñus sol r̄. **C** P̄. p̄ celi. oē qd incipit eēt desinat eēt: si aia multiplicaſ et nuerat ipa v̄cipit eēt. ergo desinat eēt: et sic erit mortalis.

Contra istaz opinionē sic positā adducit Lōmetator. Difficilē pfectiōem primā h̄nt eēdē pfectiōes scđam: s̄z oēs tat Aucto hoies ex positis h̄nt eēdē pfectiōem primā. ḡeādē scđaz roys q̄ sed pfectio secunda ē actualis intellectio. ergo eēdē itēto drupl̄ intellecta erit i oib⁹. maioz vñ nota: ga q̄ h̄nt eēdē albedi septimā nē h̄nt idē disgregare. maxie si pfectio scđa ē formalis in existēs pfectione p̄me. Minor ē cōmētatoris: 2° tñ ē falſa. ḡ aliq̄ p̄missax: nō maior. vt probatū ē: ḡ mio. falsitas cōclonis p̄bat: qz data cōclonie p̄rie opinōes eēt eadez intentio intellecta: cū: p̄rie opinōes possint esse in sorte et in platone. Et vlt̄ seq̄t̄ q̄ q̄cqd sciret vnl̄ individualiū hois sciret et quodlibet aliud. **C** Alia difficultas ē quā adducit p̄ se. ga ipole ē q̄ intellectus agens et possibilis sint sube eterne: tñ q̄ actione eoz nō sit eterna et ē generatū ab intellectu agente: qd est intentionē intellectū. Oppōitū at b̄ ē manifestū p̄ se: cum talis intentionē sit ḡnabilitas et corruptibilis. **C** Alia difficultatē adducit Lōmetator q̄ cōsistit i b̄. plurificato effū formalis plurificato forma: sicut plurificato ē albo plurificato albedo. Sed eē bois plurificato. qz sortes et plato sūt plures hoies. ḡ plurificato forma per quā sūt hornies. ista est aia intellectua. igitur r̄. **C** Quarta difficultas: qz vñ q̄ intellectus possibilis sit nō ens et nibil: cū sit ens i pura pō i ḡne intelligibiliū. Nō ē n. mā neqz forma neqz compositū. ḡ vñ esse nihil. Et affirmat b̄ qz recipit oia entia: et recipiēs d̄z eēt denudatum a natu.

Ad primam r̄ndet Lōmetator q̄ h̄ns eēdē p̄mā Difficilē pfectiōem b̄ scđam si h̄at oia necessario regista ad pfectiōem scđam: mō nō quilibz hō h̄ns intellectū possibiles lutōnes b̄z oia necario regista ad scđaz pfectiōem que ē actualis insuffici intellectio. nam intellectio non solum depēdet eētialē entes q̄ ab intellectu agente: sed etiam ab intentione imaginata: et infra foquia non quilibet homo habaz eandem intentionē imago. i. s. beginatam: aut non est in eadez actu cogitandi. ideo nō q̄ ne ipu. libet hō b̄ eēdē intellectione. **C** Ista ratio aliter forma gnātūl̄ tur a cōmentatore sic. Postrema perfectio que est intel ligere seu intellectus speculatiū: numerat ad numeratiōem individualiū hoium. i. ḡis prima pfectio que ē intellect⁹ possibilis: cōsequētia pz a simili: et aīs probat ipse dicens: intellectā existētia in intellectū in actu: et intellectus speculatiū numerat per numerationē individualiū ho minū ḡnabilitis et corruptibilis p̄ ḡnatiōes et corruptionē individualiū: et inferius p̄bat hoc assumptū. Qñ si intentionē intellectū nō numeraret eēt eadē respēcū oīum hoīuz: quo dato: segē q̄ sigs acquisiuerit aliquā rem intellectā quilibz habebit eandē: ga continuatio istius intentionis intellecte cū homine est pp̄ continuatiōem intellectus mālis cum ipo. Dec cōmētator. **C** Ad istā rōnem respōdet Lōmetator. negādo p̄mā cōsequētiā. nā bñ segē ex p̄ma perfectio numeratur. ergo scđa numerat: ga statē ynitate in posteriore nō pōt esse pluralitas in priore in eadez ordine et ḡne cāe: sed bñ ecōtra. qñ posteri⁹ depēdet esse tialē a priori: qz ois pluralitas b̄ reduci ad ynitatē sicut ad pri⁹. et hoc appet in principiis et p̄ncipiatis: in causis et cātis: et vñ in oib⁹ ybi est ordo eētialis qui presupponit vnl̄ p̄mā in quocūg ḡne cāe et p̄ncipu assignetur ordo b̄

Articulus

ex scđo metaphice tex. cōmēti gnti. Ex quo excluditur qđ cū prima perfectio sit illa: a qua in homine scđa pfectio essentialis dependeat: poterit p̄fia pfectio esse vna stante plalitate in scđa. Et ad pbatidem autis qđ intellcā existētia in actu numerat̄ t̄. Concedit̄ b̄ assumptū: et ex b̄ apparet contra nō nullos chimericos resp̄cū pluriū indūni duoz̄ nō eē eandē intētiōm intellectam: qđ dīc̄ qđ itellecta existētia i actu et intell̄s speculatiūs numerat̄: qui itellect⁹ speculatiū non ē nisi intell̄s cū spē intelligibili vel actu z̄ ḡ actualis intellectio. Sz ad illud qđ ifertur qđ si quis acq̄reret aliquā sc̄iam quilibet ali⁹ acq̄reret eadē. Negatur dīa: vt dīcī ē plura. n. regnū. Ad b̄ vt aliquis hēat intellectionē actualē de aliquo nō sufficit qđ intell̄s sit ei vnit̄ et cōtinuatus: vt forma: sed op̄z qđ res intellectā continuetur cū eo: que cōtinuatio nō fit nisi per fantas̄mata ip̄i⁹ hoīs: qui actualis itell̄gita quibus intellectus polis imutat̄ v̄l̄ imutatus ē: et multa alia in solutiōe isti⁹ difficultatis ponit Lōmentator: qđ aliqual̄ exp̄posita sūt superi⁹. Nōlone quita p̄ncipali: t̄ iō hic rōnabilis dimittam⁹.

C Ad aliud qđ adducit̄ de opinōib⁹ dīys. R̄siderit̄ qđ ar gumētū militat contra ponētes eandeſ intellectōem actualē esse resp̄cū plurium indiuiduoꝝ: nec obstat qđ ad ip̄am diuersa fantasmatā cōcurrat: vt declarabit̄ ife riū. Teneō tñ actualē intellectōez plurificari resp̄cū multoz̄ indiuiduoꝝ: r̄siderit̄ de intentiōe Lōmentatoris qđ opinōes diuersor̄ boīum nō sunt dīa: quia depēdet a diuersis fantasmatib⁹ diuersor̄ boīum: dīa autē sunt scđm idē: et resp̄cū eiusdem: et sic cessat instantia.

C Ad aliam instatiā r̄siderit̄ Lōmentator qđ quādō aligd est depēdens eentialis a duob⁹: quoz̄ vnum ē eternū et alter⁹ ḡnabile et corruptibile: necesse ēt illud depēdens sit ḡnabile et corruptibile. aliter eternū posset depēder a non eterno. Applicādo ad p̄positū. Intentio intellecta depēdet ab intellectu agente et fantasmatē: fantasmatā autē non est eternū. igitur intellectio poterit eē nō eterna. Pro tāto tñ intentiōes intellecte que constituit̄ intellectū speculatiūnū sūt eterne: et sic ēt intellect⁹ speculatiūnū qđ nūq̄ genus boīum ē sine intentiōib⁹ intellectis: et ita fm ip̄m ph̄ia est ingnibilis et incorruptibilis: qđ nūq̄ totū gen⁹ boīum caret p̄ncipys isti⁹ sc̄ie.

C Ad alia difficultatē r̄siderit̄ qđ forma quedā ē in eē depēdens a mā oīo: qđ est actus informans: et de ista verum ē qđ multiplicato effectu formalis multiplicatur forma: Alio mō capi⁹ p̄ forma approp̄ata materie solū in operā do: et de tali non est vera p̄positio: et cum dī qđ homo est bō formalis per intellectū: dī qđ bō qđ capi⁹ p̄ aggregato ex corpore et aia cogitatiū: et sic imperfecte capi⁹: et tunc homo sic accept⁹ est tñ potētia intelligēs: et sic homo nō b̄ esse per aliam intellectiū: sed solū cogitatiū: bō etiā capi⁹ perfectly: et sic capitū p̄ aggregato ex homine imperfecto et intellectu: et sic homo est homo per intellectū formaliter: qui intrat ab extra: et homo isto mō acceptus ē formalis intelligens. quare t̄.

C Ad quartā difficultatē dicendū ē qđ hec requirit spālē tractatum: qđ Lōmentator in eavarie et diversimode loquitur: et eius intentio in hac difficultate non plane sp̄cipit p̄p̄t. Videl tamē dōm de mente sua intellectum possibile nō eē ens in pura pō qđ cūq̄ modo: sed sub fano sēsu.

D IRO QDIO notādū qđ pō capi⁹ dupl̄. Uno mō p̄ pō obīua: qđ dīo lat̄ pole: qđ nō ē. Sz p̄t eē vt antīxps. Alio mō capi⁹ p̄ potētia obiectua: qđ denominat pole receptuum forme sine subalī sine accidētālis. Prime pōe corrēdēt act⁹ existētia: et qđ ē sic i pō nihil est quēadmodū antīxps: nūc nihil ē. Scđe pōe corrēdēt actus formalis: et qđ ē sic i pō p̄t eē actū existētia

seū i actu existētia: quia ē aliquid extra nihil seu extra nō ens. Istud tamē ens in pō subīua qđ cū hoc qđ ē potētia isto modo: est ēt in actu existētia: poterit eē in potētia obīua: sic qđ idē erit in pō subīua: et in pō obīua. Sicut superficies que non ē sed pōt eē: est i pō obīua et subīua: sed in compatiōe ad diuersa. Nam superficies in cōpatōe ad agens: qđ natum est p̄ducere ip̄am: dicit̄ in potentia obīua. In cōparatione ad formam. s. albedinē. quā nata ē recipere ē i pō subīua: et distinguīt contra ip̄am: et dicit̄ pō obīua: ga ens in tali pō pōt esse obīm alicuius agentis producētis ip̄am: et pō subīua sic appellatur: quia ens i tāli pō pōt eē subīm alicuius forme. Consilīr sicut dictum ē de pō. dicendū est de actu. Q̄m̄ aliquis vñus et idē actus pōt eē aut denominari actus formalis et actus existētiae seu entitatūs. Nam albedo actu existētiae est actus formalis illo modo: et actus existētiae: sed in ordīne ad diuersa: p̄ quanto b̄ existētiae ab aliquo agente extrahente ip̄am de pō ad actum: dīr actus existētiae et entitatūs. sed p̄ qđto ē quedam perfectio: que nata ē perficere aliquod subīz: dīr act⁹ formalis: qđ iformat et pficit subīm in quo ē.

C Ulteri⁹ ē aduertēdū qđ pō obīua et act⁹ existētiae magis pōt opponunt̄ qđ pō subiectua et actus formalis. Idem enīz non pōt esse i pō obiectua et in actu existētiae: vnde ista duo sunt primo diuersa: et sunt prime differentiae entis: et diuersio entis dī fieri per opposita oīo. Sed pō subiectia vñl̄. et actus sibi corrispondens non sic opponunt̄. Idem enīz potest esse actus formalis et i pō subīua: sicut dicim⁹ qđ superficies est quidā actus et perfectio saltem accidētalis subīc: et tñ ens i pō subīua: et talis pō et actus formalis nō sunt opposita oīo: neq̄ primo diuersa: et ex dītī nō sunt diuidentia ip̄am ens: qđ ens diuidit̄ per pōm et actum. vt i s̄ metaphice. et in s̄: sed solū diuidit̄ p̄ actū entitatūu

Ultimo (et potentiam obiectua.) notādū est qđ pō pōt capi pro p̄n⁹ actū et passiūo eo modo quo capi⁹ Arist. s̄ metaphice. caplo pō de pō. Qui pōam tam actiuam qđ passiūa diffinit̄ per p̄n⁹ pl̄t capi⁹: dicens qđ pō actua ē p̄ncipium transmutādi al terum inq̄tūm alter⁹: et pō passiūa est p̄ncipium trāsmūtandi ab altero inq̄tūm alterum. Et qđ vñuquodq̄ patit̄ fm qđ ē i pō subīua et receptua: et agit b̄ qđ est in actu. ex z̄ ph̄icoꝝ. tex. mēti. i. 7. ideo pō magis attribuit̄ p̄ncipio passiūo: et ab ipsa denomiatur: qđ actū. Et p̄ oppoſitū p̄ncipium actū magis denoiāt̄ act⁹ qđ passiūuz.

C Intell̄s possibilis est ens in pura potentia ad mentem Auerrois. Conclusio p̄ digressiū. X̄bis seq̄i qđ cū qđt̄ vñz intell̄s possibilis sit ens i pura pō vari⁹ et multiplex sēsus isti⁹ qđt̄ p̄t eē scđz multiplicē acceptionē pōe. Et p̄pea ponunt̄ nō nulle p̄clōnes qđ possit̄ eē ad mentē Auer. Quarū p̄ia est ista. Intell̄s possibilis non est ens i pura pō obīua. Ista p̄batur: tum quia intell̄s possibilis est ingenerabilis et incorruptibilis: oē autem pole dictus a pō obīua est ḡnabile et corruptibile: vel saltem reducible de pō ad actum: vt ly de. importat non solū ordines nāe: sed etiam ep̄is. Quia quodlibet tale distinguīt contra simpliciter necessarium: vt colligit̄ de mente Arist. et Lōmentatoris s̄ metaphice: tex. mēti. i. 7. Et pp̄ b̄ theologi negat̄ pōz̄ obīua a filio oīo. Tū qđ ē sic i pura pō obīua nō ens et nihil. vt b̄ Auerrois s̄ meta. mēti 7°. Intellectū at̄ polis nō ē n̄ ens et nihil. igit̄ t̄.

C Tenz Auer. intellectū possibilē receptū tñ. Lō. II. Ecūda zelus. Intellect⁹ possibilis est ens in pura pō subīua resp̄cū formarum intētionalium per receptōem sp̄ualē ipsarum: quia intellectus possibilis recipit oīa pure intētio-

naliter et spūaliter: et in h̄ differt a sensu: qui cuz h̄ qd recipit intentionē: recipit et realē qd: vt h̄ videri et de aia. Advertendum tamen: qd intellectum possiblē recipere oia entia intentionē pōt intelligi duob⁹ modis. Uno mō: qd de quoqūq; intelligibili recipiat p̄priā specie intelligibilem. Uel z: mō qd de quoqūq; intelligibili recipiat p̄priū actū intelligēdi: qui lato vocabulo est spēs: et similitudo obiecti. Si p̄mo mō intelligat: falsus est: qd tñ illa faciūt spēs in intellectu: que sūt fantasibilia. Immālia aut: sicut sube separate: sūt se nō sunt h̄. igit̄ intellectus possibilis isto mō nō recipit immālia. z: mō intelligēdo intellect⁹ possibilis recipit oia entia: qd de quoqūq; intelligibili pōt recipere oēm actū intelligēdi sūt Aristō. et Auer. Et sūt hoc dixit Aristō. et de aia. textū cō. is. Intellectus possibilis est oia fieri. et iterū tex. cō. 37. Dia ea que sunt: quodā modo est aia: per sensu⁹ sensibilia: per intellectū intelligibilia et. ex quo cōcludit xclō intēta. Intellectū possibilē ēens in pura potētia subiectua isto mō: et distinguitur a mā pīna in hoc tñ: qd intellectus possibilis qcd recipit: recipit intentionē: qd def̄ ipsu⁹ intellectū recipit receptio ne reali spēm et habitū: obta tñ isto⁹: quoq; sunt spēs et similitudines: recipit intentionē: et ita receptio intentionis in intellectu semp cōcomitāt receptionē realē: qd nō est in receptio māe. Et ppter hoc dici⁹ intelligis recipit intentionē. vel ppter hoc: qd intellectus nō recipit formas cū dispōnib⁹ mālibus: que insequuntur formas in eē māli. intellectus. n. nō recipit formā ignis cū alteratio⁹ pcedēte: et qualitatib⁹ nālibus sibi ueniētib⁹: cui⁹ oppositū est in māp⁹. Uel scđo: pōt dici gnāliter loquēdo sūt oēs: qd intelligis possibilis differt a mā: qd mā solū recipit idiu⁹ dualē et extense: intellectus vlr et abstracte: recipit inquā mā individualē: qd recipit est individualū signatu⁹: et recipit signate et extēse qd mediātē q̄titate: et cū h̄ et nūc. Intelligis aut polis recipit vlr: qd recipit est vle in actu: obtine et representatiue: qd spēs intelligibilis sit subiectua singula⁹: representat tñ vle i actu: qd nāz abstracta a cōditionib⁹ mālibus: et idiu⁹alib⁹. Abstracte et recipit: qd intelligis possibilis est subm imāle: et inextēluz forme recepte: et ita l⁹ recipiter spēm representatiua singularis: qd etiā esset singularis obiective et subiective: qd recipit in subto singulari. ista tñ spēs cēt abstracta: hoc est inextēsa: et sic q̄uis intellectus ex hoc recipit individualē obiective et subiective: spē tñ recipit imālē et inextēsa: qd p̄ximū et immediatū receptiū: spēi cēt imāle et inextēsa: vt dictū ē. nō sic est de mā pīna: que recipit semp formā individualē et extēsa. Stat ḡ xclō pposita: qd intelligis possibilis est ens in pura potentia receptua respectu formaz intentionaliū: vt dictum est. Sed hic incidit dubius: qd si intellect⁹ possibilis est potentia subiectua et receptua oīuz istarū formarū. igit̄ nō est aliquid isto⁹: qd est potētia tale: nō est actu tale: intellect⁹ est in potentia qd̄z ens. igit̄ nō est ens: vt etiā arguebat supius. Aia pba⁹ a sītē de mā pīna: qd est potētia receptua formaz in eē reali. et nō est aliq; iparū. Utraq; aia initit isti ppōni: qd recipit aliō: nō ē illō qd recipit. Ad istud responsu⁹ est superius exponēdo demonstratiōne Aristō. de recipiente et recepto. Sz ppter illa que dicta sunt ibi dico ad intentionem eius: qd Aristō. utq; ista ppo sitio. Nē recipiēs ē denudatuz a nā recepti. igit̄ Antiquos. s. xtra Empedocle et alios dicētes cognitionē fieri p assūlitationē realē cognoscētis ad cognitiū. Usi ponebant aiā realē cōpositā ex oībus pncipis: ad hoc vt oia coḡseret: vt h̄ videri p̄de aia. tex. cō. 33. Lōtra istos inuebit Aristō. accipiēs hoc pncipiū: qd recipiēs aliquid: realē est denudatū a nā recepti: sic qd suba recepti nō est realē substatia recipiētis. ista p̄z: qd nihil recipit se realē: et tunc sub-

ista maiori accipit ista minorē. Intelligis polis recipit realiter specie intelligibile: habit̄ intellectuale: et actus intelligēdi. ergo intelligis nō erit realē aliquid isto⁹. et per tñs cu intellectus polis cognoscat ista: vt de se p̄z: nō erit isti tūtus realiter et oībus entibus: ad hoc vt oia cognoscatur. ita qd nō exp̄sse vt̄ ista ppōne. sed h̄ Antiquos ignorātes assimilationē spūalē per spēs et habitus: sed solū attingentes assimilationē realē et corporalē. Uel dicēdū est: et qd̄ redit ad idez: qd per ista ppōne Aristō. pbat intellectum possibilē nō ē aliquā formā mālē: aut ē cōpositā ex reb⁹ mālib⁹. vnde arguit sic. Intellectus polis recipit species subarū māliū. igit̄ nō ē aliqua illarū realē. Aia pba⁹. qd detur oppositū tñtis. igit̄ intellect⁹ nō possit ipsas intelligere: pbat: qd intellectus: cuz sit forma mālis: ex hypothesis: si recipit formā mālem: intentionē recipit. ergo erit alteri⁹ et opposite dispōnis a recepto: vt ostensu⁹ est supi⁹: ita qd nō h̄ eandē nāz: cuz recepto in spē. vel dato qd habeat. ista nō erit rō recipiēdi spēm: et cognitionē actualez rei mālis: et ita ista cognitio nō fiet p̄ file: cuins oppositū dicebat Antiqui. Et vlt̄erius ifert: qd cu nā intelligis possibilis: per quā recipit spēs oīuz rerū sensibiliū māliū: sit opposita naturis rerū māliū: intellectus nō erit in se forma mālis: cuz hoc tñ stat qd sit act⁹ et forma imālis: qd nō cōuincit qd sit nō talis: nisi respectu eoq; que qd se p̄mo recipit: vel sub alijs verbis. nisi respectu eoq; quoq; spēs recipit: que admodū (sz Auerroyz) sunt oia mālia. cōmetator tñ cō. s. ista tñam. Intelligis recipit oēs formas māles p̄ spēs suaz. qd nō est aliqua ipsarū: aliter pbat sic: qd si de tñ oppositū tñtis. igit̄ idē moueret se: et ageret in seipuz. Aia pbat. qd ois forma mālis est intelligibilis p̄ specie p̄priā: qd nō est maior rō de vna qd de alia. qd intellectus recipet spēm sui ipsius: et ita intellectus ageret in se.

C polis intelligis sz Auer. ē in po⁹ passiu⁹ tñ. Lōclo. III.

Ertia conclusio p̄ nūc ponenda de mēte cōmentatoris. Intelligis polis est ens in pura potētia. Nec s̄ capiēdo potētia p̄ pncipio passiu⁹. Ista xclō: vt fal- siu⁹ p̄z ex ipso cōmetatore in plerisq; tñtis: sa: ifra- matice tñtē. is. vbi forte ad intentionē ipsi⁹ fo⁹. is. dicēdū ē intellectū agerē habere duplē opationē: quaz d̄strie yna est abstrahere spēm de fantasmatē: et sūt hoc facit il- lud qd ē potētia intelligibile: actu intelligibile. z⁹ opatio ē pducere actu intelligēdi in intellectu poli: et h̄ ē facere potē- tia intelligibilis actu intelligibilis: et ad vtrāq; opationē seu actio- nē se h̄ intelligis polis pure passiu⁹: qd intellectui agenti in rōe actui corridet intelligis polis, padeq; passiu⁹. Et hec sunt qd de tñtatore potui colligere: cui absurdiora nolui- iponere qd ipē senserit: vel ex dictis ei⁹ sequatur.

C Impugnatio positiois Auer. cōstās tripartito ordine p̄mi Articuli pncipalis. Pars. II.

Ontra que istat: et vt ipugnatio habeat aliquēz ordinem tria faciemus. C Primo ipugnabit xclusio pncipalis. v3. qd aia intellectua nō sit forma subalī corporis bu- mani ei vnta sz esse et opationē. C Secō ipugnabit ista xclō qd fuit septima posita supi⁹. v3. qd aia in- tellectua sit vnta in oīb⁹ oībus. C Tertio ipugnabit Lōmetator cōtū ad vna xclusionē: quā ponit. v3. intellectū esse pure passiu⁹.

C Qd aia intellectua ē for nālis formalē corp⁹ hūanū infor- mās. pba⁹ sz Auer. 8. modis. et ē catho⁹? articulū arguit: et ipro- bat xclō pmissa. p̄mo ex his qd sūt in nobis formalē et subiective. z⁹ ex p- pri⁹ fundamētū Lōmetatoris. C. p̄mo sic. b z

Articulus

Cuicūq; exīti in spē: et i aliqua vnitate per se determinata spē iest formalis et subiue aliqua opatio imanēs: ei inest formalis et subiue p̄cipiū illi⁹ opatiois. Ista p̄z. q̄r opatio i manēs: vt distinguitur ī factioñ: non separat a p̄n: a q̄. ē. sed hoc exīti in spē: et vt h̄z vnitatem spēi. inest formaliter intelligere. qd̄ est opatio imanēs. ḡ r̄c. minor. pbaf. q̄r hoc vt est p̄ se in spē: inest felicitas: qd̄ declarat: q̄r h̄o vt sic acceptus est p̄ se felicitabilis: aut nō. nō est dicēdūz q̄r nō: q̄r tuc felicitas nō esset p̄ se finis hois. cōtra Aristo. io. ethi. Et pbaf ēt rōne: q̄r illud nō ē finis p̄ se alicui⁹ nāe: qd̄ h̄z se nō attingit ab illa nāe: et per ea que sunt itrinseca nāe: sic eēt in p̄posito: q̄r opatio b̄fifica: que est speculator: nō acquireret ab hoile per aiam cogitatiuā: neq; p̄ alia formaz in ipso: vt d̄ se p̄z. Nec p̄t dici q̄r attingat ab hoile sic accepto p̄ fantasma. Tū q̄r reciperet in ipso tanq; in subto: cū sit opatio imanēs. Tū etiā q̄r nihil videt p̄ se etiālitr or dinari ad aliquā operationē: sicut ad p̄priā p̄fectionē: ad cuius p̄ncipiū se h̄z in potētia īdictioñis: sicut ad accēs per accēs. Sicut calefieri nō videt p̄p̄a p̄fectio ligni: ex quo lignū se h̄z ad calorē: sicut ad accēs p̄accēs. Sz aia cogitatiuā se h̄z in potētia īdictioñis respectu fantasmatis: qd̄ ponit aliquo mō p̄ncipiū intellectioñis: salte remotū: et fantasma est accēs p̄accēs aie cogitatiuā. igit̄ r̄c. Si v̄o det p̄p̄a p̄ncipal⁹ q̄r h̄o sit p̄ se felicitabilis: q̄r p̄ se ordiabil ad felicitatez et apt̄nat⁹ felicitari. Sz ista ordiabilitas seu aptitudo nālis ē p̄p̄a passio h̄o sic accepti: et fluit a p̄ncipiis itrinsecis: et maxime a differētia eius essentiali ista vero differētia nō est nisi intellect⁹: seu intellectualitas. q̄r cū ista felicitas non sit nisi speculatio intellect⁹: qd̄ libz p̄ se felicitabile est p̄ se intellectuum. igit̄ h̄o vt est p̄ se i spe cie est intellectuum: et hoc loquēdo semp de intellectu vt excedit totū genus sensitui. Et cōfirmat: q̄r oē p̄ se felicitabile est intellectuum: oē intellectuum est aptitudo natū recipere intellectionē: ergo oē p̄ se felicitabile est receptiuū itellectioñis: nihil p̄t recipere intellectionē: nisi sit intellectua le: et includat intellectū. igit̄ oē p̄ se felicitabile includit intellect⁹ isto mō. Unū ista rōp̄ reduci ad formā sic. Nō p̄ se felicitabile est susceptiuū intellectioñis: nullū nō intellectuale est susceptiuū itellectioñis. igit̄ nullū nō intellectuale est p̄ se felicitabile. maior est nota: q̄r tale ē capax itelle ctioñis: et sibi n̄ repugnat itellectio: q̄r si sic: p̄ nihil sibi adue niēs posset tolli talis repugnātia: et p̄ nihil nō eēt felicitabile. minor etiā p̄z. q̄r p̄ximū et imediatū receptiuū itellectionis est itellect⁹ possibilis. q̄r r̄c. Sz ad euasionē hui⁹ argumēti forte dicet q̄r esse felicitabile contingit dupl̄. Uno mō potētia remota. Alio mō potētia p̄pinqua. Primo mō h̄o cōstitut⁹ in esse p̄ aiam cogitatiuā est sic felicitabilis: q̄r vt sic nō includit aligd repugnās felicitati: et tale felicitabile nō includit intellectū: sicut recte cōcedit: q̄r supficies carēs albedine est disaggregatiuā vīsus potentia remota: sz nō p̄pinqua. Si loqm̄ur de felicitibili z̄: mō. sic tale includit intellectū: quēadmodū disaggregatiuā po p̄pinq; includit albedinē: et qd̄ dictū ē de felicitibili dicat de p̄ se ordinabili ad felicitatem speculatiuā: qd̄ idem est. Sz h̄o: q̄r h̄o cōstitut⁹ in spē sit felicitabilis po remota: enū ista aptitudo ad felicitari sibi actuali⁹ p̄petit: sicut oē dif q̄r h̄o est po risibilis: si aptitudo risibilitatis sibi actu alit inest: nulla iḡ aptitudo ad speculatiōe: q̄r est felicitas: p̄petit alicui⁹ nisi illō sit intellectuale: siue sit aptitudo p̄p̄q; siue remota: cū h̄o aptitudo sit pa⁹ nature intellectualis: iḡ h̄o cōstitut⁹ in spē erit intellectualis. Sz forte r̄sdet q̄r aptitudo remota seḡt aiam cogitatiuā. aptitudo p̄pinq; intellectū. Lōtra. si aptitudo remota seḡt aiam cogitatiuā aut talis aia in q̄ntuz talis aliqd addit supra gradū sensitui: aut nihil. si nihil: iḡ h̄o p̄ aiam cogitatiuā nō plus

erit felicitabil⁹ h̄o: q̄r sensitui i bruto nō p̄seḡt ista aptitudo: ita neq; sensitui in hoie: si aliqd addit aut illud est eiusdē rōis cū gradu sensitivo: inquantu⁹ sensitui est in alteri⁹. si primo mō seḡt q̄r eque bruto h̄ebit ista aptitu dinē sicut h̄o. si z̄ mō. igit̄ aia cogitatiuā aut h̄o p̄ cogitatiuā sp̄ortat aliquē gradu cognoscitiuā alteri⁹ rōis a sensitu: inquantu⁹ sensitui ē: sz ois gradus alterius rōnis a sensitivo i quantu⁹ talis: si est cognoscitiuā ē gradus itelleciuā: igit̄ vt homo est natus felicitari: quocūq; modo accipia tur aptitudo: includit gradum intellectuum.

Preterea qd̄ est in potētia remota ad aliquē actū non p̄ se et cōntialiter ordinat ad iploz: quia ordo cōntialis et p̄ se est necessari⁹ et necessario cōsequēs illud cuius ē ordo. p̄z etiā ista maior in exēplo dato de supficie q̄r nuda nō magis inclinatur ad actū disgregādi q̄r ad suū oppositū respe cīuyis: sz h̄o exīs in spē ē i potētia remota respectu felicitati p̄ teiḡ r̄c. Preterea adhuc stat arguūtū: q̄r h̄o sic cōstituto in spē aut repugnat felicitari: aut nō: si sic: p̄ nihil sibi adueniēs potest tolli talis repugnātia: et ita nullū mō felicitabilis. si sibi nō repugnat procedit vt pri⁹.

Preterea. illud de aptitudie remota iproba p̄ hoc: quia talis respōdēs nō distinguat iter aptitudinē et potētia: nālē. ex alio in. inducit aptitudo. et ex alio potētia nālis. Aptitudo est ybi nulla est repugnātia ad actū: ad quē ē aptitudo. Potētia nālis q̄r ē cū ista repugnātia: sicut graue ē in potētia nāli ad cē sursum: et tñ h̄z repugnātia ad talez formā: q̄r otra h̄o formā nāliter cōlinatur: cū inclinēs nāliter i oppositū. Lz ergo def̄ potētia nālis remota et p̄p̄ia non tñ aptitudo: vt mō logm̄ur de aptitudine: q̄r est passio nāe specificē: quēadmodū est felicitabilitas respectu nāe hūane: qd̄ pbaf ex hoc: q̄r ois passio nāe specificē p̄supponit subm̄ in actu p̄mo sufficiēti respectu actus sed: ad quē est aptitudo: q̄r passio fluit a dīa vltima que est vltimus actus nāe: igit̄ nā specificā ē in actu vltimo sufficiēti ad h̄o talis aptitudo sibi actualiter insit: sz q̄dcimq; subm̄ ē in actu vltimo respectu aptitudinis nālis: illa aptitudo ē p̄p̄inq; igit̄ in hoie cōstituto p̄ aiam cogitatiuā nō erit aptitudo remota ad felicitatē.

Preterea. cuicūq; inē actuali⁹ aliq; aptitudo: ei natus ē iesse termiñis aptitudinis: sz p̄ te h̄o cōstituto p̄ aiam cogitatiuā inest aptitudo ad felicitatē: igit̄ actus b̄fifica natus erit sibi inesse: cōclusio est falsa: ergo aliq; premissarū nō maior: vt stati pbaf: igit̄ minor q̄r est tua. maior p̄z ex auctoritate Aristo. p̄mo de somno et vigilia: circa p̄ncipiū. s. cuius ē actus vt subti: ei ēt potētia et ecōuerso. Proba p̄t rōne: q̄r aut actus respectu cuius ē aptitudo ē polis recipi in subto: si quo ē aptitudo: aut nō. si nō: aptitudo nālis erit ad impole. qd̄ est otra Lōmē. z̄ meta. Lōmē. p̄mo in exēplo de intellectū nō respectu substatia et separataz. si sic: igit̄ subm̄ poterit nāliter p̄fici per talē actū. Et ita seḡt p̄positū. et ex h̄o vltimi⁹ p̄t sic argui. In q̄cūq; act⁹ alicui⁹ aptitudis ē receptibl̄ tāq; i subto illud ē aptitudo p̄fici p̄ talē actū aptitudine p̄pinq; q̄r h̄o cōstitutus p̄ cogitatiuā h̄ebit aptitudinē p̄pinquā ad actū felicitatis.

Preterea z̄: arguūt ad p̄n⁹. In q̄cūq; formalis et sublectiue ē vt⁹ moralis eo ē ūgula directiua vītūs moralis: sz i hoie vt ēt spē determinata: ē isto mō virtus moralis: et operatio ei⁹: igit̄ r̄c. Sz regula directiua virtutē p̄ prudētia: q̄r ē formalis in intellectū: ergo prudētia erit formalis i hoie. et p̄ nihil intellect⁹ q̄r ē imediatuz subz eius. maior ē euidēs: q̄r vītūs moralis nō ē p̄fecta sine prudētia simo nulla operatio recta p̄t eē sine rōne recta. h̄o ēt sine dictamie recte rōnis: ex quo ḡna p̄ prudētia: vt declaratur o⁹ ethico. Si ergo opatio dirigibilis sit formalis et subiectiue in aliquo: vt q̄r in eodē sit regula directiua: cui d̄ imedia te cōformari opatio regulabilis a recta rōne. Q̄r fīm cōez

Primus

viā cognitio practica: et praxis ad quā extendi sunt eiusdem suppositi cognoscētis et opantis. igit̄ si in aliq̄ supposito est praxis: in eodē ē cognitio directua; q̄ ē act̄ prudētie minor appet: qz v̄tutes morales nō sunt in aliq̄ suba sepaata: vt docet Arist. io. ethi. qui excludit ab itellectus oēm acrōeū v̄tutū moralium. igit̄ vel sunt tales actioes in appetitu sensitivo: vt tenet cōiter: vel sunt i supposito habete appetitu sensitivū. Aia aut̄ itellectua si nō sit forma informa sensu: erit forma subsistēt et suppositaliter disticta: et ita p se itellectua. Lōfirmaſ ista rō: qz multenē v̄tutes morales fundari i appetitu rōnali: vt Doctor Subtil. in 3. di. 33. Et v̄ rōnabilis ponere: qz fm Ari. 2. ethico. Ut̄r̄ moralis ē h̄bitus electiū: in eo ḡncipalr̄ v̄r̄ v̄sistere subiue v̄tus moralis: cui p̄ncipalr̄ est eligere. voluntas est h̄: qd si cōcedis h̄ p̄positū: qz appetit̄ rōnalis ē p̄o aie itellectue. si igit̄ in hoie est appetit̄ rōnalis. igit̄ aia itelliuia. Lōfirmaſ 2. ista p̄ Doctoris Subtilis: qz v̄tus moralis et eius op̄o est in p̄tate nr̄a: in q̄ v̄sistit laus et v̄tupiū. igit̄ d̄ v̄sistere et subiectari in eo qd ē sim pli in p̄tate nr̄a: qd est eentialr̄ libeꝝ. Sz voluntas ē h̄: et nō appetit̄ sensitivū: vt determinat Arist. 9. meta. tex. cō. io. igit̄ r̄c. Lōfirmaſ 3: qz hoc nō est in p̄tate nr̄a: qd est subiue i subo suppositaliter et idividuallr̄ dī. a nobis: s̄ electio si sit actus voluntatis est h̄: qz esset in anima itellectua idividuallr̄ dī. p̄ te: cū esset subsistēt: et ista elec̄tio ē act̄ v̄tutis moralis: vt h̄. 6. ethico. igit̄ r̄c.

Tertio principaliter arguitur ex parte actionis: vt distinguuntur contra factionē. Nulla operatio imanens recipitur in di. supposito ab operante. intello est opatio imanens: et est p̄p̄a op̄o homis. igit̄ nō potest recipi in aliq̄ eentialr̄ et suppo. di. ab hoie: s̄ recipit ab intellectu. igit̄ itellius nō distinguunt̄ eentialr̄ et suppositalr̄ ab hoie: distinguunt̄ aut̄ suppositalr̄ fm pōne Auerro. igit̄ r̄c. Maior. pb: ex di. op̄onis imanētis et trāscētis: q̄ h̄. 9. metaph. tex. cō. 16. Minor. p̄: q̄tū ad p̄mā partē: et z̄ ps est Ari. p̄ 2. io. ethico. Un̄ in. io. h̄. Ari. q̄ magis p̄ priū est hoī viuere fm itellin q̄ fm corp̄: et q̄ verī ē h̄ fm intellin q̄ fm corp̄. Ex hoc p̄t̄ formari sic rō. Illud qd verī cōpetit hoī fm q̄ h̄: ē magis itrinsecu et eentiale homini in eo q̄ h̄: s̄ viuere fm itellin sic verī appetit homini q̄ illa: q̄ appetit fm corp̄. igit̄ tale viuere est homini magis itinū et eentiale: s̄ viuere fm itellin est esse ite. iuxta illud z̄ de aia. tex. cō. 37. viuere viuētib̄ est esse. igit̄ ēē itellectuiū est magis eentiale hoī q̄ esse sensitiū: s̄ esse sensitiū includi q̄ditare: et p̄ se p̄seitate p̄mi modi in hoie. igit̄ et esse itellectuiū: et hoc loquēdo semp̄ de hoie: vt est vna p se sp̄es. Lōfirmaſ ista rō: qz accipio hoiez: vt vnu p se v̄stitutu in sp̄e: aut̄ tale includit itellectu: aut̄ nō. Si sic h̄. p̄positū: si nō. igit̄ h̄ vt ē sp̄es nō ē aial rōnale h̄ oēs phantes: et h̄ Porphi. in de ylibus. Qui vult q̄ p̄rōnale h̄ differat a brutis: et per mortale differeat a dys. Ex quo v̄r̄ q̄ rōnalis sine itellectualitas ē h̄ rōne hois fm q̄ h̄. Sed ad hoc dī: q̄ h̄ fm q̄ h̄ in esse pfectio et cōpleteo nō est p se in sp̄e: qz nō est vnu p se et mō quo p̄positū subale: aut̄ cōpositū in ḡne: qd est p se vnu ex ḡne et dīria: qz v̄trūq̄ est ex p̄o et actu informate. nō sic in p̄posito: h̄ tū vt est yn̄ in tali vnitate: q̄ est vnitatis ordi: aut̄ aggregationis: ē aial rōnale: vt aut̄ ē vnu p se: tū includit aiam cogitatiua et nō itellectiuā. Lōtra: qz diffō nō competit rei que nō est p se vna: vt vult Arist. 7. metaph. tex. cō. 16. Sz ista ē diffinitorio hois fm oēs phantes. aial rōnale: put̄ rōnale distinguif̄ h̄ totū gen̄ sensitiue. igit̄ h̄ vt sic nō est vnu paggregatiōe. P. homo vt ē yn̄ p se h̄ aliquā diffinitorē a qua diffōne si seclu dāt rōnale itellectuale: homo erit aial brutū. Qd. p̄bat:

qz h̄ cōpositus ex corpe et aia cogitatiua ē suba p se exīs (per ipsum Auerroyz). Sed quelibet talis est p se in gene re: gerit et̄ i aliqua determinata spē. Ista nā specifica aut̄ erit rōnalis: aut̄ irrōnalis. nō rōnalis p te: et̄ ē aliq̄ istoꝝ. ē irrōnalis: et̄ ita v̄r̄ ponit in spē bruti. Or si dicat q̄ nō est irrōnalis: qz ē ordinabilis ad rōnalitatē. Lōtra: qz nulla forma specifica v̄ltimata cōstituēt aliq̄ nām in eē v̄ltimato specifico ē ordinabilis eentialr̄ ad alia formā: qz a tali forma sumit̄ dīa finalis: que est tota suba rei h̄. Arist. 7. metaph. tex. cō. 43. ita q̄ qcqd illi aduenit p̄ter il lam formā est ei accītale: s̄ aia cogitatiua est v̄ltima for ma hois v̄stituē ipm in v̄ltimato esse specifico. ē aia itellectua erit ei accītalis: et̄ p̄s h̄ vt h̄ nō p se eēntialr̄ ordinabil ad aiam itellectiuā. Quo dato: sequit̄ v̄terius q̄ homini nō repugnat̄ esse sine aia itellectua: sicut nō ē repugnātia q̄ aligd sit sine eo qd est exēneum a qđitare eius: n̄s tū est flū: qz fm Lōmen. aia itellectua nō p̄t̄ esse absq̄ idiuīduo spē hūane: neq; ē nō tm pp necitatem spē humane et anime itellectue in se: sed etiā ex mutua coexigētia vnius ad alterꝝ. Lōfirmaſ: qz nūbil v̄r̄ per se ordinabile ad aliq̄ formā et actū: vt ē forma eius: nisi aliquo mō pficiat̄ ab ipso. Sz ita ē q̄ h̄ cōpositus ex corpe et aia cogitatiua nō pficit̄ ab aia itellectua: īmo magis ipsam perficit̄: qz passum pficit̄ ab agente: nō agēs a passo. homo cōstitutus p aiam cogitatiua se habz vt agēs resp̄ciū itellectus fm Auerroyz. igit̄ r̄c. Si dīcat q̄ homo pficiat̄ p intellectū: qz intelligit p assistētiā ipsius. Contra. qz itellectio nō est pfectio: nisi illius in quo est formalr̄: et̄ nō illī a quo ē: qz si sic: cēt pfectio obiecti itelligibilis: a quo ē effectiue: vel itellus agētis: ita q̄ v̄trūq̄ istoꝝ pficeret̄ per itellectionē: qd est absurdū fm Lōmen. qd si p̄terniēdo cōcedas. tunc sequit̄ q̄ itellect̄ agēs nō ē simpli in actu: qz pficeret̄ ab extrinseco itelli gili māli: et̄ aliq̄ pfectōe expectaret̄ ab ipso: ex quo p̄ intellectōe obi mālis pficeret̄. Ista sūt h̄ Auerro. igit̄ r̄c.

Quarto p̄ncipalr̄ ar̄. Aia itellectua aut̄ h̄ p̄cise itellectōe quā recipit a fantasmatib̄ hūa nis: aut̄ p̄ter istā h̄ aliq̄ itellectōe eternā et p̄priā. Nō ē dandū p̄mū fm Auerroyz: qd rōnabiliter ponit: qz nō v̄r̄ q̄ aliqua suba sempiterna et icorruptibilis nullā habeat operationēnis que habet ex tempore et ab aliquo corru ptibili. Si igit̄ habz aut̄ illa que est eterna est imperfectior intellectiō noua: aut̄ ecōtra. Si p̄mo mō: hoc videt̄ irrationabile: qz p̄terū et incorruptibile nō p̄t̄ ēē imperfectiōis corruptibili. Si pfectio: ē intellectio noua que dependet a fantasmatib̄ nō erit per se finis aie itellectue: s̄ solū intellectio eterna. p̄z. 2. 3. et̄ p̄mo. Immo v̄r̄ q̄ intellectio noua d̄ eadē re qua itelligit ab eterno sit su perflua: qz ista intellectio imperfecta virtualr̄ et eminenter cōtinet̄ in illa: que est pfecta sicut imperfectū in pfecto. Sed habēs cognitionēpfectā de aliquo nō requirit imperfectā: nec ab illa eentialiter dependet aut̄ coexigit: et̄ ita talis intellectio imperfecta nullā depēdentiā essentialem p̄ se terminare poterit: et̄ p̄cōsequēs nō poterit esse p̄ se finis intellectus. Ex quo postmoduꝝ inferit̄ q̄ intellectus poterit esse sine corpore: q̄ intellectus seu aia intellectua nō depēdet a corpore seu coexigit ipm: nisi p̄ter itelle ctionem nouam depēdente a fantasmatibus. igit̄ si poterit esse sine tali itellectōe: poterit sequēter esse sine corpore: et̄ ita nullā habebit inclinationē necessariā et naturalē ad corpus: q̄ talis inclinatio non est nisi pfectibilis ad suā p̄priā pfectiōē: que est eius finis. Probā: naturalis inclinatio nō est ad aliq̄d imperfectū vnius ratio-

Articulus

nis: ubi habetur in aliq eiusdem rationis continente ipse perfectior modo q̄ illud sit in se: sicut nō est appetitus et inclinatio ad solidū sicut enim est argētū: ubi h̄ i ducato sicut enim est aures. Sed intellectus noua stinet in intellectio eterna sed eadem rem perfectior. Igis nō erit inclinatio ad istā. Ex quo si post modū ppositū q̄ cū aīa intellectu possit sequitur finē sine corpore et h̄e p̄pria opōnē sine corpore poterit esse similitudine corpore: ga subiectum similitudine porro corpore h̄is aliquā opōnē sibi p̄pria nō depēdetē a corpore ut posse esse sine illo. h̄ esse aīa intellectu. Igis tē. Cōfirmat ista rō quā multū pōdero. Qis subiectum eterna p̄pria h̄is opōnē ordine cōntinali nō idiget corpore: vt moueat ab eo: sed potius vt moueat ipsum aliquid mō. Igis intellectus h̄umā nō idiget corpore humano: vt moueat ab ipso: seu ut aliqd recipiat ab ipso: sed potius eō. Assumptū p̄z in exemplo de intelligentia respū corporis celestis.

Quinto p̄ncipaliter arguit. Sicut imponere est aliquid agere sine potētia actiua sibi inexiste. Ita ipole ē aliqd pati sine pō passiuā sibi inexiste. Sed p̄m est similitudine ipole. ḡ et z̄. Sed intelligere h̄z Auverroyz ē quoddā pati: igis ipole est aliqd intelligere sine pō passiuā intellectus polis sibi inexiste. Quia tē p̄ueniētē similitudinē: et minor ē euidentēs. Maior aut̄ pb̄ et declarat. Premittēdo p̄ pō passiuā nō pueit a passio: ex hoc q̄ agēs actualiter agat: aut etiā possit actualiter agere in ip̄z: q̄ agēs extrinsecū passio: et similiter q̄ possit agere: hoc ē exneū a nā passio: et ab omni ei potētia passiuā fundamētali: et de ista est intētio i p̄posito. Quā nūc loquor de pō absoluta passiuā q̄ est fundamētū poē reūc: eo mō quo calor secluso oī respectu potētialitatis actiua adhuc h̄z pōm actiua et nāz itrinsecā fundamētale: p̄ quā pōt calefacere: ita q̄ secluso oī calefactibili adhuc verū est dicere: q̄ calor q̄tū est ex se pōt calefacere: et h̄z potentiā itrinsecā ad calefaciēdū. Similiter dōm est de pō passiuā fundamētali: q̄ iest passo seclusa omni actōe agētis: et seclusa omni pō actiua agētis. Nec diffiniūt pō actiua p̄ passiuā: et eō. s. metaph. nisi sumēdo ista reūc. Ex hoc arguit p̄positū. Intelligere ē q̄dā pati: ex 3. de aia. Igis nihil ē potēs intelligere nisi h̄eat pōm passiuā et receptiuā intellectus sibi formaliter inexiste. Sed glibz h̄o est potēs intellectus: q̄uis nō actuū intelligat: nec fanū moueat intellectus polez ad intellectuē: immo p̄us glibz h̄z pōaz ad intelligere circucripta omni actōe fantasmatiū. Igis h̄o nō ē intellectus seu potēs intelligere: q̄ fanū ipsius copulenē intellectus poli: aut eō: qd̄ ē h̄z Auverroyz: q̄ vult q̄ intellectus sit actuū forma in nobis p̄ hoc q̄ intellectus agit in fanū nrā et fantasmata in intellectuē. Si dicat q̄ h̄o ē pō intelligēs p̄ h̄ et fanū q̄ sunt in ip̄o: sunt intelligibilia in pō: et p̄ntage re in intellectuē polez: et p̄m hoc pōt aīa intellectuā nobis atrinari. Cōtra: qz nullū posteriū nā est cā sui pōris: sed p̄o est hoiez posse intelligere q̄ h̄eat fanū sive pō: sive actuū intelligibilia. Igis p̄ h̄ et h̄eat fanū nō ē potēs intellectus: Quia tē cū maiori. Minor. p̄. qz h̄e fanū p̄lupponit exūtia hois: sed q̄p̄mū h̄o ē pō est in eo ad intellectuē. Igis talis pō nō est p̄ fanū: neq̄ ostinatio seu copulatio intellectus polis cū fantasmatib⁹ facit pōm intellectuā ēē in nobis: aut nos h̄e pōz ad intellectuē: sed solū excludit q̄ fanū: aut h̄o p̄ fanū intelligit: qz qd̄ agit ad intellectuē in rōne obi denoiaſ intelligi et nō intelligere. Quā recipe intellectuē est intelligere eo mō quo declaratū est supiū: et nō efficere intellectuē: sed fantasmatā et h̄o p̄ fanū efficit et currunt actiua ad intellectuē. Igis h̄o p̄ fantasmatā intelligit et nō intelligit.

Sexto arguit experientia cui magis assentiebū est q̄ rōni: q̄ nō est demūratio: vt vult Lōmē. h̄z Aui. p̄b̄co. sic. Quicūq experientia in se diuersas opōnes: et expit q̄ ipse idē est q̄ h̄z vtrāq: et q̄ vna nō est

alia: neq̄ experientia vnu et idē p̄n "ipsa: qd̄ p̄n " nō tñ ē vnu p̄ tactu vtralē: sed est vnu aliq̄ maior vnitate: sed quilibz h̄o experit in se q̄ est ipsemēt q̄ intelligit rosaz similitudine et vtrā: et est ille idē q̄ imaginat̄ rosaz h̄ac et in p̄ticulari: et expit se esse q̄ ponit dñiaz iter vnu et alia opōnē et esse p̄n " vtrius: qz. Igis experit p̄n " eaꝝ opōnum h̄re maior vnitate ē tactus vtralē: et ita p̄n " istaz occurere ad maiores vnu tate q̄ tactus et acerui: maior p̄baſ. Si. n. p̄n " istaz operationē occureret in vnitate acerui: et dicerent vnu p̄n " p̄ hoc q̄ vnu recipet aliqd ab alio: ego possum h̄re vnu isto rū p̄ncipioꝝ: et tu aliud: et tūc neuter nūm possit diuidicare vtrāq: inē alteri: neq̄ expiri vtrāq: inē sibi. vñ ego nō expior intellectuē tuā: nec tu imaginatōez meā. Sed ego idē sibi vnu q̄ iudico istas opōnes inē mibi et vnu nō esse alia. Et expior q̄ ego idē sum q̄ simili intelligo et doleo: seu expior me simul intelligere et dolere. Dato q̄ discōne: niēs 2ūgaf cū appetitu meo sensituō: et tādē expior me esse p̄n " vtriusq; opōnis: hoc iudicium non posset inesse mibi nisi in me ēēt vnu p̄n ": quo vere et recte sic esse diui dicarē. Hoc argumēto ysis est Ari. 2. de aia. tex. cō. 4. s. pbando in nobis dari sensuū cōem p̄ hoc q̄ p̄ aliquē sensuū p̄cipiuū sonū et colorē: et diuidicamus vnum nō esse aliū: et qz h̄o hoc iudicium expit in se: iō excludit in hoie aliq̄ vnu sensuū: quo sic iudicat aliuz a sensibus particularib⁹. Unū si aliqd vnu p̄cipiuū diuidicat de vtrāq: expi mentaliter. s. experiendo sensationē vtriusq;: et q̄ vna nō est alia istud p̄n " est vnu p̄le et nō p̄ aggregatiōez aliquā periret via p̄bādi sensuū cōem: sed dicere q̄ iudicium de vnu etiā et dōria sensibiliū p̄cipioꝝ fit aggregatiōe p̄ oēs sensuū. Sed ad hoc rūdef: q̄ illud iudicium fit ab hoie p̄ fantasiā et intellectuē: p̄ fantasiā h̄o experit se fantasiari. p̄ intellectuē intellectuē: et de vnu etiā vtrāq: iudicat h̄o p̄ intellectuē tanq̄ p̄ potentia cōem p̄ceptiuū ipsarum operationū et oboꝝ. Cōtra. Nō vt excludit intellectuē: aut ē vnu in actu idiuū in se: aut nō. Si sic. igis totū iunctū qd̄ ē h̄o erit vnu p̄ formā vnu: qz p̄positū nō est vnu in se et diuidicatur ab alio: nisi p̄ formā: q̄ est vltima totius constitutiū: qz actus separat et distinguat: ex. 7. metaph. tex. cō. 4. 9. ex quo seq̄ rale formā a qua p̄positū ē vnu: ēē formā p̄ informationē: et nō esse subsistētēz. iō. n. ex plurib⁹ exūtib⁹ in actu nō fit vnu: qz vnu nō iformat reliquiū: et p̄ oppositū: iō alii qua faciūt vnu: qz vnu est act⁹ et p̄fectio alteri⁹: ex. 8. metaph. tex. cō. 15. Ex quo seq̄ q̄ si h̄o sic accept⁹: vt excludit intellectuē sit sic vnu: intellectus nō erit vnu in oib⁹: qz multiplicatio p̄fectibili multiplicata p̄fectio ipsi⁹ et forma. Si vō des alterā partē. v. q̄ illud iunctū nō sit vnu in actu: seq̄ ip̄z nō posse ēē idē p̄n " expimētatiū vtrāq: opōnis: si cut vnu subsistētēz et suppositū nō p̄t expiri opōnēm alterius. Sed forte ad hoc dī: qd̄ supra p̄missiū ē. v. q̄ intellectus ēē illud p̄n " cōe: qd̄ iudicat de vtrāq: opōne. vñ h̄o p̄ intellectuē intelligit se intellectuē et dolere et tristari: et si h̄o p̄ intellectuē intelligere se dolere et tristari: aliud ē expiri se dolere et tristari: licet homo per intellectuē possit intelligere dolorē et intelligere se dolere: tñ p̄ intellectuē nō p̄t expiri dolorez: nec p̄t experiri se dolere: sed experimur q̄ idē est q̄ expit se intelligere et dolere: et q̄ idē est p̄ncipiū vtriusq; igis per p̄ncipiū aliquod qd̄ nō est vnu p̄ aggregationēz: sed aliqua maior vnitate: hoc experimur.

Septimo p̄ncipaliter arguit sic. Nulla vnitatis minor vnitate alteri et forma: qua illud formaliter opatur. Sed vnu tas qua intellectus agēs ostinatio nobis: ex eo q̄ aliqd in nobis agit. s. intentionē intellectuē intellectuē possibili et vnitatis q̄ intellectus polis ostinatio in nobis p̄ h̄ et p̄ patit intellectuē intellectuē

etiam a fantasmate: ista in qua vnitatis est minor vnitatis cō tactus realis et acerui: vel saltē nō ē maior. Igit̄ talis vni tatis nō sufficit ad hoc q̄ intellectus vniāt nobis: vt for⁹ qua formalis opamur. Major pbaſ. q̄ si vnitatis tract⁹ acerui sufficeret. ad h̄ q̄ aliqd sit forma alteri⁹: qua illud opaē formalis: tūc si duo cēnt ad se inuicē tangētia et cōtigua: et vnum stineret aliud; sicut vas aquā posset dici q̄ aq̄ est forma vasis: et q̄ opationes aq̄ formalis cōicant vasis: et q̄ xpo⁹ ex vase et aqua h̄ret opōnes vtriusq. Minor pbaſ. q̄ si aqua tangat me: et triste tāgat me: vt in pmo de gnatiōne. tex. cōmē. 45. eo mō quo dī q̄ triste tangit cor. Tunc quero qd magis me tāgit: vel aqua vel tristabilis: certus est q̄ aqua: q̄ hec realiter triste virtualis: vel ēt metha⁹: et sic ad maiore vnitatem venit aq̄: q̄ tangit me īmediate q̄ triste: qd pōt ēt Rome. Itē ad maiore vnitatem veniūt duo quāta q̄ deus et creatura. Qz duo quāta veniūt ad vnitatem tract⁹ realis. De⁹ aut et creatura ad vnitatem acer ui. Lōfirmaſ. vnuqdq̄ agit et opaſ fīm q̄ ēt in actu. ex 3⁹ physi. tex. cōmē. 17. ita q̄ vnuqdq̄ sīchz eē p aliquam entitatem: ita agit per illaz: et qdcungz ē pncipium eēndi in actu: eo mō quo ē pncipium eēndi: est ēt pncipiuz opa di. Sz homo nō ēt in actu formalis p aiaz itelleciuā: sz solum p aiam cogitatiuā: igit nō agit formalis p animam itelleciuā. maior p̄z. ex finia Arist. vbi supra. Ex hoc etiā Arist. z. de aia pbat diffinitionē anie q̄ ē pncipium ye getandi sentiēdi tē. Qz semp agēs agit aliquo qd est forma in eo formalis: minor p̄z. Ex hoc ēt argumento alr formato pōt cōcludi ppositū de aia itelleciuā. Qz vnu: quodq̄ agit sua entitate formalis: aut per formaz sibi for maliter inextitem. Sz p Auer. homo per aiam intelligit: igit ania ēt in homine intrin⁹ et formalis.

Octauio arguit. si aia itelleciuā ē forma in nobis p assistētiā solū et moueāt a fantasmatisbus nr̄is: cū eq̄ possit moueri a fantasmatisbus bouis: se⁹ q̄ non magis erit forma in nobis q̄ in boue. vñia p̄z. et assūptū declarat p z⁹ parte. nā licet aia sensitiva bonis et aia cogitatiua in se accepte distingui fīm spē: potentie tamē istaz sensitiuaz: vt sunt pncipia opatiua circa eadē oba: nō distinguiunt spē: neq̄ sunt alterius rationis: q̄ potētie distinguunt p actus: et actus per oba. Probatur ēt ratione duplíciter hoc assūptū. p sic. Operationes potētiarum sensituarum si bñt distingui fīm spē: a suis pncipijs a quibus dependēt effectiue: magis debet distingui a pncipio efficiente particulari q̄ ab yli: vt p̄z iductiue in omnib⁹. Quia limitatio et specifi⁹ rei s̄q̄ est a causa particulari. vt appet in actibus itells: in habitibus: et alijs formis itelleciualib⁹: q̄ specifican̄ ab obiectis. igit sic erit in pposito: q̄ opōnes sensitivis in hoie et boue circa eadē oba nō distinguunt spē: q̄ non videāt a quo possint distinguiri. Et ita videāt cōcedēduz de potētys sensitivis eorū: dato q̄ cōcurrat actiue ad actus. Et hec ratio maxime habet efficiaciam fīm illos qui tenent potētias sensitivias pncise pas siue cōcurrere ad actus et nō actiue: q̄ forme non distinguunt per mām: sed magis ecōtra: vt vult Lōmē. pmo de ania. cōmē. 53. et in z⁹. cōmen. 60. Et p̄z exemplo. Quia albedo in equo et asino nō distinguunt species: ppter subta recipientia. igitur operationes sensitivae nō distinguēt: ppter sensus qui sunt pncipia mere passiua: et p cōsequēs fantaz hominis et bouis siue fantaz sit actualis operatio siue species existēt in fantasia. Secō pbaſ hoc idē. sicut in vno oino indistincto fīm spē possunt plura contineri identice et reali: que sunt distincta fīm spē (sicut exempli gratia. in anima vna et eadē fīm spē continetur multe potētiae sensitivae: etiam identice: fīm aliquo: que potētie in se accepte sunt alterius rōnis et alteri⁹ spēi;

vt est potētia auditiva et potētia visiua) ita per oppositū in distinctis spē videāt posse cōtineri etiā per identitatē aliquod vnum indistinctū fīm speciē. Confirmat. quia in homine et asino cōtinetur idētēc vnitatis que est passio entis: nam passiones entis identificant realiter suis fundamentis: et tñ vnitatis in homine et asino pncise numeraliter distingui nō obstante q̄ fundamēta distinguant spē. ita erit in pposito. Ex his īserē cōclusio intenta sic. qñ aliqd vnu mobile mouet ab aliquo motore vnius rōnis pōt cōsimilis moueria a quoq̄ eiusdem rōnis. quia non videāt maior ratio de vno q̄ de reliquo. Sz intellectus possibilis mouetur a fantasmate hominis: et tale fantasma est eiusdem rōnis cum fantasmate bouis: et ista sunt eq̄ pncies intellectui: cum intellectus abstrahat ab omni situ et loco. igit sicut mouebit ab uno: ita pariformiter poterit moueria reliquo: et ita propositum.

In isto articulo arguitur secūdo pncipaliter contra **Contra funda** Lōmē. in spāli. Et pmo in hoc qd dīc Auerr. q̄ q̄ itellus agens nobis appropriat: et factus ē forma in pōnez et nobis: ideo agimus per ipm. **Contra.** ex hoc sequunt ipsi⁹ fū. multa incōueniētia. Primū ēt pncipaliter pōt dici q̄ oculus meus vniēt parietis vt forma: et q̄ paries et oculus faciunt vnu: sicut aia et corp⁹: et yteri⁹ q̄ oculi opatio erit totius illius aggregatiōn. n. magis vniēt itellus nobis q̄ oculus colori parietis. vniēt enī oculus colori parietis sic passiūm actiūo: a quo recipit visionē: sic intellectus possibilis fantasmati a q̄ recipit itētōne itellectā. **Itē** ex hoc fundamēto sequit q̄ itētōdes imaginatē magis copulan̄ vt forma itellectui poli et eō q̄ intellectus corpori vel itētōni imagi⁹: q̄ inten⁹ imaginatē ētmediatū actiūm in itē polem. fantasia aut vel qdcūq̄ tenēs se ex parte corporis nō agit in intellectū polez nisi mediata ītentioē imaginata. **Itē** sequit q̄ cogitatiua vel qdcūq̄ alia vñus q̄ ponit fantasmati magis vniēt itellectui possibili vt forma q̄ eō. Ita q̄ hec virtus hēbit magis rōne forme et intellectus possibilis rōnem māe q̄ econuerso. Quod probatur. nam si ex actiūo et passiūo fiat vnu tanquā ex materia et forma: actiūm erit forma: passiūm mā. Quia forma est agere: vt superius allegatū ē. ex 3⁹ physico. et no no metaphysi. tex. cōmē. pmi. māe vero est pati. Itē. imaginata habet rationem actiūm in ordine ad intellectū possibilem: et intellectus possibilis h̄z rōnem passiūi. igit tē. **Itē.** cuz omne agens vniāt passo virtualiter: sequitur q̄ ex omni agente et passo fiet vnu: sicut ex materia et forma: et hoc modo ex igne et angelo fiet vnum: si vnu agat in aliud: et illud vnu erit equē bene natura itellectualis sicut hō itellectualis p nām itells: et corporal p nāz ignis.

Secundo spāliter arguit contra istam copulationem: vel continuationez fantasmatis cum intellectu: ex qua continuatione fīm Lōmentatores denominantur intelligentes: licet aliqualiter tactum sit superius: hic tamē epilogādō sic arguit. Sicut se hñt fantasmatata ad itellectū qñ sunt actu itelligibilia (qd ēt qñ itellus agēs irradiat ipsa aut fīm veritatem qñ de ipso abstrahit species intelligibilis) ita se h̄z obz actu visibile ad potētiā visiū. sed ex continuatione fantasmatis cū ipso itellu poli nos dicimur intelligentes. ergo similis ex continuatione spēi obi exterioris visibilis cū nostra potētia visiua lapis v̄l obz exterioris dicere videns. Sz continuatione ista obi visibilis nō facit lapides videre: sed videri. ergo nec continuatione fantasmatū cuz itellu faciet nos itētē: sed potius intelligi quantū ad aliquid in nobis. **P.** obm actu intelligibili est illud per qd fit continuatione itellectus nobiscum: fīm Lōmenta: et hoc siue tale obm actu intelligibile reluceat in fantasmatate irradiato ab intellectu agēte: siue in specie

Articulus

intelligibili. Ex hoc arguitur tale obm actu intelligibile aut est in fantasmatre vel in intellectu poli tantum: vel ta in intellectu poli: qz in fan^c. Si pmo mō: intellectus per ipm non intelligeret: qz per obm exis in fan^c intellectus nō fieret in actu: cuz actualr nō eēt in intellectu: sicut sor. nō fit alb^b per albedinē exis in plone. Si z^omō: sequit^g intellectus nullo modo nobis continuat: cum tale obm vel spēs ipsi^r: rōe cui^d d^z fieri continuatio: non sit in nobis. Si z^omō: seq^g idem accis est in duob^s subis realr^t totalr^s distinctis: et cu talis spēs obi pūs ordie næ sit in fan^c: qz in intellectu: sequit^g accis migrabit de subo in subm.

C Itē contra hoc idez fundamentalū argui^f: Qm data ista copulatione intellectus per iten^e intellectam: quā recipit a fan^c nrō: sequit^g Sorte intelligēte lapidē: nō poterit Plato eūdē lapidē intē^r: et ex dñi nō poterit sibi copulari intellect^b: aut eē sibi rō intelligendi. pma dñia pba. Presupponēdo ex ista opinione qz intellect^b polis nō hz intentionem intellectā nouā: nisi per hoc qz recipit eam a fantasmatre: vt cōter tenent oēs recte sentientes de opione Lōmetā.

Contra nouelloſ ſeq̄ces Auer. vi tati per ueroſe Quicquid sit de psumptorib^b nostri tēporis: de quibus Paulus ad Thimo. vaticinatus est dices. Uenit. n. tpus qui sanam doctrinaz nō sustinebūt: sed ad sua desideria coacerubūt sibi magros pruriētes aurib^b: et avitate qdē auditū auertent: ad fabulas aut auertent. Et hi quidem sicut sñiam Lōmē. puerū: ita et pbi: et qd pernitosissimū est: fidez et veritatē pestilētissimos excitat errores: Qui Auctores: imo portēta truculentissima essent in ultimas terras asportanda: p tutanda salute oīum: nō in morib^b solum: sed etiaz in bonis litteris.) Presupposito igit^e hoc fundamēto. pba. dñia sic. Pono per casuz qz intē^r lapidis causet in intellectu poli a fantasmatre Sortis. Igit^e intellecta nō poterit causari in fan^c Platonis: qz si sic: aut tale fantasma causabit eandē: aut aliā: nō eandē: qz idem nō pot bis pducī: neqz aliā: qz tūc inten^r talis re^r næ specificē numerabit^r et plurificabit^r: qz si pcedit: sequit^g intellectus erit nūeratus. Qz non est maior ratio de uno qz de reliquo: imo ex vnitate et plurifica^r ac^r obiui in spe et in nā spe^r: simpli^r excludit Lōmē. vnitatē intellectus. Ex hoc sequit^g vltē^r qz cuz intellect^b nō copulet alicui: nisi per B^r qz fantasmatra ipsi^r causat intentionē intellectā in ipso: seq^g qz nulli alteri a Sorte poterit copulari: et p dñia Sorte intellectu gente lapidē nullus aliis poterit itē^r lapidem. C Sed forte ad istam rōnē rñdef: qz inten^r: intellecta nō gnā sim plr: sed soluz fīm gd: et per respicī ad Sortē: re^r et intentionē fantasmatra lapidis est in actu: et ita iten^r: intellecta aliquā mō gnātur de nouo: nō respicū cuiuscūqz: sūlū re^r determinati idividui: qd hz fantasmatra lapidis. C Sed hz istam rñfissionem argutuz est supra. in. 5. dñe. declarando opinionem Lōmē. vbi ostēsuz est qz actualis intellect^b est realr^s causa in intellectu poli a fantasmatre: p nūc tamen breuiter replicat^r sic. Quero qd ē intellectu polez esse partē sor. ielli^r et ei copulati: rñdebit^r qz idē ē qd hz intentionē intellectā causatā a fan^c sortis: et tunc. Ista causatio aut ē metha^r aut realis. Si primo mō. (et ista causatio est totalis causa: qz intellect^b sit pars sortis) Igit^e metaph^c. erit pars et copulabī sorti. Si causatio est realis aut fan^m causabit eadē: aut aliam: et proceditur vt prius.

C P. contra B^r qd dicit^r intellect^b agens copulat nobis vt forma in postremo: qz intellect^b polis fuerit habituatus oībus habitib^b practicis et speculatiuis. arg^r sic. Si intellect^b agens sic in postremo nobis vniāt vt forma: aut hoc erit vt forma inherēt aut assistēt. nō pmo mō: vt de se p^r. g^r z^o mō. Et cōtra: qz nō tūc in postremo sicut nī: sed etiaz in pⁿ: imo dñue nobis assistit. Sicut. n. p intellectū polem cōtinue intelligimus tanqz per formā nobis assistēt

tem: ita per intellectū agentē abstrahimus tanqz p formaz qz appropriaſ et assistit. alī at abstrahere nobis nō attribue retur: qd est contra Lōmentatorem.

C P. argui^f querēdo: ppter quid in pⁿ: per intellectū polem nos nō possumus itē^r subam intellect^b agentis: cum talis suba sit simpli^r actu intelligibilis ex se. Et rñdef^r qz hō ē: qz nati sumus itē^r ex fantasmatib^b: qz pūs via gnātionis hñt mouere intellectu polez ad intellectuē in nobis: modo intellectio intellectu agentis nullo mō depēdet a fan^c. Cōtra. qz ex ista rñfissione sequit^g: etiā in postremo istam intellectuē nequaquā hz poterim^r. Dñia pba. qz ista intellectio nō pot causari a fantasmatre. nā nullū obm fantasmatre cōtinet virtualr^s vel eēntialr^s intellectu agentez qui est perfectior ipso: nullū aut obm causat in intellectu conceptum alterius obiecti nisi contineat illud eēntialr^s vel virtualr^s. eēntialr^s qz ad pdcata qditatione. Virtualr^s: quē admodum subm cōtinet virtualr^s pprias passiōes. Probat^r hoc assumptū: qz obm qd nō cōtinet aliud in entitate altero istoz modo: p nō cōtinet etiā illud in cognoscē: nam dispositio vniuersiūqz in entitate ē sua dispō in veritate. Ex z^o metaphysi. tex. dñm. 4. igit^e nullū obm fantasmatre poterit cāre cōceptū pprīu specificū intellectu agentis. et hoc maxie cōcludit negata vniuocatione entis: vt negat Lōmē. C Confirmat^r. cum sortes habuerit intellectu adeptum. Querit an possit intē^r aliquid māle mediāte sensu vel nō. Si sic. cuz per intellectu adeptuz habeat cōsimilem intellectuē et eiusdem rōnis: hec postrema videtur frustra: et multo magis per hoc: qz intellectuē materialium ordinant tanquā ad finē ad acquisitionē intellectuē sube intellectus agētis. igit^e isto fine habitu iste intellectuē essent frusta: qz habitib^b p̄sentibus in mācessat motus. Si vero detur alia pars: qz intellectuē non potest nuper intē^r aliquid materiale per sensuz. Cōtra. sensus nō minus erunt dispositi ad recipiendum ab obiectis sensibili^b qz ante: neqz sunt minus apti ad imprimentuz intellectuē: qz prius. igit^e sicut sortes mediāte sensu ante poterat intelligere: ita etiaz in pposito. Sequentia p^r. quia actio obiecti in sensum: et sensus in intellectu est mere naturalis. antecedēs probat^r. qz perfectio acquiſita nō deſtruit aptitudinem intellectus ad intelligenduz obiecta de nouo: cum illa sit etiaz ipsius perfectio: licet minor. C Itē circa hoc querit an intellectus possibilis in postremo aliqua intellectuē intelliget qua pūs nō intelligebat: vel non. Si non: sequit^g qz etiam nos tali intellectuē nō intelligemus. Si dicat qz sic hoc vide^r contra intentionē Lōmetā. 3° de anima. cōmē. zo. vbi vult qz intellectus possibilis in postremo intellectuē habet eternam: qua intellectum agentem intelligit et substantias separatas. Cum igit^e intellectus possibilis istam intellectuē et intentionē eternam prius habuerit: non poterit de nouo intelligere tali intellectuē.

C Preterea. contra illud quod dicit Lōmentator^r qz intelligimus substātias separatas per substātiā ipsius intellectus agentis. Contra. Nihil cognoscibile per propriaz essentiam perfecte cognoscitur ab aliqua potētia cognoscē: nisi cognoscatur per propriam essentiam: aut per aliquid qd eminenter ipsum contineat. Nec propositio declaratur. Logoscibile per essentiaz appello illud qd fīm se: et per propriam essentiam moueat potentiam aut imprimento propriaz speciez: aut qd immediate pfecte p̄sens potētia cognoscatur causat de se actuū intelligēdi. Intel-

Primus

ligo eminēter stinere: q̄ si cōtinens cōtinet contētu perfe-
ctiori modo q̄ sit in se: eo mō quo obiectū impfectiō cōti-
netur i pfectiori: sicut accēs in suba: et intelligētia i ferio: in
superiori. Ista ppō: modo pbaf. Lognitio nara est esse pfe-
cta ex pfecta p̄sentia obiecti ad potentiaz cognoscentem:
et ex pfecta motione ipsius ad talē potentia: vt appareat in
sensibilib⁹ particularib⁹ qz quanto obm sensibile est pfe-
ctius p̄sens potētie sensitiae: et efficaci⁹ et fortis mouet sen-
sus: tāto pfectiori mō attingit. obm autē nō pōt eē pfecti⁹
p̄sens potētie: cui⁹ est obm q̄ in p̄pa eēntia et nā: qz si in spē:
est p̄s tñ in ipfecta et deriuata silitudine: et sicut ipfecte
eē p̄sens: ita ipfecte mouet potētie. Premissa ista maiore: q̄
nūc pbata est. assummo istā minorē. Sz suba separata nō est
cognoscibilis tñ p̄ spēz multiplicatā ab ipsa: sz immediate
p motionē p̄p eēntie: qz ē p̄ se manifestatiua sui: cuicūqz
itelluctui potēti manifestatiōne cognoscere: q̄ manifesta-
tiuitas est ei⁹ veritas: et cognoscibilitas. Et ylterius intel-
lectus agēs nō stinet eminēter subas separatas. igit nullā
istaz poterit pfecte cognosci p subam itellus agentis. As-
sumptu⁹ pbaf. qz pfecti⁹ nō stinet eminēter i ipfē. sic sensitiae
nūc nō stinet in vegetatiuo: sz ecōtra. ex. z. de aia. igit zc.
Cōfirmat: qz certū est q̄ ynuqdz cognoscibile natuz
est intelligi: aut intuitiue: aut abstractiue. p̄mo: quēadmodū
sensibili p̄ticularē cognoscī a sensu. Sensus. n. mouet ab
obo p̄ticulari sensibili in p̄pa exēntia et nā: et sic ab eēntia
ipsius abstractiue illud cognoscī q̄ cognoscī p̄ spēz: sz
suba separata est de se cognoscibilis. aut ḡ intuitiue: aut ab
stractiue. Sz neutro mō pōt cognosci p̄ itellim agētez. nō
intuitiue: qz suba itellus agētis nō est suba separata: q̄ bz in-
telligi per ipsuz itellim agentez: neqz stinet ipsam eminē-
ter: vt possit dici q̄ per aliquid supeminēter representās
intuitiue cognoscī. Necqz intellectus agens est eius spēs:
seu formale rep̄sentatiū: vt de se p̄z. ergo substatia sepa-
ta nō abstractiue cognoscetur per intellectum agentem.
Cōnide: qz sufficit q̄ suba separata intelligit sic a se alte-
ro istoz modoz. Uel diceſ q̄ in suba itelluctus agentis
substatia separata cognoscī in simili: et in aliquo rep̄sen-
tatiuo virtuali. Uel diceſ q̄ intelligit per discursuz dis-
currēdo a suis effectibus ad cognitionē substatię sue.
Cōtra. p̄mū excludit p̄ hoc q̄ Aristo. vult q̄ intellect⁹
polis est oia fieri: sic q̄ oē intelligibile pōt cognoscere q̄z
rum est cognoscibile: et fin oēm modū sue cognoscibilita-
tis. pfecte aut ynuqdz cognoscī: q̄si nihil eius latet itel-
lucti cognoscētē. q̄ si nō attingit suba separata ab itelluctu
possibili fm̄ oēz cognoscibilitate ipsius: sequit q̄ nō pfe-
cte cognoscī. Cōtē accipio illū gradū cognoscibilitatis q̄
atttingit a seipsa suba separata: q̄ si intelligit: ille gradus
aut est ens: aut nihil. si nihil p̄ nibilo relinquat. si ens. er-
go intelligibilis: qz ens et intelligibile coniunctū. Et yl-
terius: cū talis gradus cōtineat sub ente: qd est obz itells
nū: sequitur q̄ poterit cognosci ab intellectu humano.
Sedā r̄slo excludit per hoc. qz cognitio in sili: et yli est
cōfusa. igit si suba separata tm̄ in sili cognoscere: et in natu-
ra yli cōmuni sibi et intellectui humano: sequit q̄ tm̄ co-
gnoscere cōfusa. Quare cū cognitio cōfusa et ipfecta non
possit eē beatifica: sequit q̄ itelluctus polis nō beatificaret
in tali intellectioē. Assumptu⁹ pbaf p̄ Aristo. io. ethicoz.
vbi vult q̄ felicitas nr̄a est opatio nobilissima: nobilissi-
me potētie: circa nobilissimū obm nobilissimo mō sside-
ratu. Tertia r̄slo excludit. Tū qz cognitio arguitua et
discursua est ipfecta. Tū qz discursus p̄supponit noticiā
simplice illi⁹ ad qd discurreat: qz cōpositio seu actus cōpo-
sitius itelluctus p̄supponit noticiā simplice. ex. z. de aia.
Et discursus p̄supponit cōpositionē et diuisionē: et tūc q̄rē
duz est per quid habet cōceptus simplex sube separate: et

peeditur vt prius. quare zc.

Cōtē ad idem arguit sic. Illud qd est sufficiēter in actu: vt
posse mouere itellz possibilē ad itellectionē sui: circūscri-
pto itelluctu agēte: nō regrit itelluctu agēte ad itelluctio-
nem sui: sz sube separate sunt bz. igit zc. maior p̄z: et minor
pbaf. nā sube imāles s̄t actu itellibiles: seu itelluctue bz
Lōmetatorē: et nō indigent virtute faciēte eas actu intel-
ligibiles: vt p̄z. z. meta. cō. p. z. de aia. cō. 18. vbi habet i
fine cō. q̄ si qditates essent abstracte: quēadmodū posuit
Plato. nō indigerem⁹ intellectu agēte: nec requirit itelle-
ctus agēs ppter abstractionē spēi intelligibilis: qz ista ab-
stractionē nō fit nisi vt p̄portionē obm potētie quo ad eē
imāle: sicut appet: q̄si de fantasmate: in quo obz bz eē mā-
le: abstrahit spēs intelligibilis in qua relucet obm in eē i-
māle. suba autē separata sufficiēter p̄portionat q̄tū ad ta-
le esse: et ita nō oēz vt trāsferat de ordine in ordinē: ob quā
trāslationē requirit intellectus agēs: vt dicit ibi Lōmen-
tator. Sed ad hoc respōdet q̄ q̄uis intellect⁹ agēs nō
habeat operationē suā circa subas separatas: faciēdo eas
actu intelligibiles: tñ bz circa effectus ipsarū. s. circa motū:
et alia ex q̄bus cognoscunt. Sed ḵtra. qz actio intellus
agēis terminat ad effectus: et si sit ibi: et nō circa subas se-
paratas. igit si talia suba cognoscīt ab itelluctu possibili
nō cognoscīt motiue per intellectū agentē: sz p̄ motionez
ipsiusmet sube separate. Sed ad hoc forte dicit: q̄ bz
suba separata moueat intellim possibilē: tñ talis itells nō
recipit actualez cognitionē: nisi in lumine intellectus agē-
tis: sicut dyaphanu nō recipit colorē nisi in lumine solis v̄l
alteri⁹ luminosi. Cōtra dupl. Tū qz illō qd ē de se ma-
nifestatiū sui: pōt causare de se cognitionē actualē in pas-
so receptiū talis cognitionis: circūscripto alio lumine: si-
cut si color pōt manifestare se ylui in lumine solis: nō indi-
get ad sui manifestationē lumine cādele. suba separata ē bz.
qz est maxime ens: et maxime vera. ex. z. meta. tex. cō. 4.
et hoc Lōmetator p̄sequit ibi. Tūz qz si intellectus possi-
bilis recipit cognitionē de suba separata in lumine intel-
lectus agētis. igit actio eius terminat ad itelluctū possibi-
lē: in q̄tū recipit cognitionē actualē de obto: et nō terminat
ad subam separatā. Lū autē obm itellibile p̄us moueat po-
tentia cognoscētē q̄ recipiat cognitionē de obiecto: seg-
tū q̄ p̄us suba separata mouebit intellectū possibilēz in
rōne obiecti intelligibilis: ante q̄ illumine ab intellectu
agēte: et ita nō mouebit intellus polis ab eēntia intellus
agētis. Probatio ylteri assupti. Mouēs ē p̄us nā moto:
et omni forma p̄ducta in ipso: nō obstante q̄ ad sciuicē re-
ferant. ex. 4. meta. tex. cō. z.

Cōtē ad p̄ncipale arguit vt argutū ē supra de obiecto fan-
tasibili. Lā nālis agēs bz vltimū vtutis sue: et causans ef-
fectū sibi simillimu et adequtū in passū sibi p̄portionatū: et
dispositū nō pōt causare effectuz illo pfectiorē. p̄z ista. qz
ex opposito p̄dicati iserī oppositū subti. Si. n. causat effe-
ctum pfectiorē: aut nō agit fm̄ vltimū vtutis sue: aut itel-
luctus causat nō est sibi adequat⁹: aut tertio passuz nō ē
disposituz: et p̄portionatū. Sub ista maiore sit ista minor.
Intellus agēs causat in itelluctu possibili p̄ essentiā p̄p-
am: p̄ceptū sui tangē effectū sibi simillimu: et adequatu: qz
agit i itelluctū possibilē: sicuti in passuz p̄portionatū bz v̄l
timū vtutis sue: cū sit causa nālis nāliter agēs: in cui⁹ po-
testate nō est agere et nō agere: neqz modus agēdi. igit nō
poterit causare vltra effectuz sibi p̄p̄tū aliū pfectioez.
Cōcept⁹ sube separate ē pfectioez. Cōcept⁹ itells agēt. igit zc.
Cōtra quintā ḵlonē positiā superi⁹ declarādo op̄i. Impu-
nionē Lōmē. vbi dī. q̄ aia itelluctua depē gnatio.
det eēntialr a corpore: arguit. Si aia depēdet in eē a corpore: s̄t cōclu-
sic q̄ nō possit eē sine corpore: aut hoc est ppter esse quod fionis
Auer.

Articulus

est actus primus: aut propter esse: quod est actus secundus et ipsa operatio: si primo modo: sic est anima actus primus corporis per informationem. probatur. Minime quod in esse dependet ab aliquo: in aliquo genere cause dependet: quod est contradictionis: quod aliquid in essendo dependeat ab aliquo: a quo non habeat esse in aliquo genere cause. igitur anima intellectiva dependebit a corpore in aliquo genere cause: et non nisi in genere cause malis: ut est perfectio prima: et actus primus corporis: quod non videtur quod in alio genere cause dependeat. Corpore autem non est maius ex quod: sed in qua. igitur anima intellectiva est in corpore. Tunc quod in modo essendi in non quidem sicut locutum in loco. prout: nec sicut pars in toto: quod corpus non est totum respectu animae: neque respectu boni: ut prout: neque sicut accidens in subiecto: ut est clarum. neque sicut mouens in moto: ut probatur est in corpore communis: quod anima non videtur corpori percipi ut motor: immo magis mouetur a corpore: ut ostensum est quod est ad intellectum possibiliter. igitur non erit in corpore: nisi sicut forma in maius: vel sicut perfectio in suo perfectibili. sed omnis forma ex his in aliis: ut in maius et subiecto: coicat sibi suum esse formale: et hoc ipsum non antequam operatur in corpore. cumque ipsa anima ut actus primus et perfectio prima procedat naturaliter actu z. et in isto modo procedit esse perfectio corporis. igitur in isto modo videtur corpori informationes: et sic informat. Et si dicatur quod argumentum implicat distinctionem. Quod primo assumitur: quod anima in esse dependet a corpore: et postmodum excludit quod anima coicat seu dat esse formale corpori. Respondeo. quod causa sunt substantiae cause. ex parte physicoz. Stat valde bene quod anima dependet a corpore quantum ad substantiationem: quod corpus substantiates animam: et tamen corpus dependet ab anima in esse formaliter: et non est circulus in dependencia essentiali: quod non est de. Sed rufide ad rationem principalem. pendet in eodem genere cause. pale dicendo: quod anima ut actus primus dependet a corpore tanquam a deferente ipsorum: et sic presupponit ipsorum tanquam deferentiam animarum: quemadmodum et vult. Commetator. 7. meta. c. 34. quod quiditas presupponit maius: quod non est quiditas: neque pars quiditatis: sed defores quiditate. **C**ontra. si maius est defores quiditate: hoc est: quod cum ipsa quiditate: quod est forma: substituit per se proprium habens quiditatem: et facit unum per se cum ipsa: et dicit per se differre: ergo per se substantiates quiditate: et est pars essentialis intrinseca illius: quod in sua per se unitate hoc per se quiditate: ut de se prout hoc maius et corpus non substituit per se cum anima intellectiva ipsorum proprium habens animam: hoc est: quod in nulla unitate per se substituit: neque per se corpus substantiates animam hoc est. Commetator. igitur et ceterum. **C**ontra. si corpus defert animam: anima aliquo modo est in corpore. Quero de isto esse in corpore. non enim anima est in corpore sensu: quod abstractit a situ et positione: erit ergo tantum in corpore: quod operatur in corpore secundum Auer. quod dicit quod intellectus nobis continuit per pati: quod recipit a fantasmatate nostro intellectu: seu intentione intellectu. igitur ista unitio erit per se operationem: quod negabatur. Et quod ponatur unitio per dependencia essentialis in esse: et non per se in operatione. Hoc nihil est: quod dependencia essentialis non est iter aliquid: ubi unitio non recipit esse ab alio: sed iter illa possit esse ordino essentialis: sicut iter species existentes sub eodem genere est ordino essentialis: et tamen non est ordino dependencia. Sicut in generatione plures: ponendo quod mater concurreat actu: est ordino essentialis inter praesens et matrem in generando plures: et tamen non dependencia in esse: neque in habendo unitem generativam. sic erit in proposito. Dato quod anima non informat corpus: unitio habebit ordinem essentialis ad reliquias sine dependencia in esse: et iste ordino essentialis erit per se: per quanto postulatum in tertio: quod est causas affectus trius: qui non potest causari ab uno sine reliquo. **C**onfirmatur ista solutio sic. Quod docuius sunt aliqua duo: quorum unitio non habet esse ab alio: nec prius operationem essentialis sit in dependencia ab illo in esse. Sed anima intellectiva non recipit esse a corpore: neque operationem ei essentialis. igitur et ceterum. Maior est nota. Et prima pars minoris probatur. Tunc quia non recipit esse a corpore: quod corpus est per animam: non anima propter corpus: ut habet videri et de anima. tex. c. 37.

Et Cometa. ibidem. c. 36. vbi hoc Aristoteles. Omnia corpora phycantia instrumenta sunt. Tunc etiam: quod subiecta abstracta et in malis est per similitudinem subiecta maius: ut vult. Commetator. 6. meta. c. 3. prout autem non recipit esse a posteriori. Z. pars minoris probatur: quod videtur quod operationem essentialis aie que est intellectus eterna non dependet a corpore: sed ad oppositum argutum sit superius. nam ista est eadem subiecta aie intellectus secundum ipsum Averroes. igitur sicut anima secundum esse est causata a corpore: ita talis intellectus eterna. **C**onfirmatur: quia actus est per potentiam similitudinem. ex parte 9. meta. tex. c. 13. et 7. meta. tex. c. 7. Sed anima intellectiva est forma et actus. corpus vero potentia et maius. igitur et ceterum. **C**ontra. Ultimum quod ad hoc excludit propositum sic. Non enim duo agentia habent ordinem iter se: per hoc que secundum intellectum in tertio: quod est anima principalior agens: ille ordo est per se accidentalis. Sed intellectus agens: et fantasmatum occurrit: ut duo agentia ad intellectum: quam recipit intellectus polis a sensibilibus: et ista intellectus est oīno accidentalis aie: quod non est finis eius: ut supra. igitur et ceterum. Et quod fingatur alia unitas per se ab illa quod est positum per informationem: hoc est chimericum. Quod Aristoteles. 8. meta. non ponit nisi triplices unitates. v. 3. per se. per accidens: et per aggregationem: et est tex. cometa. i. 6. et in. 12. tex. c. 5. et ponit unitatem ordinis essentialis: quam unitatem ponit etiam in. 10. tex. c. 5. et inter species eiusdem genitium. Ex quo sequitur quod commentator non potest salvare aliquam unitatem per se iter ait anima intellectiva et corpus: nisi unitatem ordinis in operando: seu in causando actualiter intellectum. **C**ontra. humanus intellectus non est unitus in omnibus hominibus. sed Averroes. i. 7. et contra. fo. 8. posita. Secunda pars prima principalis articuli inchoat partialis.

Articulus II.

Contra ultimum et contra posita de mente. Commetator: que est: quod intellectus est unus numero in omnibus hominibus organitur. primo ostendendo et contra posita est falsum in se. Secundo reducendo fundamento Averroes. hoc ipsum. Tertio ostendendo quod rationes quas adducit hoc non sunt solidum. **P**rimo sic. Si intellectus est unus numero in omnibus hominibus: aut unitas eius est unitas specifica per se: aut ultra unitatem specificam hoc est etiam unitate numerale: et secundum communicabile. Si primo modo: sic est quod dicitur ut per dicibile de pluribus differenter numero: et cum species per se primo referantur ad individua: non soli in intentionibus secundis: sed etiam in primis et fundamētis istarum intentionum: quod nihil unitus potest esse sic per dicibile: nisi habeat naturam communicabilem pluribus. igitur ideo illa esse genitum ista non est communicabilis: igitur si intellectus est unitus specie dabitur aliis intellectus unitus numerus. Quod si procedit tanquam membrum principale permissus divisionibus: sequitur contra ipsum Averroes. quod intellectus erit individualiter: et per unitus intentionis recepta in ipso erit individualiter: et tunc individualiter recipiet: et sic ueniet cum maius primus: quod ipse Commetator negat. 3. de anima. c. 5. et sequitur oīnes deducere patet: eo modo quo arit ad intentionem priam per dictum commentator. Ulterius ex hoc sequitur: quod ratione adducitur ad probandum unitatem intellectus non communicabilem in conceptibus obiectivis: seu in intentionibus intellectus: esset processus in infinitum: quod videtur conceptus (exempli gratia) natus rose in specie quam intellectus caput rosas in specie essent individualiter ad individualizationem subjecti: et tunc ab uno et ab alio posset abstracti unitas conceptus communis: et sic conceptus rose obiectivus specificus est plurificabilis in unitate specifica. A simili arguo. Si intellectus est unus numero: et individualiter existens in tali unitate in omnibus: sequitur quod intentio recepta erit una numero: et individualiter: et procedit ut prius. **N**ec valet ratio Iohannis dicetis: quod ab intentionibus et speciebus loco et subiecto distinctis numeris per abstracti intentionis communis. non autem ubi intentiones sunt indistincte isto modo. **C**ontra. quicquid sit de speciebus intelligibilibus: utrum videlicet possint abstracti tunc

a māib⁹; vel nō dimitatur saltez a cōcept⁹bus obiect⁹
uis videt fieri posse talis abstractio: si argumentum Lō-
mentoris concludat: si non: nō probabit intentum. Et
arguitur sic. A ḡbusq; similib⁹ similitudine eentiali ⁊
differētib⁹ numeralr pōt itellec⁹ abstrahere & cōeoz
probatisa: q; intellect⁹ cuz sit v̄tus p̄cisia: ex. 3⁹ de aia.
pōt abstrahere oēz rōnē intelligibile iclusaz in obiecto: ⁊ il
la considerare: b⁹ p⁹ de mēte Lōmē.iz. meta. 2mēto. 39. S⁹
illa q; sūt siliū similitudine eentiali: sūt q; h̄nt eadē oīaz spe
cificā: q; d̄ria specifica ē qdā q̄litas: sc̄m quā attēdi⁹ sili-
tudo eentialis b⁹ Arist. 5. meta. cap. de q̄li. Ista aut̄ d̄ria ē
qdā rō intelligibilis iclusa i his q; differēt numero: ergo p-
intell⁹ ab his poterit abstrahi talis rō cōis dato q; nō dī-
stinguāt: loco ⁊ subiecto. Unū ista rō pōt deduci ad formā
sic. Ubi ē rō p̄cibilis p̄ itell⁹ p̄cisiū: ibi itellec⁹ pōt ab-
strahere ⁊ p̄scindere rōnē talē: circūscripto quoq; alio:
s⁹ in itētōib⁹ numeralr distinctis q̄litercūq; se habeat h̄s
intētōes: ē talis rō p̄cibilis: igī t̄. Maior p⁹, et minor
probata fuit. Nam statim q; aliqua sunt indiuidua: alicui-
us nāe: ⁊ p̄ istis habet nāz cōeoz: dato q; ista abstractio nō
posset fieri p̄ sp̄s: saltē fiet p̄ & cōcept⁹ obiectinos ⁊ act⁹ intel-
ligēdi: igī t̄. Lōfirmat: q; abstractio p̄cisia fit ab itellec-
tu rōne q̄datis: vt ē d̄mēte Lōmē. 3⁹ de aia. cōmē. 2o.
Lōmēdādo opinionē Auepace. Igī qd est ex q̄ditatē: nō
ipedit talē abstractiōez: s⁹ ēē in loco: ēē in itellec⁹ tāq; in
subiecto vel obiectine: ista accidit q̄ditatē: ⁊ adtēniūt a
posteriori. Juxta illud Aueicēne. Equinitas neq; ē in aia:
neq; extra aiam. 5⁹ metaphysice sue. Igitur ista nō impe-
diēt abstractionē quiditatē a re.

C 2⁹. p̄ncipaliter arguit. Data opinōe Lōmē. sequit̄ itell⁹
ēē infinite v̄tutis intensiue. Lōsequēs est falsum: igī pos-
tio ē falsa: p̄na pba. Nā certū ē q; sc̄d̄ ista viā itellec⁹
vn̄ numero pōt ee p̄n⁹ p̄ductiū: ⁊ rō intelligēdi infinitis
boib⁹ sil̄ extētib⁹: dato q; possent sil̄ esse. Et nō soluz sic:
s̄ etiā pōt esse p̄n⁹ distincte intelligēdi infinita intelligibiliā.
Ex hoc arguit. Qē illō est infinite v̄tutl itellec⁹ue qd̄ q̄tū
est. ex se sil̄ x̄tinet i v̄tute sua actiua tāquā p̄ncipiū totale
in suo ordine infinita p̄ducibiliā: quoq; qd̄libet ip̄ortat ali-
quātā pfectiōez. Ista p̄positio declarat: p̄mo dicit̄. (Si-
mul x̄tinet.) Quia si successiue hoc nō x̄cludit infinitatez
intensiue: sicut sol producens infinitos effectus succes-
siue: posita eternitate mundi: non ppter hoc ēē infinitus
intensiue: quia p̄ quācūq; pfectiōem causatiā: sol vno
tempore pōt in vnū effectuz: p̄ eadēz v̄tutez alio tempore pōt
in ali⁹ simile. Dī. 2⁹. tāq; p̄ncipiū totale. Qr si p̄ncipiuz
sit partiale: ⁊ depēdēs ab alio i agēdo ⁊ p̄ducēdo effectū
nō est infinitum: isto modo: s⁹ vbi sit totale. Et i suo ordine
cālitatē idēpēdēs: x̄cludit p̄positū. Dī. 3⁹. quoq; qd̄libet im-
portat aliquātā pfectiōez: q; si ēē oppositū nō b̄rēt intē-
tū. Ista p̄positio sic declarata pba: q; vbi pluralitas argu-
it maiorē pfectiōez q̄ paucitas: ibi infinitas arguit infinita-
tē. Sicut si posse portare tria pōdera est maioris pfectio-
nis q̄; posse portare duο: posse portare infinita pōdera vel
nō tot qn plura: arguit infinitatē potētie motiue. Ista p̄po-
sițiōe pbata assumit ista minor. Intellect⁹ h̄uanus q̄tuz
ad itell⁹ agētē ē p̄n⁹ totale i suo ordine ad cānduz actuz
intelligēdi. b⁹ Lōmē. qd̄ x̄tinet in v̄tute sua actiua infinitos
actus intelligēdi: vel saltē nō tot qn plures: ⁊ hoc sil̄ quātū
ē ex se: ita q; sibi nō repugnat infinitos actus p̄ducere ⁊ gli-
bet isto p̄ ponit aliquā pfectiōez in itellec⁹u poli: q; pfectiō
p̄ quācūq; itellec⁹ez: ⁊ ad ipsaz nālitter inclinat: q; ope-
ratio imanēs: ⁊ actus est finis ⁊ pfectio pooperant: vt
sepe numero dec̄i est. Igitur talis itellec⁹us erit infinitus:
q̄derat pbāduz. Lōfirmat: q; qn duo x̄currūt ad cau-
sationē alicuius effectus ⁊ vnū est p̄ncipale alterū subor-

dinatū: p̄ncipale x̄tinet v̄tualiter ⁊ eminēter causalitatez
agētis subordinati. In p̄posito itellec⁹us ⁊ obiectū: sic cō-
currūt q; itellec⁹us est p̄ncipale agēs i causalitōe actus i/
telligēdi: sc̄d̄ oēs igī x̄tinebit sic v̄tualiter v̄tutem cau-
satiā infinitoz obiectoz intelligibiliū: s⁹ x̄tines in se infini-
tas cālitates v̄tualr sil̄ ⁊ independenter ē infinitū. ḡ t̄.

C S⁹ forte ad istā rōnē dī q; itellec⁹us agēs i producēdo
actū intelligēdi depēdet a fantasmate seu a sp̄ intelligibili.
C Lōtra: q; si fantasma aut sp̄s intelligibili x̄currūt ad
actū intelligēdi b⁹ Lōmē. cōcurrūt remote ⁊ dispositiue: p-
quāto repētent obiecta intelligibiliā itellec⁹u poli: nō q;
ista attingat actū intelligēdi tāquā terminū sue actiōis: s⁹
pc̄ise ab itellec⁹u attingit. C Preterea ex eadē via argui-
tur sic. Data ista positōe seguit q; itellec⁹us h̄uanus erit
pfectior quacūq; alia l̄ba separata. Probāt. Ille itellec⁹
est pfectior: q; intelligit vnūq; intelligibile fm p̄priaz rō-
nē intelligibilitatis: eo q; cognoscit solūmō in v̄li ⁊ cōfuse.
Intellec⁹us h̄uanus ē h̄s: ⁊ nō alius itellec⁹: igī t̄. Ma-
ior p⁹, q; cognitione distincta ē pfectior noticia x̄fusa de eo/
de obiecto. C Or si dicas q; attigere vilia nō est pfectōis
in itellec⁹u. C Lōtra: q; si sic itellec⁹us ē vilior potētia co-
gnosciā q̄ sensus: cum itellec⁹us attingat multo vilior
q̄ sensibilia sensu p̄iculariū. Minor p̄ncipal p⁹
q; itellec⁹us h̄uanus nō caret vñq; itellec⁹ione alicuius
intelligibili. fm Lōmen. quare t̄.

C Itē arguit p̄ncipal s̄c p̄ rōnem quā tāgit Aueroy s̄
tra positionē propaz: vt ipugnet respōsio ad ipsam: ⁊ istā
ponit. 3⁹ de aia. cōmē. 5. sic. Uni pfectiōi q; est forma sepa-
rata ⁊ imālis correspōdet vnū pfectibile: s⁹ aia itellec⁹ia
ē sic pfectio corporis h̄uani. igī vñi corporis ē tñi vna aia ⁊
plurib⁹ corporib⁹ corrisidēt plures aie. Maior p⁹ iducti-
ue. Uni intelligētiē corriūdet tñi vnus orbis: immo vñ ista
p̄positio maioz vera ēē in oībus. Quia pfectio ⁊ pfectibili
le sūt correlative: ⁊ relatiū p̄ se p̄mo referit ad vnūz tñi
ex. 5. meta. cap. de ad aliqd. Sic q; ipole est ipuz p̄ se p̄mo
ad plura referri. Igī si primo correlative est: tñi vnū: se-
guit q; et reliqui. Minor ē manifesta ⁊ concessa ab Aue-
roy. Igī vñius aie numero erit tñi vnus hō.

C Ad hāc rōnem nōnulli r̄sident pcedēdo maiorē cū bac
limitatiōe. v̄z. Si pfectio ⁊ perfectibile sūt ambo eter-
na ⁊ icorruptibilia. ⁊ ad hoc tendit probatio Aueroy s̄
intelligentia ⁊ orbe celesti.

C S⁹ h̄s: q; ex medio assūpto de pfectōe ⁊ pfectibili cōclu-
dir ḡnaliter de q̄libet pfectōe sub rōne quia est perfectio.
C Itē sicut ordo p̄ se ⁊ essentialis & sequit̄ extēma q̄tūz
ad ea q; insūt p̄ se ip̄sis extēmis: ita si multas opposita isti
ordini. p̄z ista: q; opositorz eadēz ē disciplina: ⁊ ordo p̄ se
⁊ essentialis & sequit̄ extēma b⁹ suas rōnes formales: oīb⁹
alys que p̄ accidens sunt amotis: sed ordo nature: qui ex-
cludit̄ a correlative est p̄ se ⁊ essentialis: ⁊ simultas re-
quisita ad naturā correlativerum opponit isti ordinis: igī
tūta que est iter perfectione ⁊ perfectibile con-
sequit̄ ipsa quātū ad ea que sunt p̄ se ⁊ nō per accidens: s⁹
eternitas cum sit conditiō existentiē cōpetit per accidēs
perfectioni: ⁊ perfectibili: igīt̄ perfectio non determini-
natur ad vnū perfectibile: cū quo est simul: eo q; per-
fectibile sit eternum. C Pietera si vñum correlative
determinatur ad vñum tantū hoc est propter dependen-
tiā relatiū ad terminuz: quia vñus terminus tantū suffi-
cit terminare dependentiā alterius: sed hec depēdentia
⁊ hec ratio terminandi eque bene salvatur: siue correlative
sūt eterna: siue nō. igīt̄ vna perfectio: que ē aia: erit
tñi vñi pfectibilis qd̄ ē p̄positū. C Alter respōdetur q;
aia itellec⁹ia vt pfectio respicit vt ppuz pfectib⁹ huma-
nuz aut hominez in cōmuni p̄mo ⁊ p̄ se. paccidens aitēz

Articulus

hūc hōse; aut illū. **S**z 5. illōdē pfectibile ab itellectu hu
mano pmo et p se: cui p se pmo ppetit opatio: q̄ e itelligere.
Sz h̄ bō p se pmo itelligit: bō i cōi p accidēs. ergo r̄c. Ma
ior p̄z: q̄ aia itellectua nō est pfectio hois: nisi in rōne p̄n
cipiū opatiui fm Aueroym. p quāto. v̄z. aia ē pncipiū quo
bō operat: et itelligit. Minor pba. Qz act̄ et opatiōes rea
les ex aia sūt ipsoz singulariū. ex p̄ metaphysice. **S**z
ad hoc forte dī q̄ bō q̄litericiq; acceptus nō ē pmo itelli
ges: iia q̄ est p̄ximū et immediatuū receptiuū itellectiois
sic pmo itelligit. **S**z 5. tū q̄ Brist. pmo de aia. tex. omē
ti. 64. dicit. q̄ melius ē dicere q̄ bō p aia intelligit: q̄ p
aia itelligit. Tū ét: q̄ vnicuiq; pncipio formalī quo ē assi
gnare pncipiū qd: q̄ si aligd ē pncipiū quo aligd operat:
necessario ē assignare illud cui tale ē pncipiū. Istud at p̄n
cipiū qd operat ipsa itellectio: aut est vle: aut singulare.
Nō vle: q̄ vli nō ppetit p se opatio realis: neq; vt pncipio
quo. neq; vt pncipio qd. igit nec tale p̄n "erit singulare: q̄ sic
habet ppositū. **L**ōfirmat: q̄ si aligd ē pncipiū opatiū p
intellectioem: qd nō ē alicui alteri rō operādi: aligd vō sic
est opatiū: q̄ ē alteri rō operādi: vt itellectus. Tū q̄
devtrocq; pncipio pmo opatiuo: aut est p se: aut p accidēs.
Nō p accidēs: q̄ oē p accidēs h̄ reduci ad aligd qd est p
se: qd est p̄us i quoq; gne. ex z: physicoz. tex. omēti. 66.
Ergo tale pncipium erit per se tale. nō est vle vt p̄us: igit
singulare. **A**ly formā istā rōne sic cōtra Lōmetato
rē. Illud est pmo pfectibile ab itellectu hūano: a cui fan
tasmatisbus itellectus hūanus natus ē pmo moueri. **S**z
p te spēs hūana ē pmo pfectibilis ab itellectu hūano: igit
a fantasmatisbus spēi hūane natus ē pmo moueri talis i
tellectus. Nō ē falsuz. Nā nullā s̄ fantasmatā hūane spēi
pter fantasmatā hoiuū ptculariū. q̄rē r̄c.

Ite ad pncipale arg. Nā ex ista ppōe segē q̄ eiudē v̄tu
tis resp̄cū eiudē obiecti: erit i eodē itellectu plures itel
lectioes solū numero differētes: quaz q̄libet eēt pfectissi
ma adequās virtutē itellectuā: n̄s est falsuz: igit etāce
dēs. falsitas sequētis pbatur: q̄ potētia nō adequat se
cūdū eius capacitatē p vñū actū: q̄ vltra illū secū pmit
tit aliū. Sed vbi actus sit adeqtus potētia adeqtioē iten
sua: potētia nō pōt h̄re actū pfectioē: q̄ ille actus adeqt
potētia itensiuē: quonō pōt haberī pfectioē a potētia cui
est actus. Itēp ille actus ē adeqtus potētia adeqtioē ex
tessua. Qn̄ potētia nō potēst se extēdere ad aliū: si habeat
ipsuz adeqtuz. Ex ista descriptioē adeqtōis. apparet falsi
tas n̄tis: q̄ tūc potētia adeqtēt ab actu: t̄ nō adeqtretur:
vbi i potētia eēt h̄ actus. Sed pba. v̄ia. Esto. n. q̄ for
tes itelligat lapidē quātū lapis est itelligibilis: similiter
Plato. casus ē possibilis: tūc q̄libet istoruz causabit p sua
fantasmata intentionē itellectā i itellectu poli: vt pbatuū ē
superius t̄ tenētes tñ vnicā itellectioē eēt a fantasmati
bus diuersoz de eodē obiecto: igit plures tales itellectio
nes erit i eodē itellectu numero. **L**ōfirmat: q̄ agēs
qd agit fm totā virtutē sua ad vñū effectū: nō pōt in aliū:
alioḡ nō ageret fm totā virtutē sua: sed itellectus vna cū
obiecto p̄sente i fantasmate sortis agit scđz totā virtutez
suā ad itellectioē lapidis: igit talis itellectus cū obiecto
p̄sente i fantasmate Platois nō poterit agere ad eādem
intellectōez: aut similē lapidis: vel si sic: segf idē qd p̄us.
E. ad pncipale sic. Nulla potētia limitata i suba sua vi
det posse copulari vt forma diuersis idividuis loco et situ
distatibus: qd pbatur: q̄ itellectus si sit i duob̄ idividuis
sic distatibus p̄ assūtētā et p̄sentiā ipsius: aut itellectus ē
in istis solū p̄ operatiōez: aut vltra hoc ē p̄sens p̄ essentiā.
Nō primo mō: q̄ si operat i illis opatio presupponit vñ
tē et potētia: virtus p̄supponit subaz et entia rei: igit vbi
cūq; operat: ibi ē virtus et entia itellectus. Et p̄p hoc pa

risientes excōmunicarū articulū dicētes subaz īmālem
ēē in loco precise p̄ operatiōez. Probat etiā rōne. Quia si
intellectus ēēt precise vbi operare: tūc sorte dormiētē i
tellectus nō ēēt sibi copulatus vt forma. Igī dāduz est
q̄ itellectus ē in talibus idividuis p̄entia. Ex hoc argui
tur. Intellectus aut ēēt toto medio iter illa extrema que
sūt fortes et p̄lato: aut nō. Si nō: igit eadē forma numero
limitata i suo ēēt erit i duobus extremis loco et situ distan
tibus: t̄ nō in medio iter illa. Quia sicut nō est imaginabi
le aligd moeri nāliter ab vno extremo ad reliquyz: n̄t
trāseudo p̄ mediū: ita erit in gescendo. Si vō dicat q̄ sic:
ad huc sequit̄: q̄ si duo hoies moueant̄ versus distantiās
oppositas: faciet itelz illū acgrere nouā et nouā loci p̄
sentia: in q̄ prius nō fuerit: et sic p̄ oppositū deperdere.

Destrutur Auer. fundamenta de vnitate itellectus
fo. 8. superi p̄posita. **S**cōe p̄tis p̄mī arti. Arti. II.

Vantuz ad z" articuluz z" partis
primi articuli pncipa
lis arguit cōtra fundamēta Lōmetatoris
gbus nitif p̄bare suā cōclusionē retorquē
do eadē fundamēta contra ipsum.

Prima rō sua pcedit p̄ hoc p̄ recipiens
est de nā recepti. Quia oē qd recipit: reci
pitur p̄ modū recipiētis: et cum intētio itellecta sit intētio
rei in eē simpliciter: t̄ nō idūsibilis: sequit̄ q̄ itellectus n̄
erit talis nā. Ex ista rōne xcluidit euēm itellectuz nu
mero ēēt in oibus intelligentys: et arguo sicut ipse arguit
assumēdo istā malorez. Dē qd recipit in aliquo: recipit p̄
modū recipiētis: iitētio itellecta vniuersitatis itelligē
tie et nā rei recepte i itellectu itelligētia: eo mō quo ibi ē
receptio est nā simplēr hoc est specifica et plurificabilis
oīno in tali eē. Igit itellectus ipsaz erit oīno plurificabilis
C. Ex hoc medio ēēt arguit Lōmetator a priori sic. Si
nā itellectus n̄t sit nā signata et plurificabilis: sequit̄ q̄
ceptus obiectiuū receptus i itellectu erit signatus et
diuisibilis et sic res nō poterit recipi in itellectu in vli: aut
in eē nā specificē. Lōsequēs est xtra sensu et experientiā:
igit r̄c. Ex hoc medio sic arguo. si itellectus itelligētariū
sit nā plurificabilis: sequit̄ q̄ceptus obiectiuū quicūq;
habet in ipsis de istis nāis erit plurificabilis. Lōsequens
ē falsuz: tū q̄ fm Lōmetatorē itelligētē n̄t itelligit ista
inferiora in spē: si aligd intelligit de istis: ergo in talibus
xceptibus seu nāe in tali eē erit plurificabiles: qd videt
falsuz. Tū etiā: q̄ si plurificant̄ tales xceptus in itelligē
tys: tūc ab istis xceptibz pluribus poterit abstrahi alig
vñus xceptus cōsūmptioē et vñloz: et q̄ n̄s cōceptus in
intelligētys habiti i spē nō eēt xceptus totales spēi: se
quētia pncipialis est ipsius Aueroyis applicata ad intelle
ctū nostrū. Ex hoc vltērius pōt iferri vñitas itellect
oīuz itelligētiaz: q̄ accipio illū xceptū vñlorem abstra
ctū: et q̄ro vñloz talis xceptus sit plurificatus: vel nō in ipso
intelligētys: si sic: pcedit i finitū i abstractōe xceptū.
Si nō: sequt̄ q̄ in ipso vñtū itellect. Uel si pluripes plu
rificabit ipse xcepti. Ista vltima sequētia pba sic. Qn̄
aligd posterius dependet ab aliquo p̄ori: sicut a cā totali:
multiplicato pōre multiplicata posterius. Sed cōceptus
obiectiuū in intellectu diuariz intelligentiarum depen
det ab itellectubz eaz: sicut a cā totali: igit multiplicato
intellectu ipsaz multiplicabili talis cōceptus. Qz si di
cas istā rōne nō concludere cōtra Aueroym: q̄ Aueroyis
ponit. z: de aia: intelligētā nibil intelligere eaz: q̄ sūt hic:
et est cōmētū. 19. Qn̄def q̄ opposituz ipse vult in libro
suo de somno et vigilia: vbi tractat̄ ob veris somnis dices.
q̄ ista cōphēsio fit a suba separata. Et quū istaf. Quō sub
stātia separata pōt dare noticiā de ptcularibus que non

Primus

nonit. Rūdēt q̄ intelligētia nouit aliquid vle alicui p̄ticularis: qd̄ s̄m ordinē causaz est futurz in aliq parte mūdi: q̄ intelligētia intelligit vlia eoz q̄ s̄m ordinē cārū enire debet: et accidet q̄ hō hēbit spēm illius p̄ticularis in fantasia: cui? vle itelligit suba separata: i ista suba separata iungit fantasie illi?: tūc fiet p̄phēsio ab isto hoīe illius p̄ticularis: cui? vle suba separata itelligit: cui? p̄ticularis futurz est ex ordie causa. Et sic accidit q̄ vā soniat. Et ad auētātē mēti rūdēt q̄ auctoritas soluit se ipam. inq. n. Intelligētia nihil itelligit eoz que sunt h̄: hoc est signata et determinata per hic et nunc.

CAlier rūdēt q̄ nō est sile de itellectu nō et de itellectibus intelligētiaz: qz ille itelligit qcd̄ itelligit p̄eētiaz p̄priā. hō aut p̄ spēs. Illud quo intelligētia intelligit nō numerat in eis. s. eētia eaz: s̄z b̄n in nobis. s. spēs. iō si eēt ples itells i nobis: vle reliēs obiectiuē in spē plificare tur neēcio in nobis. S̄z ista solo nulla ē lic̄ intelligētia itelligat p̄ eētia: et hō p̄ fan^{ta}: nō magis seḡ i nobis multiplicatio vlis ad multiplicatiōez spērū et fantasmatū q̄ ad multiplicatiōez eētiaz in intelligētus: qz sicut p̄ te in nobis spēs vel fan^{ma} est rō intelligendi vle: ita in intelligētus p̄p̄a essentia. S̄z p̄ te stat vnitatis vlis cū multitudine essentiaz. igit in nobis poterit stare talis vnitatis vniuersalis cum multitudine fantasmatū et spērum.

Cz rō reduci h̄ Auerroyz sic. Nam ipse Lōmē. ex hoc q̄ agēs et paties p̄ se termin^o vtriusq; sunt in qlz ḡne p̄por-
tōabili eiudē ordīs (q̄ tāgit ēt i cō. 18. v3. q̄ si agēs erit
signatuē: et māle: ita paties: et terminus vtriusq; inclu-
dit a posteriori: q̄ cū intētio itellecta et accept^o rei sit et re-
p̄stet rē in esse simplr et vli: nō in eē p̄ticulari et signato)
ita itells recipies erit nā simplr et nō signata aut idiu-
lis. Ita rōne reduci h̄ ipz sic. Ex ditiōe accept^o rei acc-
ptibilis excludit Lōmē. cōditionē itells. S̄z ita est: q̄ p̄ce-
ptus rei ē qdā vle p̄dicabile de plurib^z: vt talis accept^o
est in itellectu poli. igit itells polis erit vlis sic p̄dicabil^z
de plurib^z. n̄s est flz. igit illud ex quo seḡ. **C** Pōt et ista
rō sic formari. Eiusdē ditiōis est agēs et termin^o ei? p̄ se:
s̄z termin^o itellectus agētis est vle in actu: q̄ actio illius
terminat ad actu intelligibile: vli actu itellectu: q̄ est vle
in actu. igit itells agēs erit vlis in actu p̄dicabilis de plurib^z: q̄ est euēdēter fallū: et h̄ ipm cōmentatorē.

Cz rō sic reduci. Nā accipit in ista rōne Lōmē. q̄ si itel-
lect nūeraret in plib^z: eēt hoc aligd̄ tāq̄ corp^u aut v̄tua
in corpore. Quo dato: seḡ q̄ erit p̄ itells ex quo seḡ q̄
se ipm moueret et rāgeret. Illa rō nulla ē: q̄ pbat itellectu
esse totā nām itellectualē. ista ē h̄. igit t̄c. maior p̄z: et mi-
nor. pbaf. Nā dēt q̄ nā itellectualis numeret in plib^z.
tūc ab istis poterit abstrahi p̄ itellectu vn^o accept^o rōnis
et vna itētio. hoc. v3. q̄ dico nā itellectualis in q̄ itells n̄r
nūenit cū alys: vt et diffuse pbatur est supi?: et tūc itells
polis recipiet istā: et cū ista intentio sit ei? silūtudo: q̄ oīs
itētio abstracta a re intelligibili ē silūtudo ipsi?: q̄cūq̄ sit:
sue sit for^z: quā vocamus spēm: p̄cedēs actu: sue sit ipē
act^o sue hit^o: et ita intētio polis moueret se et recipet se v p̄.

C 4^{am} rōne reduci h̄ ipm sic. Assumpst ipse istā p̄ponez
Dis dīa p̄ act^o ē dīa p̄ se et specifica. Assumpta ista maiore
re accipio istā minore. S̄z dīa actuū q̄ sūt d̄ eodē obo si
ue in itellectu: sue i sensu: ē dīa actuū sue p̄ actus et for-
mas. igit ista erit p̄ se et specifica. Cōclusio est euēdēter fal-
sa (q̄ de eodē obiecto nūero nō habenē nisi act^o distincti
s̄m nūerū. alioq̄ act^o nō hēret vnitatē et distinctōez ab ob-
iectis: q̄ iprobāt z^o de aīa). igit aliq̄ p̄missaz est flz. nō
minor: vt p̄z. igit maior q̄ est cōmentatoris.

C Lōtra 5^{am} rōne argit in eadē forma q̄ Auerroyz arguit:
et p̄bo q̄ itells agēs nō possit cāre in nobis itentōez itel-

lectā: vel si sic nūq̄ maḡ poterit docere disciplin: et p̄ce
do sic ip̄e. Querēdo. aut intellect^o agēs cāt aliq̄ itentōez
itellectā nouā i itellectu discipuli: qñ i struit ipm: aut coī-
cat illā eadē: quā h̄ apud se. si p̄mo mō: b̄ nō p̄t esse. Qz
itellectio in itellectu maḡ nō ē q̄litas actiuā: vt ipse di-
cit. et p̄n̄s nō p̄t ee p̄n̄ actiuū resp̄ci itellectōis nouē.
Si vō dicas q̄ coīcat eadē tra. Talis coīcatiō n̄ ē actio
real: q̄ actio realis noua nō est sine termio nouo: s̄z nō ē
in itellectu discipuli talis termin^o. igit itellect^o agēs nō
agit in nobis itentōez itellectā. Et sic rediret opio Lōbe-
mīsty: q̄ itētōes i itellectu sunt ingn̄abiles et corru^{leg}.

Quantum ad 3^{am} arti^m z^o p̄tis p̄mi articuli p̄ncipal^o Or auer-
ates q̄s mouet h̄ se. Et p̄mo argit ad p̄maz: q̄ erat. Illa q̄ nō bene
h̄it eadē p̄fectiōez p̄mā h̄it eadē p̄fectiōez z^{am} z̄. Ad rūdet
hāc rūdet Lōmē. q̄ h̄s eandē p̄fectiōez p̄mā h̄z eadē z^{am} obis cō-
si h̄at oīa necessario regisita ad p̄fectiōez z^{am}. Ad mino-
tra se
rē rūdet: q̄ lic̄ idē actus p̄mus et p̄ma p̄fectio q̄ ē itelle-
ctus sit in sorte et platōe: nō tñ seḡ q̄ in vtrōq̄ sit act^o se
cundus: et z^o p̄fectio: eo q̄ glibz ipsoz nō h̄ equalr illa q̄
neēcio regunt ad actuū z^{am}. Naz ad hoc vt talis actus sit
alic^o idiuindit: opz q̄ itells copulef illi p̄ fan^{ta} illi?: et q̄ i-
tellectus possibilis patiat ab itentōe imaginata illius: et
tūc intellect^o sic copulaf illi: q̄ est sibi rō intelligēdi: et ylte-
rius tale idiuindū h̄s p̄fectiōez p̄mā: h̄z et z^{am}.

Sz h̄ istā solonē argit. Qz ista risio fundat in ista ppō-
ne iprobabil^o. v3. q̄ p̄ sit potētia opātis pactuz z^{am}. Istā
ppō ē falsa: nō. n. q̄s h̄s p̄m: q̄ opet: s̄z poti^o e^z. id opat^o:
q̄ h̄s potentia opandi. nā potētia trahit actuū vt sit deter-
minati agētis: sic q̄ cui^o est potētia: eius est actus et subie-
ctiū et obiectiū. Subiectiū q̄ in eodē subo est potētia
opatiua tact^o ei?. Loq̄ndo de potentia opatiua vt distin-
guet h̄ factiū: et ex hoc pbat Arist. in p̄ de sōno et vigilia
actuū sensitū subiū fundari i organo stue p̄o sensitūa.
Silr qdūq̄ respicit potētia p̄ obiecto: et act^o respicit idē.
Aliogn p̄o respiceret aligd̄ p̄ obiecto: qd̄ ipole esset ipaz
potētia attingere. Ex quo seḡ q̄ p̄o determinat actuū z^{am}
vt sit determinati agētis: determinati subiecti: et ēt obiecti.
P̄z et ex alio: q̄ si p̄o est mālis: et act^o est h̄. Sed itentō
itellecta se h̄z ad itellectu polez sic act^o z^o ad potētia. igit
itentōe itellecta nō faciet itellectu polez esse potētia in no-
bis: sed potius econtra.

C Itē z^o Lōmē. fundat se in alia ppōne improbabili. s. q̄
act^o scds itellectus tñinuet nobis p̄ ipm actuū z^{am}: adquez
mouet imaginatio aut fan^{ta} in nobis. vñ q̄ ad itētōez itel-
lectā: q̄ act^o z^o: nō mouet imaginatio mea: ad quā mouet
imaginatio tua. iō nō hēo eundē actuū z^{am}: quē tu hēs. Lō-
tra reduci istā rōne h̄ ipm. Nā ipse h̄s. cōmē. 36. tertii de
aīa: q̄ itellectus agēs copulaf cu^z speculatiuo p̄ itellecta
speculatiua: et ēt q̄ cū itellectus fuerit in actu respectu
oīum speculatiuoz itellectoz. tūc itellectus agens fit
forma in nobis: et ps nrā p̄fecte: et addit: q̄ tūc intelligem^o
subas sepatas: quas itelligit intellect^o agēs: et hoc: q̄ itel-
ligimus oīa q̄ itelligit intellect^o agens: et agemus opōnes
suas. Opōnes. n. p̄tis attribuū toti. Presupposito h̄ qd̄
ipse dicit arguit sic. Qñ aliq̄ copulan̄ cū aliquo copula-
to: isto perfecte copulato i aliquo z^o: et illa alia perfecte co-
pulant illi z^o. S̄z itellectus poliscopulaf alicui p̄fecte p̄
itentionē itellectā: ad quā mouet imaginatio sua: et cū in-
tellectu poli sunt tñinuate itellectōes oīum boīum. igit
oēs tales itentōes erūt isti tñinuate: cui^o fan^{ma} facit itel-
lectu sibi copulari: et tūc iste hēbit itellectōes ouiz. **E**t
affirmat. Sic cū intellect^o agēs fit ps in nobis: agim^o opō-
nes suas sic: q̄ intellect^o polis fit ps in nobis: recipiemus
intētōes quas ipse recipit.

Articulus

CItem contra responsionem de opinionibus contrariis arguitur. Ponit n. ista ratio quod opiniones de duobus dictioribus non sunt tria; quod tales opiniones habent habitudinem ad diuersam rationem; et tria sunt opposita re eiusdem et per se idem. Cetera quod opinio-nes dictiorum (cum includant assensum repugnantes et oppositos respectu unius prius dictiorum) repugnat inter se; ista repugnatio habet reduci ad aliquam spem opponere; et non nisi ad oppositum trietatis; ut per discurrendum per singulas spes. igitur et ceterum. Assumptum probatur. Nam si ergo haec opinio est vnius dictiorum sive regis sedetur; et quod alii opinentur quod nullus rex sedetur; vnu isto rati firmiter assentit alteri priori contradictoriis. sive regis sedetur; et dissentit alteri. vnu isti. nullus rex sedetur; ista duo assentire et dissentire sunt repugnatio; quod probatur; quod si aliquid duo predicata sic se habet; quod intellectus vere attribuit alicui subiecto vnu illo; et alterius vero negat de illo respectu vnius et eiusdem prioris dictiorum; id quod vere negat habet aliquid repugnante et inco-possibilitate ad illud quod attribuitur. Alioquin non magis intellectus possit vere attribuere vnu quam reliquum. Ex quo eent equaliter co-possibilitia illi subiecto; et assensus et dissentius re eiusdem prioris dictiorum. sive respectu istius. rex sedetur; sunt habentes. igitur et ceterum. Minor probatur. Nam vero est dicere quod sortes vere assentit quod rex sedetur; et verum est dicere quod sortes non dissentit re eiusdem. Quicquid sit de fantasmatibus et gibusque extrinsecis ab intellectu. igitur et ceterum. Et tunc ultra; ista inco-possibilitas non potest reduci nisi ad oppositum trietatis. igitur propositum.

Contra repugnatio assensum tollit per diuersitatem illo; et quod assensum eentialem dependet; et assensus in intellectu non dependet a fantasmatibus eentialem. Sed totaliter ab alia assentiente. igitur et ceterum. maior est non; et minor prior. Quod dato quod cognitio sit ab obiecte in ratione; aut in specie intelligibili in intellectu poli; non sequitur quod in intellectu sit assensus. Nam si cognitio est assensus; intellectus intelligens duo dictoria pplexa assentiret duobus dictioribus; quod est impossibile. igitur assensus totaliter dependet ab

Contra repugnatio: quodcumque alia assentiente; et non ab obiectu. actuum et non repugnatio magis habet attendi per unitatem et diuersitatem obiecti quam efficiemus. Nam ab eodem efficiete potest percedere oppositi actus per diuersitatem obiectorum; sic ab eodem sole puenit dissoluto glacie; et coagulatio luti. Sed ratione occurrit ad opione in intellectu in genere causa efficientis. igitur ex diuersitate rationis in eodem intellectu re eiusdem obtinet non tollitque in opiones possit esse opposite et repugnantes. **C**ontra firmat; quod effectus quantum ad unitatem vel diuersitatem co-possibilitatem; aut repugnati in subito magis respicit ea a quod eentialem dependet quam quod sunt sibi acciuntalia. Sed opiniones et quodcumque actus et hitus in intellectu eentialem dependet ab obiectis in specie intelligibili per uno modo tales spes; ut supra probatum est; et quod eentialem est; et quoque sunt hiti; et sicut in subito in quod subiectum rationis assentialem et remote occurrit; vel saltem non ita per se et eentialem sic spes intelligibiles et subito. igitur nisi obiecta tollantur; et remoueantur repugnati; et inco-possibilitate hitum; quoque sunt hiti; ratione neque taliter repugnatio delectetur; poterunt; immo tanta diuersitati rationis semper aderit eadem repugnatio. Sed remotio repugnati non potest assignari in istis opinionibus dictiorum ex parte obiecti; quod sunt respectu vnius et eiusdem prioris dictiorum; penes quam nata est esse repugnatio in intellectu assentiendo et affirmando ipsorum est vera; et falsum; per eadem isti; quod est pars dictiorum ex parte sui naturae est habere vnu unitatem; et sic vel intellectus et conscientia in re. igitur ratione non impediunt repugnati predicti. **C**ontra firmat; quod si intellectus intelligit dictorium alterius quam sit in re; habet cognitiones falsam; sicut ex se repugnat vero. igitur taliter repugnatio ut per se non mouebitur per

Contra ar ad hocies. Diuersitas efficiet non tollit diuersitatem. ratione effectus; immo magis confirmat; dicente Ari. s. metatex. c. ii. Contra fieri de eadem magna diuersos effectus per diuersitatem agentis; quod multo minus tollit repugnati; et inco-

possibilitatem. Nam aut sunt agentia respectu opinionum in intellectu; et per se non per se; et diuersitas sunt species diuersitatis; **C**ontra repugnatio per se et inco-possibilitas (ex 5° metaphysica. i. 10. quoniamque est ex rationib[us] formalib[us] ipsis repugnatum; et non per extrinseca et acciuntalia. probatur. si dicitur constitutio alii quoque sunt apostoles et non repugnantes; illa est quod sunt differentes sunt co-possibilitia; sicut est quodcumque repugnatur habet taliter repugnatio; ex tria eo per se; aut saltem ex rationib[us] strumentis. Probat et ex hoc; quod si rationes aliquorum sunt apostoles; per nihil aduenientis istis ab extrinsecis poterit tolli talis non repugnatio; ut si albedo et dulcedo sint ex rationib[us] eas non repugnantes; nullum extrinsecum faciet ista repugnare ex se. Et si ponere est; quod in aliquo subiecto est vnu istius; cui non possit alterius inesse; hoc non est per inco-possibilitatem ipsius; sed per aliquod aliam causam; quod vnu in tali subiecto est aliud repugnans alterius istius; aut per defectum causa non potentis ponere alterum istius in eum; non quod in ipso inco-possibilitate et repugnatio eoz. Ex hoc excluditur intentum; quod si co-possibilitas aliquorum est ex rationibus formalibus ipsorum; similiter est repugnatio per se. Sed assensus et dissentius re vnius et eiusdem prioris dictiorum sunt per se repugnantes in eodem intellectu. igitur talis repugnatio non amonebit per aliquid extrinseca manentibus rationib[us] formalibus ipsorum repugnati; ratione autem sunt extrinsecus et acciuntalia; **C**ontra daret quod est. Ut probatur est. sive respectu istius. igitur et ceterum. ria possint inesse eidem subiecto dissimili in propone ad diuersas; non tamen in eodem subiecto indisimili; nisi daret quod vnu trium fundatur in alio. nam forma recepta in subiecto indisimili idem simili pericit subiectum in totum. igitur si dabitur forma alia repugnans recepta in tali subiecto; recipietur in tota parte receptu subiectum ita. **C**ontra si assensus sunt tria. Vnu repugnans fundatur in alio. ria in intellectu; quod a fantasmatibus eiusdem hominis dependet; scilicet quod ratione eiusdem hominis erit tria. Probat etiam quod tota tria trietatis et repugnatio ipsorum assensum sunt ipsa ratione in eodem. Sed quod vnu quodque tale et illud magis. ex parte posterius. igitur si assensus sunt tria per rationem ratione eiusdem hominis est filius. Quod sicut spes albi et nigri in intellectu non sunt tria; et sicut cognitio virtusque ita neque ratione sunt spes sive cognitio in fantasmatibus. **C**ontra quecumque forme sunt eiusdem spes quod per se repugnatur in omnem oppositam trietatis; etiam repugnat alterius in taliter oppositum. Sed opus de una parte dictoris quod sit vera; quod est a fantasmatibus vnius hominis; est eiusdem rationis et spes cum opione de eadem parte dictoris; quod est a fantasmatibus alterius hominis. igitur quodcumque repugnabit repugnatio trietatis vni istius opinionis; repugnabit et alterius; discursus bonus; et maior est manifesta. Quod ut dicimus est talis repugnatio per se est ex rationibus formalibus repugnanti. Minor probatur; quod cognitio specificatur ab obiectis de quodcumque sunt; ex parte alia. igitur si opiones erunt de eodem obiecto (cum sint cognitio) erunt eiusdem rationis specificatae; et tunc ultra. Si sortes haec opinio et rex sedetur in aliis parte tuis; et in alia parte opinetur et rex non sedetur; certum est quod opus quodcumque habet in ista parte tuis oppositum opini hinc ab ipso in posteriori parte temporis; ut secundum tabulam; sic quod ista non potest stare cum illa in eadem parte tuis. igitur sicut ista opus posterior repugnat posteriori repugnatio trietatis; ita sicut repugnatio repugnabit cuicunque opinioni eiusdem speciei. Sed opus quodcumque habet plato et rex sedetur est eiusdem rationis cum illa quodcumque sortes de ista parte dictoris. quod ista opus et rex non sedetur; trietatis est opinioni sortis quodcumque habet de opposita parte dictoris. Sed opinio quodcumque habet sortes et rex sedetur. Et opus quodcumque habet plato et rex non sedetur sunt a fantasmatibus diuersorum hominum. igitur fantasmati diuersorum hominum non impediunt in opiones de dictoribus sint tria; dato quod dependeat a fantasmatibus diuersorum. Multa alia collegimus in quodcumque ordinaria de oppone opinionibus quodcumque sunt de contradictionibus. Sed ista sufficiant.

Primus.

Contra z^{am} r^{is}sionē ad z^{am} difficultatē: quaz mouet Lō. H̄ se argūt. Dicebat. n. ista r^{is}sio q̄ intellectio noua poterat cari in itellec^tu poli ab itellec^tu agēte: qz depēdet a fantasmatē: fan^{mā} est ḡnabile et corruptibile. igit talis itellec^tio poterit eē ḡnabil^r et corruptibilis: nō obstatē q̄ agēs sit eternū: et passum sit eternū. Sed h̄ hoc ar: pbando q̄ nō soluz itellec^tio noua depēdet a fan^c corruptibili: sed et itellec^tio eterna: et ex hoc patebit ppositū q̄ aia itellec^tua: et quantū ad itellec^toz eterna est forma phyc^a: et nālis: qd̄ aliq̄l pbatū fuit supra in z^{am} h̄ pmi articuli pncipalis h̄ pteruietēs et isanietēs. Presuppono q̄ itellec^tus agens fm Auerroyz. cōmē. 4. et 5. tertii de aia: et alibi sepenūero: est p̄n totale act^r itelligēdi. Qz facit: vt dicit ipse: potētia itellecta: actu intellexita: fan^{mā} vō: currit ad actu itelligēdi. p q̄to pducit dispōne in itellec^tu possibili: q̄ sp̄s itelligibilis. Uel si negat talis sp̄s currit fan^{mā} pparatiue et dispositiue: facieido. s. obm p̄pis intellec^tui possibili: ex qua p̄stia itellec^t agēs postmodū pduicit actu itelligendi de tali obto. Ex quo excludit q̄ fan^{mā} si quā cālitatē h̄ respū actus itelligendi: vel ista est tmō mālis vel efficiētis remoti. Ex hoc ar. Quidicūz est ali qd̄ agēs nečiūz et totale: qd̄ determinatē ad aliqd̄ passum simplēt nečiū: sicut ad p̄priuz pfectibile: et determinatē ex necitate nāe: nečio h̄ oēm actōez: q̄ sibi debet: iquantū tale agēs: et vt respicit tale passuz: q̄ det q̄ nō. igitur tale agēs et passuz eēt frustra. Qz testātē Lōmēta. 9. metaph. cō. 7. Lū entia nō babuerit opōnes p̄pas nō bēbūt essentias p̄prias. Incōueniēs est. n. agēs ee exptē p̄pē opatiōnis: s̄z itellec^tus agēs et polis sunt eterna: et agens respicit itellec^tu polez p̄ adequato passuō ei^r. igit actio pueniēs iter ipsa respū cuiuscūq̄ obiecti erit eterna. igit intellec^tio actualis lapidis i itellec^tu poli erit eterna. Et tūc ylra. aut ista itellec^tio lapidis depēdet a fan^c: aut nō: si nō: segf q̄ intellect^r in itelligēdo aliqd̄ fanta^c nullū ordinē cēntialē h̄ebit ad sensuz et fan^{mā}. Lui^r oppo^m pbatū est supra in z^{am} pncipali: et hoc dñs est h̄ Ari. 3° de aia. tex. cō. 30. et 39. Si vō excedit q̄ talis itellec^tio dependet a fan^c: segf q̄ vel fan^{mā} ppetuo erit p̄pis itellec^tu: vel si nō: itellec^tus agens et polis erit oclous. **L**ōfirmat: et redit in idē. Inter extremanēcia in ee simplēt et imutabilia ē h̄itudo nečia: aliquo alterz extremu vel vtrūq̄ possūt mutari: q̄ h̄itudo nō desinit esse iter extrema: nisi ex mutatione vtriusq̄ extremo^r. v̄l salte alteri^r: itellec^tus agēs in rōne actiu^r: et polis in rōne passuū sūt extrema imutabilia nečia: hoc quātū ad agere. s. intellect^r agens. illud vō cōtū ad pati. s. intellect^r polis. Sūt et nečia cōtū ad ee. igit itellec^t agēs semp agit in itellec^tu polez: et intellect^r polis s̄p patit ab agēte. Sz actio itellec^t agēt nō ē sine fan^c. igit actio eterna depēdebit a fan^c fm pōnē Lōmētatoris.

Ced ad hoc riūdef: q̄ formare itellec^t speculatiua et ipsa recipe est eterna actio vtrīq̄ itellec^tu. Qz nūq̄ itellec^tus agēs caret ista actione q̄ est facere itellec^t speculatiua: et itells polis nūq̄ caret ista opōne: q̄ est recipe. Et ista vt respiciūt v̄lia sunt eterna: vt dic Lōm. cō. 36. tertii de aia. Sz ista actio vt respicit aliqd̄ p̄tclarē ē noua.

Contra. Ista actio noua aut est eadēz cū eterna aut alia. Si eadē: h̄ intētū: qz fm subam actiōis est eterna. Sz ali quē respicū ad aliqd̄ p̄ticularē fan^{mā} erit noua: et ita simpliſt erit eterna: et respectiue noua: qd̄ nihil est. Et tūc q̄o quaz mouet Auerroyz h̄ se: q̄o possit esse q̄ agēs sit eternū et passuz eternū: et tū factū nō sit eternū: nulla est et puerilis cēset. Qz certū est q̄ nečiū et imutabile in se pōt h̄e aliquā habitudinē nouam: siue rei: siue rōnis ad aliqd̄ tēporale et nouū: quēadmodū motus: q̄ est effectus eternus iter mouēs et mobile; que ambo sunt necessaria

quātū ad esse: et quātū ad agere: h̄z h̄itudinē nouam ad aliqd̄ tēporale et nouū. Si vō des q̄ actio itellec^t agētis sit alia fm subam ab actiōe eterna: seq̄ q̄ ista actio nō ē illa ad quā itellec^tus agens et possibilis ex nā eo^r determīnatē sicut ad p̄priā actionē q̄ sit eo^r pfectio: vt supra pbatū est. Aliogn nā ista itellec^tualis pfecta aliquā carere. sua p̄pria pfectiōe. dñs v̄ falsum: q̄ nā itellec^tualis nō pōt h̄e aliquā opōnē īmanētē: q̄ nō sit pfectio ei^r itrin^c.

Cōfirmat: qz fm Ari. 12. metaph. tex. cō. 48. Dēz substantiā impassibilē optimū sortitā esse finē op̄z existimare: finis aut sube optime qdā est itrīsecus: quo ipsa itrinsece pfectiē: et est p̄pria op̄o ip̄sī. q̄ nō cōicat ad eū: alius ē finis extrinsecus: et est opatio: qua pfectionē suam cōicat alios a se. Exēplū. intelligētia intelligit: et intelligētia mouet orbē. Prima opatio est finis seu pfectio itrinseca ipsius: s̄z mouere: qd̄ est z^o opatio: est finis et pfectio extrinseca: fm quā cōicat esse alios: qd̄ eē nō pōt cōicari sine motu: et substantiam pfectam vtrūq̄ finez op̄z sortitā esse. Ex hoc arguit sic. Dis nā pfecta nečia ex nā itrinseca determinatur ad opationē qua intrinsece pfectiē: s̄z ista est coena tali nāe. igit si nā est eterna: actio erit eterna. igit si aliqua actio nō erit eterna: aut erit depēdens a corruptibili. s. a fantasmatē ad istā nō determinabili itellec^tus agens et possibilis: vt ad finē itrinseca. Et tūc v̄lra: cū nulla sit itellec^tio accītalis: que nō sit pfectio itrinseca itellec^tus possibilis: nulla erit itellec^tio in itellec^to possibili: q̄ nō sit eterna: stāte positiōe Lōmētatoris.

Ced h̄oq̄ dī: q̄ actio eterna itellec^t agētis: et possibilis respicitylia. actio noua p̄ticularia. Contra. Op̄o itellec^tus agētis: q̄ est formare itellec^t speculatiua est facere potētia itellec^t actu itellec^t: s̄z hoc nō ē sine fantasmatē: qz obm in fantasmatē est potētia itellec^t: aut ḡ in fantasmatē rep̄itāt obm v̄le: aut p̄ticularē: nō v̄le: qz cū fantasmatē sit extreuz et māle ex̄ns in sensu: rep̄itāt mālē et signate cū hic et nūc. igit actio itellec^tus agētis non respicit v̄lia: cuz p̄supponat fantasmatē p̄ticularia. et p̄ dñs si sit actio eterna: talis actio eterna dependebit a fantasmatē corruptibili: qd̄ est p̄positū.

Ced h̄z Lōmē. cō. 36. q̄ aliqua sunt ab itellec^t nō nālē itellec^t et nečio: vt sūt p̄ma pncipia q̄ nescimus: qñ extēterunt: et vñ aut quo. Aliq̄ vō volūtarie: vt p̄pones q̄ depēdet ab istis: et ex ip̄sis deducunt. Ex hoc argūt. Propositiōes iste ab itellec^t nālē et nečio cognite nō cognoscuntur sine terminis simplicibus: igitur tales termini nečio cognoscunt ab itellec^t: s̄z tales termini nō cognoscunt sine fantasmatib^r. Tū qz abstrahunt ab ip̄sis p̄ itellec^t agētem. Tū qz cognitio itellec^t possibilis de istis nō est sine cognitiōe sensituar: vt supra allegatū est. 3. de aia. tex. cō. 30. Nequāz sine fantasmatē intelligit aia. igit cognitio itellec^t possibilis nālis et nečia: et p̄ dñs eterna dependet a corruptibili: qd̄ negat Lōmē. Ex hoc v̄lteri^r sic ex pōne sua. Actio eterna depēdet a corruptibili ita non v̄ repugnās q̄ actio noua possit esse ab aliquo eterno et incorruptibili: quare tē.

Contra z^{am} difficultatē motā a Lōmē. et r^{is}sionē ip̄sī satis arguit ē supi^r. Probādo aiam itellec^tua esse formā subalē bois p̄formationē: et q̄ nō ē eadē nāero i omnib^r boib^r spāl^r. hic tū breuiter arguit h̄ hoc qd̄ dī: q̄ ista p̄positio. Multiplicato effū formalī multiplicat̄ for^r: est vā de forma p̄formationē mām: nō de forma appropata corpori: quēadmodū est aia itellec^tua. Contra. accipio boib^r in ee pfecto: vt icludit aiam itellec^tua: tūc certū ē q̄ h̄o sic accept^r h̄z vñā aiam itellec^tua nāero in sorte et i plātōne. igit soz et plato h̄z vñā vitā itellec^tualē numero. igit vñā viuere p̄simili ynitate: dñia p̄s. Qz vita et viuere

Articulus

idē sunt: et dicitur in modo significādū: aut penes cōnotata. Igit̄ sicut sor. et plato p vna aiam itellectiuā h̄it yna vītā: ita h̄it vnu viuere. Probat hoc idē exēplo. Si vna albedo nūero ēēt in dyabūs supficebus: h̄eret vna albi-
ficationē et vnu ēēt albu: nō obstante q̄ rō subiecti: siue sup-
positi plurificare. **S**ed forte ad hoc dī: q̄ viuere ēēt
cretū denominatiū: q̄d nō tñ signat formā: s̄z ēēt suppo-
sitū. Lū igit̄ supposita plurificētur: in pposito nō seḡt q̄
eoꝝ sit vnu viuere. **C**ōtra: q̄z de aia. tex. cō. 37. viue-
re viuentib⁹ est ēēt. Igit̄ sicut aia itellectiuā h̄z vnu ēēt in
oib⁹ hoib⁹: salte p assistētiā: ita h̄bit vnum viuere: nisi
ponas dīam inter viuere et ēēt in viuentib⁹: q̄d ēēt ridicu-
losus dicitur. **C**ōfirmat: q̄ viuere aut accipit p actu p:
aut p actu z. Si pmo mōcūz oīum hoīum sit vnu act⁹
pīmū itellectiuū: qui ēēt ipa aia: sic ēēt vnu viuere. Si acci-
pit p actu z: si eadē itellectio ēēt respū oīum: sic seḡt idē
q̄d pīmū. Si vnu sint plures et subm. pīmū receptiuū ista
rum itellectionū ēēt vnu numero: q̄d pīmū ēēt denomi-
nat intelligē. Igit̄ cū sor. et plato ab ista vna forma secū-
dario denominētur itelligere: sor. et plato dicētur vnu itel-
ligēs. Unū xcretū denominatiū signans formā nō nū-
rat ad numerationē forme: nisi rō subi numeret. Sicut
h̄is plures scias nō dī plures sciētes. Qz rō subi est vna.
et poppo stāte plalitate forme: si rō subiecti numerat et
ipz xcretū numerat. **C**ōfirmat z. qz vt h̄z Ari. i pdica
mētis: albū solā qualitatē significat: et ita qdūqz concre-
tū ēētialr significat formā: suppositū at nō significat: s̄z
solū cōcernit terminus ḡ significās aliqua: quoꝝ vnu si-
gnificat ēētialr: altez cōnotatiue: et p accīs: determina-
tus p aliqd signū numerale: magis ponit numerationē
circa pīcipale significatiū q̄z circa cōnotatiū: et magis h̄z
denominari vnu vel ples a significato ēētiali q̄z accīta-
li. Lū igit̄ hoc q̄dico viuere itellectualr significet essen-
tialr vītā itellectuale: q̄ est aia vna nūero in sor. et plato:
sor. et plato dicēn vnu viuēs itellectualr: et nō ples: et ita
vnu ēēt itellectuale erit vtriusq; q̄d negat Lōmē.

Cz pīcipalr arguo sic. illud q̄d cōuenit aliquib⁹ plibus p
aliqd vnu ī eis nō plificat in illis plalitate oppo illi vni-
tati. Ista p. Nā si aliqd cōuenit plurib⁹ p aliqd vnu ḡne ī
eis: nō plificat plalitate opposita vītati ḡnis. Lōsimi
liter dī de vītate specifica et plalitate sibi opposita. Ex
hoc seḡt q̄ illud q̄d cōuenit plurib⁹ p aliqd vnu numero:
nō plificat plalitate opposita vītati nūerali. S̄z eēt ho-
minis: vel hoc q̄dico hō pfectus: cōuenit sorti et plato: et
alys idūnduis spēi hūane p aiam itellectiuā vna nūero:
vt dīcēt Lōmē. Igit̄ tale eēt nō plificabīs numerali. ḡ
idē ēēt sor. et plato. q̄d negat Lōmē. **C**ōfirmat. Si sor.
et pl. sint ples hoīes rōnales: vt rōnale sumit̄ aia itel-
lectia. Igit̄ sūt ples rōnales. Igit̄ h̄it ples rōnalitates: s̄z rō
nalitates n̄ icludūt nī aias rōnales n̄ corp⁹. Igit̄ sor. et pl.
h̄it ples aias rōnales. Aia p. a. s. l. Si sor. et plato sūt pl.
aialia. Igit̄ h̄it plures aialitates: et p. a. s. plures aias sen-
Cp. 4. metaph. tex. tertii cōmē. Idē ēēt hō ens. Situas.
hō: et vnu hō: et nō diuersuz aliqd oīdūt s̄z dictionē repe-
titā. Tūc si qdlibz ppositū in ḡne subi h̄z eēt p sua formā.
hō pfectus vt icludit aiam rōnale est quoddā cōposituz.
Qualiscūqz sit ei cōpositio. Igit̄ hō sic acceptus habebit
vītate a sua forma. S̄z vnuqđqz p illud q̄d est indistin-
ctū a se: est distinctū a quolibz alio. Igit̄ glibz hō p animā
rōnale erit vnu: et distinguita quolibz alio. S̄z illud per
qd glibz homo distinguīt a quolibz alio nō est vnum nu-
mero in eis. Igit̄ aia itellectiuā nō erit vna nūero in oib⁹
hoib⁹. **E**t cōfirmat: qz aia itellectiuā ēēt vna nūero: cū sit p
se subsistēt h̄m Lōmē. et p se subsistēt est incōcibilr exi-
stēs: et p. a. s. nō repibile in plurib⁹: et ita ēēt esse aie intelle-

ctuē nō erit vnu numero in omnib⁹ hoib⁹.

CItē vītio quātū ad istā pte ar. Si eēt vna forz assītēs
vna numero in oib⁹ hoib⁹: oēs hoīes magis eēt vnu ho-
mo q̄ples: p. a. s. est falsuz: qz si sic: magis eēt vnu suppo-
situz et singulare q̄ples: Aia pbat pīsupponēdo hoc qd ab
oib⁹ dīcēt. Vz. q̄ vītā ppositi magis est a forz q̄ples a mā:
q̄ forma est p. a. s. pīncipali cōposito cu sit to-
ta qdītas cōpositi h̄z Lōmē. aut salte h̄m oēs est pars pī-
cipalior qdītatis: et a quocūqz ppositū pīncipali capit eēt
ab eodē pīncipalius capit vītate cōntētē esse. Presuppo-
nit z. qd vītē de mēte Lōmē. q̄ distīctio nūeralis est p
māz: vt in 5. metaph. cō. 12. et alibi. His pīsuppositis arg.
Illiud magis cōuenit cōposito subali: qd cōuenit p illud qd
magis ēēt eētia illius. S̄z forma ēēt magis de eētia cō-
positi: qd ēēt hō q̄ples māz: et vītā cōuenit sibi p forma. distī-
ctio nūeralis p mām. Igit̄ illa supposita magis erūt vnu:
q̄ h̄it vna forma numero: q̄z sic distīcta p māz. S̄z plu-
res hoīes in eēt cōplete hoīis h̄it vnu forma numero
pīstītētē talia supposita in tali eēt pīleto et pīfecto: qz aias
itellectiuā. Igit̄ ista supposita magis erūt vnu hō nume-
ro q̄ples: et p. a. s. si h̄it vna aiam: h̄it idē esse: qd negat
Lōmē. **C**ōfirmat ista rō: qz mā vna nūero nō pōt ēēt in
diuersis. Igit̄ nec forma: siue p assistētiā: siue pīformatiō-
nē. Aia p. a. s. ex textu pālegato. 5. metaph. Qz illa sūt vnu
numero: quoꝝ mā est vna numero: Aia pbat. Mā min⁹
est p. a. s. distīguēdi ēēt in diuersis: q̄z ei qd magis sic est pīci-
pium distīctiū: s̄z mā minus est pīcipium distīctiū
q̄z forma. Igit̄ minus repugnat materie ēēt in plurib⁹
bus q̄z forme. Sed mā nō pōt repīri in plurib⁹ neqz per
assistētiā: neqz essentialr. Igit̄ nec forma. S̄z ista cōfir-
matio nō multū cogit: tñ valeat quātū pōt. S̄z rō pīcedens ē
efficax. Ista sufficiant q̄tū ad impugnationē rūsiōis da-
te a Lōmē. ad tertīā difficultatē ēēt se motā.

CQuantū ad 4. diffīcultatē: et rūsionē ad ipsaz: cōueni-
mus secū quo ad pīmā et 2. pīne posītā ēēt mēte ipsi⁹.

CQuo ad 3. impugnat: et in hoc determinabīs tertius
articulus secunde pītis primi pīcipali articuli: et pīter
totus primus articulus.

CIntellect⁹ polis nō ēēt in pura pō passiua h̄ Auerroyz in
3. xclone. fo. io. hoc astereentez. **C**on. I.

Ade cōtra ista 3. pīne instāt: et pbat.
q̄ itellect⁹ possibilis nō
est ens in pura pō: capiendo pōm. p pīnō passi-
uo. Ista h̄ pbat: qz iz itell⁹ polis sit passiū:
tñ cōcurrīt actie ad actualē itellectōez. Nec
h̄ vī posse pbari ex Lōmē. cō. 19. ybi dicit:
q̄ itellect⁹ agens semp est pura actio: mālis vō ē vīraqz.
Itē paulo post. Et iste semp est ī suba sua actio: et ille iue-
nit vīraqz dispōne. Ad hāc partē vī illud Ari. 3. ē aia.
tex. cō. 18. Intells agēs est sicut lumē. Et Lōmē. vult ibi:
q̄ sicut lumē pīpē sumptū: qd est act⁹ diaphani intermis-
sati: qd ēēt lumē māle facit quodā mō pō colores actu co-
lores: sic intell⁹ agēs facit de pō itell⁹ agēt intelli-
gibile. Igit̄ actio itell⁹ agēt terminat ad obm actu in-
tellīgibile: et hoc pīcedit itellectōez. **C**ōfirmat ēt p il-
lud Auerroyz. in 3. de aia. cō. 18. ybi h̄z: q̄ si res hēret ēēt
eo mō q̄ posuit pīlato: nō opōteret pōere itell⁹ agēt. Igit̄
h̄m ipm nō ponit itell⁹ agēt nī vī ipm fiat obz actu
vīle: s̄z hoc pīcedit actualē itellectōez. **C**p. h̄z Lōmē. eo-
dē cōmē. Intell⁹ agēs ponit vī ipm trāsseraf obm de
ordine in ordinē. Qd sic itell⁹ pot: de ordine sensibiliū
ad ordinē itell⁹: et p. a. s. de ordine corporaliū ad ordi-

Primus

nē spūaliū: r̄ q̄ regrāf ibi aliq̄ transferēs p̄priū: rō v̄r
eēqr̄ vbi agēs b̄z esse corpale; nō b̄z rōnem agētis n̄l in
passu corpale: pp̄ hoc q̄ tale agēs regrit passum appro-
ximatū sibi locali. Q̄ si nō eēt locali p̄ns esset tali agēti
q̄si nō p̄ns. igit̄ nunq̄ aliq̄ corpale p̄t esse rō immediate
cāndi aliq̄ spūiale: nec p̄ p̄ns trāsferēdi ab illo ordie ad
aliū ordinē. Et si dicat: q̄ de mēte Lōmē. expositū est
itellīm pōlem eē pure passiuū respēctū itellec̄tōis.

Re-
spōdet q̄ p̄ t̄ ip̄z soluat ei? dīctōe. Sicut. n. in multis
v̄r sibi ipsi dīctōe. sic r̄ in hoc est sibi ipsi h̄rius.
Cōfirmat̄ ad p̄ncipale: q̄ ad B̄ q̄ itellec̄tū fiat actu vo-
litū: nō ponit talis trāsflatio ab ordine in ordinē: r̄ hoc iō
est: q̄ actu itellīm est sufficiēter p̄portionatum volūtati.
Lū igif̄ actu itelligibile sit eq̄ sufficiēter p̄portionatum vo-
lūtati: ad hoc. s. vt sit actu volūtū: sequit̄ q̄ ibi nō regrit
vt̄s trāsferēs de ordine ad ordinē. P̄. si itellīs agens
eēt p̄ se actiuū ad itellectionē actualēz pari rōne vbi po-
neret p̄om eē actiuā ad p̄priā opōnē: r̄ cū hoc eēt recepti-
uā talis opōnē: ibi eēt distiguere p̄om agētē r̄ pōlem: vt̄
pote volūtati agētē r̄ volūtati pōlem fm̄ cōem viā: q̄ t̄
volūtati actiuā: r̄ etiā receptiuā volūtōis: r̄ s̄lī si sensus
ponatur actiuū: pp̄ hoc forte q̄ sensatio v̄r nobilior ipso
objeto sensibili ex: r̄ etiā distiguēdū de sensu agētē r̄ pos-
sibili. Lū igit̄ p̄hs istā distictōe de agētē r̄ poli nūq̄ po-
nat n̄l in itellec̄tū: seq̄t̄ q̄ istā v̄rā nō est pp̄ illa q̄ coiter
iueniunt̄ in alys potētys: r̄ ita nō pp̄ agere r̄ recipere actio-
nē. C̄r̄ si dicat q̄ itellīs denoiaſ agēs ab actōe circa
obm̄: r̄ nō ab actōe circa opōnē: q̄ actio circa obm̄ ē p̄pa
itellec̄tū: cū pp̄paret obz̄: vt̄ sit actu itelligibile. S̄z actio
circa opōnē est cōis alys potētys. Nō ynuqdq̄ magis
denoiaſ ab eo: q̄d est sibi p̄priū: p̄ q̄d distiguēt ab alys:
q̄ ab eo in quo xuenit. C̄lōtra. Unūqdq̄ magis deno-
minata fine q̄ ab eo q̄d ē ad finē: ex z̄: de aia. tex. cō. 4.9.
S̄z actio circa obz̄ i q̄cūq̄ p̄fiat: ordiaſ ad actōe circa
opōnē. igit̄ r̄. Igit̄ magis eēt distiguēda p̄ agēs r̄ polis
pp̄ actōe circa opōnē q̄ circa obm̄. Minor. pbaſ: q̄ p̄
nō agit circa obz̄: n̄l pp̄ opōnē eliciēdā: q̄ est vltimū si-
nis potētē opantis: ex. i. r̄. io. ethico. P̄. ois actio eque
abstracta a mā ē p̄pa itellec̄tū: sic q̄ nō xuenit alys. S̄z
actio circa opōnē est eq̄ abstracta in itellec̄tū sicut actio
circa obm̄. Igit̄ p̄positū. maior p̄z. Q̄ nō solū actio circa
opōnē est eque abstracta a mā: mo abstractive: q̄ illa ē
abstractive: ad quā nullo mō immediate xcurrit agēs mā-
le: q̄ sit illa ad quā xcurrit. actio circa opateōz̄ est b̄z. nā
fan̄ma xcurrit ad p̄ductōe spei itelligibilis: r̄ nullo mō
ad p̄ductōe act̄ itelligēdi. igit̄. Et cōfirmat̄: q̄ mor̄
r̄ mutatio: r̄ p̄ns actio magis b̄z denoiaſ a termino ad
quē q̄ a termino a quo. Et s̄lī respectus magis dependet
eēntialr̄ a termino q̄ a p̄n° p̄ductiuo: r̄ sic denoiaſ. p̄zia
ps̄p̄z: ex s̄nia Ari. 5. phyc. tex. cō. 4. Magis aut̄ in q̄d q̄
ex quo monet: denoiaſ mutatio. Iḡr̄ actio sic denoiaſ
tur: q̄ mor̄ r̄ mutatio nō est sine actōe. vñ auctor̄ sex p̄n-
cipioz̄. Motus in actōe firmab̄. z̄ ps̄ ēt p̄b̄. Q̄ rela-
r̄ respect̄ quicūq̄ diffiniſ p̄ terminū: feu p̄ h̄itudinez ad
ipsuz̄: vt̄ p̄z in caplo de ad aliqd in p̄ntis: r̄ nō p̄ fun̄ma. igit̄
magis depēdet eēntialr̄ a termino: r̄ denoiaſ ab ipso. S̄z
actio itellīs agētis que ē ad obm̄ actu itelligibile nō est
ad terminū ita abstractū sicut illa q̄ est ad opationē seu
actionē actualēr̄: q̄ itellec̄tū actualis est forma spiritua-
lia: r̄ etiā exp̄sionēr̄ p̄fectior̄ similitudo objeci: q̄ sp̄es

Auer. itelligibilis. igit̄ ista actio erit abstractioz̄.

istat i Contra istam p̄nē aī sic. Intellīs polis recipit
itellīm itellec̄tōis: si cū hoc sit actiuū i-
eēt m̄ i tellectōis: pari rōne poss̄ dici q̄ eēt actiuū spei itelli-
gi p̄ pābilis: quā recipit: r̄ ita nō regreter intellectus agens ad

aliquem actum in intellectu.

Cōfirmatur: q̄ actiuū r̄ passiuū distinguit̄ poten-
tias in aia. p̄ Aristo. 5. metaph. cap. de p̄o. C̄lōfirmat̄
z̄: q̄ ibi dicit Ari. q̄ p̄ actiuū est p̄n° trāsmutādi aliud
i quātū aliud: r̄ passiuū ē p̄n° trāsmutādi ab altero i quan-
tū altez̄. Igit̄ aliud ē passiuū r̄ actiuū: r̄ p̄ns nō est idē.
C̄ z̄ ad idē sic. P̄bus. 3. de aia distingues itellīn agentes
a poli sic ait. Est. n. itellīs b̄z qdē talis in oia fieri: r̄ de agen-
te. ille aut̄ est quo est oia facere. Ex hoc videt̄ seg q̄ itel-
lectus agēs in rōne actiuū adequat̄ possibili in rōne passi-
ui. Est igr̄ actiuū ad omne illud: cui⁹ polis est receptiu⁹:
C̄ p̄ibidē seḡ de itellec̄tū agēte. r̄ p̄ns ad itellec̄tōe.

Est bitus qdē vt̄ lumē. Lumē aut̄ itellec̄tū v̄r ēsse p̄n-
cipiū cognoscēdi vitates itelligibiles: quēadmodum lu-
mē māle est rō cognoscēdi colores. Nā sīc māle ē manū
festatiū coloris: ita itellec̄tū manifestatiū vitatis
C̄ p̄ Ari. ibidē. Semp̄ est nobili⁹ agens pa-
itelligibil-
tē: r̄ p̄n° mā. r̄ subdit de itellec̄tū agēte. Igit̄ impaſſibi-
lis est suba in actu. vult ḡ q̄ itellīs agēs est nobilior: pos-
ſibili: vel saltē nō min⁹ nobilis: s̄z si itellīs agens nō esset
actiuū itellec̄tōis: itellīs polis esset nobilior: q̄ ageret
ad nobiliorē effectū seu terminuz̄. igit̄ r̄.

Ultio ex hac p̄ne leq̄r̄ q̄ idē ageret i se ipur: r̄ moue-
retse: p̄ns ē h̄ Ari. 9. metaph. in p̄n°: 7.8. pby. r̄ Lōm. ad B̄
deducit sicut ad manifestū incoueniens: si itellec̄tū eēt
forma materialis. igitur r̄.

Eld ista respōdet̄. Et ad p̄n° dī. q̄ p̄ opatiua:
formalr̄ inextit̄: quēadmodū est itellīs r̄ sensus: līc̄ sit
actiuū sui act̄ circa obm̄: nō tū est actiuū sui obi. r̄ iō non
pari rōne p̄t itellīs polis cāre spēm itelligibile: sicut po-
test cāre itellec̄tōe actualē. Ad cōfirmatiōe p̄mā dī:
q̄ p̄ ē duplex. f. abſoluta r̄ respectia. p̄mo mō pot̄ eē fun-
dāntū duplicitis respectū: quo p̄ vñ ē actiuū: q̄ ē potētialit-
as actiuū. sc̄ds ē p̄politas passiuū: r̄ isti duo respectū fundā-
tur seu p̄st fundari in eodē fuda⁹ absoluto aliq̄līr̄ illimi-
tato ex q̄dā p̄fectōe sibi formalr̄ inextit̄: q̄ illimitatio ē
q̄ nā funda⁹ b̄z in se p̄fectōe seu v̄tute cātiū alicuius
act̄: r̄ cū hoc receptiuū ipsius: q̄ est capax ex nā sui r̄ p̄fe-
ctibilis p̄ ipsaz̄. Ex quo seḡ q̄ p̄ fundamētalr̄ sumpta ē
aliq̄b̄ absolutu: vt̄ calor denoiaſ a respectū potētialitatis
actiuū: aut̄ passiuū r̄ respectū denoiaſ appellat̄ p̄ respe-
ctua. Si igit̄ capiaſ p̄ respectiuū cōcedit̄ q̄ actiuū r̄ passi-
uū distiguēt̄ p̄oas. Si vo p̄ capiaſ p̄ p̄soluta sic ne-
gat̄. alioq̄ voluntas actiuū r̄ passiuū volūtōis eēt due po-
tētē. Ad alia cōfirmatiōe r̄m̄deſ: q̄ diffō p̄oē sic b̄z in-
telligi. P̄o actiuū ē p̄n° trāsmutādi altez̄ simplr̄ i quātū
altez̄: aut̄ altez̄ fm̄ gd. Nā passum q̄d trāsmutat̄: agens
aut̄ distiguēt̄ eēntialr̄ ab agētē: aut̄ est idez̄ realiter sibi.
Si p̄mo mō: sic agētē trāsmutat̄ altez̄ simplr̄. si z̄mō: sic
trāsmutat̄ altez̄ fm̄ gd. Nā vbi idē agit in se ipm̄. agens
i quātū agēs distinguēt̄ a se ipso i quātū est passuz̄. agit̄. n.
i quātū est in actu p̄ vñtē cātiū effectus: r̄ patī vt̄ éna-
tura p̄fectibilis p̄ illud q̄d p̄ducit̄. vñ i quātū idē nō agit
in se ip̄z̄: vt̄ etiā ondit̄ in p̄n°. 9. metaph. vbi b̄z. In quātū
simul natū est nihil patī ipm̄ a se iplo. In qua līa ponit
Aris. hoc q̄d or̄ simul natū put̄ iporat hoc q̄d idē: vt̄ ille
dictōes siml̄ natū r̄ idē sint egpollētes. Et ad cōfirmādū
z̄nē q̄ idē i quātū idē nō patī a se ipso: subdit. Unū. n. r̄
nō aliud ē. Et i diffōne p̄oē actiuū dixit i quātū aliud.
Et etiā ad denoiaſ q̄ idē p̄t a se: līz̄ nō vt̄ idē exemplifica-
uit de arte edificādi: q̄ est in alio subiue a passo in diffini-
tiōe p̄oē in. s. r̄ de arte medicie q̄ est potētias ad sanādū:
q̄ existit in sanato: q̄nq̄ est ipem̄ medicō: cū medicus
est i firmus r̄ sanat se ip̄z̄. Ad aliud cū arḡ fm̄ Ari. q̄

Articulus

stellis agēs est quo oia facere: vel p̄ ē facere oia actu itel-
ligibilia: et hoc b̄z ex eo qd̄ seḡt: q̄ lumē facit quodāmō
pō colores actu colores: q̄ facēt eos actu visibles. Sic in-
telligēdo: q̄ l̄z nā absoluta coloris q̄ est in ḡne qualitatis
maneat eadē in luce et in tenebris: tñ nō est visibilis potē-
tia. ppinq̄: q̄ q̄i due cāe occurrit ad agēdū: cā z̄ nō est i
pō ppinq̄ nisi posita cā pōre in eē. Ad h̄ aut q̄ color agat
in visu regit lumē. Iō tūc solū est color visibilis pō p-
pinq̄: q̄i color ē actu illuminatus. hoc mō fan^m nō pōt gi-
gnere spēz intelligibile n̄i occurritē actioē itellus agētis.
iste igit̄ itellus facit oia intelligibilia in pō ppinq̄: q̄ relati-
tēta in spēb intelligibili: q̄ p̄is fuerūt in pō remota: q̄
tm̄ relucētia in reperitatioē mālī: t̄ reperitātē ea sub rōne
singlaris. Aut̄as aut̄ Arist. nō dicit: q̄ agēs ē oia facere
actu itellecta. Lū vo ifer̄t: adeq̄tio intelligibilis agētis in
agēdo ad polez i recipiēdo: d̄z vniiformiter iferri d̄ actoē
et receptoē actu intelligi¹⁶: nō d̄ actoē et receptoē actu itel-
lecti. Ad aliud r̄ndet: q̄ oia cogscunt in lumie itellus
agētis: q̄ten itellus agēs faciat oia actu intelligibilia: et ex
p̄nti vitates p̄plexē et p̄ncipioz et h̄nū cognoscunt in tali
lumie: q̄ depēdēt a rōnibus formalibus terminoz: que
nō sunt actu intelligibiles: n̄i p̄ itellectū agentez. Ad
aliud cū d̄: q̄ agēs est nobilius poli d̄m est q̄ ē vez: vt
agēs respicit p̄cise sensibilia: q̄ p̄cise resp̄cū illoz ē agēs
in itellz polez. Et si occurrit ad itellectōez alioz: occurrit
remote: p̄ q̄to ex sensibilib̄ itellus polis deuenit i cogni-
tionē insensibiliū. Et si dicas: q̄ itellus polis p̄ subaz
itellus agētis cogscit subas immāles. R̄ndet: q̄ l̄z ita
sit sequēdo opione Lōmen. nō tñ innitendo huic cloni
quā tenemus. Et ad itentionē Lōmen. dicef̄t ifer̄t. Suf-
ficit nūc ostendere pbabilr̄: q̄ itellus polis alioz mō ē actiu².
Ad vltimū r̄ndet: q̄ nō soluz est vez: q̄ idē agit in se
ipm: l̄z nō iquātū idē: vt dc̄m ē p̄is: l̄z ē ne c̄iuz: vez tñ
nihil agit in se ipm p̄ducēdo formā subalē: aut agēdo q̄
cūq̄ actioē vniuoca. Et xcedis q̄ idē p̄t mouere se mo-
tu accītāli: l̄z nō motu eētāli: t̄ p̄ tāto b̄z vītātē dictuz
Arist. in. 7. et 8. ph̄y. Q̄ omne q̄d mouef̄: ab alio mouef̄: q̄
omne q̄d mouef̄ motu accītāli: t̄ ad formā accītālē p̄is
est motu abalio motu eētāli: t̄ ad actū subalē: q̄ decla-
rat ēt ph̄yce: t̄ non tñ metaphīce. Q̄ q̄d mouef̄ aliquo
mō est ens in po³: q̄ motu est actu entis in po³ fm q̄d i pō.
Ex 3. ph̄yco. tex. cō. 6. q̄ ab aliquo agēte trāsmutātē depē-
det: t̄ p̄ h̄s nō est ens a se et p̄mu: q̄ p̄supponit aliud sim-
pliciter p̄is a quo eētāli depēdet: t̄ est cātuz ab illo: q̄
nihil est depēdēs ab aliquo in eē: q̄ in aliquo ḡne caue
depēdeat: t̄ ita si est motu a se motu accītāli p̄is est mo-
tu ab alio motu eētāli. igit̄ omne q̄d mouef̄: mouef̄ ab
alio. Q̄d epilogādo sic deducit. Q̄ tale q̄d mouetur: aut
mouef̄ motu eētāli: t̄ ad actū p̄mu subalēz: aut mouef̄
motu accītāli: t̄ ad actū accītālē. Si p̄ mō: sic mouetur
ab alio. Nihil. n. mouet se ipm ad formā subalē. Q̄ nihil
ḡnat se in eē subalē: ex z̄ de aia. tex. cō. 4. 7. et p̄mo d̄ trini.
cap. i. Si vo mouef̄ motu accītāli: p̄is est motuz ab alio
motu eētāli. igit̄ omne q̄d mouef̄: mouef̄ ab alio: lic̄z
nō sit vez: q̄ omne q̄d mouef̄ quo cūq̄ motu: moueat ab
alio: t̄ ex hoc b̄z Ari. 8. ph̄y. p̄ncipale p̄positū suū: q̄d in-
tendit ibi pbare. v3. q̄ grauia et leuia nō mouentur p̄mo
motu: neq̄ sunt p̄ma mouētia: t̄ hoc h̄ ex distinctiōe po-
tētē essentialis et accītālis: quā ponit ibi. tex. cō. 3z. Gra-
uia et leuia nō reducunt se de po³ z̄ et accidentalē ad actū
z̄ et accītālem: nisi p̄is sint reducta ab alio de po³ p̄ma:
et essentiali ad actū p̄mu et eētālē: vel saltē possint redu-
ci: q̄d p̄ totis elemētis: q̄ tota fm ipm Arist. sunt inge-
nerabilia et incorruptibilia: l̄z partes possint ḡnari et cor-
rumpi: t̄ q̄ p̄tes sunt eiusdē rōnis cuz toto in elementis:

Ideo nō repugnat totis elemētis ḡnari et corrūpi: et redi-
ci de po³ p̄ma ad actū p̄mu: et hoc sufficit ph̄o ad p̄positū
qd̄ itendit. v3. q̄ l̄z grauia et leuia mouēt se effectiue: tñ
deueniēdū est ad aliquod aliud ab istis: q̄d neq̄ in motu ac-
cidētāli: neq̄ eētāli poterit moueri: l̄z erit simplē imo-
bile: vt declaratū est supra. Uel d̄m ē q̄ q̄uis elemēta
mouean fā se effectiue: nō tñ mouēt se p̄ cognitōe: et ita p̄supponit
aliquid qd̄ sic mouet: et seḡt q̄ q̄uis moueant se effectiue:
nō tñ sic: q̄ moueant ab alio: l̄z nō sicut a cā p̄ximo: l̄z re-
mota. Et si dicas q̄ Ari. ibi dicit: q̄ grauia et leuia nō
h̄nt in se ipsis p̄m̄ mouēdi et faciēdi: sed patiēdi sui mot^o.
Respōdet q̄ loḡ ibi de p̄n̄ motus iquātū ipse motus
est nālis: q̄ p̄misit ibi: q̄ iō leuia mouēt nālī sursum: et
grauia deorsum: q̄ sūt sic apta mutari: q̄d nō intelligē n̄i
passiue: inuens ex hoc q̄ nālitas motus in eis accipit: vt
sunt p̄n̄ passiua itrinsece i clinata ad moueri: et eē in locis
suis nālī: vt sic nō sunt actiua. nō. n. nālitas mot^o acci-
pit in mobili ex p̄te p̄ncipio actiui: l̄z passiui tñ: q̄ ex secū-
do ph̄yco. tex. cō. tertū. accidit medico vt mouet nāliter
ad sanitatē: q̄ sit medicus: et habeat artēz medicē: q̄ est
p̄ncipium actiū sanationis: et vt sic grauia et leuia tñ ha-
bent principia patienti: non faciendi.

Ad illud qd̄ ifer̄t de po³ actu r̄ndet nō eē i conueniēs. Quo
idē eē in actu vītāli: t̄ in po³ formalī. Act^o formalis ē for^o aliqd̄
formalr̄ in exēs alicui: siue subalē: siue accītāli: siue sit eē p̄t
subsistēs: siue receptibilis in alioz: vt in subo. pō formalis in actu
sibi opposita ē caretia seu p̄uatio act^o formalis in alioz cū t̄pōz
capacitate ad ipz: et ista duo opponūt: vt p̄z ex terminis. quo n̄i
Act^o vītāli est for^o xtinēs in vītātē sua actiua aliquē effē potest.
ctū p̄ducēdū: q̄ est equoc²: et cui tñ assimilat vītālē act^o
p̄ductiūs: quēadmodū sol ē act^o vītāli re^o caliditatis
cāte in istis iferioz: et xtinētia talis effect^o in cā est xti-
nētia cāe equoce. Lic̄z ēt act^o p̄ductiū vītāli: p̄ q̄to
xtinēt effectū vītāli in vītātē sua actiua: poss̄ extēsiue
dici act^o vītāli: l̄z non vt mō logm̄ur de actu vītāli. po³
vītāli est q̄cqd̄ caret vītātē ad p̄ducēdū aliquē effectū
vel alioz formā: t̄ sic act^o vītāli et pō sibi corrīdēs oppo-
nunt: l̄z act^o vītāli et pō formalis nō opponūt: neq̄ sūt i
xpossibilia in eodē. Uel ista stat̄ simlē: q̄ alioz nā hēat p̄fe-
ctionē causatiā alicui² actiū: t̄ cū hoc sit capax ipsius et
p̄fectibilis p̄ ipm. Ad p̄positū applicando: itellectus pos-
sibilis est in actu vītāli resp̄cū itellectōis: et ēt in potētā
formalī: q̄ p̄fectibilis p̄ ipsam itellectōis: et xcedis q̄ idē
fm idē sic est in pō et in actu: neq̄ hoc icōuenit: q̄ hoc ar-
guit solū depēdētiaz accītālē moti ad mouēs: aut ei²
q̄d est in po³ ad illud q̄d est in actu: l̄z q̄ idē depēdēat a se
ipso accidentaliter nō icōuenit.

Aduertendū: q̄ l̄z idē fm idē sit in potētā isto mo-
do: nō tñ respectu eiusdē est in potētā et in actu respectu
termini actiōis et motus. agēs equiuocuz est in potētā: l̄z
respectu p̄prie eētāli et nāe est in actu. Uel sub alijs ver-
bis. iquātū p̄ncipiū actiū termini equoci est in actu. in-
quātū est receptiū termini siue actiōis est in po³. Et sūt
ad huc p̄ Auerroy arguit: q̄ idē nō moueat se: q̄ nihil re-
fert ad se ipsum relatione reali: ex 5. metaph. cap. de eor-
dem: sed mouens realiter refert ad motum. igit̄ et. Et sūt
idē nō opponit sibi ipsi: sed mouens et motuz opponūt
tur. ergo et. Maior nota: minor pbaf. Tum q̄ relatīna
sunt opposita. Tum q̄ opposita relatīna includit h̄dicto-
ria: et ita si idē sit mouens et motu: de eodem verificabūt
tuo dōtrīnā. Cōfirmat illud quo res agit et
quo res patitur sunt in opposita dispositione: sed eadem
res nō est in opposita dispositione resp̄cū sui ipsi². igit̄ et.
Minor pbaf. Tum ex auētate Lōmen. 9. metaph. cō. ii?

Tuz qz agens inquitum tale est in actu. ex 3° phy. tex. cōmē. i7. Tuz qz agēs et patiēs in pñ^o sunt dissimilia: ex p de gnātione. tex. 2mē. 46. et agēs trahit ad sui similitudinē pas sum: qd nō eē: nisi qz extrahit ipz ab opposita dispōne ad suam dispōnē: minor p: qre tē. Cōfirmat. qz de ratio ne agentis est trahere passuz ad sui similitudinē. et ipm sibi assimilare: s:z idem nō trahit se ad se: neqz assimilat se sibi ipsi. Cōfirmat iterū: qz agens vt agens est perfectum. patiens vt sic est imperfectum: idez aut nō simul est perfe ctum et imperfectum. ergo tē.

Et idē **Contra** etiam dī^{em} de actu et po^a vt meli^d declarest instas. Primo sic. Qd ē in actu fm aliquid for malis nullus est in po^a pcedēte actū ad actū cōsilez. Igr qd est in actu v̄tuali fm aliquid: nō ē in potētia ad illud forma et i po^a liter. aīs p: qz tūc duo actū eiusdē spēi possent alicui yni zeidē inēe. Nā pba. Tuz qz actū in quo est ali^d v̄tuali pfectioz est illo formalis v̄tuali contento: igī magis perficit subm: et ita magis tollit potētia ad formalē qz actū for malis auferret. Tum qz videt frusta inēe illa perfectio formalis phabita z^d v̄tuali: qz p formalē nō fit pfecti^d illud qd recipit qz p. Tum 3° qz tūc videtē de^d esse i potentia receptiu multaz pfectionū qz sibi formalē nō insunt: licet virtualē insint. Sol etiā videtē ee in potentia passiuad formas gnābilii: quas hz aliquo mō virtualē. Cz arguit sic. Si. n. aliquid pōt agere in se ipm videt qz possit agere in qdēcūqz passuz eiusdē rōnis. Nā est falsuz. igī illud ex quo sequit^r. pba falsitas nātis. Aqua calefacta approximata alicui frigefactū. Salteri aq nō frigefaciet sed calefaciet. igī nō poterit ēt in frigidare seipz. Similē potētia cognitua: qz cūqz vel appetitu in alia potentia nō pōt cāre actum appetēdi aut cognoscendi. igī iste pōe nec poterūt cāre in se actū istos. Nā pncipalis pbatu. qz extrema actiu*i* et passiu*i* sunt ad se inuicē ppor tionata: qz si actiu*i* in cōi respicit passiu*i* in cōi: et qdlibet actiu*i* cōtentū sub actiu*i* in cōi respicit pro p se obo qdlibet: in quo salua rō passiu*i* in cōi. igī si pōt in aliqd passum vni^d rōnisi: poterit in quodlibet eiusdem rōnisi. Cz pncipalē arguit: pba qz si in agēte vniuocē repugnat actus et potētia: vt cedet: et repugnat in agente equo: sic actus et potētia videntē ex suis rōnib^d formalib^d repugnare: qz vnu icludit negationē alteri^d: et vnu ē positiū*i*. factus: et aliud pniatiū*i*. et potētia. igī ista duo h̄nt equalem repugnantia in quocūqz. Et si concedit ista nō habere repugnantia in aliquo: cōsimiliter videt posse cōcedi in quocūqz: et tunc non videt posse improbari: quin qdlibet possit agere in seipz et mouere se. Ista sunt absurdā et inconuenientia. igitur tē.

Solo **Ad ista respōdet** et pmo ad instātias de mobonū fm Lōmē. 4° celi. 2mē. 24. qz relo mo^d et moti est rōnis: vbi motū nō mouēt ab extrinseco. vñ soluēs. q. quō dif ferunt mouēs et motū in istis. rñdet qz nō differunt nisi in mō. s. considerandi: in alijs aut qz mouēt ab extrinseco mot or differt a moto ee et diffōne. Cz h. vbi est effect^d realis realiter causatus ibi est motio actiu*i* et passiu*i* realis: sed vbi idē mouet se ibi est aliquis effect^d realis. g. tē. maior et minor patet. Ideo aliter rñdet: dicēdo qz nō sem per eiusdē ad se est relo rōnis: sed solū vbi nō interuenit aliquid distinctū realis: qd sit proxima ratio fundamēti: queadmodū ē in idētate fm quā aliqd ē idē sibi ipsi v̄ simile: sed in pposito vbi idē mouet se ē actū et operatio realis distincta a mouēre: qz ē p̄ma rō fundandi motio nem passiuam ipsi moto: qz motū p tanto mouēt ab age te: et patitur ab ipo: qz aliquā formaz recipit: vt cōiter dī. Ex quo sequit^r ppositionū: cuz inter mouēs et motum isto

modo. s. vt hz seu recipit actuz pductū sit distinctio realis: verissime salua cōditio regisita ad relonē realez. Ad illud aliud de oppōne mouētis et moti dī vno modo relationes nō esse oppositas: nisi rōne fundamētoz: inter qz est dependētia cōntialis: qd nō est de mouente et moto: qz hic pōt inasci tm dependentia accītalis. Uel dicēduz est qz oppositio. qz est inter relationē formalē per ipsas relationes: et nō pp fundamenta tm: qz albedo et albedo non opponunt: et tm relationes in ipsis p̄nt ee opposite: sicut ē simile et dissimile: egle et inequale in ordie ad diuersas al bedines. Et tūc dicēduz ē qz si idē moueat se: idē cū respectu motionis active oppōnit sibi ipsi cū respectu motionis passive: et ita hic nō erit oppositio: nisi duoz respectuū: s:z tunc nō est icōueniēs qz in eodē aliqualē illimitato fun dentur duo respect^d oppositi. fundamētu aut istoz respe ctuum est aliqualē illimitatu isto mō: qz omnis nā que cum hoc qz est receptina alicui^d pfectio: ponit etiam actiu*i* respectu eiusdē: est aliquo mō illi^d incēptū phabet illam v̄tutē cātuaz. Et per hoc appet ad illud de dīctoz: qz nō incōuenit dīctoria dici de yno et eodez fm diuersos respectus seu diuersas rōnes formales: vt mouēns per formā seu essentiā suā agat: et per actū pductuz patiat. Ad cōfirmationē: qz agens ē in opposita dispōne ad passum: respōdet qz maior est vera in agētib^d vni uocis: nō equinocis: vel hoc ē vez vbi agēs dat actū pri mū et cēntialez: sed vbi dat actū z^d et accīntale non est verū: et sic exponēduz est illud Lōmē. in. 9. metaph. Quis semper potentia dicat negationē actus sibi oppositi: de qz statim dicet. Ad aliā pbatōne assumpti. p: ex dictis qz agens non est in actu et in potentia eodē modo. Ad aliaz. assumptū est vez de agentib^d vniuocis: et quo ad receptionē actus p̄mi dantis simpliciter esse. Ad illud qz agens trahit ad sui similitudinē passum: respōdet per idē vbi agens dat actuz p̄num cēndi: sed dando passo actuz qui ē secūdaria pfectio dat sibi similitudinē p̄p̄ obiecti. Ex his etiā p: ad illud qd agēs trahit passum ab opposita dispōne tē. dico qz si hoc est vez in ppo^d. B. iō ē: qz idē trahit se ipz a p̄uatiōe ad actū: et pfectio scēdariaz sibi p̄petentē. Uel si opposita dispō positio capiē: et non tm p̄uatiōe: soluz p̄pō ē vā in agētib^d vniuocis vt dcī ē. Ad aliā dīctōne. p: ex dcīs. nibil. n. assimilat se sibi similitudine cēntiali: qz accipit ab ee simplē et dīctia cēntiali rei. Ad ultimā dīctōne dico qz agēs i ppo^d ē pfectuz v̄tuali: nō formalē respēcū actū formalē: cē capax: et ipmēt: vt patiēs est i pfectū formalē: nō v̄tuali. et B nō ē icōueniēs: qz atinēs virtualē effectiū aliquid careat eo formalē: sicut suba re^d cōtitatis. Ad instantiā dīctōne de actu v̄tuali: et pō sibi correspondēte rñdebit ex his. Et ad p̄mā dī cedēdo qz p̄cile sumēdo v̄tuali actū s. formalē et v̄tuali: v̄tualis pfectio ē. Sz qn talis actū ē limitatus nō ē ita pfect^d: vt oēm potētiam subi excludat re^d formalis: qz ille formalis aliqz pfectio ē inquitū distinguit a v̄tuali: et sic fm p̄p̄ gradum ipsi^d pfectit subm: qd hz soluz v̄tuali. Ex p̄pli. suba ē in actu v̄tuali re^d cōtitatis: cuz cōtitas nō sit de formis actiu*i*: et cōtitas si causat: nō causat nisi equoce a suba. Quātitas tm addit aliqd pfectio nis sube: qz suba quanta ē pfectio qz suba in se p̄cile sumpta. Per B rñdet ad z^d pbatōne qz pfectio minor nō sup̄fluit in aliqz qd phabet maiorē pfectio: nisi illa maior oēz gradū pfectioiōs ferret quā h̄ret subz ha bendo illaz maiore cum minori. et hec nunqz est quando illa maior est limitata: quia omnis limitata minor est se ipsa cum alio. Ex hoc patet ad tertīā pbatōne. Nam actus virtualis in deo est infinit^d: et ideo si per impossibili te actū formalis inēt: deus nullo mō ēt pfectioz ex ipa

Articulus

perfectione finita sibi adueniente: qz finitu cū infinito nō est mai⁹ infinito solo. Sz ad illud qd addit⁹ de sole: respondeo q gnal⁹ ex rōne act⁹ v̄tualis & formal⁹ nunqz ē repugnativa: q̄ s̄int eidē: qz tūc vbiqz eē tal⁹ repugnatiā ipo-
rūz pōt tñ vn⁹ inē alicui cui aliis repugnat: ex alia cā: qz
ex hoc q bz illū actu. Sicut in pposito repugnat soli eē
calidū formalr: qz caliditas ē qlitas corporis corruptibili-
tis: exq sequit⁹ q sol nō ē capax eius: queadmodū ignis: &
ignis nō ē capax albedis: qz albedo ē qlitas corporis mit-
ti. Sz nō iō sol nō ē capax caloris formalr: qz sit calid⁹
v̄tualr: qz si sic: saturnus q nō ē calidus v̄tualr: posset eē
formalr calidus qd ē falsuz: qz nō magis saturn⁹ ē capax
caloris qz sol. Unū oia talia ar⁹: qz inferut q v̄tualr: tale nō
pōt eē formalr tale: aut q nullū v̄tualr tale pē eē forma-
liter tale: accipiūt nō cām pro cā. nā vbiqz vnus istoz
actuū inest: & tal⁹ nō pōt inē ē nō ēst cā incōpossibilitatis:
qz aliis ēst: sed ex alia cā spāli: que si starer sine illo alio
actu adhuc ēst cā eiudē incōpossibilitatis.

C Ad z⁹ pncipale quū dī q actiuū equiuocū agit i aliud
a se sicut agit in se. Respondeo qz qn cā bz duos effect⁹
eēntialr ordinatos: quo p̄ vn⁹ nō depēdet ab alio sicut a
cā: sed ambo ab eadē cā ordine quodā: non pōt cā ponere
effectū posteriorē in eēnisi posito pōre: Sic si illuminatiō
aeris īmediate fiat a corpore luminoso: nō poterit pars
remota illuminari: nisi p̄s illuminata pte ppinq. Ad p-
positū: aq̄ calefacta respicit frigefactionē sui: & alteri⁹ frig-
efactibilis: sicut duos effect⁹ eēntialr ordinatos: & frige-
factio sui ēst pōr essentialr qz frigefactio alterius: ad hoc
igīt vt frigefaciāt alter⁹: opz vt p̄s ipsa frigescat: ex qua
frigefactiōe postmodū ēst in pō p̄xma: vt ifrigidet alter-
um. Unū effect⁹ causandus in eo in q̄ ēst pfectio actiuā: &
effect⁹ cāndus in alio bz tal⁹ ordine neccio vt vnu pre-
supponat alter⁹. Ad illud qd addit⁹ de potētia cogniti-
ua & appetitiua: r̄ideo q̄ iste pōe siue ponantur mere pa-
siue siue cū hoc actiuē: regunt obta sufficiēter p̄tia &
si bi approximata: qlia nō sunt: si sunt p̄tia in fantasmati-
bus & spēb⁹ alteri⁹ suppositi ab illo: in quo dī recipi act⁹
appetendi: aut cognoscendi. In sensu: cū sit virtus mate-
rialis: requirit obm localiter p̄s tam respectu apphēsi-
ue qz appetitiue. In itellectu vō & voluntate requirit obz
p̄s in fan⁹ illius: cui⁹ dī ēē actualis itellectio: aut appe-
titus: ppter ordīnē eēntiale act⁹ intelligēdi ad fan⁹. Qz
obm intelligibile nō pōt actualiter intelligi nisi cogitati-
ua cogitet actu illud. v̄z. cui⁹ ēst intellectio.

C Ad vltimū p̄z ex dictis cōcedēdo q̄ act⁹ v̄tualis & potē-
tia formalis: ex suis rōnib⁹ formalib⁹ nō repugnat in ali-
quo: sz ex alia cā: vt dcīn ē. Ad illud qd pariformiter pos-
set dici qdlibz posse agere in se ipm. R̄ideo q̄ isti sic di-
centes vident ex defectu ar⁹ ad ppositū suū dimittere
partē opponētis & assūmēre ptez r̄identis: sustinēdo hoc
vnū ipole: qdlibz mouet se. Jam. n. ad hoc vertit dispu-
tatio vt argues cōtra talē solutionē p̄bet: q̄ ex ipsa solu-
tione sequat qdlibz mouet se. Si ergo dicat argues q̄
ex ipsa solutione data sequit⁹ dictū ipole: hoc bz probare
argues: & non respōdens: & video argues ab ipso r̄idente
exigere: vt p̄bet hoc neccius: q̄ nō qdlibz mouet se: nec q̄
lignum calefaciat se. Gratia tñ disputatiōs admittit hoc
pbanduz: q̄ lignuz nō calefaciat se: qz causa nālis actiuā
totalis approximata passiu totali nō impedita de neces-
sitate agit: deducto quocuqz alio. Si igīt lignuz sit bz: re-
spectu calefactionis: & sit sufficiēter sibi ipsi approxima-
tum & semp. igīt lignum se ipm semper calefaceret. Qz
si dicas q̄ aliquādo ipeditur. Salte nō semper impedit⁹:
& amoneat impedimentuz statiz lignuz deducto igne: &
quocunqz calefaciente extrinseco: eē taliduz: qd ē cōtra

sensum & experientiā. Qz si dicas q̄ salte est causa par-
tialis lignū respectu calefactiōis: vt p̄ste igne coagat ad
calefactionē sui. In ratione effectui vel actiuū partialis.
C R̄ideo: qz nec ista camillatio valet: qz cause due p̄tia-
les nō ponunt⁹ respectu eiusdē effect⁹. Qn̄ altera p̄tia bz
in v̄tute sua actiuā vniūce vel equoce totū effectū suū.
Probat̄. qz si altera bz in v̄tute sua actiuā totū effectū:
sequit⁹ q̄ totū suū effectū pōt p̄ducere. Igīt alia cā p̄tia
laris nihil pōt p̄ducere. Uel idē bis p̄ducere. Ignis ēt
q̄ bz actiuitatē respectu calefactiōis in ligno. bz virtualr
in se totū calorē ligni. igīt lignū hic nullā habebit cālita-
tez partiale. Qz aut sit necessariū aliqd agens agere in se
ipm appet: qz augmentationū & multaz alterationum: &
motus localis termini nō sunt forme actiuē. igīt mouēs
in istis & v̄lr agēs equiuocū est in actu aliquo: nō eiudēz
rōnis cum termino ad quē mobile est in potētia: sz est in
actu fm̄ aliquid virtualr vel eminenter cōtinēs illū ter-
minuz. ergo qd augmentationā: alterat̄ & mouetur localiter:
bz pncipium istaz mutationū intrinsecum & actiuū: et
ita erit in actu & in potentia: vt dictum est.

C Sz qz tactū ē de augmentatiōe de qua est spālis diffi-
citas: vt nō nullis q̄ copositū auctū nō augēat ab intrinse-
co: quia certuz est q̄ nutrimenti non augēt: sz corrūpt̄:
& latū qd p̄fuit augēt. Nutrimenti aut̄ pncipiu⁹ actiuū
augmentatiōis: & est aliud ab aīato. igīt ppo⁹. **C** Lōfirma-
tur. qz Arist. z⁹ de aīa. tex. 2mē. 4.7. Libus nutrit inqzuz
potētia qd seu hoc aliqd. augēt aut inqzū potētia qz̄tum:
igīt augmentatu⁹ augēt ab alimēto quanto.

C Ad hoc r̄ideo dicendo q̄ in augmentatiōe nō video pos-
se dari qd causet istā quātitatē determinatā aucti: que ē
terminus augmentatiōis: nisi copositū auctū virtute anie
vegetatiue: vt pncipu⁹ actiuū. Tum qz rep̄hēdīs ille q̄ po-
fuit pncipiu⁹ augmentans ēē ignē. z⁹ de aīa. tex. 2mē. 4.i.
& dicit Arist. illud ēē aīam nō ignē. Tuz qz angere ē opa-
tio aīe vegetatiue: ex eodē z⁹ de aīa. Satis etiā appz sen-
su: qz nulla maioratio q̄tatis si fiat ab agente extrinse-
co est augmentatio: aut. n. est iuxta positio: aut rarefactio:
nec pōt dari in augmentatiōe ps augmentas alia dī⁹ loco
& subo. Qz qlibz pars aucti ē aucta. Ad Arist. aut r̄ideo q̄
nulla q̄tatis in actu ē p̄m alic⁹ actionis actiuū: qz nō ēst
forma actiuā: multo magis nec q̄tatis ē p̄o s̄ic erit p̄m.
cib⁹ aut aut p̄s tēpōe: aut salte nā corrūpt̄: qz fiat mo-
tus augmentatiōis: qz nutrictio in qua corrūpit̄ cib⁹ p̄ce-
dit augmentationē. Ex quo seq̄ q̄ cū sit augmentatio: ali-
mentū est nō ens: & bz corrūptū ēē nō ens nō pōt habere
rōnem pncipu⁹ in aliquo motu aut mutationē. Sed ad au-
ctoritatēz phi dico dictū suuz sic debere intelligi: q̄ cib⁹
inquantū potētia quid nutrit māliter: qz de ipso inqzū
ē i potētia ad formā carnis generat̄ caro: q̄ gnatio est nu-
tritio: ita q̄ nutrit māliter. pariformiter fm̄ q̄ est in p̄o
qz̄tum: augmentat̄ māliter: qz de ipso inqzū est in potē-
tia caro quāta: generat̄ caro quāta in actu: per quā gnā-
tionē cōsequit̄ augmentatio. Tractat̄ de mō augmenti bz
locū in p̄mo de gnātione. & in z⁹ de aīa. Ideo hec mā dī
mittat̄: que plusqz oporteat diffuse tractata ē: vt doctrīa
Doctozis Subtilis efficacius habeatur.

Quid senserit Arist. de aīa itellectiuā q̄tū ad hāc que-
stionem. Articulus pncipalis.

S **E**cundus articulus h⁹ qn̄onis qui
fuerit intentio Arist. de aīa itellectiuā &
hic diuidit in duas partes principales. In
p̄ma ponuntur tres conclusiones. In scda
soluntur ratiōes Averrois que sunt con-
tra determinationē istiū articuli.

Confin Ari. **A**lia itellua est huius corporis forma. **L**o. I.

Rima &clusio

ania intellectua est for^o informans cor-

pus humanum de mente Aristotelis.

Contra huius declaratio^e pono aliquas ppositio^e. Quaz pma e: q aia intellectua continet sub diffone aie data ab Ari. z: de aia. Que e:

q aia e act^o pmissus corporis phyci tc. ista ppositio pba^f.

Tuz ex ter. Ari. vbi data diffone pmissa pazz post subdit tex. om. 8. Ul^r quidē igit dcm e: qd sit aia. hec. n. suba q fm rōne tc. Dec autē qd erat e: b^o. corporis. i. for-

ma subalis corporis organici. **T**uz e: quia enuerat inter partes subiectivas anie itellin. tex. cōmē. ii. vbi qrit Ari.

Si aliqua pars aie: c^o diffinitione pmisserat: sit separabi-

lis a corpore: v'l nō. Et postmodū cocludit: q nihil phibz

quasda^r pres a corpore separati: pp id q nullius corporis

sunt actus. Ex hoc tex. pot formari rō talis. Illud qd co-

tinet sub aliquo cōi: tanq pars subiuncta ipse: includit p se

etentialr diffone eius: s: aia intellectina continet sub aia

in cōi: quā diffinit Ari. igit tc. **C**or si dicas q Arist. data

diffone anie dubitat v^r intell sit pars subiectua anie

quā diffinierat: v'l nō. qz tex. cōmē. ii. vt allegatus e: dubi-

ta. Ul^r aia sit corporis act^o: sicut nauta nauis. **H**oc

nō obstat: qz dicit solū: pp Platonē q posuit quālibz ani-

maz a p^o mundi e: creatā: et vniū corpori nō s: rōne for-

informatis solū: s: quēadmodū nauta nauis: et intelligentia

orbi. Et qz vītātē istā nōdū discusserat: iō inq. Ampli^o i.

manifestū est si sit corporis actus ania sicut nauta nauis.

Secunda ppositio est: q Arist. aia intellectua collocavit

sub diffinitione formalī ipsius anime: q est: q ania e: quo

pmo viuimus sentimus mouemur et intelligimus. Ista

ppō pba^f. Nam postqz Arist. pmissit q sunt opera vite:

q intellectus sensus et mot^o fm locū tc. motus nutrica-

tionis: augmentationis: gibus vnuqdqz d^r viuēs: et distingui-

tur ab inaato: cocludit q aia e oiu^r istoz pncipiū. Quia

cum ista opa exerceant a virtute: et vnuqdqz agens agit

aliq forma in ipso q est sibi pncipiū et ratio formalis agē-

di: cocludit in viuēte e: aiaz tale pncipiū.

Tertia ppō de mēte Ari. e: q mota qone. tex. om. 19.

vz. v^r vnuquodqz assignato^r superi^o. s. vegetatiū: sen-

situū: motiuū fm locū: et intellectiuū sit ania vel p se sub-

iectua aie: et si sit pars: vtrū differat fm rōne ab alijs pci-

se: aut differat loco et subo: quū dīc. de pspectua aut potē-

tia nihil adhuc manifestū e: non dubitat Ari. v^r itellus

sit aia vel pars aie: s: solū v^r itellus sit pars differēs tñ

fm rōne aut differens fm subm ab alijs. Proba^f ista

ppō. qz Arist. soluit. q. ppositam dices: q de quibusdaz

pz q nō sunt aie p se: s: partes differētes tñ fm rōne: sed

nō loco et subo: sicut in his q pntēt ad aiam sensituum et

vegetatiū: vt in plantis et in animalib^o annulos par-

tes diuise viuūt: et ybi est vegetatiū in animalib^o. ibi est

sensus et motus. S: subintulit. de pspectua po^r nondum

manifestū est vtrū differat ab alijs partib^o loco et subo

vel rōne solum. Unde ista ps. de pspectua potentia tc.

debet referri ad &clusionē imediate pcedentem: et nō ad

illud: de quo remote sermo precesserat. Unde cu^r qstio

sit mota de vegetatiū sensitivo et intellectivo simul: vtrū

sint anime p se vel partes tc. habz questio pertractari de

intellectivo sub ea rōne: sub qua ptractat de vegetatiū et

sensitivo. Sed de istis duobus determinat hoc e: ma-

nifestū: ea e: ptes aie nō differētes loco et subo. Igz sub

isto sensitū dubitatine ptractat de intellectivo. Un sub ea

ratione Arist. dubitat de intellectivo: sub qua dicit esse

māfestū de alijs partibus subiectivis aie: s: de istis alijs

dicit e: manifestū: q nō sunt partes differentes subie-

cro et organo. igitur hoc dubitat de intellectivo.

Carta ppō est: q quis Ari. dubitet et dicat e: imani-
festum an itellus sit virtus organica: qz hoc determinatu-
rus erat in 3: tñ ne quis crederet eū sensisse intellectum fore
virtute organica: statim subdit. tex. cōmen. zi. S: vide^r
altep gen^o anie e: et hoc solū cōtingere separari: sic ppe-
tium a corruptibili. et hoc qd dicit separari nō b^o itelli-
gi a corpore: s: ab alijs prib^o aie. Qd apparet p textū sequē-
tem quū ingt. Relique aut ptes aie manifestū ex his: q
nō separabiles sūt: sicut qdā dicunt. s. Platonicī: rōne at
q altere manifestū. sensitivo. n. e: et opinatiuo altep si-
quidē tc. Ex quo appet qz qui Ari. qrit: vt vnu istorum
sit separabile: v'l non: loquit de separabilitate ab alijs prib^o
aie. nō. n. vide^r q corruptibile et incorruptibile queniane
in aliquo vno subo. et loquēdo de prib^o aie: vt sunt pxi-
ma et imediatā receptiua ipsoz actuū: qz pxiū recepti-
uum intellectiōis e: itells polis: vt nō includit mā corpora-
le: pxiū aut receptiū sensitiois e: qdā ppositiū
ex aia et determinata parte corporis sic mixta: et ita iste due
partes aie. s. sensitivū et intellectivū separant loco et subo.
Hoc idē confirmat Ari. io. metaph. dices: q corruptibile
et incorruptibile differunt pluqz gne. s. phycō: quod nihil
aliud est qmā et subm receptiū alicui^r actus.

Contra ppō ē. Habito q aia dividit in vegetatiū: sen-
situū: fm locū motiū: et intellectiuū Ari. vt dclaret qd
sit aia distictie: quā supra figuralr diffinierat: ostēdit. tex.
om. 24. q aia vniū corpori qstū ad oēs istas pres supadi-
ctas: nō sicut nauta nauis: sed sic forma: et hoc declarat p
opatiōes suas. Nā certū est: q illud quo pmo opamur: ē
forma in nobis: sic dicuntur scire scia: et scire anima: et pūs
et imediat^o scim^o scia qz aia: qz pāiam nō scim^o: nisi quia
aia b^o sciam. Nā pncipiū pxiū formale sciendi ē scia
habitualis: s: remotū ē itells et aia: qz aia et abstracta
a corpore: hoc est nō includes mā: vt dictū est: recipiat
imediatē taz actū sciendi: qz habitū intellectualem: qui ē
scientia. S: si aia b^o habitū: cōcurrat ad eliciendū actū
sciendi mediāte habitū: qz aia occurrit vt cā v̄l. Et ha-
bitus scientialis vt causa particularis. Similē exemplū
ficit Arist. de sanitate et corpore dices q sanamur corpe:
et etiā sanitate: sed pūs sanitate qz corpore. Ex quibus po-
stea cōcludit aia e: quo pmo viuimus sentimus: moue-
mur et intelligimus. igit ex pmissis seq^r s: ipz aiam intel-
lectiū eē formā in nobis: eo mō quo premisit superi^r
ipam esse formā et actū corporis phyci organici tc. Et p:
pterea cōcludit ybi supra Ari. Quare ratio qdaz vnuqz ē:
sed non vt materia et vt subiectum.

Contra ppō. qz sicut vna est diffō figure plectens in se
omnes spēs figurarū: ita diffinitio formalis aie: et mā-
lis aie cōpleteit in se oēs partes subiectivas anie. Ista
ppō p: p id qd dicit Ari. tex. om. 30. z. de anima. vbi
dicit. Manifestū igit est: qm̄ eodez modo vna vnuqz erit
ratio anime et figure. **C**et hoc affirmat ibi Lōmetator.
igit tc. Hoc etiā affirmat. qz Arist. in p̄n: tertij. quū inci-
pit tractare: quomodo intellectus distinguī ab alijs par-
tibus anime: inquit. De parte autē anime qua cognoscit
et sapit tc. ybi Arist. epilogat aiam intellectiū eē ptes
subiectiū aie quā diffinierat in scđo.

Contra ppō: qz quū Ari. in pncipio tertij. ingrit
vtrū ista pars anime: qua sapimus: sit separabilis fm ma-
gnitudinē vel non: non intelligit de separabilitate a cor-
poze fm esse sed solum quantū ad operationem. Unde
intendit talē separabilitatē intellectus tractare: q possit stare
cum hoc qd &cluserat. vz. qz eēt act^o corporis: et non de il-
la: que huic repugnaret. Et ita intendit determinare q
est separabilis magnitudine ab alijs partibus anime: quā

Articulus

separabilitatez insinuat: cum dicit: siue separabili ex parte finitum magnitudinem. Quod autem Aristoteles intelligat de tali separabilitate, probatur. quod Aristoteles de tali separabilitate intellectus intelligit: qualiter remouet a sensu hunc in sensu. sed remouet a sensu separabilitatem finitum magnitudinem in operatione et in modo operandi. igitur istam attribuit intellectui: et sic concludit quod intellectus non est virtus affixa magnitudini seu organo corporali: et hoc loquendo de intellectu politi: non tantum de intellectu agente: quod appetit per illud quod dicit in tertio tex. Deinde. 4. Dico autem intellectum quo opinatur et intelligit anima: et psequeuntur Aristoteles ostendere in malitate intellectus et incorrumptum ipsum per longum processum: que oia diffuse ab auctoribus latinis et expicatoribus clare dilucide quod habentur: et ideo praefatio: sed sufficit ista ad propositum nostrum tetigisse: immo potius delibasse.

Quod etiam sit intentio Aristoteles. aiam intellectua esse formam in materia per informationem probatur ex tertio ipsius. et physico: qui habet tex. Deinde. 26. ubi mouet questionem visus ad eundem: hoc est ad quem terminum stat considerationem naturalis: et ad quam speciem seu formam terminatur: et soluit dicendo: quod quemadmodum ad medicum: neruum: et ad fabrum est spectat considerare visus ad aliquem terminum: qui terminus virtus quod considerationis est: cuius causa (ut inquit ipse). i. causa finalis: sic medicus considerat neruum propter sanitatem: et faber est propter artificium: sic quod sanitas est terminus considerationis medici: et artificium fabri. sic physicus considerat formam in materia: et ut est actus materiae. sic enim est forma corporis naturalis: et ita considerationis eius terminatur ad formas: quod aliquo modo sunt in materia: et aliquo modo separate a materia. Quemadmodum est anima intellectiva: que est in materia pro quanto informatum est: et aliquo modo separata: pro quanto non dependet a materia in operatione: nec organo: et propter hoc dixit Ari. Et circa hec que sunt separe quidem species in materia. Homo enim a hominem genit ex materia et solus. Ex hac auctoritate potest formari ratio talis. Illa forma est actus primus et perfectio materie per informationem: quod est forma physica. Et hoc secundum Ari. probatur. quod secundum formam physica est illa que cum materia constituit unum compositionem: et est altera caro intrinsecus. ex tertio physico. Et anima intellectiva est huius. igitur et. Minus est Aristoteles. ubi supra. ubi dicit quod est ultima quod considerat physicus: nec valet: si dicatur quod pro tanto anima intellectiva ponitur forma physica: quod vnit corpori in hac operatione: quod est intelligere: utra hoc arguitur est supra per hoc quod secundum Aristotelem non minor est unio aie intellective ad corpus in intelligere: quod sit intelligentia ad orbis in motione: maxime quod secundum Commentatores unio horum cum intellectu est infra annos discretionis: quoniam hoc incipit discernere. Sed unio intelligentiarum ad orbis est simpliciter etiam per instantes non mouere. Et tamen propter hoc non posuit Aristoteles intelligentias esse formas physicas sed suas quiditates: quemadmodum posuit animam intellectivam. Confirmatur. quia si propter operationem in corpore posuit intellectum esse formam physicam et terminum considerationis naturalis in tertio physico: propter eandem rationem debuit facere mentionem de intelligentiis: et ponere eas terminos considerationis naturalis: sed hoc non fecit. igitur alio modo anima intellectiva est forma corporis quod intelligitur. Unde ista ratio potest sic deduci ad formam. Secundum quo Ari. negat intelligentias esse formas physicas: eo modo quo coecedit de anima intellectiva: sed negat intelligentias esse tales formas. quod non sunt actus et perfectio existentes in materia. igitur hoc coecedit de anima intellectiva: maior est manifesta: et minor est philosophico loco pallegato. in tertio physico: ubi vult quod considerare tales formas abstractas pertinet ad primam phisicam.

Et hoc est sit intentio Aristoteles per illud quod dicit. in libro primo. me.

taphysice. tex. Deinde. primo. s. quod considerationem naturalis est circa subiectum non separabile a materia sensibili: aut secundum definitionem aut secundum magis: et ut in pluribus. et hoc dicit: propter animam rationalem: quod videtur aliquo modo abstracta a materia in operando: quia non recipit extensum et maliter formam sibi inexistens. Ex hoc tex. habet quod anima intellectiva est de consideratione naturalis: et per se est secundum secundum ipsum est forma in materia.

Deinde. Aristoteles. metaphysica. tex. Deinde. 10. ut superius allegatum fuit: ponit tria iterum ceterum mouentem et formales dicentes: quod ceterum mouens semper procedit a compotitu: quod sit in genere: sed non causa formalis. et ipsum est Locomotionem. Deinde. 17. huiusmodi et causa agens dicitur a formalis in hoc: quod causa agens procedit illud quod agit et mouetur ab ea. Formalis autem causa per quam res est ens et unius est simul cum ea nec procedit. Si igitur daretur quod anima intellectiva non esset forma corporis nisi per assistancem et appropriationem: precederet ipsum compotitum: et etiam sequeretur ipsum: et ita non posset salvare dictum Aristoteles. Ad hoc respondetur quod Aristoteles in ista via negativa. nulla forma procedit secundum compotitum. intelligit de forma quod est actus et perfectio materiae per informationem: et ita excipit animam intellectivam. Sed etiam quod Aristoteles in isto tex. huiusmodi duas proponeuntur velles negatiuas: quod una credit et alteram negat. prima est ista. Nulla forma procedit suum compotitum. et est. Nulla forma sequitur suum compotitum. in utraque: forma accipit uniformiter: aliquo disputatione de istis nulla est certa. Et in prima parte accipit forma quod est perfectio materiae per informationem. Igitur sic accipit forma in 2. sed ista scda est falsa: propter animam intellectivam quod remanet post compotitum. Igitur anima intellectiva est sic forma corporis per informationem. Nam si anima intellectiva non sit forma isto modo: sicut primas credidit Aristoteles. ita habuit concordem scdaz: quod non facit.

Deinde. si a scda excipit animam intellectivam quod est forma per assistancem et te. quoniam Ari. non excipit ipsum a prima. Non est donec quod quis dixit primam propone: non habet memoriam de anima intellectiva: quod in linea sequenti facit mentionem de ipsa. Igitur sic excipit a scda debuit excipere a prima. Unum totum ratione potest sic formari. Aristoteles. disputas de istis duabus propontibus aut accipit formam uniformiter in utraque propone aut disuniformiter. Non et modo: quod tamen disputatio laboraret in equoco: quod non est dicendum. Si primo modo: aut accipit formam generaliter in utraque propone: prout forma se extendit tam ad formam per assistancem ad materialis: et etiam per informationem: aut accipit formam in utraque propone solum particulariter: pro hac forma tamen vel illa. s. vel pro forma informante: vel tamen pro forma assistente. Si primo modo capiat formam generaliter. igitur Aristoteles. concordem ista propone: nulla forma procedit compotitum. concessit propositionem falsam. quia secundum Locomotorum et secundum tenetes animam intellectivam esse formam assistente: anima intellectiva procedit compotitum: quod sit et cuius est forma. Si vero de secundo. accipit formam particulariter restringendo ad formam informante: tunc habet propositionem: quod cum a scda propositione excipiat animam intellectivam. igitur animam intellectivam enumerant inter formas informantes materialis. Si vero de secundo Aristoteles. in utraque propone accipit formam assistente: hoc non potest esse: ut de se per se. Et etiam quia prima propone est falsa: Et tamen illa est eiusdem: nisi dicatur quod Aristoteles. in prima propone non habuit memoriam de anima intellectiva: et postmodum in tertio recordatus est: quod puerile et ridiculosum est: ut an unius linea sententie sine fuerit obliuiosus: et immediate ipsum subierit recordatio de eo quod pertermisera. Et tunc querendum est: propter quid quoniam factum est memor non emendauerit sicut iniuste latam contra animam intellectivam. Multe aliae auctoritates possunt adducendi ad confirmationem huius. ut etiam anima intellectiva de mente Aristoteles est forma subtilis corporis humani per informationem: sed quia in priori articulo satis argutum est ad hanc intentionem. ideo ista pauca sufficiunt.

C^{on}positio Arist. obiectionib^z dilucidatur q^z anima humana informet corpus.

Sed ut melius intētio Arist. declaret: in statū h̄ istaz h̄nē ex p̄ncipys Arist. sic. Arist. 7° metaph. tex. cōmē. penul. b3. Q^z oēs partes: q^z p̄t manere separe a toto sunt elementa. Et q^z p̄ter tales op̄z ponere nēcio aliquā formā quia totū est id qd̄ ē: q^z nō p̄t manere separe a parte māli: toto nō remanēt. igī si cōcesserit aiam intellectiuā eē formā hois p̄ informationē: nō t̄ ipaz im mortalez. et ita hec conclusio repugnat ei quod determinatum est in priori articulo.

C^{on}tra 2°: Si aia itellectiuā ē forma corporis humani mō supra dicto aut erit educta de potētia māe aut producta de nibilo. Si p̄mo mō: erit corruptibile. Q^z oē qd̄ accipit eē gnātione: p̄t nō eē p̄ corruptionē. vt d̄clarat Arist. circa finē p̄mi de celo et mundo. Si yo des q^z aia ē educta de nibilo. igī erit creata: qd̄ negat Arist. p̄mo physi. tex. cōmē. 34. dicēs. q^z in h̄ aueniūt oēs phī. q^z ex nibilo n̄l fit. C^{on}p̄. 3° b3 Arist. 8. physicoz. tex. cōmē. 53. et Lōmenta. 2° i5. pb̄at hoc p̄ longū p̄cessuz q^z ab agēte simplr nēcio et agēte ex necessitate nature sive etiaz voluntarie nihil nouū p̄t prouenire quia tale nouum nō p̄t esse sine mutatio ne ipsius agētis: et p̄pter hoc ponit motuz necessario cau sari in celo ab intelligentia. igī r̄t.

C^{on}tra 4° ph̄s. 3° de aia. tex. cōmē. 30. et 39. dicēs: q^z itellus non intelligit sine fan^a. et si istud p̄cedit: lequif q^z nō contingit eē sine corpore: sicut nec fantasia ē sine corpore.

C^{on}tra 5° ph̄s p̄mo de gnātione. tex. cōmē. io. rep̄bēdit illos q^z dixerūt corruptionē nō eē nisi segregatōez p̄tiū: h̄ si post corruptionē hois anima remaneret et corp^b: corruptio hois nō esset nisi segregatio p̄tiū. igī r̄t. Uideſ igī fm p̄ncipia gnālia: que fuerūt certa apud ph̄m: h̄nē b^o sc̄i articuli repugnare p̄mo articulo q̄tū ad istā h̄nē: q^z anima est immortalis: et alia fundamenta sunt posita ibi: confirmatio opinionem Commentatoris.

C^{on}tra 6° obstar qn fm Arist. aia sit corporis forma.

Ro respōsiōe ad hec argumenta nes: q^z p̄ ē i^o: Immāle d̄r p̄ resp̄ciū ad māle: et distinguiūt cōtra ipm: et iō quor modis d̄r māle: tot modis d̄r māle. Forma autē māle: d̄r q̄drupl̄ fm Arist. Uno mō pro oī eo qd̄ aliquo mō ē in potētia ad aliqd̄ et p̄ficiēt p̄ aliud. et isto mō itellus polis h̄z ipm ē potētia mālis: qz p̄ficiēt p̄ itellim agentē: sicut p̄z 3° de aia. Et sic fm Arist. nō solū itellus ē virtus mālis: h̄z et q̄libz itelligētia citra p̄ma: qñi vt p̄z p̄ Lōmenta. cōmē. 14. 3. de aia. itelligētē p̄ficiunt ad seiuicē: ita q^z supior p̄ficit inferiorē in itelligēdo: et fm hoc ē dixit Lōmenta. cōmē. 5° eiusdē tertiy. Nulla forma liberata ē a p̄o nisi p̄: q^z nihil intelligit extra se. Nā cum q̄libz itelligētia inferiōr careat actualitatē dei: et p̄fectiō ip̄i^b in eēndo et in intelligēdo: qui gradus actualitatēs non repugnat enti fm se: quia sic repugnaret deo: p̄t dici quelibz itelligētia inferior ali quo modo i potētia respectu talis actualitatēs: eo modo quo talpa dicit p̄uari visu: et etiaz esse in potentia ad ip̄i^b: nō inquantū talpa: sed inquantū animal. Ita intelligentia q̄libz dicit esse in potētia et carere perfectione diuina inquantū ens: h̄z non inquantū talis itelligētia: hoc est fm propriaz eius rationē specificā. Etyt sic est veruz id qd̄ dicit Lōmenta. iz. metaphy. cōmento. 30. et cōmē. 41. q^z in itelligētis nulla est admixta potētia r̄t. Sc̄o modo aliquid est materiale: quia corporuz et quātūz: sicut qd̄libet corpus celeste. Tertio modo qd̄libet qd̄ in operando: vt aliquo organo corporali: et sic quilibet sensus est

materialis. Quarto modo qd̄libz qd̄ in esse et in conseruari dependet a materia corporali: et tale est qd̄libz mixtum ex cōtrarys: et includēs materiaz partē sui: et vniuersaliter qd̄libz quod a p̄ncipio intrinseco est corruptibile. Per oppositūs quatuor modis aliquid dicit imaterialē. vno modo quia nō perfectibile: neq^z in potētia ad aliqd̄ qd̄ possit esse eius perfectio: et sic solus deus est imaterialis. Sc̄o modo aliquid est imaterialē: quia nō quantū neq^z extensum: neq^z per se: neq^z per accidēs: et sic quelibz intelligētia et anima intellectiuā. Tertio modo dicit aliquid imaterialē quicquid in eēndo et in operando nō vtitur aliquo organo corporali aut pre corporeā: et isto modo forte virtutes: que sunt in seminibus: et Lōmentatore 7° metaphysice. cōmē. 3i. appellant̄ virtutes intellectuāles: et imaterialēs in hoc q^z non agunt per instrumēta determinata et membra propria: et sic forma subalēs: que est vniiformis per totūz: et nō operaſ per organum: p̄t extensuē dici imaterialis. Quarto modo dicit imaterialē quicquid a p̄ncipio intrinseco est incorruptibile: sic q^z nō dependet a materia in esse: sed habet naturaz per quam potest semper esse: et isto modo adhuc anima intellectiuā est immaterialis.

C^{on}sidera distinctio. Educi de potētia materie contigit tri bus modis. Uno modo illud dicit sic educi qd̄ iducitur mā tri in materia virtute agentium materializ: sicut quelibet forma inducita in materia ab agēte naturali. Sc̄o modo quicquid inducīt in materia tanq̄ actus et perfectio ipsius informans: et sic educi de potentia materie est potentiam materie deduci ad actuz. isto modo lumen in me dio et species sensibilis: aut etiā intelligibilis sunt forme educte de potētia subiecti. Tertio modo forma ē educita de potentia materie: quando nō tantuz inducitur in materia tāquā perfectio ipsaz informans: sed inducitur cum alteratione abiectua a natura subiecti: et vltierius dependet in esse et in conseruari a mā. Propter primum species sensibiles nō sunt educte de potētia materie: neq^z lumen in medio: quia iste forme non inducuntur cum alteratione abyacente a subiecto: sed bene sunt educte de potentia materie propter secūdū: quia dependent in esse et in conseruari.

C^{on}tra distinctio est de creatione. Creatio est duplex: Creatio quedam est physica. quedam theologica p̄ma est produc̄tio de nibilo: vt ly de. importat precise ordinem nature sica et et illud sic creatur: cuius nō esse: tñ natura precedit esse: theo^c. sed non esse habere ordinez prioritatis ad esse creabilis p̄t esse: vel positiue: vel priuatiue: vt notat Doctor n̄r in sc̄o distinctio p̄ma. questio. 2.)Positiue: qñi ipsuz nō esse precedens: actualiter precedit esse rei: eo modo quo non esse antē p̄i precedit actualiter esse ip̄i^b. Alio modo priuatiue precedit: quando nō actualiter p̄cedit: sed aptitudinaliter: eo modo quo priuatio forme in cōi dicitur precedere formaz ordine nature priuatiue: non quidem actu: qz nunq̄ datur materia sine forma: sed tantum aptitudine. Quia nisi agens extrinsecuz induceret formaz in materia: materia haberet priuationez: et hoc saltem ad imaginationez: quicquid sit de facto: Et istā creationez de nibilo isto modo non negauit Arist. qui posuit intelligentias sic esse productas a deo nullo p̄supposito: et ita sine transmutatione. Quia ybi nulluz est subīn mutationē: ibi nulla est mutation. vt p̄z ex diffinitione mutationis. 6. physicoz. et ista productio intelligentie est de non esse: vt nō esse ipsius p̄cedit esse tñ aptitudinaliter: quia circū scripta prima intelligentia statim quelibet alia esset sub non esse: cum essentialiter dependeat ab ipsa. Alia creatio ponitur de nibilo simpliciter: vt ly de. importat ordines

Articulus

temporis et durationis sic quod non est tempore precedit esse rei creabilis: que producitur nullo presupposito. Et istam creationem negavit Aristo.

His premissis rident ad obiecta. Ad primus dicit vno modo: quod Aristo, in septimo metaphys. in illa auctoritate exceptit aiaz intellectiuam: propter id quod allegatum est. in.iz. Alioquin sibi ipsi contradixit. Uel domini est et melius quam Ari. non intendit probare quod omnes partes: quod possunt manere separate a toto (quoniam totum corruptibile) sunt elementa: sed tantum modum plus: et Lomme. vult ibi quod in omni composite per se ex elementis et partibus materialibus propter elementa est aliqd additum ipsorum: propter quod compositum est unum: et id quod est: et illud additum (ut exponit Lomen. 2m. ultimo) est forma et prima causa eendi: ut probat plus in carne: et hoc syllaba. ba. Quoniam dissolutis ab initio elementis: ut est ignis: et terra manet elementa: et non manet composite. igit aliqd est in posito propter elementa.

Sed contra ista divisionem instat. quod plus sic arguit. Dissolutis in initio elementis: ut ignis: et terra manet ignis et terra et non manet caro. igit aliqd est in carne propter ignem et terram. Hic etiam arguit de ista syllaba. ba. Asimili ego arguo: si aia intellectiuam potest manere post corruptionem hominis: corruptio hominis manet aia intellectiuam: et corpus seu materia: et non manet homo. quod est aliquid in homine propter aiam intellectiuam et corpus: sed illud est forma. igit aia intellectiuam non est forma ultima hominis. Propter est formari ista ratione aliter sic. Dissoluto composite non remanet nisi elementa. ut per Arist. et comed. in dcā lra. sed corruptio hominis manet per te aia intellectiuam. igit aia intellectiuam erit elementum.

Ad hoc rident. et primo ad primū: quod Aristo intendit probare contra negantes causam formalē: propter elementa cōcurrentia ad causandum composite in eodem genere cause. (Quod in genere causa malis.) cōcurrere aliqd additum illis: quod est principium et causa entis rei in alio genere cause quod in genere causa malis: et est ipsa forma partis: secundum Auer. que pro quanto est illud quod ipsorum compositum huius esse quiditatem est forma totius: sic quod forma partis et totius sunt unum: et idem secundum ipsum: differunt in penes diversos respectus. Nam pro quanto forma interior cōcurrerit partialiter cum materia ad constitutum composite: appellatur forma partis: pro quanto autem est illud: quo positum huius est quiditatem et essentiale: dicitur forma totius: et enim forma partis secundum ipsum: tota quiditas composite. Si ista via teneretur dicere est quod corruptio composite ential non remaneret neque forma partis neque totius: et ad positum dicere secundum ipsum quod aia intellectiuam non est illud quo homo habet esse per se et essentiale: sed anima cogitativa.

Sed alio modo potest exponi iteratio Arist. hic tenendo viam Doctoris Subtilis. et sancti Thome. yz. quod tota quiditas composite non sit forma partis: sed etiam materia: ut huius videri in 7. metaphys. quod due constituant interior quiditatem et formam totius: quod est tertia entitas realiter diversa a partibus componentibus. Et ista non manet dissolutis partibus componentibus: quoniam quod partes distinguunt contra istam formam totius: et contra entiam totam resultante ex partibus: appellantur partes malae. Quia diffinitio expressae quiditatem non est ipsarum partium componentium: sed entia resultantis ex ipsis: et ista entia est causa et principium: pro quanto est illud quo composite habent est quiditatem et essentiale: ut declarat Arist. 7. metaphys. in tex. comed. 4. 9. et ita dissoluto composite non remanet nisi partes malae: etiam si maneat aia intellectiuam. Arist. autem vult probare quod propter istas partes est aliqd additum istis: quod non remanet. Et si diccas quod mirum videtur quod aia intellectiuam et ultra aliqua forma dicatur pars malis. Rident quod hoc non est extraneum ab intentione Arist. et Auer. nam 2m. 60. habet quod illud quod est additum elementis est elementum. Unum hec sunt

verba Lomen. Apparetur hic est subiectum alia ab elementis malibus: quod est est elementum: quod est prima causa: et quod est causa quod est forma. Nec Auer. Unum forma appellatur elementum imaterialia. Ad aliud cum dicitur quod dabit aliquia forma posterior ania intellectiva. Rident concedendo nos: et consequentiā: sed forma totius est alterius rationis a forma partis. Inter formas tripartites ania intellectiva est ultima forma.

Ad secundum principale rident quod ania intellectiva sequendum viam Ari. non est educta de potentia materie: neque ex parte agentis: neque ex parte materiae: ex parte agentis non inducit in materia ab aliquo agente male: quod non subest calamitati eius actine. Alioquin non est immortalis seu incorruptibilis. Quia oportet quod producatur ab agente naturae est corruptibile: est ab ipso: neque educitur de potentia materie ex parte materiae: quia ex quo est incorruptibilis non dependet a materia in esse et in seruari. Educitur tamen de subiecto ultimata dispositio: cuius ultimata dispositio est necessitans ad productionem anime intellectivae: quod producitur: cum sit per se totius animati composite: et per accidens anime intellectivae non dicitur creatio. Ita creatio est productio per se terminata ad rationem creatibilem: nullo presupposito subiecto: quod subiectum non presupponit ad esse anime intellectivae: quasi alter impossibile est simpliciter ipsam esse. quia tunc per nullam potentiam posset esse sine subiecto: et per se esse sine corpore. Sed istud subiectum sic dispositum est necessarium ad hoc quod inserviet: et sit perfectio corporis.

CEt ut melius videatur de ista productione: notandum est quod secundum Lometatorum et Ari. Nulla actio (sive agentis naturae quod appellatur generatio: sive dei: quod appellatur simplex productio: et actio productio) directe: et per se terminata ad formam: sed ad composite: cuius est forma. ut per ipsum 7. metaphys. tex. comed. 27. Ita quod eadem productio: quod est per se composite: per accidens est forme. Et in productione anime intellectivae est iste processus. Quoniam agens naturae inducit in materia obitas dispositiones et ultimata organizatione corporis animandi anima intellectiuam: quia inducitur deus immediate per priuationem cuiuscumque medie in ratione agentis inducit animationem in corpore organizato et disposito. et hoc necario necessitate naturae. Que animatio secundum non est mutatione: quod si mutatione dicatur esse productio de aliquo subiecto transiente de priuatione ad habitum: quando priuatione temporis et durationis procedit formam (et hoc loquendo de subiecto: quod est immediate recipit formam) cum hic non sit talis transitus: non erit mutatione. Assumptum probatur: quod hic subiectum est corpus ultimata organizatione et dispositum. in ultimo autem instanti organizationis corporis tale organicus animatus a deo et ab ipso solo sic animatur: quia anima intellectiuam: ut dictum est: nec quantum ad esse: nec quantitas ad non esse continetur in virtute actuaria alicuius agentis naturalis. Ita vero animatio quod est productio corporis animati per se est ipsius composite: puta hominis secundario: et per accidens est anime intellectivae. Ex quo excluditur quod ista productio: quod est animatio: non est mutatione: et ex sequenti non est generatio. Quia omnis generatione est mutatione secundum Arist. in 5. physico. ubi collocat generationem sub mutatione. tex. comed. septimi. Ita productio non est est creatio: quod est de aliquo subiecto ultimata dispositio: et ita erit actio productio sive metaphysica: et de ista actio forte locutus est Arist. in principio noni metaphys. quando dicit quod potentia dicitur in pluribus quod eorum quod dicuntur secundum motum: ut denotetur quod duratur potentia productiva: que non est transmutatione. Ex quo sequitur quod agens generans non attingit istam animationem seu productio animae: sed solido modo aliquid necessitatis agens secundum ad istam animationem. Sed et Ari. posset etiam saluari quod ista animatio est secundum mutationem ad animam: et hoc vel ratione materie secundum quod fuit ordine temporis sub priuatione anime: vel etiam ratione subiecti ultimata dispositi: quod

prefuit; saltem ordine nature priuatiue: eo modo quo premissū ē: qz tale subiectū vltimate dispositū: natū erat h̄re priuationē aiatōis: quātū ē ex se: nū p̄ agēs primū iduce ref̄ aiatō in ipso: z sic p̄t saluari rō mutatiōis in ipa aiatōe: vt dcm̄ est. Et sīm̄ hoc Doctor in scđo distictiōe pri ma qōne vltia tāgit duos modos mutatiōis: quoꝝ yn̄ ē is q̄ immediate p̄missus ē. Sed primū modū dicēdī tan git idē Doctor in q̄rto di. 43. q. 5. Quē ēt p̄t eodē libro z distinctione questione secunda.

Cēd circa ista adhuc dubitaf. qz vñ q̄ ista p̄ductio aie sit creatiō: qz l̄z in eodē instāti t̄pis sit vltia dispositio ad aiaz i corpore: z iductio aie: nō tñ in eodē instāti nature. (Quicqđ dicat Scđo loco p̄allegato). qd̄ pbaf: qz vñio aie itellectiue ad corp̄ organicū ē respect⁹ distinc⁹ realra fundamēto. s. ab aia. Tū qz est respect⁹ extrinsec⁹ adtieniens: z extremis talis respect⁹ nō repugnat ee p̄ aliquā potētia sine isto respectu. Nō sic est de respectu intrinsec⁹ adtieniente. Quia n̄ ē pole q̄ sit albedo. a. z albedo. b. gn̄ i surgat similitudo inter. a. z. b. Tū ēt qz ista vñio actualis desinit ee manēte aia. ergo n̄ ē eadē realr aie. Sz ois respectus distinc⁹ realr a fudamēto ē posterior: nā fundamēto: z p̄supponit ipsuz. ergo ista vñio aie ad corp̄ p̄supponit aiam esse in aliquo instāti nature: in quo nō est ipa vñio: sed illud qd̄ est pri⁹ nā quātū ad ee: ēt pri⁹ quātū ad p̄duci. igit̄ aia prius p̄ducitur z habet ee q̄ vñiaf. in isto priori ē a deo immediate per priuationem cuiuscunq̄ caule medie i rōne efficiētis: z ē d̄ nibilo subiue. ḡ creat.

Cēt̄rēa p̄tra primā viā ponēdi actionē diuinā nō ēē generationē arguit. Nā si ista actio nō ē ḡnatio: qz nō est mutatio p̄ rōne dictā: leḡ q̄ nulla p̄ductio forme sub stantialis ēt ab agēte nāli erit ḡnatio: qñ̄ est falsū. igit̄ aia. Lōsequētia. pbaf: qz quelibet inductio forme suba lis ēt de subvltimate disposito: qd̄ nō trāsit d̄ priuatione ad formā ordine t̄pis. (Quicqđ sit de ordienā) igit̄ ista actio naturalē nō erit mutatio: z ita neq̄ ḡnatio. **C**ēd primū responderet: q̄ ista p̄ductio aie nō est creatiō: ēt si aia sit prior nā. Qz si sic: seq̄rēt q̄ q̄cunq̄ forma: siue subalis siue accidētalis p̄ducaf in subo crearef. Si ista rō cōcluderet: qz vñio cuiuscunq̄ forme ē respect⁹ distinc⁹ salte formalit̄ a forma: z sic posterior: igit̄ p̄suppoit ipsuz in aliquo priori nā: in quo nō est ipē respect⁹: z sic p̄ceditur vt pri⁹. Sed l̄z ista instantia faciliter poss̄ solui. qz respectus talis forme nō distinguunt realr a forma sīm̄ Ari. qz scđm̄ principia sua talē formā ee sine isto respectu iplicat p̄tradictionēz: vel saltez est ip̄ossibile: iuxta illud in primo phycor̄ tex. cōmē. 39. Intellectus querens se parationē passionū a subis querit impossibilita. Tū d̄ q̄ ista productio nō ē creatiō: qz creatiō est de nibilo simpliciter. Ista scđm̄ Ari. est de subo vltimate disposito: z hoc sufficit ad intētōne Ari. Et ad istāti de instātib⁹ nature responderet: q̄ ordo nature: cum sit per se z essentia lis: h̄z attendi inter res q̄stū ad esse essentie z quiditatū: nō quātū ad esse existētie. Qz illud qd̄ est prius scđz quiditatēz: qñqz est posterius secūdum existētā: vt patz in multis. Productio ergo realis cū termiñ ad rē scđm ee existētie: in nullo priori p̄ducit aia: in quo non insit corpori organico: maxime qz: vt dictū ē: ista p̄ductio primo est toti⁹ aiatō: p̄ accidētis: z secūdario ē aie. **E**t si dicāt. vñio in ee exntie p̄supponit formā i tali ee. p̄suppositū est prius presupponēte. igit̄ adhuc habebi⁹ intētum. **R**espondef negando q̄ vñio in esse existētie p̄supponat formā in tali ee: imo sunt simul. Sed ybi est si multas: ibi nō est ordo neq̄ presuppositio vniusab altero. Sed si est ordo aut p̄suppositio est tñ scđz p̄ceptum. z q̄ditatē: qz vñū alteri p̄concipit. Assumptum aut de si

multate forme cū sua vñioe probat. Qz forma ī esse existētie z reali producit p̄ motū: aut mutationē: que men surātur tpe aut instāti tēporis: sed forma nō vñit mate rie ab agēte: nisi p̄ motū aut mutatiōem: igit̄ forma ve vñit materie: mēsurāt tpe: aut instāti t̄pis: sed pro quoctū q̄ instanti forma accipit esse existētie ab agēte: pro eodē instāti ēt in mā: z vñit ei sīm̄ Ari. igit̄ forma z vñio ipius cū mā sunt simul in eodē instāti t̄pis. **E**t si dicas. An matiō seu p̄ductio animati nō est motus: nec̄ mutatio scđm̄ vñā pos̄tam sup̄ius: igit̄ non mēsurabit tem porē aut instāti. **R**espondef: q̄ l̄z aiatō p̄ animā intelle ctuam nō sit motus: aut mutatio de se scđm̄ illā viam: est tamē mutatio rōne alteratōis annexa disponētis ad animatōem: hoc sufficit. **V**el r̄n̄detur sīm̄ aliquos: q̄ omne presuppositū est p̄us presupponēte: z etiā prius natura: nō tamē imaginādum est: q̄ p̄suppositū sit in ali quo priori aut signo: in quo nō sit presupponēs: qz ordo nature est tñ presuppositio hui⁹ ab hoc in alteritate na ture: hec tamē presuppositio nō ponit illud qd̄ est p̄suppositum ee: quādō p̄suppositum nō est. sicut dicimus q̄ est ordo nature inter subm̄ z propriā passionē: z subm̄ sic est prius: z tamē cōceditur q̄ in quoctū: priori est subiectū: est ēt eius passio. **S**ed contra: quia nō magis subiectum dicere ēt prius nā q̄ passio. **R**espondef: q̄ pro rāto subm̄ denominatur prius: qz presupponit: z q̄ passio nō presupponit: a subiecto: iō nō potest denominari prior. p̄ma tamē r̄n̄sio est melior. **A**d scđm̄ principale. **R**espōsio p̄ ex dictis: qz lic̄z p̄ ductio forme substātialis nō sit mutatio scđm̄ illuz modū: tamē est p̄ se terminus mutatiōis: qz est terminus alterationis precedētis: z generatio est p̄ se terminus alteratōis ex p̄mo phycor̄. **S**ed cōtra: qz a simili pos set dici de actiōe diuinā: que est animatio secūdum ani mal intellectiua: qz illa est terminus alterationis. s. or ganizationis precedētis in corpore organico. **R**espō detur: q̄ scđm̄ Auerroym in septimo metaphysice omēto. 31. idē est agēs disponens z inducens: alterans z gene ran: illud ergo agēs: qd̄ nō est alterās: nō est generās: de us nō potest alterare aliquid immediate z sine causa me dia. (scđm̄ Ari.) igit̄ nec generare. **S**ed contra: quia ista actio diuina videtur cōtineri sub aliqua specie mutationum: quas enumerat Ari. in qnto phycor̄: alioquin fuisse dīminutus. **R**espōdeo q̄ ista actio h̄z re duci ad ḡnatiōem: pro quāto est p̄ductio substātie: q̄ ter minat alterationē: vt terminus extrinsecus salte. **U**l dicēdum est q̄ Ari. ibi enumerant actiones trāmutatiūas penes terminos ad quos sunt: qui possunt p̄ se terminare motū aut mutationē: que est ab agēte naturali. Modo in proposito anima itellectiua scđz viā Arist. nō per se terminat motum: aut mutationē: sed solum p̄ acci dens: similiter anima intellectiua nō est ab agēte natu rali: nisi dispositiue: pro quāto a tali agēte inducūtur di spositiōes in materia seu corpore: ad hoc vt producatur a deo: z informet materiam. Et ppter hoc dixit Arist. i6. de animalibus. intellectus solus intrat ab extra: z ipē so lus diuinus est. **A**liter alij respōdet ad principale: di cendo ad auctoritatē Ari. in primo phycor̄: q̄ quis dicit Ari. ex nibilo nihil fit: hoc dicit ex opinione Anaxa gores. Anaxagoras enī voluit probare. q̄ quolibet ēt in quolibet. Quia omne qd̄ fit: aut fit exhibere que sunt: aut ex his que nō sunt. Ex his autē que nō sunt nihil potest fieri. In hoc enī conueniūt omnes de natura locuti: Reli quum autē cōtingere putauerunt. s. q̄ omne qd̄ fit: fit ex his que sunt. Quodlibet aut fit ex quolibet. Latet autē ppter magnitudinē z paruitatem: vt dicit Anaxagoras.

Articulus

Ex qua sententia apte colligitur hoc dictum. q; ex non ente nihil fit: esse dictum Anaxagore: non Ari. **C** Aliter dicunt: quae admodum aliquiliter premisimus superius: q; auctoritas secum portat expositionem suam. Unde dicit. omnes de natura locuti. ad denotandum: q; p actionem naturalem: et ab agente natali: ex nihilo nihil fit: q; agens physicus et naturale in sua actione semper presupponit subiectum et materialis: et ratio est: quia agens physicus agit p formam suam: que est sibi ratio agendi: forma ista dependet a materia in esse: ergo etiam in agendo. Et p consequenti presupponit ipsum in esse: et velterius cum materia effectus producitur sit eiusdem rationis: cum materia ageretur: et maxima ageris sit sic prior ordine originalis forma quia agit: sequitur q; tale agens non poterit producere materiam geniti et effectus producti. Probaat ista cetera sequentia ultima: quia nullus posterior potest esse ratio producendi suum prius: neque aliquid eiusdem rationis cuius ipso. maxima geniti est eiusdem rationis cuius maxima gressantur. igitur sic maxima gressantis est pro forma: q; non potest producere ab ipsa: ita etiam per eandem rationem materia geniti sic erit pro: et non poterit producere a forma generatis: igitur presupponetur in actione ipsius: stat ergo ista conclusio: q; p actionem ageris naturalis. Ex nihilo nihil fit: sed tamquam ab agente: cuius forma non est in materia: sed est forma simpliciter abstracta: non implicat contradictionem ex terminis: q; ex nihilo aliquid fiat. Neque hoc habuit Ari. p impossibilis: nisi eo modo quo dictum est: que actio est simplex: producitur et emanatio ad esse de nihilo simpliciter et terminativa et subiectiva: sed prima responsio magis naturaliter procedit.

C Ad tertium respondet q; ab agente simpliciter necessario potest provenire nouus effectus: si ponatur causa media actuaria: aut passiva: quia tunc nouitas et contingencia effectus potest reduci in illam causam mediem. In proposito ponitur causa media passiva: et receptiva ex cuius nouitate sequitur effectus non. Exempli gratia. organizzato corpe et disposito: de necessitate immutabilitatis et tenacitatis (scđ Ari.) producit animam intellectuam: producendo ipsum animatum: quam aliter non produceret. Ut deinde nunc producit animam intellectuam et prius non producitur: q; nunc corpus est complete organizatum et ultimum dispositum: et prius non erat sic dispositum. Et si dicatis q; Ari. secundum phycorum textu commentarii. 26. et alibi frequenter: dicit q; sol et homo generant hominem. Respondeatur q; vero est quantum ad omnem dispositionem precedentem aiam intellectuam: ut dictum Ari. sit vero tantum dispositum: non autem q; attingat aiam intellectuam tantum terminum formaliter generationis.

C Ad quartum principale respondet q; intelligere in nobis anima unitur corpori non est sine fantasia: et hoc propter ordinem potentiarum. intellectus et sensus: qui ordo est q; existente intellectu in actu circa aliquod obiectum: fantasia necessaria est in actu circa idem: vel circa aliud: ad quod tale obiectum in intellectu habet habitudinem. Et vel est vero q; quando potest in inferioribus potest operari: circa idem: circa quod operatur potest in superioribus: potest in superioribus perfecte opante circa obiectum suum: circa idem etiam operatur potest in inferioribus: et hec est ratio quare distractio potentiarum anime circa diuersa obiecta impedit operationes earum. Iste tamquam ordo intellectus ad sensum in operando non est simpliciter necessarius: sed solu quadiu intellectus coniungitur corpori: sed post separationem a corpore potest intellectus intelligere p imitationem immediate: a rebus est sensibilibus: quia si fantasma rei sensibilis potest in immediate mouere intellectum causando spiritum intelligibilem: ut communiter coeditur pariformiter: et ipsa res extra: quia nihil est in fantasma: ppter quod sufficiat causare spiritum intelligibilem in intellectu: quin illud eminetius contingatur in obiecto

extra. Non enim maior conuenientia est fantasma ad illud quod recipitur in intellectu: quod ipsius obiecti extra ad illud idem. Nam fantasma est opposite conditionis ad spiritum intelligibilem in hoc q; non representat obiectum: nisi cuius et nunc: et illud quod intelligitur: aut representatur p spiritum intelligibilem: representatur sub ratione vel abstracta ab istis conditionibus materialibus. Nec impedit q; obiectum extra sit cuius materia: et fantasma sine illa materia: quia fantasma vere est in materia: hoc est in organo extenso: et tamen impedit actionem in intellectu immateriali esse in tali materia extensa: sicut esse in alia materia extensa. Sed tammodo p hoc agit fantasma in intellectu: quia representat obiectum: sed equum bene potest ipsa res esse representationis sui: et ita mouere aut agere in intellectu. Sed quod ista responsio potest difficultatem quomodo anima intellectu separata intelligit: que non est presentis speculationis: ideo usque alias differatur. hoc tammodo tergisse sufficiat: q; non est impossibile simpliciter animam intelligere sine fantasma.

C Ad ultimum respondet q; p his loquuntur contra illos qui diverunt compositionem non est aliquid p se unum p generationem. Tunc enim corruptio non est nisi segregatio entium p se existentium in sua specie: que non tendunt in corruptionem: quod non contingit in proposito. Corporeum et anima non sunt identia aut supposita completa in specie: sed principia suppositi existentis determinate in specie: similiter corpus quantum est de se continet in corruptionem. Quare argumentum non concludit stat ergo conclusio ista de mente Ari. q; anima intellectu est forma substantialis corporis humani unita ei secundum esse et informationem.

C Juxta Ari. anima humana est immixta et impassibilis. **L** II. **E**cunda conclusio principalis de mente Ari. ponenda in hoc articulo est. Animam intellectuam est separata immixta et impassibilis. Ista conclusio declaratur.

C Pro cuius declaratione est aducendum: q; Ari. in tertio de anima frequentiter titulatur his tribus terminis: quos attribuit intellectui. vñ. q; sit separatus immixtus et impassibilis: ut est deductum eiusdem in primo articulo principali. conclusione sexta. Pro quo ponenda sunt tres distinctiones. Prima est ista: q; aliquid est separatum: dicitur p respectu Coniunctum ad illud quod est coniunctus materie. Aliiquid autem est secundum triplym iunctum materie contingit tribus modis: uno modo secundum patrum et operationem: eo modo quo sensus est coniunctus materiae dñe. Secundo modo secundum esse et non secundum operationem. Et isto tripliciter modo intellectus est coniunctus corpori quod informat: non tamen operationem suam: que est intelligere: communicat corpori. Tertio modo secundum operationem: non secundum esse: quo modo intelligenter unitur corpori celesti p motum quem communicat celo: non tamquam informat celum. Per oppositum aliud potest dici separatus tribus modis: primo secundum esse et operationem: sicut intelligenter est separata ab orbe celesti secundum esse et operationem primam: que est intelligere. Secundo modo secundum esse non secundum operationem: ut intelligenter est separata ab orbe celesti: et hoc quo ad secundum operationem: que est mouere. Tertio modo secundum operationem et non secundum esse: et isto modo anima intellectu est separata a corpore.

C Secunda distinctione principalis est. Aliiquid est immixtum. Dicitur consimiliter: sicut dicitur mixtum. Mixtum autem consistit in triplex modis. Primo: q; mixtum est ex corporibus sensibilibus: quae admodum antiqui ponebant intellectum esse rea liter mixtu ex sensibilibus: ut oia cognosceret. Secundo modo: q; est maxima unitum: et ulterius determinat sibi partem corporis: p quam exerceat suas operationes. Et p oppositum ad ista aliud dicitur esse immixtum: patrum intuentum.

paleoꝝ **Tertia distinctio.** Aliquid eē passibile cōtingit duob⁹ modis. Uno mō passiōe corruptiua. Alio mō passiōe pfectiuia: sicut etiā ipassibile. et mēbra distictiōis patent. **Ex his distinctiōibus p̄z cōclusio posita supius quo ad quālibz sui partē: et p̄io quo ad p̄mā partē probatur.** Illa forma est separata a mā: salte tertio modo: que licz sit in mā: nō tamē depēdet a mā: nec quātūz ad eē: nec quantū ad opationē eius: p̄p̄ia: aia intellectua est h̄. igit̄. maiores p̄z: minor: pbaꝝ: qz si sic. igit̄ anima intellectua. eēt forma extēsa: et oparetur extēsa: quo dato: sequeret: qz in tellectū tñ recipet individualiter et signate: et vteri⁹ esset corruptibilis: qz eēt vir⁹ cōplexionalis totaliter cōp̄bēsa a mā. consequētia quātūz ad vtrūq; cōsequēs p̄z ex dictis in corpore qōnis: et oēs illaz concedūt. **Ex hac ratione** segnur hoc correliariū: qz ista consequētia nō valet. **Ista forma nō dēpēdet in eē a mā:** ergo est separata scđz eē: sic qz nō sit informa māz. **Istud correliariū p̄z:** quia depēdere in eē a mā est eē virtutez cōplexionalez: que ad sui eē et conseruationē requirit materiā: qd nō conuenit intellectui. **Nā si intellect⁹ aut aia intellectua regrit corpi:** hoc est vt pfectiōne suā cōmunicet corpi informādo et dādo eē actuale: qd sibi puenit et debet: et nō vt pfectiōne suā recipiat ab ipso.

Secunda p̄z cōclusionis p̄batur: qz illa forma est immixta salte p̄mo modo et tertio modo: que nō est mixta ex corporib⁹ sensibilibus: neqz determinat sibi partē corporis: p̄ quā exerceat suas opationes. Anima intellectua ē h̄. ergo t̄c. maior p̄z ex dictis: et minor pbaꝝ. **Nā si sic in tellectus eēt mixtus p̄mo et tertio mō:** nō posset apprehēdere oēs formas māles: s̄z determinaret ad certū gen⁹ cognoscibilium: sicut quelibz virt⁹ organica. Et vterius scipz cognoscere nō posset: et rursu indiuisibilia et separataz subtātias nō apprehēderet: et itez ipficeret ab excellēti intelligibili: quēadmodū sensus ab excellēti sensibili. iste oēs consequētia patēt ex corpe qōnis: et cōfirmātur p̄ ilud Ari. in tertio de aia. textu cōmēti. 6. ybi h̄. Si intellectus hēret organū: fieret calidus aut frigidus.

Tertia p̄z conclusionis p̄batur. Illa forma ē ipassibilis passione corruptiua: que recipit formā aliquā pfectiuaz ipi⁹ nulla pcedēte alteri⁹ forme corruptione. Anima intellectua ē h̄. igit̄ t̄c. maior declarat. **Nā passio corruptiua** sit cū abiectōe cōtrarij forme idicēde: et cū alteratio ne abyciēre a nā subiecti. quēadmodū ē frigefactio et calefactio. Passio pfectiuia ē que tātūmō pficit subiectuz: et ista pōtē duplex. Quēdā sit respectu subiecti diuisibiliis: quedā respectu subiecti idiuisibiliis: p̄ma licz sit perfectiuia subiecti: qz tamē subiectū ē alterabile et corruptibile: si ista passio sit multuz intēsa. s. quū pducitur speci es sensibilis lucis valde intēse in oculo: ista passio nata est corrūpere suū subm. Si vo passio fiat respectu subiecti idiuisibilis et inextēsi erit tātūmodo pfectiuia. Ex quo apparet: qz cum intellectus sit indiuisibil: erit ipassibil: quīq; passiōe corruptiua: et sic maior et minor patēt ex dicti.

Sed hic surgit vna difficultas: nō dimitēda. quo modo passio in intellectu nō sit corruptiua qz sicut ex iductōe caliditatis corrūpitur frigiditas: quū frigidū alterat ad caliditatē: ita ex iductōe vni⁹ opionis in intellectu cōtingit alia opinionē contrariā expelli: ex qua segnur passionē in intellectu: qua patitur ab intellectibili: eē corruptiua. **Et p̄fimat.** qz ex vēheātī stu dio sit hō melancolicus: et icurrit diuersas egritudines: mortem nō nunq; inducētes: quare propositum.

Preterea voluntas patēt passiōe corruptiua tristicias et dolorem que superueniente aliqua delectatione aby ciuntur. igit̄ tales passiones erunt corruptiue.

Ad hoc videtur eē auctoritas Lōmetatoris in hoc tercio cōmēto septimo: qz ppter trāsmutatiō i cogitatiua sit trāsmutatio i intellectu: sicut appert i hōib⁹ cbris: qre t̄c. **Ad hec** respondeat: et ad p̄mū dicis qz intellectus nō est passibilis passiōe que sit ipsius corruptiua: et hoc sufficeret ad ppositū: calefactio et frigefactio l̄z aliquādo subiectū suū nō corrūpant a tota spe: tamē ad corruptionē subiecti sunt dispositiue. Ideo corruptiue prie appellari p̄t. Nō at sic est de passiōib⁹ intellectus. **Ad secūdū responderū aliqui:** qz liczad inductionem vnius opiniois in intellectū alia opinio contraria desinat eē et corrūpatur: nō tamē vna opinio agit ad opposite opinionis corruptionē: sicut p̄ calefactionē inducitur caliditas: que p̄ se est frigiditatis corruptiua: et ppter hoc talis passio nō deb̄z dici ppter corruptiua. Addit vterius: qz l̄z p̄ inductionē vnius dispositionis in intellectuz: aliquādo cōtrariaz dispositionē corrūpi contingat: non tamē hoc est necesse. Possibile. n. est in intellectū induci de nouo sciaz aliquā vel opinionē absqz alterius depditione: sicut quū aliquis incipit erudit: nō est aut nāliter possibile i subiectū aliqd iduci caliditatē sine corruptōe frigiditatis. **Sz hec responsio non satis facit:** qz quecunq; sit repugnātia sunt incōpossibilitia: et vnuz expellit reliquiū: alioquin nō repugnarēt. due opinioes contrarie sunt h̄. igit̄ t̄c. maior patet: et minor filz. **Oz oppositio cōtrarietatis** est formaliter repugnātia. **Lōfimat:** qz opinioes cōtrarie: vt tacū est supius: includūt oppositos et cōtrarios assensus ipsius intellectus. Intellect⁹ autem nō secuz cōpatitur oppositos assensus respectu eiusdem obiecti. Oz intellectus firmiter assentiat huic: qz tñ est vnuz intellectus nūero in hōibus: et bñl⁹ opposito ēt firmiter assentiat. s. qz nō tñ est vnuz numero intellect⁹ in hōibus: hoc videt mere ipossible. **Lōtra illud qd** dicit qz vna opio nō corrūpit aliā: arguit: qz oē qd corrūpit aut desinit eē: corrūpit p̄ aliquō icōpole: positivē vel p̄ uatiue. vna opio in intellectu nō h̄ icōpossible nisi opio nem cōtrariā: igit̄ corrūpetur p̄ ipaz: et ita quū intellect⁹ incipit assentire vni oppositoz: statiz alius assensus contrarius remittit et expelli quātūz ad aliquē sui gradū. **Preterea** xtra illud qd dicit: qz quū aliquis incipit erudiri et acquirere sciaz veraz: nō est necesse opinionē contrariā expelli. Lōtra. qz ipossible est intellectū hēre cognitionē certā certitudine euidentie de aliquo obiecto: et dubitare de illo: ista p̄z: qz tūc esset certus et nō certus de eodē. Sed cū aliquis intellectus erudit: incipit hēre dispositionē scietie: que est cognitio certa et uides: ex euidentia cause: alioquin nō esset scietia: neqz dispositio ad ipsam: igit̄ in introductione istius dispositionis: dubitatio intellectus excludit: aut salte incipit excludi quātūz ad aliquid sui: sic qz nō tñ incipit excludi p̄ negationem de presenti: et positionē de futuro: s̄z per positionē de p̄nti: et negationē de pterito. **Uel si dicas** qz nō datur p̄mū in acquisitione scietie: neqz p̄mū corrupti in deptione opiniōis. Salte hēo qz in quocunq; instati introductur aliqd de scietia rei in eo instati aliiquid deperditur de opinione contraria.

Et p̄ hō dicēt ad argumēta: qz nulla passio inducta in intellectu possibile est nata corrūpere substantiā ipsius: neqz inducere dispositionē ad corruptionē eius. oppositum ē de passione in sensu: et in alys. **Ad rationem de voluntate p̄z quid dicēdū sit ex dictis.** **Ad auctoritatem Lōmetatoris** dico qz intellect⁹ trāsmutat p̄ accidēs ad trāsmutatiōe cogitatiue. p̄ quāto p̄ trāsmutatiōe factā i ipa intellect⁹ ipedit in opatiōe sua: qz in opando ab ipa depēder: vt declaratū ē supra. **Ex his oib⁹ appet veri-**

Articulus

tas cōclusionis supraposite: et cōsequēter que fuerit opinio Aristi. de anima intellectiuia.

Quo pu-
re spūa-
le p̄t cō-
poni cū
corpo-
re vt ei p-
fectio.
Sed circa hoc pulchrū ē speculari. Quo aīa intel-
lectiuia: enī sit substantia pure spūalis
possit eē actus et pfectio corporis.

Cad qd declarādū sequēdo pncipia Ari. ponūtur aliq ppones: quaz pma ē ista. Ad verā pōnē reale alicuius regritur de necessitate: q aliquid in ipo cōposito se hēat p modum potentie receptiue et pfectibilis: aliud se hēat p modū actus pfectiui: et h̄ nō solū in cōpositōe p se et essen-
tiali: s̄ et in cōpositione p accidēs: et vltierius non solū in cōpositōe p se reali: s̄ et in cōpositione rōnis. De cōpositōe p accidēs pbatur p Aristi. in gnto metaphysice. te-
xtu cōmenti.iz. et septimo. textu cōmēti.4z. Jō hō alb̄ ē vñū aliquid: qz albedo inest hōi: hoc ē informat ipm homi-
nē: et pficit aliquo mō accidēt aliter. De cōposito p se rō-
nis. pbatur illud in septio. textu cōmēti.43. vbi h̄ Ari.
q gen' nibil ē preter eas q sunt generis spes: et si est: est
qdē vt mā: in qua sentētia vult Ari. q illud qd̄ ipotatur
p gen' est nibil: nisi potentiā respectu spēp: et qz cōceptu obiectu generis ē potentiā ad differētiā: sic qz hoc ē po-
tētia pfectibilis: et differētia actus pfectiui: p tāto ex ge-
nere et differētia fit vñū p se conceptus compositus ex
vtrōqz. De cōposito per se reali hēatur illud octauo meta-
physice. textu cōmēti.iz. vbi Aristi. ingrit. Quo ex mā et
forma fit p se vñū: et qd̄ est illud qd̄ ē cā istius vñitatis p
se: tādē cludit qz cā huius ē: qz hoc est p se potētia. s. mā
et hoc ē actus. s. forma: et vñū perficit reliquū. Ex his de-
clarat̄s apparat manifeste rationē cōpositōis p se cōsta-
re: ex potētialitatē receptiua et ipſi' actualitatē pfectiua.

Cecūda ppositio. Ad ppositionē p se et essentiale reg-
ritur potētia et actus: q̄ sint eiusdē generis. Rō hui' ē: qz
actus determinat sibi potētia: vt sit determinati subiecti:
sicut sapiētia nō potest recipi in quacunqz potētia: nō. n.
potest pficere lapidē. s̄ soluz intellectū: et ita si actus est
de genere substātia: et potētia sīlē: et ecōtra. Et ppter hoc
ex substātia et accidēte nō fit vñū p se: quia accidēs qd̄ ē
actus nō est eiusdē generis cū substātia: que ē potētia re-
ceptiua accidētis.

Ex ista ppositiōe sequūtūr duo corollaria. Quo p̄ pri-
mū ē. Pōle ē intellectualē subaz p modū forme īformati-
ue vñiri alicui subiecto corporali. Probat̄ ex hoc: qz qli-
bet cōditio regista ad hoc vt aliquid sit cōposito ex mā
et forma cōpositōe faciēte p se vñū: potest cōpetere intel-
lectuali substātiae et alicui substātiae corporali. Igitur ali-
qd̄ cōpositū p se vñū poterit eē ex corpore et aīa intellecti-
ua: cōsequētia p̄z. et aīcedēs pbatur. Nam possibile est
aliquam intellectualem substātiā habere actualita-
tem pfectiū. respectu potentialitatis receptiue alicui'
substātiae corporali. Nā mā et forma et vñū principia ēentia-
liter cōstituētia p se vñū nō sit p se substātiae: iuxta illud
Aristi. scđo de aīa. textu cōmēti secūdi. Mā ē potētia h̄
aliquid: spes vō scđm quam aliquid dicitur hoc aliquid ter-
tiū: qd̄ ē ex ip̄s: ē simpliciter h̄ aliquid. s. p se subsistēs. qd̄
habz actualitatē vltimā nō ordinabilē p se ad aliquem
actū vltiorē: q actus est ēentia cōpositi constituti: et est
actus p̄mo et p se cōpositi: p̄cipiatine et p accidēs ē ipsoz
cōstituētii. s. mā et forme: et qd̄libet qd̄ est ens p se p̄mo:
cōmuniciter dī suppositū si sit i nā substātiae: et si sit in nā
intellectuali dicit psona p̄z theologos. Scđz tamē Ari.
illud ē p se subsistēs: seu hoc aliquid: qd̄ nō est alteri ratio
essendi: et sic tale est incomunicabile incōmunicabilita-
te opposita duplii cōmunicabilitati. s. vt quo: et vt qd̄: vt
quo: eo modo quo forma cōmunicatur materie: vt qd̄: eo
modo quo vle cōmunicat singularibus: sic q̄ predicat̄

de singularibus ī recto: et qd̄libet est ipm per idētitatem
et neutrū ipsoz. s. neqz vle: neqz forma ē per se subsistens.
Chis declarat̄ p̄z ppositū sic. Luicūqz repugnat hēre
rōne p̄tis per se potētialis: aut actualis: respectu alicui'
totius cōpositi p se: ei nō repugnat intrinsece constituere
cōpositū p modū actus aut potētiae: sed substātiae corporali
et intellectuali sic nō repugnat hēre rōne p̄tis. Igitur tē.
maiōz p̄z: et minor pbatur: p̄sertiz de intellectuali substā-
tiae: de qua minus videſ: q̄ de corporali: sic ratio p̄tis in suo
cōceptu nō dicit nīl exclusionē actualis diuisionis: s̄ ex-
clusio actualis diuisionis nō repugnat intellectuali substā-
tiae: qz nullaz ab ea tollit nālē et essentiale pfectionē. igit
possibile ē absolute ipaz existere formā alicuius substā-
tie corporalis. Minor probat̄. Naz capta aliqua pte alicui'
albedinis vñiformis p totū: que sit. a. cōstar. q̄ ista pars
est intensiue et ēentialiter eque perfecta sicut suū totus:
ergo illud qd̄ facit. a. eē partē et denominari talē: non est
nīl exclusio diuisionis actualis: qz de ipa nō potest vere
affirmari: q̄ sit a se indiuisa: et a quolibz alio diuisa. Et p
consequēs apparet: q̄ ratio partis non diminuit de pfecti-
one ēentialli illius: de quo verificatur q̄ sit ps: et ita eē
partē intellectuali substātiae quoquis mō non repugnat.
Cōfirmat̄ hoc. v̄z. nō tolli aliquā perfectionē a substā-
tiae intellectuali: eo q̄ est ps alterius: qz illa forma que ha-
bet eē eque pfectiuz oīno: siue hēat p se esse: siue sit pars
alterius nā amittit aliquā pfectōez: si habeat rationē par-
tis: respectu alicuius toti'. substātiae intellectualis aliqua
est h̄. saltē sibi nō repugnat sic hēre pfectum eē. igit tē.
maiōz est euīdēs ex terminis. minor probat̄. Naz si sub-
stātiae intellectualis sit pars alicuius toti': erit ps per mo-
dum actus et forme: nō per modū potētiae receptiue et p-
fectibilis a substātiae corporali: vt est de se manifestuz. De
rōne forme ē dare: seu colicare eē formale suo proprio su-
sceptiūo: vel saltē toti cuius ē forma: s̄ sic dare est eē p̄n-
cipiū quo totū vel susceptiū habz suaqz actualitatē: et p-
fectionez. Igitur dare eē in rationē forme nō arguit quan-
tūz ad hoc aliquā impfectionē in eo: qd̄ sic dat eē. Et tūc
vltra. Si illud qd̄ dat h̄ esse sit substātiae intellectualis.
nō depēdebit a substātiae corporali: cuius est actus in esse
Alioquin nō eēt natura intellectualis: vel si sic: natura in-
tellectualis eēt corruptibilis. igit talis substātiae nullaz
pfectionē recipit a corpore: s̄ solū cōmunicat: modo illō
qd̄ solū est aliquid substātiae corporali: vt pfectionē suā cō-
municet illi: t̄ nō vt recipiat aliquid ab ipa habz idē esse: et
eque pfectiuz: siue sit ps: siue nō. substātiae intellectualis ē
h̄. igit substātiae intellectuali non repugnat esse partem.
CItem cōfirmat̄ ratio p̄cipialis: q̄ intellectualis substā-
tiae possit eē perfectio substātiae corporali: qz sicut vna in-
tellectualis substātiae potest eē act' et pfectio alteri' sub-
stātiae intellectualis: ita non videtur repugnare: qz talis
substātiae sit pfectio substātiae corporali. cōsequētia vi-
detur nota: qz quāto magis aliquid habz rationē actus: tā
to minus habz rationē potētiae pfectibilis. substātiae intel-
lectualis ē magis actus q̄ corporali. igit tē. antecedēs
aut̄ probat̄: qz p Lōmēt. cōmēto.37.iz. meta. intelligētiae
ad seiniucē perficiunt̄: et superior pficit inferiorē. Igitur
nulli intelligētiae repugnat potētia pfectibilis: dēpta p̄ma.
CEt si cōtēnendo istā rationē dicas q̄ seiniucez pficiunt̄
extrinsece et obiecti: h̄ at logmūr dō p̄fectibili extrinsece.
Cōtra. qz sufficit ostēdere: qz in ip̄s inuenit̄ ordo al-
liuus vt pficiunt̄ ad aliquō vt pfectibile: si ergo aliquid p̄-
ficit alteri dādo aliquid eē extrinsece et effecti: videſ q̄
sibi nō repugnet pficere illud intrinsece: quiū p̄sertiz sic
pficere intrinsece nō attestetur impfectionez in ipo: vt p-
batur: est: si sit nā intellectualis. **C**ōfirmatur: quia

multi dicuntur aia intellectuā cōponi ex intellectu agere possibili tanq; ex pribus essentialiter distinctis: quare vna est actus. s. intellectus agens: talia potentia. scz intellectus possibilis. igitur r̄.

C Secundus correlariū secūde ppositoī ē: qd quecūq; natura intellectualis cōcurrat cu nā corporali ad faciēdū p se vnu: sicut actus & potētia: necessario sūt eiudē generis. Istō correlariū p̄ ex dictis. Nā eē p se vnu: nō solū ē ex actu & potētia: s̄ est ex his vt sūt eiudē generis. Alioq; esst vnu p accidēs: vt habz videri in quiro metaphysice. textu cōmēti. is. Ex quo cōcludit: qd cuz substantia intellectualis & corporalis sit eiudē generis: qd substantia predicationis & corporis diuidit p corporeū & icorporeuz: sequit qd actus substancialis intellectualis & potētia substancialis corpora poterūtyniri p modū pfectiōis: & pfectibilis ad faciēdū vnu p se cōstitutū ex vtroq;.

C Anima b; Aristotelē necessario secū ad isformādū corpus coexigit aliā formaz substancialē. **L. III.**

V **L** **tima cōclusio** ponēda quātu; ad istū articulū est ista. Anima intellectua ad hoc vt isformet corp' humānū: necessario p̄supponit aliā formā substancialē isformantē ipz. vñ. formā corporeitatis seu mixtiōis. **P** robat ista conclusio. Illa forma p̄supponitur ab aia intellectua in suo pfectibili: cuius effectus & operationes: aia intellectua non p̄t supplere & cāre: s̄ effectus & operationes forme corporeitatis nō p̄t supplere aia intellectua. igitur r̄. Maior ē manifesta: qd solū ille forme sūt incōpossibiles: quaz vna continet virtualiter aliā: qd ē qn̄ effectus forme p̄tē p̄t forma cōtinēs supplere: & si sic: segnur qd illa p̄tē ponetur frustra: qd nō sūt multiplicāda entia sine necessitate ex p̄mo phycōz cōtra Anaxagorā: minor aut probat: qd esse extēsibile: ē quātu; ē copositiū ex contrariis: ē corrūptibile sunt effectus forme mixtiōis. Istos effectus non potest causare in corpe humano aia intellectua: cūnū sit inextensa. igitur r̄.

C Sed hic insurgit difficultas: qd a simili ego dicā de esse sensitiuo & vegetatiuo: qd aia intellectua no p̄t ēē p̄cipiū b; ēē in corpore: qd ista ēē sūt mālia & extensa. **D.** Aia intellectua nō cōicat corpori: nisi illud cē qd b;: s̄ suu ēē est indiuisibile & icorruptibile. igitur r̄. & tūc segnur: qd corpus aut b; erit indiuisibilis & icorruptibilis. **I** tē tertio. Aia sensitiuā b; operationes organicas: intellectua nō organicas. igitur vna nō continet aliaz.

A Ad hec r̄ndetur: qd aliquid ēē diuisibile & quātu; cōtingit duplicitate. Uno mō p se. Alio mō p accidēs: vt habz videri i gnto metaphysice. textu cōmēti. is. Per se ē diuisibile seu quātu; qd ē per se & eentialiter quantitas vel passio quātitatis: & sic qd liber: qd est p se in genere quātitatis: & passioēs eius sunt quāte. Per accidēs quodcuq; cui accedit quātitas. Si loquamur de ēē quāto & diuisibili p se impossibile est qd aia intellectua: seclusa qd cūnq; alia forma diuisibili: vt tale ēē: aut sit p̄cipiū ei: & iō aia intellectua nō p̄t dare ēē corporeū & extēsū: qd sunt effectus immediati forme diuisibilis: & extēse: & ista sunt quāta & mālia p se: qd sunt p se effectus quātitatis & passioēs ipsi. Sed p̄cipiū immediatus istius ēē ē forma mixtiōis aut corporeitatis. Si loquamur de ēē quāto p accidēs: b; nō p̄t aia intellectua ēē p̄cipiū istius ēē: cuiusmodi & vegetatiuum & sensitiuū. qd sensitiuā & vegetatiua ē quāta p quātitatē accidētē sibi: sicut albedo ē quanta & extēsa: qd quātitas accedit sibi: vt dicit preallegato capitulo. Unū pro tāto quātitas accedit vegetatiue & sensitiuē: pro quāto iste forme sunt p̄cipia aliquaz operationū diffor-

mium actionū que nō p̄t elici: nisi mediatis p̄tib; dis similibus in cōplexiō: & ex cōsequēti in corporeitate: & ista dicuntur p̄cipia opandi organicae: & iō requiriſ qd pfectibile ab h; formis hēat partes dissimiles: p̄ quas operationes ille organicae exerceant: & talis forma ē proprie sola aia: que p̄ sui pfectiōne vltra formas i seriores p̄t esse p̄cipiū plurū operationū p̄ ipaz cōuenientiū suo toti: & iō requirit p̄ suo pfectibili adequato corp' habēs p̄tes majoris dissimilitudinis: que cōueniūt pluribus operationibus dissimilibus: quaz ipa p̄t ēē p̄cipiū. Ex quo cōcludit: qd si regrit aliqd ēē extēsū: & quantū hoc ē in ordine ad operationes qd cōueniūt suo pfectibili: & sic p accidēs.

C Sed adhuc videt stare argumētū: qd aia intellectua: aut dat ēē qd habz: aut ēē qd n̄ habz. Nō scđo mō: ergo p̄ mo modo: & si sic: redit idē qd prius. **L** Cōfirmat: qd impossibile ē qd forma de alicui illud ēē qd ē omnino sibi oppositū: sicut albedo n̄ dat ēē nigrū. ēē diuisibile & corporeum: qd habz forma sensitua: est omnino oppositus anime intellectui. igitur r̄.

C Ad hec respōdetur duplicitate. Primo dicēdo qd aia intellectua no dat nisi illud ēē qd habz: vel virtualiter: vel formaliter: modo licet hēat in se ēē indiuisibile formaliter: virtualiter tamen habz esse diuisibile. Nam licet non sit aia intellectua quāta quātitate formaliter: est tā quāta quātitate virtualiter: qd declarat. Nā certū ē b; p̄bz: qd intelligentia mouēs celū assūt celo: sic qd ē in qualibz p̄te celī p̄ assūtētiaz: & ēē in toto celo: sic qd ē tota in toto: & tota in qualibz p̄te. Ex quo sequit: qd talis intelligentia habz quādā quātitatē virtualē: que nō ē nisi virtus in sequēs nām suā. fm quāp̄tō coassūtēre alicui quāto & cuilibz eius p̄t. Si igit̄ forma simpliciter abstracta: que ex nā sua non ē actus & pfectio māe: p̄t sic p̄ p̄ntiaz & in distantiā assūtēre alicui corpori quāto: quare forma que ex nā sua ē apta nata pfectere mām & quālibz p̄tē ipsius: nō poterit sic assūtēre corpori: & pfectere quālibz p̄tē ipsius: nō possit dare aut cōmunicare tale ēē formaliter: si mō hēat aliquā vnu tem illimitatā ad plures operationes diuersaz rationū: vt dcm ē: & maxime vbi nō cōcurrat ad tale ēē immediate: sed mediate aliquo alio: cui ēē effectus p̄p̄tō & formālis: quēadmodū in pposito aia intellectua isformando corpus dat ēē corporeū & diuisibile mediate forma corporeitatis. **C** Sed cōtra: qd licet ēē qd sensitiuū simpliciter & diuisibile sit a forma corporeitatis imediatetamē ēē vitale: qd ē vegetatiuum & sensitiuū: est immediate ab aia intellectua: ponēdo animam sensitiuā & intellectiuā esse vnam & eandē. Sed tale esse vitale omnino est quātu; & diuisibile. igitur r̄. **R** efindetur qd sensitiuū non tātum importat animam sensitiuā que ē p̄cipium sentiendi: sed etiam corpus qd sentit & vivit vita sensitiuā. Similiter sensitiuū vel accipitur pro actu primo: vel pro actu scđo. Si accipiatur sensitiuū pro aggregato ex corpore & anima sensitiuā: sic tale esse nō dicit nisi corpus: vt ēē in actu primo: & in actu completo & pfecto per il lud qd est p̄cipium operationum sensituarum: qd est anima sensitiuā: & tale ēē sensitiuū importat duo: quorum vnu ē materiale: alterū formale: māle ē ratio corporis: formale ratio sensituiū seu virtus: & potētia sentiēdi quantum ad materiale sensitiuū ēē diuisibile & quātu; & vt sic ē a forma corporeitatis: quantum p̄tō ad for-

Articulus

male est indiuisibile: quia non dicit nisi animam sensitivam: ut ipsa est principium et potentia sentiendi in corpore diposito: que quantum ad substantiam est indiuisibilis: sed pro quanto est principio operationum sensitivarum que non possunt exerceri nisi per organa: dicitur quanta per accidens: quia sue operationes recipiuntur in corpore. Et conceditur quod sensitivum est ab anima sensitiva immediate: quod tale esse sic acceptum vel est anima sensitiva: vel potentia et virtus ipsius ad exercendas operationes vitales. Si vero sensitivum accipiat pro actu secundo: sic formaliter importat actum sentiendi connotando organum: aut etiam corpus: et tunc actus sentienti est extensus et quantum per accidens. Et concedo quod tale quantum potest esse a non quanto sicut a principio: que a modum calidum formaliter potest esse a non calido formaliter. scilicet a sole. Si vero sensitivum accipiat per organum et substantia actus sentiendi: sic sensitivum quantum ad notatum est a forma corporeitatis: et non ab anima sensitiva.

CAlio modo respondetur ad principale dicendo quod anima intellectiva dat esse indiuisibile: sed dat esse in modo diverso: ex eo quod perficit etiam qualibet partem ipsius: quia sicut ipsa anima est tota in toto: et tota in qualibet parte secundum substantiam suam: ita consimiliter est secundum esse communicatum ab ipsa: quod esse id sit in se indiuisibile: diuisibiliter tamem comunicatur: per quanto diversis partibus comunicatur: quas per se esse unificat. Sed si negaretur istud esse comunicatum in materie: aut corpori: saltem non negabitur esse comunicatum ipsi toti habenti diversas partes: et sicut est diuisibiliter comunicatum.

Cpotest etiam dici respondendo logice: quod hic est fallacia accidentis vel figure dictio sic arguedo. Anima communicat vel dat illud esse quod habet: sed illud esse est indiuisibile. ergo dat esse indiuisibile. Iste modus arguendi comunit rem in modum: quia in conclusione ex via sermonis videtur conclusi: quod non tantum illud esse: quod est communicatum ab anima: sed secundum substantiam indiuisibile: sed etiam quantum ad modum: et hoc est falsum. Per hoc respoderetur ad illud de corruptibili quod addebatur in argumento: dicendo quod argumentum peccat eodem modo quo dictum est: nam esse anime est incorruptibile: sed tamem corruptibiliter comunicatur. anima enim non informat corpus: nisi sit dispositum per qualitates activas et passivas: et quia iste dispositiones sunt corruptibles: ideo anima informat corpus humanum corruptibiliter et contingenter. Unde si argumentum valeret: a simili concluderetur quod materia prima secundum Aristotelem est secundum suum esse corruptibile: quia a simili arguitur. Forma ignis perficiens materias primas dat esse materie: aut ergo dat esse incorruptibile: aut corruptibile: si incorruptibile: et non dat nisi suum esse. igitur suum esse est incorruptibile. si dat esse corruptibile. igitur materia ignis habet esse corruptibile: et ita materia prima erit corruptibilis. Iste modus arguendi peccat per fallaciam secundum quid et simpliciter: quia id est communicaatum in materie a forma ignis sit corruptibile: quia communicatur materia mediatis dispositibus facientibus per se et conservatiōe forme ignis in materia: non tamem sequitur quod est proprius subiecte materiae ignis sit corruptibile: ga tale est non dependet ab illis disponib⁹.

Cad secundum principale superius adductum. Respondeatur dicendo quod anima intellectiva ex sua illuminatione et perfectione continet uniti multas perfectiones: secundum quas potest esse principium diversarum operationum: quarum quedam necessario requirunt organa et determinant partem corporis: per quam exerceantur. Alio sunt quod non requirunt organa: sed sunt simpliciter abstracte: et iste nullo modo comunicantur corpori.

CAduertendum tamē quod potentia sensitiva vel accipitur per potentiam radicali vel fundamentali anime: vel accipitur per potentiam que est forma totius organi: que resultat ex anima tunc sensitiva et ex determinata parte corporis mixta determinata mixtione et complexione. Prima potentia est eadem subiecta a intellectiva. Secunda non quod nulla virtus extensa et materialis potest identificari subiecto intellective: que est simplis immaterialis. Ex hoc prout ad argumentum quod illa virtus fundamentalis: quod ad suas operationes exercandas requirit organa: et ut sic operatur organicae: potest identificari et identice contineri in illa virtute seu substantia: que habet operationes non dependentes ab organo.

Ex his omnibus appareat quod fuerit iteratio Ari. Locola ad istum articulum: cui opinioni multi peripatheticos consenserunt: licet contrarium ipse Averrois profiteatur: qui ex ruditate ingenii a vera phisica et veritate plurimum declinavit et pceptis in multis errores lapsus: in hoc et in aliis plurimis non habuit intentionem pceptoris sui. Qui ultius propter quasdam rationes logicas et pueriles: voluntarie se brutum et bestiam fecit: ita tamquam bestia ab omnibus in bonis litteris proficere cupientibus deserendus est: et omnino viti portentum fetidissimum stomachandum. Quoniam multi isti si ac temerary hodiernis temporibus gloriantur se deferre characterem huius bestie: qui si bona litteras haberent horae rent se istius mortis sequaces nominari.

Sed quod opinio istius commentatoris non sit multo peripatheticorum videantur. Sanctus Thomas de unitate intellectus cogesit: et quid Theophrastus: quod opiniones longe certioribus inserere: que cum varie sint: pplexo admodum et occultioribus sensibus latitantes: perspicacioribus ingenii discutientias exagitandasque relinquuntur.

CSi tamen exponi Sci Thome assentendum est: Themistius: ut ipse exponit duo dicit. Primum: quod non solum intellectus in potestate est possibilis: sed et intellectus agens est pars animae: et dicitur. Aristoteles hoc sensisse: et hoc ponit Theophrastus. 3. de anima cap. 24. Eodem lib. ca. 27. Secundum quod hoc est quod non est non ex anima sensitiva: ut quodam metiuntur: sed ex parte intellectus tamquam ex parte principiorum suorum: cum eo quod dicit Ari. de ethicis. quod optimus quod est in hoce est intellectus: et hoc postmodum per uniuersaque maxime de principalius suum. Ex quo pmissis sequitur quod homo maxime de intellectus. Hac opinione affirmat Theophrastus: et adducit verba sua: que sic incipiunt. Intellectus autem qualiter affectus est: et tamquam suppositus est. Ex quo textu Theophrastus duo querit. Primo quod est in intellectu possibilis sit ab extriseco: et tamen nobis materialis. Secundum quod est in intellectu possibilis. Et rursum primo ad 2: quod est in potentia opinio: et ex hoc excludit ratione pme quoniam: quod non intelligitur sic esse ab extriseco quasi aliquid adiectum accidentaliter vel tempore pcedens: sed a prima generatione sicut continentes et comprehedentes nam humanam. Sicut Alexander peripateticus itellit posse posuerit esse formam corporis: et Averrois difit: licet prius sit de Alexandria: sicut et Themistius pter virtusque suarum et opinionem. Et quod dicat Averroes. Alexander dixisse itellit pote et pparationem quodammodo in natura humana ad intellectum ageretur: et ad intelligibilia: intellectus Alexander pparationem istam esse potest in intellectu quod est in anima ad intelligibilia. et id dicit enim est virtus in corpore non quod talis potest beat organum corpore: sed quod est virtus informans corporis: et non per ipsum quod adducit Averroes in ipius genitorem sive opinionem. Sicut Avicenna et Algarabites fuerunt hanc eadem opinionem tenuerunt. Avicenna et Algarabites sicut icipit. In intellectus actionem i.e. practicam: regat corpe et virtutibus corporalibus. Idem in parte p. ingrat. Hoc est perfectio per corporis materialis.

instrumentalis scilicet. Nec diffuse recitat Sacerdos Tho. i tractatu suo de virtute intellectus. videas ibi tenendo proximam nos traham. Viz. Alius intellectus est forma subiectum corporis humanae unitatis secundum et operationem de mente Aristoteles.

Conclusio Locomotoris rationes posse supra folio. VIII. Reflexe vero fo. XIII. Secundi articuli secunda pars.

Deo ad istum secundum articulum primi principale, secundum principia litterarum. Rudeus est ad argumentum Locomotoris: qui natus pbarer ex principiis Aristotelis oppositus istius proximus. Et primo rudentibus ad fundamento sua quod adducit ad ultimam proximam positionem de mente sua in primo articulo probantia unitate intellectus. Post modum rudentibus ad alia precedetia posita ad proximam eius conclusionem in eodem articulo.

Consecutio respondetur ad primum. Quia dicitur: omne receperum in aliquo recipitur secundum naturam recipientis. Rudentibus ad hoc dando eundem responsione: quod adducit ibi admittendo illam maiorem: et ad minorem dicunt: quod species intelligibilis seu iterio recepta in intellectu poli erit singularis subiectum obiectum et representativa ultima. Et ad illud quod adducit contra hoc. Rudentibus non est sile de specie sensibili et intelligibili: quia species sensibilis totaliter imprimit in potest sensitiva ab obo in se vel in aliquo representante ab obo in se: sed species in sensu exteriori ab obo in representatione sic species in sensu interiori. Non species hanc representare illud a quo imprimatur. Cum autem imprimitur secundum a causa totali et adequata ab obo sensibili singulari: sequitur quod tamen representabit singulare. Species autem intelligibilis et quilibet alia item: in intellectu non solu imprimitur ab obo in sensu: quod est singulare: sed et ab intellectu agente: quod est virtus abstractiva: quod dicitur ab omnibus conditionibus individualibus: id est talis species poterit representare namque ultimum: seu ab hoc et nunc abstractam et personalis. Et congruentia ad hoc est quia tagit Aristoteles in 3. de anima. capitulo 18. Viz. in omni non in quod est dare aliud quod est omnia fieri: est dare aliud quod est omnia facere. Sed experimur quod est alius intellectus in nobis: quod est ultimum fieri. hoc est cui est aliud: quod obiectum est prius ut ultimum. igit nece est aliud esse etiam actuum illius. Illud actuum non est extra. quod quicquid est extra est singulariter: et quicquid imprimitur a tali singulari tanquam species. et similitudo illius sicut a causa totali est singulariter in eendo.

Sed hic est una difficultas non permittenda. Nam cum principiis seu ratione formalis agendi tales in sensibus quam in intellectu sit non obiectum sensibilis: et species impressa sit similitudo obiectum et quod imprimitur: et talis species habeat representare obiectum sub ea ratione sub qua imprimitur: unde est quod in sensu non representat ipsam naturam abstracte: quemadmodum representat in intellectu?

Ad hoc ratiō p̄ ex dictis. et de hoc dicimus est in primo articulo declarando opinionem Averrois. Nam quod species imprimitur ab obo: sic a causa totali: non tamen representare obiectum sub ratione quod est ratione formalis agendi: sed et sub ea ratione quod est ratione et conditione agenti: sed et sub ea ratione quod est ratione et conditione agenti: et talis species cōcurrerit aliqua alia virtus sensu et abstractiva: potest ipsa species representare obiectum sub ratione opposita rationi agentis: quod ratione est a virtute abstractente et personali obiectum ab omni ratione conditione: quod cōditio est malis omni opposita vel saltem extranea a quiditate. Ita autem cōditio est singulariter primo diversa ab omni quiditate. Sed ratione formalis agendi sive in actione reali sive intentionali est non: ut declarauimus alios: in qualibet metaphysicalib[us]. igit poterit representari non sine sensu. Ex his patet ad argumentum.

Consecutio ridentibus ad illud quod adducit confirmandum. Viz. quod obiectum in intellectu: non hanc aliam esse ab intellectu. Dico quod ratione est fallitum: non obiectum quod est terminus actionis intellectus agentis cōcurrente fantasmate procedit actualem intellectum.

ipsius: et est causa eiusdem: vel dato quod esset vere: non sequitur quod obiectum participans esse intellectum quantum ad immaterialitatem et spiritualitatem: possit representari sub ratione ultima: et species et intentus representans esset singularis quantum ad suam entitatem: et non opus quod species aut intentio representans sit talis in actu: quale est illud quod representans: alioquin species representans subiectum est subiectum et representans argentum aut plumbum est argentea aut plumbea. Nam iter representans et representabile requiriunt proportionem non naturalis similitudinem aut conuenientiam. Ad illud quod addidit: quod si conceptus obiectum est singularis et signatus: nullus conceptus talis in te et in me est totalis: sed partialis. Respondeo quod conceptus est duplex: quidam formalis: quo aliud cōcipit: quidam obiectum: et est ipsum obiectum cōceptibile relucens in specie intelligibili: quod attingit per intellectum. Si loquamur de primo conceptu dico quod multiplicatio intellectu multiplicata est conceptus: qui est ipsa intellectio: immo etiam stante unitate intellectus multiplicata intellectio de eodem obiecto diversa fantasmatata diversorum hominum: sicut ostenditur est in corpore questionis. Si vero loquamur de secundo conceptu: nego quod iste conceptus multiplicetur: quia non oportet quod ad multiplicationem intellectum: multiplicetur res concepta: sed ipsa manens una et eadem potest fundare plures respectus ad diversos intellectus et diversas intellectiones: sicut idem pater ad plures filios: et idem simile ad diversa similia: tres ipsa ut haber respectus ad intellectum vel intellectum est conceptus obiectum: et non opus fundamētum multiplicari ad multiplicationem respectuum. Et ad illud quod inferit: quod a duobus conceptibus obiectum contingat abstrahere nonne species conceptus universaliter specifica et simpliciora. Rudentibus ab ipsis intellectiōibus: quas appello conceptus formales poterit intellectus abstrahere conceptus aliqui formales: hoc est intellectus universaliter distinctus: quaz quelibet est eiusdem rationis et ratione potentie et ratione obiecti: quod cōcipit: et ab omnibus talibus potest abstrahi huiusmodi conceptus. Sed loquendo de conceptu obiectivo: quod est res concepta: nego. quia haec res semper manet una: qualitercumque cōcipiatur. Et per hoc apparent ad probationem illam: quod quando aliquid dependet ab alio sicut forma a materia: vel sicut accidentes a subiecto: multiplicato subiecto multiplicatur forma et. Hoc ratio tamen concluit de conceptu: qui est intellectus: non de re concepta: potest etiam addi ad hoc que dicta sunt: quod non tantum accipit conceptus formalis pro ipsa intellectu: sed etiam pro quodam respectu passiuo in obiecto qui est conceptio passiuia qui respectus derelinquitur in obiecto ab intellectu ipsa: et iste respectus multiplicatur ad multiplicationem intellectuum. Sed ex hoc nihil mali sequitur: quod semper res concepta manet una: quāvis multiplicetur respectus.

Consecutio secundum principale ridentibus cocedendo: maiorem quantum ad hoc quod agitur et patitur et per se terminus ultimus: sicut eiusdem ordinis quo ad eum materiale vel immateriale: et ita cum obiectum in specie habeat eum spūiale et in extensum: tale esse habebit etiam passum recipiens formas: quod est intellectus possibilis: sed non oportet quod sicut terminus agentis est quodam ultimum indeterminatum ad singulare: quod sic etiam sit intellectus possibilis: et quantum ad hoc negatur illa maius: quia inter obiectum et potentiam requiriunt proportionem: et non similitudinem: que proportionem est inter distincta secundum speciem: et dissimilia in natura: ut alias dictum est. et ita haec ratio non cocludit: quod natura intellectus sit plurificabilis: concedo tamquam quod et species representans ipsius obiectum sit singularis subiectum: quia in subiecto singulari: et entitatis quantum ad suam entitatem formale: obiectum tamen et representatum est aut potest esse universalis: hoc est representare obiectum sub ratione

Articulus

tione vltis: et ad illud quod adducitur de visu: dico quod sensus quicunque tantummodo recipit signatae cum hic et nunc multipliciter. Primo ex parte subjecti: quod recipit speciem sensibilem in determinata parte corporis. Secundo ex parte speciei singularis: que tantummodo representat individualiter et signatae obiectum cum hic et nunc et aliis conditionibus individualibus idividuatis. Tertio ex parte ipsius speciei: quia ad causationem talis speciei non coocurrit aliqua virtus abstracta: quemadmodum diximus superius. Oppositum est in isto quod intellectus non recipit neque organice: neque extense. Species est intelligibilis reposita nam vel et abstracta et cōditib[us] idividiuatis. Tertio ex parte ipsius speciei est abstractio ab his cōditionibus: quod intellectus agens est virtus abstracta a materia: sic quod non dependet ab ipsa nec quantum ad eum: nec quantum ad eius operationem: que est facere obiectum actu intelligibile: ut distinguitur ab ymaginabili. Quare argumentum non concludit.

C Ad tertium principale respondeo negando cōsequētiam. Ad probationem nego quod materia que est altera pars cōpositi sit p̄cisa et adequata cum multiplicatiōnē idividuorum in eadem spē. Sed materia que est proprietas individualis contrahens quiditatem ad esse individualē: est causa adequata individualizationis.

Mā mī
tipli ca/
pitur ab
Aristo.
C Pro quo est notandum: quemadmodum dictum est sepe nūero: mā capitur a phō diversimode in diversis locis. mā quādōq; vocat Ari. principiū receptiū facies cōpositi nem cum actu: sive forma: quo modo dicit mā et formā esse duo principia. p̄mo physico: et multis aliis locis: et p̄ oppositū forma dicit illud alio principiū: quod habet rōnes actus cum mā cōstitutes compositū. Alio modo forma dicit qualitas secundum ipm in multis locis: et p̄ oppositū mā est quicquid h[ab]et rōnes contrahētis vel determinatū ipaz quiditatē. Et hoc modo dicitur idividuālis: quoniam sit: ipa dicitur mā respectu quiditatis specificē: dicit ergo mā quādōq; illud quod recipit formā informātem. Quādōq; illud quod contrahit vel determinat quiditatē idifferentē. Sed tale contrahētis vel determinans potest intelligi dupliciter. Uno modo quasi intrinsecū inferiori vel determinato sub tali cōmuni. Alio modo quasi p̄suppositū determinato. exemplū. differētia individualis sortis contrahit homines primo modo que est intrinseca. Sed secundo modo: hoc corpus contrahit albedinē vel colores: quod in alio et alio corpore ē alia et alia albedo: et secundum hoc si non possent ē ē nisi tria corpora: non possent esse nisi tres albedines: contrahētis ergo secundum modo potest reduci ad mā p̄mo modo: ubiq[ue] ergo est pluralitas eiusdem rationis: ibi necesse est ponere materialē: non pro recipiente: sed pro contrahēte: sic vel sic accipiendo: quod nullo modo potest poni nam sic plurificari si sit unius rationis: nisi sit aliqd contrahens hoc modo vel illo. Et p̄ oppositū: ybi non ē hoc modo mā impossibilis: ē pluralitas eiusdem rationis.

C Per hoc respondeo ad auctoritatē Arist. in septimo: quod ipse loquitur de mā pro contrahēte: ut patet: si recte expōnatur capitulū de idētitate quod quid est ad illud cuius est: textu cōmēti. zo. Et in eodē septimo metaphysice. te xti cōmēti. 4. i. habet Arist. Quod quid erat ēē: et unū quodcūq; in quibusdam est idēz: ut in pīnis substātis. Dico autem primam: que non per aliud ē alio ē: ut in materia. Quēcūq; vōcepta cuz mā: nō idē. Nec ibi: ybi: quod pīnis substātias Ari. nō intelligit substātias separatas: ut cōter exponit et male: sed intelligit spēs vles: ut patet per exēpla sua: quod dicuntur curvitas et curvitudini ēē: et certū est: quod curvitas ē forma ē mā: et dicit quod hec sunt eadē si ista ēē prima substātia: quod tamē nō est. Sed nō est consuetudo p̄hī cōclusionē in imālibus assertā confirmare p̄ ea que

habet oīno oppositā dispositionē ad imālibus. Exempli gratia. Si idētitas quiditatis ad illud cuius est qđitatis: sit p̄cise in substātis separatis: et nō in substātis mālib[us]: quo modo p̄posita cōclusionē de abstractis cōfirmabit ipsas per ea in ḡbus nullo modo est idētitas quiditatis: ad illud cuius est quiditas: et propositus ipa cōclusio intēta falsificatur: sed in nullo māli: hoc ē quocūq; modo plurificabilitē: ē oīno idē quod quid est: et illud cuius est: quod ipm includit mām: hoc est aliqd contrahētis ipam quiditatē: quod non includitur in ratione formalī quiditatis. Licet hec sit in tētio Arist. quātū spectat ad hoc capitulū: tamen dico quod loquēdo de materia: que ē altera pars cōpositi: oīne nob̄ēs materialē isto modo ē idē suo quod quid ē: et tale ē simpliciter plurificabile: quod ponit h[ab]it naturā ēē simpliciter necessaria: et quicquid potest ēē in natura necessaria de facto est: quod in ipa nō ē potētia distās ab actu: et cū nā plurificabilis in plura idividua quātū ēē ex se: et iquātū talis nā: possit ēē in infinitis: quod hoc sibi nō repugnat: cū nō determinet ad certū nūex suppositoz. Igī infinita idividua essent actualiter in talinā: quod repugnat oī rationi naturali. Et tūc ad argumentū dicis quod aīa intellectua nō ē in natura simpliciter necessaria secundum Arist. quia incipit esse de nouo: ut probatū est supra. Dico tamen quod aīa intellectua habet intrinseca naturā: per quā potest semper ēē: et ē incorruptibilis ab intrinseco: quod nō ē eius nā constituta ex p̄trariis: neq; ēē est corruptibilis ab extrinseco ab aliquo agente nāli: quod sicut non potest p̄duci ab agente naturali: ita etiā non potest corrūpi: nisi dispositiu: quod agēs naturale bene potest inducere aliquas dispōnes p̄trarias ad hoc quod aīa informet corpus: nō tamen corruptiūas substātiae aīe.

C Ad quartū argumentū respondē negando cōsequētiaz: Ad probationē respondetū: quod omnis naturā: que non est simpliciter necessaria: neq; actus purus inducit per quādāz entitatis positivā sibi adueniētē: que ē de se idividuabilis et plurificabilis determinātis et contrahētis naturās ad ēē individualē: et hec est quā vocamus proprietatem individualē vel hecētates: et ista entitas ē differētia p̄ se determinātis naturās et facies unum per se cum illa: ita quod est per se diuisua nature: et constitutiva per se individualē. Et ad illud quod infertur quod omnis differētia per se est formalis et specifica: negatur hoc: quia non omnis differētia formalis est specifica: nisi sit quiditatua: quod nō ē in proposito: quia talis differētia est p̄mo diuisa ab oī quiditate ut alias dictum ē. **C** Uel potest distingui de Differētia formalis: quedam enīz ē per formas: quedam tia for in forma. Prima distinctio est per formas: sicut p̄ principiū malū pīnia distinctiua: et ista nō semper ē quiditatua: nisi forme plex sint quiditatua: et pertineant ad quiditatē: et esse formale rei: cuius sunt forme. Modo hecētates possunt dici actus et forme: non tamen quiditatua: quia non pertinet ad quiditatē: sed sunt extra omnem quiditatē: et solum pertinent ad esse materiale rei. quod distinguitur contra omne esse formale et quiditatuum. Si autē capiatur distinctio formalis in forma: est sensus: quod non tantū forme sunt principia distinctiua: verum etiā: quod faciunt differētia in forma et in aliquo esse formalis: hoc autē non est verum de hecētatis. Non enīz faciunt differētia in esse formalis: sed precise in esse signato: et materialis: quia si cōparentur ad esse quiditatūs habent rationē materie: licet absolute et determinant materialē h[ab]it aliquo modo rationē actus. De quo diffuse dictū ē in quod ē idividuationē nāe. Ad p̄hī secundum posteriorū: et i. o. metaphysice. Respondeo quod ipse vult quod quecūq; differētia ē citra differētia specificā specie specialissime: illa est materialis: et per accidens ut opponit per se quiditatē: et b[ea]tudo.

CAd quintum respondeatur: quod oppositum est vero. v. si esset unus intellectus numero in omnibus hominibus: magister non posset erudire discipulum: ut ostensus est superius. Quero eni quid faceret magister in discipulo: Lectorum est quod non potest ipsum instruere nisi agendo in fantasmatu discipuli per intellectum suum habituatus in aliqua scientia. Aut agendo intellectus possibilis. Non primo modo: ut patitur: quod intellectus habituatus non agit nisi in fantasma: sed ad que conuertitur: aut recipiendo formam aliquam de uno: aut intendendo illam quam habet. Sed hoc non facit: nisi respectu illius a quo habitus recipit: et quod nulla actio intellectus per habitus potest esse: nisi circa illud fantasma a quo ipsius habitus tantum naturalis similitudo ipsius. igitur et ceterum. Non etiam intellectus habituatus agit in intellectu possibili: quod non causabit illam intellectum circa illud fantasma a quo effectus eius aliquo modo. igitur et ceterum. **P**reterea quod intellectus habens in se aliquas formam actualiter: producat consimilare formam in se ipso: aut in alio: videtur irrationaliter: quod si coedetur (sicut videtur coedendum: sequendo opinionem suam) sequitur quod scientia in magistro erit qualitas activa: sicut etiam ipse dedit. consequentia probatur: quod intellectus habituatus si est principium scientie in discipulo non est principium: nisi mediante habitu scientie. Ideo scientia erit forma activa. Et propterea respondeatur ad argumentum Auerrois: quod magister docendo discipulum per voces expressivas conceptum: quos habet apud se: format aliquam fantasiam in discipulo de illis conceptibus: et ex fantasiam discipuli intellectus eius mouet ad concipiendos huius conceptus: et ex frequenti consideratione ipsorum pariter et sensu aggeneratur habitus in intellectu discipuli.

CAd sextum respondeat: quod non inconvenit in accidentaliter ordinatis procedere in infinitis: et esse multitudinem infinitam: et maxime in his: que non sunt entia perfecta in specie: sed partes speciei: et ulterius sunt entia immaterialia: quemadmodum sunt anime intellective: et ista est ratio Algazelis. **S**ed contra, probis concedit processum in infinitis in causis accidentaliter ordinatis successione: ubi una post aliâ succedit. Sed non si simul accipiuntur: quod infinitas in quantitate: sive in magnitudine: sive in multitudine est in potentia: et accipiendo alterum post alterum: ut dicitur tertio physicorum. diffiniendo infinitum: quod est illud: cuius quantitatem quantumcumque accipientibus et ceterum. textu commeti. 63. Et commentator commet. 58. habet quod infinitus consistit in actu permixto potentie. Et Aristoteles de intentione ostendit: quod infinita multitudine non potest esse in actu: et ideo sine ratione equaliter concludunt de animalibus: sicut de corporibus.

Itez, si multitudine infinita sit in actu animalium: qualitercumque sit ordo inter ipsas: erunt infinitae species numerosae in actu: quod due aie faciunt numerosas binarius tres trinarius: et sic in infinitis in speciebus numerosas: quorundamque libet species: et omnes simul erunt in actu: sed inter species quorundamque generum est ordo essentialis: ergo in entialiter ordinatis erit infinitas: quod est contra Aristotelem.

nes geniti: non tamen infiniti. **C**ontra hec arguit: et primo contra primus. Ex naturalibus non potest ostendi speciem humana esse productam de novo plusquam alias speciem: quod species omnes sunt eterne: et maxime perfecte: sicut est species humana secundum ipsum. igitur non potuit produci de novo. **C**onfirmatur: quod homo productus aut perducitur immediate a deo: aut mediante causa secunda. Non primo modo. **E**t quia deus agit ex necessitate nature. igitur non agit ex tempore: et de novo aliquem effectum immediate per priuationem cuiuscunq; medy: ut probatur octauo physicorum: et commentator ibidem commento. i. **E**t quia sic homo crearetur: si nulla causa media concurreret ad causationem hominis. Si detur secundum v. quod deus producit hominem mediante causa secunda. igitur homo fuit ab eterno. Probatur: quod infinites causa secunda fuit disposita ad causandum hominem simul cum causa prima: quia omnis influentia: que nunc est in causis secundis a prima per motum orbis ad producendum: infinites processit. igitur non potest esse aliqua causa secunda de novo ordinata ad producendum aliquam speciem in uniuerso: que non perfuerit.

CItem, impossibile est ens ad finem esse factum ab eterno: nisi finis gratia cuius sit et habeat esse: quia finis semper est prior his que sunt ad finem: cum se habeat sicut principium in speculabilibus ex secundo physicorum. textu commenti. 89. sed homo est finis omnium. ex eodem secundo physicorum. textu commenti. 24. ubi habetur Et nos sumus quodammodo finis omnium. igitur et ceterum. Unde ratio Aristoteles: que bene concludit simpliciter infinitam hominem in specie sua: sicut alterius speciei. **C**ontra illud quod dicunt quod non est necesse homines processisse per generationem et ceterum. Contra: species perfecta: sicut homo secundum Aristotelem. non potest produci nisi yniuocetur: et ex semine: quia causa equiuoca non sufficit effectum aliquem perfectum causare: nisi concurrat causa yniuoca. igitur si fuit ab eterno: ab eterno genuit: et ita infiniti homines fuerunt.

Contra tertium additum: quod si homo fuit ab eterno: non tamen generauit ab eterno. Contra. Quod est semper homo in se rationem sive semper existentie secundum Aristotelem. et ita secundum illam est in se formaliter necesse esse: quoniam non habeat talis necessitatem a se. igitur homo genitus ab isto homine qui habuit esse ab eterno: non potuit esse corruptibilis: consequens est falsum. igitur et antecedens: consequentia patitur: quia in generatione yniuoca generans et genitum sunt eiusdem rationis. igitur si ynum est incorruptibile: et reliquum: falsitas consequentis probatur: quia homo genitus habet in se principia contraria naturaliter: que sunt necessario principia corruptiōis. Ex quo sequitur quod etiam homo eternus haberet huius principia: et esset corruptibilis cum ynus yniuoce generetur ab alio

Ideo aliter. ridetur ad argumentum: quod infinitas in multitudine animalium potest intellegi duobus modis. Uno modo in actu. Alio modo in potentia solutio. **T**ertia. prima infinitas est: quod anime sunt tot: quod plures et non anima. secundum. in potentia sunt tot: quod accipiendi nitate. una post aliam numerumque possunt habere finem: vel non tot accipiuntur quoniam plures possunt accipi. Prima infinitas est simpliciter impossibilis: et in animalibus et in quacumque alia multitudine: et ista improbat tertio physicorum. Si vero loquamus de alia infinitate potentiali: que est quod non tot accipiuntur de aliqua multitudine: quoniam plura possunt accipi. Ista infinitas non est impossibilis: neque improbat tertio physicorum. **E**t si arguas quecumque sunt infinita in potentia: sic quod accipiendo alterum post alterum nunquam possunt habere finem: si simul actu

Articulus

sunt: sunt actu infinita. anime intellective; posita eternitate mundi: sunt h̄. igitur et c. Dicitur ad maiorem: q̄ ly actu: vel potest determinare ly sunt velly infinita. Si primo modo conceditur: q̄ infinite anime que successivae et in potentia fuerunt infinite si simul actu sunt: siue existunt: etiam actu existunt simul infinite. Si vero ly actu accipiatur secundo modo falsa est illa maior: quia infinitas actualis et potentialis sunt alterius rationis: et ex una non potest sequi alias: sicut non sequitur. ista non sunt tot accepta: qn plura sunt acceptibilia. igitur sunt tot q̄ plura eē nō possunt: consequens contradicit antecedenti. Si teneat ista respsio exponēda ēē ratio Doctoris Subtilis: qua p̄bat infinitas dei in p̄o fñiaꝝ. d. scđa. q. de infinitate p̄mi entis: ybi p̄bat: accipiendo ista maior rem nūc dicta: q̄ actu infinita intelligibilia sunt in itellectu diuino: et forte maior ē vera i talis intellectu gra māe. qz nullū intelligibile subterfugit actu intellegit diuini: pp qd nō possunt eē plura intelligibilia q̄ que sunt in intellectu diuino. Ex h̄ apparet r̄sio de sp̄ebus numeroꝝ: qd arguebaꝝ supra: dicēdo q̄ talis infinitas ē tñ potētia in accipiendo p̄tē post p̄tē: de ista multitudine: et sic successivae: vñ lꝫ infinite sp̄es tales sunt in actu quātum ad vñitates māles: que sunt māle in nūero: ex quo māliter constituitur nūerus. vel c̄stū ad vñitates formales: q̄ insequuntur qditates specificas: tñ sunt precise infinite i potētia: qz modus sue infinitatis ē p̄ acceptōe i intellectu: accipiendo p̄tē post p̄tē i multitudine i infinitū. Et si dicas: q̄ Ari. et negat infinitatē i potētia in eēntialē ordinatis: et in qbus cunq; sp̄ebus. R̄sideret quo ad sp̄es: q̄ ē stat in sp̄eb: q̄ sunt de pfectōe vñiuersi: s̄z nūeri et figure n̄ sunt h̄. q̄ re et c. Quantū ad eēntialē ordinata: r̄sideret q̄ veꝝ est: ybi ē ordo eēntialis depēdētie posterioris ad p̄us: qualis nō ē in nūeris: vñ lꝫ nūerus maior depēdeat a nūerozi quātū ad vñitates māles: nō tñ quātū ad vñitatē formales: a q̄ nūerū ē p̄ se vñ q̄ vñitas iseḡt qditatē specificā: sic passio suū subz et statu. In istis sic ordiant p̄bat Ari. 2. mera. ybi probat statum i cāis. P̄tē etyliō dici q̄ oēs nūeri sunt eiusdē spei: sic linea maior et minor: et h̄ videt eē de mēte Ari. 8. metaphysice: q̄ cōpat diffinitōes nūeris. textu cōmēti. io. vñ sicut vñitas in nūero addita vt varia ta constituit nūerū maiorē aut minore: supiorē et inferiore: rem: sic vñia addita vt variata in diffinitōe: s̄z rō et diffinitio supioris et inferioris nō distinguunt s̄m sp̄em: vt diffinitio aialis et horis: et oēs nūeri h̄nt vñā formā specificā. et h̄ videt pseq̄ Lōmetator ibi in cōmēto. Prīa tamē respsio videret melior: q̄ si teneat op̄s r̄ndere ad cōmētu allegatiū: q̄ p̄ additionē vñitatis nūerus transſert ad aliam nām: h̄ est veꝝ quātū ad eē māle in nūero: nō quātū ad eē formale: et hoc sufficit ad cōmētu. P̄tē etiā dici q̄ infinitas actualis in multitudine nō est impossibilis: nec ratiōes Arist. hoc improbatē sunt demonstratiue: sed tātum probabiles: vt ipsemet fatetur in principio illarum rationum. textu cōmēti. 40. Inquit enī. Ratiōnabiliter quidem igitur his speculantibus ex h̄. videbitur et c. quē modum loquēdi habet quando facit ratiōes tantum probabiles.

Ad penultimum argumētum principale. Respondeatur vñ modo q̄ Arist. intelligit de his que sunt per se in specie: et non sunt principia speciei. Nam certum est q̄ materia p̄ia est eterna et incorruptibilis: et tamē alia materia ē in te: et alia in me secūduꝝ numeruꝝ: vt vult Arist. duodecimo metaphysice. textu cōmēti. 27. Pariformiter h̄ concedere de anima: cū ponat eam actum et perfectionem materie.

Vel dicendum est et melius: q̄ liczyyna causa multipli

cationis specierum in indiuiduis ab Aristo. ponatir cōseruatio speciei: tamē ista non est precisa causa: sed causa adequata est: quia natura specifica non est actus purus: sed potentialis et determinabilis per multas realitates contrahētes: qd repugnat nature simplicissime et tactuallissime: et vñiuersaliter secūdum Aristo. cuicunq; nature simpliciter necessarie: quia omnis potētia passiva removetur a sempiternis. vt patet per ipm. 9. metaphysice. textu commenti. i7. Ponit enim quodlibet sempiternum esse implurificabile: quia in tali nihil nouum proueniēre potest: nec vñum indiuiduum multiplicari post aliud: quia quicquid potest esse in tali natura: de facro ē. igitur si posset plurificari in plura indiuidua: posset plurificari in infinita: et si sic: sequit̄ q̄ infinita indiuidua actua liter essent in tali natura. Assumptum autem hoc probatum est supius per hoc: quia natura que plurificatur in pluribus non determinatur ad certum numerum suppositorum: et qua ratione potest esse in duobus aut tribus eadem ratione: et in infinitis quod apparet ex hoc: quoniam species ppetuā p infinitā successionē idiuinduox. Ad illud qd additur de corporibus celestibus pater responsio. Nam quodlibet tale scđb Aristo. est formaliter necessarium: et nullum necessarium potest multiplicari: et etiam corpus celeste singulare in vna specie est ex tota materia illius speciei: et hoc non tantum actuali: sed etiam potentiali: vt habetur primo celi. textu commenti 95. quia nulla est materia scđm ipsum possibilis manente tali specie: que non sit tota in uno singulari: in tali specie: et hoc intelligendo qualiter cunq; materiam istorum corporū. Neq; est verum qd communiter allegari solet: q̄ in immaterialibus vnicum indiuiduum contineat totam perfectionem specificaz. Quā si aliquod indiuiduum ex hoc solo: q̄ est sine materia: habet h̄ in se totaz perfectio nem speciei: que ex se nata est eē in infinitis: quantum ē ex se videretur habere perfectionem infinitam ex sola carentia materie: et quicquid potest habere perfectionē infinitam: actualiter habet eam: igitur quelibet species habens vnicum indiuiduum in immaterialibus: habet h̄ perfectionem infinitam: et ita talis species non ēē finita et determinata per differentiaz vltimam: qd nemo phorum nunq; posuit.

Preterea causa tantūmodo priuatiua non ponit circa posituum aliquid perfectionis: quia nihil positiuꝝ addit ad id: respectu cuius est causa priuatiua. Sed carentia seu separatio forme a materia est causa tantūmodo priuatiua. igitur et c. et ita falsa ē illa propositio vulgaris. Forma igitur materialis potest intelligi duobus modis. Uno modo: quia non participabilis a materia: vel comunicabilis materie: vt forma tactus eius. Alio modo quia non est determinabilis per hecitatatem: que est materia opposita quiditatē: vt dictum est supra. Si primo modo accipitur forma: et dicatur habere in singulari totam perfectionem speciei: ista propositio est falsa: et petit principium contra asserentes formam immaterialē plurificari. Si autem accipias formam immaterialē: secundo modo conceditur: quia talis est de se hec: nullo modo contrahibilis per aliquam realitatem sibi aduenientem: sicut est omnis natura simpliciter necessaria scđm Aristote. a qua excluditur omnis potentialitas ad actum perfectiū ipsius: quod non competit nature anime intellective: vt patet ex dictis.

Ad vltimum principale: respondetur q̄ dictum p̄bi in primo celi debet intelligi scđm virtutem probationis sue. Probat autem q̄ illud qd incipit esse non potest esse sempiternū: quia omne quod est ḡnabile ē corruptibile

quia generationes & corruptiones sunt a contrariis in contraria: siue ab oppositis in opposita: et scđz Lommetatorē ibidē impossibile est quod habes contraria maneat per finitū tempus. vult ergo p̄hs ibi: quantum probatio sua pretendit: quod enim quod incipit esse per generationem: cui est aliquid contrariu[m]: aliquando definit esse per corruptionem. Ut in p̄ celi textu comēti. i. 40. h[ab]et sic textus Lommetatoris. Dicamus ergo quod impossibile est ut aliquid prior sit eternū ens: deinde post sit ens eternū: oia. n. generabilia & corruptibilia alteratur & transmutatur: et non alteratur nisi ex suis contrariis: ex quibus conponuntur & generantur generato[n]e nāli: et per ea consumuntur & corrupuntur. Et hec Ari. ibi. Sic autem aīa intellectua non incipit esse: quia nec h[ab]et contrariū: nec ponitur ex contrariis: ideo non est corruptibilis: unde ex dictis ph[ilosophi] ibidē sequitur oppositū: quod hic Ari. non ponit aliqd corruptibile nisi quod h[ab]et contrariū per se: aut per accidentem: aut ponitur ex contrariis. Et ad hoc videtur prædere pene oīes rōnes ibi posite: ut p[ro]p[ter]a ita. Nec obstat quod exponendo istū terminū genitū dic: textu comēti. i. 2. v. 3. H[ab]enitū est quod incipit esse: siue per genitō: siue non: quod ibi loquitur de isto termio genitū extēsiue: et secundū munere acceptionē: quod innuit supra immediate exponēdo genitū prior mō. textu comēti. iii. v. vi. h[ab]et Ari. Videlicet at genitū uno qdē mō si sit aliqd nūc prius non ens sine generatione & transmutatione: quēadmodū quida tāgi & motu dicunt. vbi allegat opinionē quorūdā de motu & tactu que sic sunt ingentia.

Sed contra: quod qui dicit Ari. quod genitū & corruptibile conuertuntur aut accepit genitū extēsiue: aut proprie. s. p. illo tūm quod incipit esse per transmutationē māe: que sit p[ro]p[ter]a ei? quod fit. Si prior mō h[ab]etur itētū: quod cū aīa sit genita accipiendo genitū extēsiue: erit corruptibilis: quod incipit esse sine transmutationē māe: que sit p[ro]p[ter]a eius: si vero genitū accipit se: cūdō mō. s. p[ro]p[ter]a: tunc rō Ari. contra Platōnē non excludit: quod Plato non posuisset mūdū p[ro]p[ter]a genitū per transmutationē materie: sed p[ro]p[ter]a simplicē emanatōe: et ita si fiat ratio huius ostensio[n]a: minor erit falsa.

Ad hoc r[ati]onē detur quod genitū in rōne Ari. accipit p[ro]p[ter]a non extēsiue. Et cū dī: quod minor ē falsa: negat. Pro quod ē aduer sedū quod cū transmutatione sit actus sub transmutatione de p[ro]p[ter]a ne forme ad formā: ut p[ot]est p[ar]i ex diffinitiōe transmutationis. c. ph[ilosophi] co[n]tra. talis transitus vel est de priuatione ad formā: ut ly. de ipso[t]at ordinē temporis: vel nāe. Si p[er] mō est sensus: quod mā rei que sit: p[er] tempore est priuata forma quod h[ab]et ipaz. Si secundo mō est sensus quod priuatio forme in mā p[re]cedit ordine nāe formā. Capiendo transmutationes prior mō mūdū non est genitū per transmutationē materie: et sic minor assūpta in rōne Ari. esset falsa scđm Platōnē. Si scđm mō: sic Plato cōcederet mūdū esse genitū per transmutationē materie: quod etiā fīm Ari. mūdū cōstat ex tota sua mā: ut in priori celi. textu comēti. 95. et quodlibet tale ē corruptibile: et maxime hoc sequitur ex opione Plato nī: quod posuit celū & intelligētias esse cōpositas sic ex materia: et p[er] consequēs: nec mūdū nec p[er]tinet p[ri]ncipaliores: nec tāde aliiquid in ipso p[ot]est perpetuari. Ad p[ro]positū de aīa intellectua ipa non est genita ex tali mā: quod nullaz h[ab]et māriaz intrinsecā: ex qua fiat: quare r[ati]o.

Potest ē dī p[ro]babiliter quātū ad hoc cū ipo. Quod omne quod incipit esse: quātū est de se: p[ot]est desinere ē ē pari rōe: et iō p[ro]p[ter]a h[ab]et cōtra Platōnē: quod mūdū de se non p[ot]est esse p[er]petuū: et incorruptibilis ex se si genitus est. Sed quod anima que non generat (cū non sit dī potētia māe educta) sit p[er]petua rōne cōseruātis extrinsecā: a quo ē producta: hoc non est cōtra p[ri]ncipia ph[ilosophi]: maxime quod nullū h[ab]et h[ab]itu[m]: quod posset ipam corrumpere.

Sed cōtra istā responsione ē statut: quod si aliquid ē ex se possibile: nō potest ab alio p[er]petuari: nisi nā possibl[er] mutetur in necessariā: vt dicit Lommetator. i. 2. metaphysice. cōmēto. 4. i. et prior celi. cōmēto. iii. sup illud. impossibile ē vt nō generabile cadat sub corruptione.

Preterea: anima intellectua: aut h[ab]et naturā per quā potest semper ē: aut p[er] quā p[er]tinet nō ē. Si prior mō: igitur ī anima intellectua erit due potētiae contrarie: quarum una erit ad semper ē: et alia ad non ē: si quātū est ē ex se p[ot]est desinere ē. Lōsequētia p[er] Lommetatorē prior celi. i. similis. textu comēti. i. 20. Si. v. 3. aliquid ē et possibile ē ex se & necessariū ab alio in eo aggregaretur due potētiae contrarie: vt dictum est. Si deitur z. sequit[ur] idē quod p[er] p[ro]p[ter]a. Preterea: si aīa intellectua quātū est ē ex se potest non ē: et tamē p[er]petuatur ab alio: igitur potētia mea ad corruptionē ē et ociosa in natura: cōsequētia p[er] p[er] Lommetatorē: vbi supra. cōmēto allegato in priori celi: et cōmēto quanto ibidē in simili de celo. et cōmēto. 20.

Ad hec respondeat de priori ad p[er]missō distin[ct]ionē de possibili. Quoddā enī ē possibile cuius esse ē in triplex. continuo fieri: et semper h[ab]et nō ē et motus: cuius ē est in fluendo. Aliud ē possibile quod h[ab]et ē permanens: et totum suū ē recipit in p[er]mo instati p[er] transmutationē: sed intrinsecē h[ab]et potentias ad corruptionē: ex eo quod est compositū ex materia & forma: et ex contrariis. Tertiū possibile ē quod accipit esse ab aliqua potentia productiva: et ē terminus eius sine motu & transmutatione: quod intrinsecē nullaz h[ab]et p[osition]ē ex materia: aut ex contrariis. Primū possibile appellatur possibile simpliciter continens scđm partes. Scđm appellatur possibile subiectuum: hoc est deductū de potentia subiectua. Tertiū appellatur obiectuum: quod est obiectū potentie actiue. Si loquimur de priori possibile tale potest ē possibile intrinsecē: et tamen ab alio perpetuari: vt ponit Lommetator commento. 4. i. 2. metaphysice. Si loquamur de secundo non potest ab alio perpetuari: quia hoc concessio potētia que ē in eo ad corruptionē esset frustra: vt arguit Lommetator: primo celi: et ita natura possibilis: transmutare in necessariaz: vt ipsedictum. Quia vltius scđm ipsum aggregarentur due potētiae contrarie: vt argutum est. Si vero loquamur de tertio possibile: quod potest appellari possibile obiectuum (quicq[ue] dicit Auerrois de h[ab]itu) ei nō repugnat ab alio perpetuari: quod a nullo potest corrupti p[er]terquam p[er] prima causa: a qua processit: vt dictum fuit superius: et tunc non sequitur quod nā possibile transmutetur in necessariaz: quia tale non ē possibile: potentia exente ad actū corruptionis: nisi respectu p[er]me cause: cuius causilitati subest quātū ad esse: et quantū ad non esse: et respectu cuiuscunq[ue] alterius h[ab]et necessariū ē. Ex quo per nullaz agens creatum potest ē sub non esse sua natura: igitur est possibile respectu prime cause: sed respectu cuiuscunq[ue] alterius ē necessaria: et rationes adducte ī p[er]mo celi non improbat tale possibile posse p[er]petuari.

Sed contra: quod h[ab]et potentia vt sit semper in futuraz: habet potentiam vt sit semper in p[er]teritum. igitur intellectus semper fuit ab eterno: consequētia p[er]tinet: quia in perpetuis non differt esse a posse. tertio physicorum.

Respondetur concedendo quod intellectus sicut habet potentiam ad futurum vt semper sit: ita etiam ad p[er]teritum: quod hoc sibi non repugnat quantum est ex nā sua: sed ex parte illius cuius est actus: et p[er]fectio sibi repugnat: quod ad ipso determinatur: vt p[er]p[ar]ia ei p[er]fectio: ex scđo de aīa.

R[ati]onē dī quod p[ro]positio adducta h[ab]et vītates ibis quod sunt omnino abstracta a tempore: vt dicit Lommetator ibi. Anima autē

Articulus

nō est oīo sic abstracta; sī est in tēpore rōne prop̄ per fectibilis. C Uel dicēdū q̄ Aristo, introducit illā auctoritatē tanq̄ dictū antiquoz: nō tanq̄ propriuz, q̄ arguebant, mūdi possūt cē infiniti. igit̄ sunt infiniti: quia in eter nis non differt cē a posse.

C Ad aliud quī infert q̄ due potētie eēt r̄c. Responde detur negādo 2̄tīā: vt p̄z: q̄ h̄z potētiā p̄ quā p̄t semp̄ eē in ordine ad agens creatū: q̄ vt sic nō h̄z principiū intrinsecū corruptiōis: neq̄ ēt extrinsecū. Sed si potest nō cē hoc est p̄ respectū ad primū modo potētie nō sunt cōtrarie: nisi sint h̄z idē: et respectu eiusdē: q̄ nō ēt p̄posito.

C Ad aliud q̄d inferit: q̄ potētiā ēt frustra r̄c. Responde tur negādo cōsequētiā. C Pro quo est notādūm q̄ potētiā est frustra: que nō asegit illud: q̄d est intētū a natura: sicut habz videri secūdo ph̄ycorū. textu 2̄mēti. 6z. Nō. n. quis est balneatus frustra: q̄d nō defecit sol: vt dicitur ibi: q̄ iste effecit: q̄ est balneatio: nō ordinat ad defecum solis: neq̄ intendit ip̄m.

C Secūdo notādūm: q̄ nā nō intēdit corruptiōez forme: nisi p̄ accidēs: q̄. s̄intēdit ḡnatiōne alterius: que nō p̄t inētē materie: nisi corrupta forma priorē. Ex his sequitur ynu correlariū: q̄ potētiā nālis si sit ad aliquid sine inclinatōe et appetitu nāli ad ip̄m: si illud nō attingit: non propter h̄z est frustra: sicut nō dicim⁹ lapidē frustra b̄fē grāuitatē: si nō ascēdat: q̄ ad ybi surſū nullā h̄z nālē inclinationē. cū talis forma repugnet nāe sive. Ex his apparet r̄nsio ad argumētū. Nā si potētiā ad corruptionē in mā sit frustra: ybi nō possit attingere terruīnū corruptionis cōpositi ex ip̄a: hoc iō est: q̄d mā nō sc̄ise ordinat ad corruptionē illius forme: quā habz: sed etiam ad generationem alterius: que cōcomitatur corruptionē prioris: q̄d mā nō potest denudari ab oī forma. Sed ybi in materia ēt potētiā ad corruptionē simpli: cū ista potentia sit ad imperfectū: q̄d nō intēdit a nā: ista potētiā nō esset frustra. Quia frustratio et oīositas est ppter id q̄d intēdit: vt dc̄m̄ est. Ad p̄positū: si anima intellexiū sit in potētiā quātū est de se ad corruptionē in cōpatiōe ad p̄mū agēs: q̄d eius actioni seu virtuti subiiciēt quātū ad nō esse: et nulli alteri: potētiā ipsius eo modo quo ponit in ip̄a ad corruptionē: ēt ad simpliciter nō esse ipsius: et nō ppter eē ad alterius: et sic ēt precise potētiā ad īmp̄fectionē: quare talis potētiā nō esset frustra: et si nunq̄ deduceret ad actum.

C Aduertēdū tamē q̄ deus sicut ex necessitate nāe p̄duxit aīam intellectiū nō depēdetē in eē a mā: ita separata a mā necessario seruat h̄z ph̄z: q̄ i sepatis a mā idē ē agēs p̄ducēs et cōseruatās: in ynu quodq̄ agēs sicut p̄ducit aliquē ynu effectū: ita ip̄m conseruat si p̄t.

C Ostēdūn̄ rōnes Auer. nō cōcludere p̄ prima ei⁹ cōclusionē. s. q̄ aīa nō sit forma nālis corporis. posite articulo primo principali fo. z.

Is excūsis foliēda sunt argumēta q̄ adducta sunt p̄ opiniōe Lōmētatoris ad p̄mā suā 2̄clusionē. Et ad auctoritates Ari. que dicūt aīam intellectiū ēt aliud genus aīe ab alijs. Ad tale dc̄m̄ et ad cōsimilia respōdef: q̄ iō hoc dicit: q̄ anima intellectiū se cūdūm ēt operationem que est intelligere nō depēdet a corpore: sicut alie aīe: et h̄z operationem in qua nō 2̄mūnicat corpus: cū sit opatio organica. neq̄ mālis: vt statim dclabritur: et cū inferit q̄ nō ēt equiuoce forma cū alijs: dico q̄ quātū ad hoc q̄d est esse actum et p̄fectionē corporis nō est forma equiuoce cū alijs: sed b̄s in hoc q̄ nō est organica quātū ad intelligere. neq̄ extēsa in mā. C Ad rōnem quī dicit. Intellexiū est subiectum sive operationis distincte a corpore r̄c.

Nonnulli respōdet vt. s. Thomas q̄ anima intellexiū est forma nō comprehēsa totali. R̄sio lectiū est forma quātū nobilior: tāto magis dominat materie: et ea sua virtute excedit: et p̄ oppositū quātū est ignobilior: tāto magis ēt immersa materie: sicut apparat de formis elemētoz et aliquoꝝ mixtoꝝ: que q̄ totaliter sūt cōprehēsa a materia nullā habēt operationem: in qua non cōmunicat cū mā corporali: anima aut intellectiū est nobilissima diū formaz nālūm: ideo nō est dependēs a mā in eē: neq̄ in operari: et ideo habet operationem in qua non cōmunicat corpus.

Sed cōtra Quia adhuc stat argumētū sic. Que Contra cumq̄ faciūt p̄ sevñū: sic q̄ vnū ēactus risiōne et p̄fectio alterius p̄ informationē: nihil attingit vnū eo. s. Tho. rum q̄d nō attingat altez: licet in attingēdo illud alterius q̄dripli sit quo respectu alterius: sic exēpli grā. Q̄d sp̄era et figura circularis sp̄ere faciunt vnū in actu isto mō: si sp̄era sit p̄ gūtū: fece circularis tāgit planū in pūcto: et vtrūq̄ tā sp̄era q̄d circularitas seu figura circularis tāgit planū in pūcto: licet circularitas sit illud quo sp̄era tāgit planū secūdū pūctū. Sub ista maiore sic p̄bata assumo istā minorē Anima intellectiū et corpus humanū sūt et faciūt ynu in actu: vt p̄cedit aduersari. igit̄ r̄c. Et ita omnis p̄prietas que erit aīe: erit ēt corporis. Et cuiuscūq; ynum erit principiū: etiam alterum.

C Preterea q̄ intellectio cōiceit corpori: et q̄ aīa intellexiū cōptū ad intelligere nō sup̄egrediat mā: arguit. Dō nō ē hō sīm aīaz sive p̄aīaz: nisi sīm q̄ aīa informat mām. ergo nec opatur operatione p̄pria hoīs sīm aīam: nisi vt aīa īformat māz: ergo v̄l nō intelligit sīm aīam: vt h̄z formā: q̄ sit p̄ncipiū huius operationis: v̄l intelligit sīm eū: vt īformat mām. Prīma p̄positio p̄batur: q̄d sicut aliqd se habet ad eē: sic ad operari. P̄z ēt: q̄d cōpositū nō est illud q̄d est: nisi ex partibus: et hoc non vt diuīsīs: sed vt ynitīs: vt p̄z ex septimo metaphysice. textu 2̄mēti v̄ltimi. respetu huius syllabe ab de. a. t. b. et ita vnuersaliter de partibus et toto: nec solum hoc est verum de partibus materialib⁹: quas vocat ibi Aristo. elementa: sed etiam de partibus essentialib⁹: que sunt mā et forma. Compositū enī ex hoc ynu est: q̄d hoc ēt potētiā: et illud actus. ex octauo metaphysice. textu cominēti. i. s. hoc est q̄d vna p̄s q̄ē potētiā: īformat: et alia que ēt actus: īformat ip̄am.

C Preterea tertio. Anima sc̄dm̄ supremū gradū sive p̄fectionis essentialis īformat materiam: sed intelligere non potest p̄petere sibi sc̄dm̄ gradū sup̄iorē q̄d sit supremus. non ergo competit sibi vt excedit materiā intellexiū: et p̄cedere non īformare. P̄pria p̄positio pat̄z: q̄d alioquin homo non ēt supremū ens corporale: nec per consequēs proximum angelo in ordine speciez: nec esset in actu formaliter per illud q̄d est supremū in anima intellectiū: que est proxima forma angelo.

C Preterea illud īmergi est verbus metaphoricuz. Aut enī istud īmergi intelligitur sc̄dm̄ sitū: et hoc est īpossibile. cū intellectus abstrahat ab omni sitū: sicut et q̄libet alia substātia separata. Aut intelligitur magis et minus īmergi alijs et alijs gradus nobilitatis: et tunc nihil est ad p̄positū: aut tandem maior et minor īmersio accipit p̄rō maiori aut minori separatione a materia: et tunc concludit q̄ anima intellectiū: cum sit nobilissima formarum naturalium: non erit actus et perfectio materie: q̄d est contra opinantem.

C Ea ppter respondēdū est aliter ad argumentū: dicē. Operando q̄ opatio aīe dicit̄ duplicitē īmaterialis: yno modo aīe dīsī obiectiū: alio modo subiectiū. Prīmo modo: q̄d ei⁹ obiectum est abstractū a materia: aut a conditionib⁹ mā pliceret.

libus. Alio modo qz recipit in aliquo tāqz in p̄ximo receptivo: qz p̄prio qd est immāle: quelibet aut̄ opatio materialis recipit p̄mō tāquā in p̄mō receptivo in toto composito ex mā r̄ forma: quēadmodū est operatio sensitiva. Si igit̄ p̄mō receptivū alicuius operationis non includat mām corporalē: sed p̄cise sit anima: aut̄ aliquid anime: ista operatio erit imālis: r̄ ex consequēti sequit̄ qz si virtus: cuius est operatio possit opari sine materia: poterit etiā esse sine materia. Ex hoc respondēdo ad formā argumēti dicīt ad maiore concedendo ipsaz cū hac conditione: qz forma non tantū faciat vnum in actu cuz materia: sed etiā in esse sit dependens a materia: r̄ extensa ad extensionēz eius. Sed vbi sit abstracta nō dependēs ab ipsa poterit esse subiectum operatiōis inextense: dato qz corpus r̄ mā nullo modo recipiat: et sic intelligit illud p̄mō d' anima: qz aliqz partes anime sunt separabiles: qz nullus corporis sunt actus.

CAdvertendū tamē qz si loquamur de receptivo remoto intellectiōis: tale includit mām: qz h̄ receptivū est compositū ex corpore r̄ anima intellectiuā qd est homo: et homo dicīt per se p̄mo intelligere: vt qd: vt per se p̄mo intellectiuā dicat illud: qd nō est alteri ratio aut̄ p̄ncipū intelligendi: r̄ respectu hui⁹: intelligere est actus r̄ perfec̄tio: r̄ de tali intellectiuā locutus est Arist. p̄mo de aia. tex. cōmē. 64. quiz dixit: animam nō intelligere: sed homo per animam: r̄ cōcedit qz loquendo de receptivo remoto intelligere cōmunicat materie vel alicui includēt māz: qd est illud qd intelligit: r̄ per oppositū loquendo de eo: qd est quo: seu p̄ncipium quo intelligēdi: intelligere nō cōmunicat materie: qd nō est de alīs operatiōnibus anime: quia p̄mo recipit in aliquo extenso r̄ materiali: vt p̄z in de sensu r̄ sensato.

Sed cōtra hoc arguit: quia ex hoc sequit̄ qz intellectio sit independētior r̄ abstractior qz substantia anime intellectue: n̄s est falsum. igit̄ r̄ aīs. p̄ntia p̄ba: qz aia itellectua est actus r̄ pfectio materie: itellectio nō.

CAd hoc responderet negando p̄sequētiā: qz per hoc qz anima est actus māe: nō arguit depēdētia in ipsa: qz non recipit aliquā p̄fectionē a mā: sed magis ei p̄fectionēz suā cōmunicat. nō. n. recipit anima a materia aliqz esse: neqz ab ipsa substantificat: quēadmodū alie forme: qz etiam fīm Lōmentatorē non constituit̄ in esse per materiam: sed p̄cise cōmunicat suū esse materie: vel salte composito ex corpore r̄ aia. Cōmunicare aut̄ sic eē arguit p̄fectionem r̄ independētiām potiusqz dependentiaz: sed bene in eo cui dat esse: sequit̄ aliqualis depēdētia. Et ad illud qd inferit̄: qz erit abstractior itellectio r̄c. R̄sideo si intelligis p̄ magis abstractū: magis separatū a materia fz esē negat̄ r̄ia. qz eque bene intellectio vniū materie secundū esse: sicut anima: cuius est intellectio: licet nō recipiat in ipsa sicut in subiecto p̄mō: sicut recipit anima: licet nō extēse. Si vō intelligis per esse magis abstractū minus perfectiū materie corporalis: concedit̄: qz materia subalē: vt potentia determinat̄ ad actū subalē: vt ad p̄pria p̄fectionē non ad actū accidentalē r̄ anima itellectua in perficiēdo requirit̄ materiā. Et corpus vt p̄mō et p̄mō receptivū: nō aut̄ sic intellectio. hec enīz nō requirit̄ materiā: neqz vt p̄ncipiū elicitū: neqz vt p̄n cipium receptivū: ex quo postmodū non sequit̄ animas esse imperfectiōr̄ intellectione: qz dare esse formale materia: aut̄ composito sine sui diuīsione r̄ extēsione: r̄ face re p̄ se vnum cum illa: hoc est ex perfectiōe aliquo modo illimitata anime: vt v̄z possit p̄ficere plures r̄ diuersas partes corporis indiuisibiliter: hoc aut̄ arguit maximaz p̄fectionē in eo: qd sic dat esse. igit̄ r̄c.

CAd scđm argumentū p̄ncipale ad eandem cōclusionem respondeſ negando maiore. vera tamē est si sit extēſa ad extensionēz māe: r̄ i ēſe depēdēs ab ipsa: aliter nō. vnde omnis actio p̄phyca corruptiua terminat̄ ad quātū r̄ māteriale. Immateriale aut̄ non potest corruptiū ab agēte p̄phyco. Si. n. agens corrumpens attingit corrupendo dis positiones māles alicui⁹ forme: attingit etiā eentia⁹ forme que in esse depēdet ab illis dispōnib⁹. Anima intellec̄tua nō est h̄. igit̄ r̄c. Nec amplius declarata sunt superius in corpore questionis.

CAd tertīū respondeſ negando maiore. Et ad p̄bationē dicīt cōcedēdo qz multiplicato vno relativoz multiplicatur reliqui. Uerū est accipieđo correlatiū per se p̄prio. nō tamē est v̄z de eo: ad qd aliquid refert̄ per accidēns. Sed in p̄posito v̄n anime itellectue tanqz p̄fēctioni correspondet pro adequato p̄fectibili totū corporis humanū: nō aliqua pars ipsi⁹: nisi per accidēs: r̄ ita multiplicato corpore humano multiplicat̄ anima. Et sic argu mentum facit pro cōclusiōe quā teneo. Et quādō dicīt qz p̄mū p̄fectibile est vnu in actu: r̄ plura in potentia: sic etiam erit p̄fectio sibi correspondēs. R̄sideo vno mo do qz hoc est verum vbi p̄fectio sit extensa: qd nō est in p̄posito. Uel aliter r̄ meli⁹. Dicēdo qz p̄fectio talis est plura in potentia virtualē: r̄ fm quandam virtutem illi mitatam. qz ipsa manens vna subā r̄ indiuisibilis habet virtutem perficiēdi r̄ informandi plures partes corporis humani. Et sic anima est plures fm virtutez: vna tamen secunduz substantiam.

CAd confirmationē. quū dicīt: qz si p̄fectio correspondens p̄fectibili r̄c. r̄sideo qz si p̄fectio eēt simplē ab⁹: r̄ ex nā sua nō vniabilis corpori per informationē: tūc sequeret̄ illud ad qd rō deducit: licet etiā in talibus abstractis. requirat̄ etiā determinata distantia ad passum: qd perficietur per formā abstractā: r̄ hoc ex limitatiōe potētie talis forme. Sed quicqd sit de h̄ formis: salte de anima itellectua nō cōcludit ratio: qz fm Arist. anima intellectua est in loco per accidēs: ex quarto p̄physi. tex. cōmē. 4. 5. r̄ ita qz̄uis per se abstrahat̄ a quātitate r̄ sitū. (hoc est nulluz istoz sibi per se determinat̄) tamē quia ex natura itrin seca nata est eē p̄fectio corporis: r̄ dare sibi eē per informationem: p̄pterea determinat̄ ad situz r̄ quantitatē rōne corporis qd informat̄: r̄ ita per accidēs. quāuis quo quia non magis est in vna parte qz in alia: s̄ tota in toto r̄ tota in qualibet parte.

CAd aliud p̄ncipale p̄z ex dictis in corpore qōnis. **C**Ad aliam rōnē quū dicīt: quoz rōnes r̄c. concedit̄ maior ad hunc sensum: si rōnes ille sint opposite: hoc est repugnantes: quēadmodū sunt rōnes: de quibus arguit rō. S̄z ad minorē dicīt qz rationes que diuidūt gen⁹ sibi sunt corporeuz r̄ incorporeuz: put̄ incorporeū est omnino a mate ria abstractuz: r̄ nullo modo ei vniū per informationē. Et quū dicīt qz corporeuz r̄ incorporeuz: qz cōstituunt bo minez: se habet̄: sicut actus respectu generis qd contrahit̄. R̄sideo qz actus r̄ potentia put̄ sunt d̄rie entis opposite: nō competunt differētis contrahentib⁹ respectu generis. sed actus r̄ potētia: qz p̄petunt ip̄sis sunt solūm desperata r̄ alterius rōnis: r̄ ista nata sunt cōstituere aliqz vnu per rationis: r̄ etiā p̄mo diuersa: r̄ ita gen⁹ se habet̄: vt potētia d̄ria contrahens vt actus. Actus r̄ potētia que sunt d̄rie entis sunt actus existētie r̄ potentia obīua sibi opposite: r̄ ista nō nata sunt cōstituere aliqz vnu: sed actus con trahens genus est actus formalis: r̄ genus cōtractū ē potētia subiectua: r̄ ista nō sunt opposite: sed bene alteri⁹

Articulus

rōnis. ista autē q̄ sic sunt alteri? rōnis b̄t p̄st facere vnuꝝ vnitate vniōis in z̄. Licet nō faciat vnuꝝ vnitate idēitaꝝ, de q̄ als. Ut q̄ sunt p̄ diuersa; sic sunt nata vniꝝ ad faciendū vnuꝝ per se: magis q̄ illa q̄ sunt eiudē rōnis. Per hoc ad formā argumeti. aia intellectua & corpus seu corporeus & incorporeū nata sunt facere aliqd vnuꝝ tertiuꝝ p̄ se. Qz se h̄sit vt actus formalis & potētia subina: & ista nō se h̄sit vt duo diuidētia aliqd vnuꝝ genus: sed precise se habent vt genus diuisum & dīa contrahens.

C Ad sextū p̄ncipale. p̄z rōsio ex rōsione ad obiecta cōtra vltimā cōclusionē posīta in hoc articulo. Pōt tū dici sp̄cialiter ad hoc: cōcedendo illud qd̄ inferī: q̄ corp̄ humanum erit itellectuū: q̄ e p̄ximū receptiuū itellectus: sed nō p̄pterea dicis intelligens. qz nō est sic p̄ximū & p̄prium receptiuū intellectuōis: sed aia sic est receptiuua: & ex cōsequenti denomiñat intelligēs. Sz ad illud qd̄ inferī q̄ eē cōdicatum corpori ab aia est idiusibile. p̄z loco p̄allegato quid dicēdū sit. Sz ad illud qd̄ vltimo inferī q̄ hō eq̄ bene denominare idiusibilis ex parte forme: sic diuisibiliis ex parte māe. R̄ndet q̄ accidēs non denoīat ab eē & simplē totuz nīsi insit toti simplē: & fm̄ quālibz eiꝝ partē: vt est de mēte Aristo. thop. z̄ in p̄n. Indivisibilitas iest homini rōne partis. qz rōne itellect⁹ seu aie itellectuē: & iō nō pōt inferri q̄ hō sit idiusibilis: nīsi cū bac determinatiōe fm̄ partez & itellectuū. Et si adducat illud. s. z. io. ethicoꝝ. Qz hō dicit illud qd̄ est p̄ncipalissimuz sui: & ita maxime dicit itellect⁹. R̄ndet q̄ bene homo denomiñatur ab eo qd̄ est p̄ncipalissimuz sui: & ita denominatur intellect⁹ sive intellectuū: sed tamē nō op̄z q̄ denomiñet simplē ab omni p̄dicato. H̄t illud qd̄ est p̄ncipalissimuz in homine: & maxime si tale p̄dicatum est respectuum. Quēadmodū est diuīt⁹: que saltez iportat respectū aptitudinalē. Uel pōt dici breuiter ad totaz rōnes q̄ in accidētib⁹ ē duplex denoīatio. vt colligīt. z̄ th. Una ē fm̄ eē: alia fm̄ inē. & ex denoīatioē fz̄ inē: nō liez iferre denoīatioē fz̄ esse. vñ nō seḡt hoc est h̄ns albedinē vñ huic inēt albedo. igitur hoc est albū. Ex hoc dicit q̄ homo p̄ aiam itellectuā denomiñat h̄ns indivisibilitate: Sz non q̄ sit indivisibilis. & ex hoc nihil mali sequit̄.

C Ad vltimum argumentuz vbi dicitur q̄ intellect⁹ erit eiusdem receptionis cum mā. patet responsio ex solutio ne argumentoruz Auerrois. Et qui dicis q̄ forma non recipit sine sua materia. R̄ndeo aut per hoc intelligis q̄ forma non recipit vt separata fm̄ eē a mā: sed vt in mā & ei vnta. & hoc concedo. Aut tu itelligis q̄ materia sit ratio recipiendi: & aliquo modo p̄ncipium quo forma recipit: & si sic intelligitur negatur. quia materia solum modo est sic ratio recipiendi vel saltem necessario requisita ad receptionez respectu forme que in eē dependet a materia: & extendit ad extēsionem eius: qd̄ nō est in p̄posito. Et sic est finis istius articuli. Nam alie conclusiones que posse sunt pro opinione Lom̄mētatoris faciunt pro parte questionis: quaz tenemus.

C Animam humanam creari a deo de diuina substantia vt heretica tenet assertio: catholice improbatur.

Tertiy articuli. Conclusio.

Q uantum ad tertiuꝝ & vltimuꝝ arti culū videndū est qd̄ sen serunt Catholici. Et pro huiꝝ determinatiōe. p̄mo ponit̄ opinio heretica: quā re citat Maḡi smiaꝝ. z̄ smiaꝝ. di. 17. dicēt̄ Deum creare aiam de suba sua: eo q̄ dici tur genesis z̄. Insufflavit de⁹ in faciē ho minis spiraculū vite: sic in faciē aploꝝ insufflavit dando sp̄m sc̄m. Qui quidē fatus est de suba flantis.

I.

Sz ista op̄io rōne ip̄obat p̄mo: qz suba q̄ ē necē essēt pōt diuidi cū sit actualissima (z̄ oē disibile est potētiale & actuātā diuidētib⁹) Suba dīna est hō. igīt̄ z̄.

C Secūdo: qz suba dīna nō pōt inherere nec iformare: qz inherere est dare eē fm̄ qd̄ alicui enti p̄ori simplē. suba diuina nihil est p̄us: & assumptū p̄z in exēplo de accidente. qd̄ maxime dī inherere. silt̄ suba dīna nō pōt iformare. Tū qz hoc dicit partē. pars vt sic est qd̄ im̄perfectuz. Ex z̄ phycō. tex. cōmē. 64. qz fm̄ Aris. totū & p̄fectū sunt idez. Hoc at̄ nō pōt competere sube dīne. Tū qz qd̄ iformat̄ est cōponibile cū alio. suba dīna nulli est cōponibilis: cūz sit summe simplex simplicitate excludētē oēm cōpōne & cōponibilitatē. Ex hoc iferī z̄clo itenta: qz cū aia in formet corpus: anima nō pōt esse de suba dei.

C Tertio. suba dei nō p̄mutat̄ ab ignorātia ad scīaz: neq; est passīua erroris: vt de se p̄z. nā est simplē im̄mutabilis: vi cente Boetio de solatiōe. Stabilisq; manens das cum etia moueri. Anima itellectua est hō. igīt̄ z̄.

C Quarto. impole est subam dīna mereri: vel dīmereri & peccare: qz volūtas dīna est p̄ma regula rectitudis: & hec iferiora eo sunt bona quo cōformant voluntati dīne. Anima humana pōt mereri & peccare. igīt̄ z̄.

C Ante corp̄ aiam creari pole est. **C** Lōclusio. II.

S Eunda z̄clo. Aia intellectua cuius cūq; hoīs pōt a deo aī corp̄ creari: hoc p̄baſ. Qz qd̄ fm̄ suā nām non necessario depēdet ab aliquo pōt sine illo fieri. Aia itellīua nō depēdet a corpe inēc: neq; in p̄seruari: qz separat̄ ab ipso. igīt̄ z̄. **C** p̄. qn̄ aliqua duo p̄ducunt̄ duabus p̄ductionibus: quaruz vna pōt sine altera eē: vnuꝝ illoꝝ pōt esse sine altero (s̄i qd̄libet istoꝝ sit natū p̄ se esse: qd̄ of̄ p̄ accidēte: qd̄ licet p̄ducat̄ p̄ alteratiōnem: nō tū pōt esse sine suba p̄ nām: que suba p̄ generatiōnē accipit eē) Sz aia p̄ducit p̄ creatōez: corpus p̄ generationē: & qd̄libet istoꝝ pōt p̄ se esse: qz separant̄. Maior p̄z: qz nec ex parte p̄ductionū: neq; ex pte terminoz p̄duci biliū ponit̄ necitas: qre vnuꝝ nō possit esse sine alio.

C Anima itellectua semp cū corporecreat̄ & simul ei in funditur. **C** Conclusio. III.

E tia z̄clo. De facto simul creat̄ aia & infundit̄ corpori. Nec z̄clo sic p̄bat. Forma que p̄ducit vt iformet: simul p̄ducit & iformat̄. Aia itellectua est hō. igīt̄ z̄. Maior p̄z: qz entitatē forme esse in mā ē formam iformare mām. Entitas que p̄ducit vt iformet statim q̄ p̄ducit ponit̄ in mā & inest ei: sed formā esse in mā est formā iformare mām. Qz nō est itelligibile formā inēē māe & ipsam nō iformare: minor p̄z.

Sz hic iſurgit vna difficultas vt̄ in eodē iſtantī natūre & duratōis quo introducit̄ vltima dispō corporis organi: simul creetur anima & infundat̄.

C Ad quā r̄ndet̄ q̄ in eodē iſtantī tēporis iſtrōducit̄ vltima dispō: anima creat̄ & infundit̄: in diuersis tū iſtantib⁹ nature. p̄ma pars probat̄: qz dato q̄ vltima forma que vltimate disponit ad animā itellectuā: tempore p̄cederet ipsam animā: sequeret̄ q̄ homo non generaret hominē: h̄ns est fallsum. tam fm̄ fidē q̄ etiam p̄hiam: vt p̄z ex sc̄o phycō. tex. cōmē. z̄. igīt̄ illud ex quo sequit̄. cōsequētia p̄batur. Nam illud agens nō generat hominem: cuius actio tota completa est p̄us tempore q̄ sit homo: sed actio hominis generantis tota esset cōpleta p̄us duratione q̄ esset homo: aut anima itellectua (stāte hy potēt) igīt̄ ista actio hominis generantis nō p̄cedit durationē animā itellectuā: & qz ista actio generantis & terminus eius sunt in eodem iſtantī temporis cūz anima

intellectiuā et animatione corporis humani: et animatio hominis ad illam formam de lege cōmuni necessario sequitur: et secunduz phos: secundum cōmūnem influxum generalem: ideo conceditur q̄ homo hominem generat. **C** Preterea. si ista forma disponens tempore precedet animationem: inter istam formam et animam intellectiuā dabitur tempus mediuz: et tunc erit corpus organicum yltimate dispositum: non tamen viuificatum seu animatum. Scđa pars probatur. Quia prius natura intelligitur entitas corporis habita per generationem et entitas anime per creationem producta: q̄ ista duo intelligentur ynitā: et ratio est: qz ista ynio est relatio distincta a fundamento: quia posset deus facere animam veram et corpus verum absq; hoc q̄ essent ynita. Omnis autē relatio distincta a fundamento est natura posterior entitatis fundamenti: quare z̄.

Sed quomodo saluatur q̄ anima sit producta in corpore productione que sit creatio: cum ista productio presupponat subiectum? **R**espondeo. de hoc satis dictū est supra. quia anima in corpore producitur propria productione alia ab illa: qua compositum producitur: primam concedunt theologi: scđaz ph̄i: prima est creatio: scđa nō et ita nihil contra propositum.

Discussio conclusionis secunde precedētis per. 5. argumenta que imēdiate soluentur.

Sed contra. **b**anc determinationem catholicam instatur qui bñsdā medys. primo sic. Dato q̄ anima intellectiuā creetur a deo. et sit forma informā: sequeretur q̄ nullo modo posset saluari generatione hominis: et ylterius nutricatio ipsius: p̄is est falsum etiam fm catholicos: quia tunc virgo gloriosa non fuisset vera Mater Iesu xp̄i. igit̄ antecedens est falsuz. p̄ia probatur. naz fm Aristotilem p̄mo physicoz. Tria sunt principia reruz nālium. v̄z. materia forma et priuatio: que necessario cōcurrunt in omni generatione naturali. Materia concurreit tanquā subm deferens trāsmutationem: forma tanquā terminus formalis generatōis: p̄iu tanquā quoddam necessariuz ānexum materie. Sed in generatione hominis ab homine: nō saluari ista tria. probat. qz terminus formalis generatiōis aut eēt anima intellectiuā: aut aliqua forma precedēs. Nō anima intellectiuā: quia illa est terminus actionis diuine et nō actionis hominis generantis: neq; etiam forma p̄cedēs quia illa terminat tantummodo actionem dispositiūam ad animationem hominis seu ad illam formam per quā est homo. que est anima intellectiuā. Nulla autem forma est terminus generatiōis hominis: vt homo est: que precedit formam: per quaz est homo. igit̄ z̄. **L**onſimiliter probatur de nutricione: quia quiz nutricatio nō sit nisi quedam aggeneratio substantialis: oportet dare terminuz formalem illius aggenerationis: quia neq; anima intellectiuā: neq; alia forma precedens: vt prius sequitur propositum.

Secundo arḡ. Si aia intellectiuā indiuisibiliter existens in corpore informet corpus: et sit in qualibet parte corporis: tunc abſcisa manu Sortis: querif vtruz anima intellectiuā informet illam partem aut nō: non est dandum primum. Quia tunc manus abſcisa viueret: quod est euidenter falso. Si secunduz datur: tunc anima intellectiuā: que prius erat in parte vt in subiecto definit esse ibi: et inest tantummodo toti: igit̄ forma inexistentis vni subiecto vt p̄fectio perfectibili transit in aliud subiectum: et ita migrat de subiecto in subiectum: quod est impossibile.

Tertio orguitur. Si anima intellectiuā sic sit forma corporis humani: sequitur q̄ erit per accidēs figurata: cōsequēs est falsuz. igit̄ aia. cōsequētia probatur: quia anima erit subiectu figure: quia cum figura sit terminatio in quātitate: et terminatio quantitatis sit ratione forme. Igit̄ aia determinās quātitatez erit aliquo modo subm figure: s̄z qd̄ est subm figure ē figuratū. igit̄ z̄.

Item sequitur ex ista opinione q̄ idem numero secundum se totū mouebitur motibus cōtrarijs: posito q̄ manus sortis moueat sursum: pes vero deorsum. Lūz. n. ad motum compositi moueat sursum eius forma substancialis saltem per accidēs: sequitur q̄ eadem anima intellectua in pede et in manu existens ad motū manus mouetur sursum: ad motum pedis mouetur deorsum. Sequitur cōsimiliter q̄ idem simul moneret et quiesceret: et cōsequētiāt p̄is deducitur. **U**lteri. Animā per horā accederet ad centru et discederet a centro: si per horā pes descederet et q̄ eadē manus ascēderet. **U**lterius infertur q̄ idē distaret a se ipso: qz manus sortis distat a pede. igit̄ aia in manu distat ab aia in pede.

Ultimo ex ista positione: sequitur q̄ idem numero poterit redire per naturā. consequens est falsum. igit̄ antecedens: consequētia probatur: quia separatio anime a corpore est violenta. Nullum ylquentum perpetuum: ex 2. ethico. igit̄ separatio anime a corpore nō potest esse p̄petua. Igit̄ naturaliter aliquādo reunietur aia suo corpi: et ita idē numero secundū naturā reparabit.

Responsiones suprapositaꝝ rationum.

A **D**ista respōdet **t**ad primuz negando p̄sequētiam: sequendo viam: que tener pluralitez formarū. Licer secundum viam sancti Thome argumentum forte concluderet. Et cum queritur de termino formalī generatiōis hominis. Respondetur q̄ est yltimate forma substancialis yltimate disponens ad generationem hominis seu ad productionē anime intellectiuā: que forma non prius tempore producitur q̄: producatur aia intellectiuā seu homo: et ita agēs naturale attingit hominem per generationem: quia attingit aliquid: ad quod secundum generalem influxum necessario sequitur homo seu anima intellectiuā producituā a deo in eodem instanti temporis: quo producitur forma precedens: quia secundum theologos: organiçatio corpore et disposito: statuit deus producere animaz intellectiuā in ipso: in qua yltimate perficiatur: et sic homo generat hominē. **N**oc autem non potest saluari secundum viam sancti Thome. Et cū dicitur q̄ nulla forma precedens formā: per quam homo est homo est terminus formalis generationis hominis. **R**espōdetur q̄ propositio est vera ybi forma tēpore p̄cedat formam: s̄z ybi sint s̄l tēpore: et yna necessario aliquo mō sequat ad aliaz: illa q̄ precedit p̄t dici ratio generandi hominē: seu terminus formalis generatiōis ipsius. vñ omne qd̄ est quo aliquid fit et genera terminatiū: potest appellari terminus formalis generationis: qualiter est in p̄posito.

Sed contra. quia talis forma precedens non est quadruplicis naturalis que est precedēs: et alterius rationis a creatione seu generatiōe hominis: vt homo est. **P**reterea. illud nō est terminus formalis alicuius actiōis quo posito nō habetur illud yltimate et cōplete: qd̄ ē terminus tota p̄mā. r̄silio ad ipsius actiōis. sic est in p̄posito: quia habita forma p̄cedēs: nō habetur homo vt homo: s̄z aliquid p̄cedēs hominē. igit̄ z̄. **P**reterea. secundū istaz responsionē. Omne alteras alteratōe disponete ad aliquā formā eēt

Articulus

generans illam formam: consequens est falsum: quia alteratio et generatio sunt actiones distincte secundum speciem. **C** Preterea eo modo quo aliquid est: eo modo sit probatur: quia generatio vel fieri est via ad esse: sed homo est homo per animam intellectuam. igitur homo sit homo per animam intellectuam. Sed homo non sit ab homine per animam intellectuam: sed secundum aliquam aliam formam procedentes ipsas. igitur hoc non est homo non sit ab homine: et ita hoc non generat hominem.

Ed hec responderet premitendo quod duplex est terminus formalis actionis seu productionis: quidam est primus: quidam est concomitans. Exemplum. si ignis generat ignem: terminus primus formalis est forma substantialis ignis: terminus vero concomitans est quicquid consequitur ad talē formā substantialē: siue sit caliditas: siue quocumque aliud: et terminus primus potest appellari terminus extrinsecus: sed terminus concomitans appellatur extrinsecus.

Secundo notandum: quod causans aliquem unum terminum: consequenter dicitur causare quicquid consequitur ad ipsum: sicut causans hominem dicit causare risibilitatem: et hoc verum est etiam si terminus ille haberet aliquam causalitatem respectu consequentis: sicut dato quod risibilitas causatur a subiecto per principia sua: non minus causans subiectum. sed hominem: causat etiam risibilitatem: et hoc est quod dicit Commentator. 8. physio. 32. Agens quantum dat de forma tantum dat de accidentibus tantibus ad formam.

Soluū. **C** His premissis responderetur ad primā instantiam: quod anima intellectua non est terminus formalis primus actionis naturalis: sed est terminus concomitans: et ita extrinsecus. Sed ex hoc non sequitur quod agens naturale non habeat aliquo modo causalitatem respectu anime intellectuam: aut hominis ut homo est. Idem enim potest esse terminus primus actionis unius agentis: et concomitans respectu alterius: quoque quodlibet concurrit ut principium et causa ad aliquid causandum.

C Ad aliud responderetur concedendo maiorē cum ista conditione: quod illo posito non habeatur terminus totalis vel primo vel concomitantem: sed tunc minor est falsa: quia habita illa forma precedente in eodem instanti temporis habetur terminus totalis qui est hoc. **C** Et si dicas quod statim ista forma precedente potest deus non creare animam intellectuam secundum theologos: quia ad extra mere libere et contingenter agit. **D**icitur: quod ideo deus possit non creare animam de potentia sua absoluta: non tamē conformiter aegido ad leges prefixas a sapientia sua: que statuit organico et disposito corpore humano ultime: creare animam: et inducere animationes in tali corpore: et ita necessario necessitate immutabilitatis agendo secundum tamē legem: creat animam.

C Ad aliud cum dicitur: quod omne alterans tecum est generans. Responderetur concedendo: ut prius vel primo vel concomitantem: et hoc non inconvenit. Et cum dicas quod alteratio et generatio forme substantialis sunt actiones distincte secundum species. Responderetur quod per alterationem possumus intelligere vel inductiones qualitatis disponentes: vel cum hoc inductiones alicuius forme substantialis ultime: ad quam immediate consequitur forma ultima inducenda. Si primo modo: conceditur: sed sic non capit in pposito alteratio. Si secundo modo: negatur: quod illa inductione ultime forme preparatis subiectum pro forma ultima substantiali non distinguitur secundum species omnino: quod utraq; est ad substantialē vel saltē non sunt omnino alterius rationis: ut de se patet.

C Ad aliam rationem cum dicitur: eo modo quo aliquid

est tecum. Responderetur concedendo totum processum usque ad illam propositionem. homo non sit ab homine secundum animam intellectuam. negatur ista: quia homo sit ab homine secundum animam intellectuam saltem concordanter: licet non primo: ut dictum est: sic quod anima intellectuam sit terminus formalis primus actionis hominis generantis: quare tecum. **C** Ad confirmationem priui argumenti principalis responderetur: quod nutritio est quedam generatione substantialis: et dat nouam formam substantialiem: que immediate disponit ad animationem anime intellectuam: sicut dictum est supra: excepto quod hic non producitur de novo ait a intellectu: sed illa que prout informat et perficit carnes de novo genitam ex alimento.

C Ad secundum principale dicitur: quod abscisa manu sortis: ibi non remanet anima intellectuam: sed aliqua forma que perfuit in toto: per quam manus erat manus: hoc est in specie determinata partis organicae: licet remaneat manus equivoce: ut dicitur septimo metaphysice. textu commenti. 39. in quantum manus est organum officiosum ad exercenda opera vite. Et cum inferatur: quod anima intellectuam que informabat manum transit in toto: et ita migrat de subiecto in subiectum. Responderetur quod migrare de subiecto in subiectum est derelinquere aliquod subiectum informatum prius a forma: et transire in aliud informando ipsum: quod prius non informabat: quod non est in proposito: quia et si anima intellectuam desinat informare manum per abscissionem eius a toto: non tamē transit in toto nouiter ipsius informando: sed soli anima informans toto desinit parte abscisa informare.

C Ad tertium principale cum dicitur quod ex positione: sequitur animam intellectuam esse figuratas tecum. Respondeatur negando consequentiam: tad probatione dicitur: quod subiectum figura est compositum ex materia prima et forma substantiali: que immediate disponit ad animam: siue ista sit forma corporis etatis: siue mixtioris: siue aliqua alia precedens intellectuam. Et concedo quod terminatio quantitatis ex qua resultat figura est ab ista forma: et ex hoc nihil malum sequitur.

C Ad quartum: cum inferatur quod idem numero mouetur motibus contrariis. Negatur consequentia: si inferatur hoc consequens ad hunc intellectum: quod idem numero per se moueretur motibus contrariis: per accidens autem aut secundum partem: non inconvenit. Et concedo istam consequentiam. Anima mouetur secundum manum sursum: ergo mouetur sursum. Et similiter: mouetur secundum pedem deorsum. ergo mouetur deorsum: quia predicta affirmativa simpliciter sumpta inferunt ex se ipsis sumptis sine determinatione non diminuente: neque dividente. Exemplum huius est in hoc. a. est duplum ad b. ergo est duplum. similiter a. est dimidium ad c. ergo a. est dimidium: sed si postmodum inferatur: ergo a. est duplum et non duplum: dimidium et non dimidium: consequentia non valet: sed est ignorantia elenchi: ita ut in omnibus talibus propositionibus in quibus contrahuntur predicta: inferunt affirmativas: in quibus eadem predicta simpliciter includuntur: sed non inferunt negativas: in quibus predicta inferuntur: subiectum simpliciter non conuenire. unde si dico. a. est dimidium: dico ipsius esse dimidium respectu alicuius determinati termini. Si dico. a. non est duplum: dico ipsius non esse tale respectu cuiuscumque. Modo non sequitur. a. est tale respectu huius. ergo respondeo cuicunque: sed est fallacia consequentis. ergo a pari non sequitur. a. est dimidium. igitur non est duplum: sed bene licet inferre predictatum negativum cum aliquali determinatione. s. cum illa que accipiebatur in antecedente

ex quo iferebatur predictū affirmatiū simplr sumptū .v. sic arguedo. a. est duplum ad hoc. ergo non est dīmīdium ad hoc. et dīmidium ad hoc. ergo nō est duplum ad hoc. Sed nō licet inferre. ergo est dupluz et nō duplū etc. His stantibus respondetur q̄ in casu anima intellectua mouetur sursum et mouetur deorsum: non tamen per se: sed per accidens saltem extensiue: vt per accidēs distinguitur contra per se: quia secundum diuersas partes cor pozis sic mouetur. Unde sicut si formica ascendat super lanceam descendentez: mouebitur sursum per se et deorsum per accidens: sic nō erit inconueniēs q̄ idēz moueatur per accidens vtroq̄ motu.

CEt si arguitur. Anima mouetur sursum secunduz manū. igitur fit a centro remotior: et mouetur deorsum ad motum pedis. igitur fit centro propinquior. igitur fit simul propinquior centro et etiam remotior. **C** Ad hoc respondetur negando vtrāq̄ consequentiam. Qd declaratur etiam in his que mouentur per se. Nam si lignum rarefiat: et secundum eius medietatem moueat sursum que sit a. secundum aliam medietatem moueat deorsum que sit b. tunc verum est dicere q̄ lignum mouetur sursum: et tamen non sequitur q̄ lignum fiat remotius a centro. vnde consequentia nō valet in motu locali mixto: sed bene in motu simplici locali. Similiter concedenda est hec consequētia. Anima intellectua mouetur per se sursum. igitur fit remotior a centro: sed antecedēs est falsum: quia ipsa non potest per se moueri loquēdo physis secundū cōmūnē yam. Theo^c conceditur. Et etiā si mouetur sursum ad motum corporis mouetur motu mixto ex motu sursum et deorsuz ratione partiuz: penes quas mouēt: aut denoūt moueri. **C** Et si dicatur q̄ si anima mouetur sursum ascēdit: et si deorsum descēdit: sed ascendere est fieri remotius a centro et descendere est fieri propinquius. igitur propinquior et remotior a centro. **R**espondetur q̄ si detur cōsequētia: nō inconuenit in his que fiunt per accidēs: sed bene inconuenit in his que fiunt per se. et tunc non licet inferre predicata negatiua. Qd videlicet anima sit propinquior et non propinquior ppter ignorantia elechi. vt dc̄m est supra.

Aly tamen dicunt q̄ ascendere et descendere possunt uno modo exponi positiue: vt dicatur illud ascēdere qd fit propinquius celo: et illud descendere: quod fit propinquius centro. Et si sic exponantur: conceditur q̄ anima simul in casu ascēdit et descendit per accidens. Ex quo postmodum non licet inferre q̄ fiat remotiora centro si ascēdit. Quia hoc accipitur negatiue. si exponatur per remotionem a centro. Si vero ascendere accipiatur negatiue et priuatiue. Ita q̄ ascendere sit a cētro remoueri. tunc negabitur ista consequētia. Anima mouetur sursum. igitur ascēdit: quia non fit remotior a centro: conceđetur tamē q̄ mouetur motu ascensus positiue: vt dictū est: sed nō negatiue. **S**z prima responsio ē realior. **C** Ad ultimā consequētiā: que est q̄ anima distaret a se ipsa: quia manus sortis distat a pede: negatur cōsequētia: consequētia tamen concederetur ybi partes distantes haberent animas realiter diuersas: sic q̄ vna haberet vna partem pro subiecto adequant: et alia aliam. Et hoc eset quando anima in sua substantia est natura limitata. **S**z ybi sit illimitata ex cuius illimitatione potest perficere distinctas partes sine sui diuisione: consequētia non valet. partes distat. ergo aia q̄ pficit illas pres distat a se. **C** Ad ultimum principale respondet negādo cōsequētia. Ad probationez dicitur: q̄ duplex est inclinatio naturalis. vna est ad actum primū et est imperfect ad perfectum secundum potētiā esentiale; alia est ad actū

secundum et est perfecti ad imperfectum secundum potentiam accidentalez. Exemplum primi. Inclinatio que est ad esse est imperfecti ad perfectum. Exempluz secundi. Inclinatio ad operari est perfecti ad imperfectuz seu ad perfectionem alteri communicandaz. Ex hoc dicitur q̄ anima nō inclinatur primo modo ad corpus: quia anima manet eque perfecta in esse suo proprio: siue coiūcta: siue separata: tantum in hoc habens differētiam: quia se parata non communicat suum esse alteri: sed bene inclinatur naturaliter. secundo modo oppositum prime inclinationis est violentum et non potest esse perpetuū secundum Aristoti. quia tale violentum poneret inperfectiū perpetuū: quam philosophus habuit pro inconuenienti: quia ponit in yniuerso causas ablatiūs cuiuscunq̄; imperfectionis: sed secunda inclinatio: et si perpetuo suspendatur: nulluz violentū proprie dicitur: q̄ nec impēctio: h̄z inclinatio aie ad corpus est tñ scđo modo.

Sed contra istam responſionem instatur sic. **E**x solo anima est forma corporis: certuz est nib^b haq̄ inclinatur naturaliter ad esse totius compositi. Quod rū ista esse est perfectius q̄; esse anime solum: cum esse compōtiū p̄tū includat et esse anime et esse corporis. **S**z ista inclinatio q̄l̄ aia i ad esse compositi est inclinatio ad actū p̄muz et perfectuz: pprium quā cōcomitatur potētia essentialis. igitur oppositū hu*corp^b* in ius inclinatiōis erit simplr violētū. clinat̄

Preterea. si anima intellectua est forma corporis etc. igit̄ separata vel appetit naturaliter yniiri corpori et perficere corpus: aut non. **S**i sic cum corpus corruptuz non possit redire idem numero per naturam: appetitus naturalis erit ad impossibile p̄ naturaz: qd est inconueniēs. **S**i yō detur q̄ nō appetit naturaliter perficere corpus: sequit̄ q̄ nō est forma naturalis corporis hūani ipm̄ iformans: quod est contra propositum.

Preterea. quecūq̄ duo contraria competit alicui: si ynum competit secundum naturam: reliquuz competit preter naturam: vt patet ex primo celi. textu commenti. 6z. vt si moueri deorsum cōueniat graui naturaliter: moueri sursum inerit contra eius naturalem inclinationē. **S**z anima intellectua naturaliter perficit corpus: vt forma ipsius naturalis. Igitur separatio eius erit p̄ter naturaz: et cōtra inclinationē naturalē ipsius.

Ad hec respondetur **tad** primum dicendo: q̄ cū dicimus aliquid naturaliter inclinari ad esse: et ad actum primuz: loquimur de eē: quod est per se illius: quod sic naturaliter inclinatur: et oppositum istius est simpliciter violentum illi: quod respicit tale esse: et ita si anima naturaliter inclinatur ad esse: inclinatio excludeat oppositum simpliciter violentum: solū inclinatur ad esse propriuz ipsius: et non ad esse compositi. Quod esse est ipsius anime per accidens: quia sibi communicat̄ a composito et oppositum istius esse non est simpliciter violentum: et tale oppositum non inconuenit esse perpetuum: secundum philosophum.

Et si arguas: aut anima naturaliter inclinatur ad corpus perficienduz: aut non. si sic. igitur oppositum est violentum. si non. igitur contranaturaliter inclinatur: et ita contra naturalez inclinationē informaret corpus. **R**epondetur q̄ naturaliter inclinatur ad corpus: et perficit ipsum: non tamen sic q̄ aliquam perfectionem primam et esentiale recipiat a corpore: sed potius cōmunicat: et ista inclinatio que non pertinet ad perfectionez nature: que sic inclinatur: non habet oppositum violentum simpliciter: licet possit appellari violentum secunduz quid: quia non secundum inclinationē nature. **E**t ad illud

Articulus

quod infertur. Si non inclinatur naturaliter, igitur contra naturaliter inclinatur. Negatur consequentia: quia quod est in potentia neutra receptiva alicuius forme; licet non naturaliter inclinetur ad formam: non tamen contra naturaliter inclinatur. Exemplum, superficies neque naturaliter inclinatur ad albedinem: quia non magis in ipsam inclinatur naturaliter quam in oppositum: neque contranaturaliter inclinatur: quia non recipit ipsam contra naturam eius inclinationem.

Sed adhuc instatur: quod anima intellectiva non tantum comunicet suam perfectionem corpori: verum etiam quod ab ipso recipiat. Nam certum est quod anima recipit intelligere ab aliquo existente in corpore, scilicet fantasmatate. Sed ad intelligere naturaliter inclinatur sicut ad propriam operationem: que est finis et perfectio ipsius, ex primo et decimo ethico. igitur et ceterum. Ad hoc dico quod anima non recipit a corpore aliquam perfectionem primam et essentialis: sicut econverso, et ideo magis corpus perficitur per animam quam econtra. Et conceditur quod quantum ad aliquam perfectionem accidentaliter anima dependet a corpore. Sed ista dependentia non est essentialis et simpliciter necessaria. Sicut dependentia corporis ab anima. Nam licet anima ut est in corpore: non possit aliter intelligere quam ex fantasmatibus: ut habetur tertio de anima: et ut intelligere est perfectio hominis: ut homo est: non possit esse sine fantasmatate. Secundus quem intellectum dixit Aristoteles. Nequaquam sine fantasmatate intelligit anima, ex eodem tertio, textu commenti, 30. Tamen aliter quam ex fantasmatibus potest ipsa anima intelligere: et hoc vel per species reseruatas quantum ad precognitam: vel acquisitas ex ipsis obiectis in se: hoc est per motionem ipsorum: quando anima est separata a corpore: qui modus non est ei impossibilis: ut declarat Doctor Subtilis in 4. distinctione 45. questione secunda. Ut secundus alios per influxum ab intelligentiis superioribus. Aristoteles autem locutus est de intelligere: ut est propria perfectio hominis secundum illum status quem reperit: et ideo posuit tantum modum intelligendi ex fantasmatibus. Ex quo concludit: quod licet inclinatio ad intelligere ex sensibilibus sit naturalis anime: ut est perfectio totius coniuncti scilicet hominis: et ut sic separatio anime a corpore sit violenta. Licet igitur et secundus quod pro quanto impedit talen modum acquirendi cognitionem intellectum traditionem hanc de anima luculentissimam reddidere adeo ut illud Ricardi de trinitate ad hoc institutum affirmare possimus. Domine si est errora te decepti sumus. Nam tantis sunt signis firmatae que non nisi per te fieri potuerunt. Illud preterea Maximini in sermone martyrum adiiciendum est: quis inquit. Merito eos colimus: quod periculis suis pugnat: et nostris utilitatibus militat. Qui per huius lucis vestigia cotemperant edocet nos: quantum deo nostro debemus affectum. Et postmodum subdit. Non sine magno discrimine de religionis veritate disputamus: quam tantorum sanguine confirmata videmus. Magni periculi res est: si post prophetarum oracula: post apostolorum testimonia: post martyrum vulnera: veterem fidem quasi nouellam discuteremus: et post tam manifestos duces: in errore primum: et post morientium sudores ociola disputatiōe contendas. Decimile. Ex quibus colligimus: quod quāvis ex aduersariis fundamētis nonnūquam copiæ sententias veritatis catholice repugnantes refellere liceat: et contra eos concetrare phas sit. Quoniam firmū est illud testimonium ad probandum veritatem: quod ab ipsis perhibetur inimicis: securior tamen est via legis et fidei propter rudes: qui ipsorum veritatem in ratōibus intelligibilius et abstractis percipere nequeunt. Ex his appareat quod dominus sit ad questionem.

Ad ultimum per idem respondetur: non insistendo circa intentionem Aristoteli in primo celi: que allegatur ibi. Quod maior que sumitur: habet sic intelligi: quod si unum oppositorum conueniat alicui per naturam (sic quod ab illo perficiatur intrinsece et perfectionem aliquam essentiale accepit) tunc reliquias oppositorum conueniet sibi preter naturam. Et notat̄ dicitur intrinsece et essentialiter: quia tamen superficies recipiens albedinem perficiatur naturaliter per albedinem: quia tamē accidentaliter perficitur per ipsum: si ei inerit nigredo: hoc non erit preter naturam. Sed in proposito minor erit falsa: que assumitur sub ista maiore: quia uniri corpori non sic competit anime: ut ipsa intrinsece perficiatur: ut sepius numero dictum est. Post etiam dici ad intentionem Aristoteles ibi: quod si unum oppositorum preter naturam conueniat alicui: sic quod contra ipsum naturaliter inclinetur: reliquum conuenit per naturam: sic quod ad ipsum naturaliter inclinabitur: et per hoc vult habere Aristoteles. quod si motus sit preternaturalis alicui corpori illo modo: quod aliis sibi naturalis conueniet. Modo se paratio anime a corpore non est sic preternaturalis: quod eque perfectum esse habet separata et coniuncta. Ut post ultimum dici secundum Alcibiades sexto naturalium: quod anima unitur corpori ut acquirat secundam perfectionem suam mediantibus sensibus: sine quibus ipsa perfectio haberi non potest: sicut est intellectio sensibilium: qua acquisita appetitus anime est satiatus: et ideo non est contra inclinationem eius et appetitus: a corpore separari. Exemplum. Juventus est necessarium rusticum: ut perueniat ad fore: sed postquam peruenit ad ipsum: est sibi inutile et oneratum. sic in proposito: corpus est quoddam iumentum anime: per quod acquiruntur species sensibilium: quibus habitus corpus non est amplius sibi necessarium: sed potius onerum.

Ex quibus omnibus appareat veritas incomuta. Epylobilis fidei animam esse corporis fore: atque main multiplicatam ad multiplicationem corporum humanorum. Quā reliqua leges etiam approbarunt: sed scripturam nostrae testimoniorum longe amplius attestantur. versus ora culi prophetarum: voces Apostolorum: exempla sanctorum: tormenta martyrum. Ac denique Jesus Christus salvator noster doctrina et miraculis confirmavit: posterius eius imitantes vestigia traditionem hanc de anima luculentissimam reddidere adeo ut illud Ricardi de trinitate ad hoc institutum affirmare possimus. Domine si est errora te decepti sumus. Nam tantis sunt signis firmatae que non nisi per te fieri potuerunt. Illud preterea Maximini in sermone martyrum adiiciendum est: quis inquit. Merito eos colimus: quod periculis suis pugnat: et nostris utilitatibus militat. Qui per huius lucis vestigia cotempit edocet nos: quantum deo nostro debemus affectum. Et postmodum subdit. Non sine magno discrimine de religionis veritate disputamus: quam tantorum sanguine confirmata videmus. Magni periculi res est: si post prophetarum oracula: post apostolorum testimonia: post martyrum vulnera: veterem fidem quasi nouellam discuteremus: et post tam manifestos duces: in errore prima neas: et post morientium sudores ociola disputatiōe contendas. Decimile. Ex quibus colligimus: quod quāvis ex aduersariis fundamētis nonnūquam copiæ sententias veritatis catholice repugnantes refellere liceat: et contra eos concentrare phas sit. Quoniam firmū est illud testimonium ad probandum veritatem: quod ab ipsis perhibetur inimicis: securior tamen est via legis et fidei propter rudes: qui ipsorum veritatem in ratōibus intelligibilius et abstractis percipere nequeunt. Ex his appareat quod dominus sit ad questionem.

**Solui
tur rō
ppe
qnis
falsi
gōnis
foz.** **Ad rationem** in oppositum in principio respon-
detur concedendo maiorem. Quod
intellexus est abstractus a materia et mixtus tribus mo-
dis: ut dictum est supra. Tunc quod non est realiter compo-
nitus ex naturis corporalibus: ut ponebant antiqui. Tunc
eriam finis Aristo: quia non est virtus organica: quia non videtur
organum in operando. Tunc 3° quia non est extensus ad
extensionem materie: sic quod quantitas aut materia sit ratio
recipiendi ipsum intelligere: sicut potentia organica recipit
mediante quantitate: aut etiam materia et quantitas sit
ratio eliciendi et producendi: vel scilicet causa sine qua non:
respectu operationis que est intelligere. Potentia enim
extensa non recipit actum et operationem: nisi concurre-
re quantitate et materia. Similiter obiectum non causat
actum et operationem in potentia: nisi sit quantum: sicut
color si esset sine qualitate et indivisibilis non posset simulare
yolum. Usus etiam nisi haberet quantitatem aut mo-
dum quantitatum non posset immutari a colore quanto:
sicut forte oculus Iesu Christi in sacramento altaris: quoniam non
sit ibi modo quantitativo: non potest moueri a colore. Sed
tamen ex his non conceditur quod sit immixtus et separatus
a materia: finis esse sic quod non informet materiam. Et ad mi-
norem negatur quod forma que est sic immixta et separata:
ut dictum est: non informet materiam: et sit ei unita per in-
formationem. Et ultius conceditur quod ex operari sepa-
rato ab organo: et ab extensione materie. Aucto-
ritate esse separatum anime finis hunc modum: Quia habet
aliquas virtutes non organicas: neque exteras sicut est in-
tellexus agens et possibilis. Et ad illud: quod operatio non est
abstractior quam substantia anime vel forma: cuius est ope-
ratio (De hoc satis dictum est supra) concedo quod sicut ope-
ratio est abstracta ut dixi: sic etiam substantia anime. Sed
quoniam infers quod sicut operatio anime non communica corpori
tanquam subiecto: sic subiecto anime. Negat consequentia.
ut patet ex dictis superioris in isto articulo diffuse. Et sic
finis hunc questioni impositus est: fons de genitrici.
Et diu Antonio: quorum gratia de hac materia ambi-
guitas et perplexitas omnis abscessit: et intellectus in ye-
ram et clarissimam lucem exilyt. Quibus eterno gratie im-
mortales habende sunt.

Nos ioannes anto. Patainus ordinis Mino-
rus Artium et Sacre Theo-
logie professor: Paduanus ac Vincentine Dyocelum De-
retice praeuitatis Inquisitor: ut mandatis Reuerendissi-
mi in Episcopatu et Dni Colendissimi Dni Petri Barro-
cy Episcopi Paduaniani: nec non eiusdem Study Lancella-
ry Grauissimi satisfaceremus pareremusque: Auctoris est
dicti Tractatus voluntati more gereremus: ne quid viti-
aut heretice labis: per veritatis inimicos post renuntiacionem ap-
probatus opus a prelibato Pontifice: supseminaretur: sed in
sua sinceritate remaneret: primus horis astitimus: et quod po-
tuimus vigilancia: cuiusdebet integritati: dum ipsi timeret visus
ad finem incibuumus. Letez cum Antonius pluralitas ex
Articulis seu principiis Orthodoxe fidei clare sequatur: di-
ctam Lamentatoris Auer. in eius prima et septima conclu-
sionibus assertione ut hereticam et pestiferam auctorita-
te Apostolica nobis commissa denunciamus: ut et iam per
bone memorie Magistrum Marcum Inquisitorem: et hoc
anno. 1498. per nos Pataini determinatum fuit. Nullis
itaque in Paduania et Vincentina Dyocesis nunc degere
tibus aut in futuris: sub execracione pena: tria monitione
canonica premisa: in posterum licebit placitum Auer. opi-
niones tanquam veram et certam asserere. Sed tamen modo
talem fuisse Auer. sententiam: qualiter iam danauiimus:
huius disputationibus affirmare possint.

Conclu-
dit tractatus primissus de humanarum animalium pluralita-
te contra Auer. per Eximium Theologum ac Philemonem Me-
tham Monarcham. M. Antonium Trombetaz Padua-
num Provincie. S. Antoni de Padua ordinis Minori
Ministrum Dignissimum Patauno in Studio pro
primo loco Metaphysicam legentem determinatus. In
preclarissima Veneria Urbe Nobilis Uiri. D. Octa-
viani Scotti Liuis Modoetensis Impensa. Lura vero
atque diligenti artificio presbyteri Boneti Locatelli Im-
pressus. Sub anno salutis mudi. M. CCCCXCVIII.
Die Mensis Octobris. XXV.

FINIS.

Tabula

CTabula premissi tractatus de pluralitate animarum contra Auerroystas: omnes eius preci-
pias materias sūm foliorum numerum complectens.

R ima pars	Primi Articuli principalis que est de assertione Auerroys in tali materia: habet conclusiones septem.	
C	Prima conclusio. Anima intellectua nō est forma nālis tactus p̄mus humani corporis.	Folio. II.
C	Secunda conclusio. Anima humana nō est forma: tñ humani corporis motrix.	Fo. II.
C	Ibi inducitur contra quosdam Auerroystas: an ad Metaphysicū vel p̄m:anīe cōsideratio spectet.	
C	Tertia conclusio. Anima humana cum corpore nō constituit ynum: tñ ynitate ordinis.	Fo. III.
C	Quarta conclusio. Homo non est intellectualis aut intelligens per receptionem a fantasmatē, ibidem.	
C	Quinta conclusio. Anima in quadruplici dependentia ad corpus: constituit ynum cum ipso.	Fo. III.
C	Ubi habetur q̄ Auer. constituit hominem in esse specifico per cogitatiuam. Et q̄ intellectus intelligit obiecta: tñ attēendo ea: tñō precise per receptionem eorum intellectiōnis in se.	
C	Incidens conclusio. Auerroys. Anima intellectua semper ynitur corpori. v3. actu aut habitu.	Fo. III.
C	Notabilis difficultas deinde mouet: cuius occasione inducuntur due incidentales cōclusionses.	
C	Prima. Intellectus agens causat intellecōnem in intellectu possibili.	Fo. III.
C	Secunda. Intellectus agens p̄ducit speciem intelligibilē in intellectu possibili p̄iuā actui intelligēdi.	Fo. V.
C	Sexta conclusio principalis. De intentione Auerroys et Aristotelis (licet aliqui dicant oppositum) Anima ratio- nalis est icorruptibilis et imortalis. Quā conclusionem rationibus in dictis Arist. fundatis: cum Auctoritatibus eiusdem multipliciter probat. Instantias contra eam optime euacuando.	Fo. V. VI. et VII.
C	Septima conclusio principalis Lōmentatoris. Anima intellectua in omnib⁹ hoib⁹ afferit esse ynica.	Fo. VIII.
C	De intellectu possibili antiquorum opinione in quo dissentiant: clare exponuntur.	Fo. VIII.
C	Fundamenta Auer. de intellectu possibili que euacuabuntur. fo. XIII. ponuntur.	Fo. VIII.
C	Difficultates siue instantias quatuor quas mouet Auerroys contra se: non bene se soluissē. XV. folio ostende- tur: inuenies.	Fo. IX.

Horū occasiōne incidenter inducitur tractatulus de potentialitate intellectus secundus Auerroys
per tres conclusiones digressivas.

C	Prima conclusio digressiva. Intellectus possibilis nō est ens in pura potentia obiectiva.	Fo. IX.
C	Secunda conclusio. Intellectus p̄sibilis est ens in pura potētia subiectiva respectu formaz & tētionaliū.	Fo. IX.
C	Tertia conclusio. Intellectus possibilis est in potentia passiva tantum.	Fo. X.
C	De potentialitate vel actualitate intellectus possibilis: Auctor hic non diu moratur: sed diffuse per duo folia tra- ctatur multum speculatiōne et lucide hec materia sūm veritatem.	XVI.

Secunde partis p̄ni Articuli prima pars premissae opinionis Auer. impugnatia.

C	Octo yis oppositum prime conclusionis Auerro. aperte et catholice demonstratur	X.
---	--	----

atq̄ concludit. Fo.

Destruitur eadem conclusio Auer. improbando ipsius fundamenta de hoc suo errore.

Fo. XII.

Quinta Lōmentatoris cōclusio rationibus reprobatur de anime. v3. dependētia ad corpus.

Fo. XIII.

Secunde partis p̄ni Articuli secunda pars. Que tripartita est: ostendens primo ynicum non esse intel-
lectum in omnibus.

Fo. XIII.

Secundo fundamenta et rationes Auer. folio. VIII. pro illa p̄ne posita: reflectunt ī ipsius ppo".

Fo. XIII.

Tertio. Solutiones obiectionum contra intellectus ynitatem: quas Auerro. fo. IX. contra se fecerat: insufficien-
tes ostenduntur.

Fo. XV.

Postremo incidenter sed occasionaliter: redit ad tractandum de potentialitate intellectus: de qua iuxta mentes
Auer. fo. IX. et X. transitum fecerat: diffuse hanc materiam et speculatiōne determinat contra eundem Auer. in-
tellectum possibilem, s. nō esse in pura potentia passiva.

Fo. XVI.

Inducuntur tñ multe instantie et rationum et auctoritatū ī hanc p̄nem: sed lucidissime euacuant.

Fo. XVII.

Consequenter quomodo idem possit esse in actu et in potentia vel nō esse admodū p̄clare doceſt.

Fo. XVII.

Secundi articuli p̄ncipalis prima pars. An opinio Auer. fuerit opinio Aristotelis.

Prima p̄. Q̄ sūm Arist. Bia intellectua est humani corporis forma.

Fo. XIX.

Illam fuisse Aristotelis mentem multis fundamētis et rationibus atq̄ auctoritatib⁹ astruit.

Fo. eodem.

Premissa conclusio multiplicium instantiarum solutionibus roboratur.

Fo. XX.

Secunda conclusio Arist. Anima humana est separata: īmixta: et impassibilis.

Fo. XXXI.

Claris distinctionibus et fundamentis probata conclusio quo ad tres eius partes: mouet difficultatem de pa-
ssione intellectus declarando morose in eo esse passionem perfectiū: sed nō corruptiūam.

Fo. XXXII.

Mouetur item aliud singulare quesitum: qualiter anima omnino spiritualis potest esse perfectio et actus corpo-
ris: q̄ pulchris et aptis evidentib⁹ aperit et manifestat.

Fo. XXXII.

Tertia conclusio Aristotelis. Q̄ anima intellectua presupponit et coexigit secum aliam formam in cōposito. v3.
formam corporeitatis.

Fo. XXXIII.

Illam conclusionem probatam multis elucidat disputationibus et solutionibus.

Fo. XXXIII.

Q̄ mens Arist. omnino fuerit que p̄missa est in his tribus cōclusionib⁹: a qua ipse Auerroys vt: etiaz ab alys anti-
quis: turpiter exorbitavit: in epilogo huius partis pulchre ostendit.

Fo. XXXIII.

Secunda pars secundi Articuli principalis rationum Auer. solutiua.

Primo rationes pro ynitate intellectus posite folio. VIII. et folio. XIII. cōtra Auer.
reflexe: soluuntur hic.

Fo. XXXIII. et XXXV.

- C Innenies subtilem disputationem de alaruz infinitate in actu: que forte mouit Lōmentatores: si processus solutiōis
sexti Argumenti principalis Lōmentatozis pro vnitate intellectus asperceris. Fo. XXXV.
- C Secundo rationes Auer. supra in fo. II. pro eius prima conclusione adducte: hic soluuntur. Fo. XXXVI.
- Tertius articulus** principalis ad questionem iuxta Catholicā veritatem.
- C Conclusio prima contra hereticos. Anima intellectua non est producta de divina substantia. Fo. XXXVII.
- C Secunda conclusio. Anima intellectua potest ante corpus creari: que conclusio multis instantijs & solutionibus
disputatur. Fo. XXXVII.
- C Tertia conclusio. Anima humana de facto eis corpore creatur & simul eidem infunditur. Fo. XXXVII.
- C Epylogus conclusionis p̄ncipalis totius tractatus perueniente concluditur. Fo. XXXIX.
- C Rationis facte fo. II. pro parte falsa & negativa questionis solutio habet. Fo. XXXC.

Sinit Tabula.

Registrum

a	C Tractatus	d	p̄fuit: saltem
b	C Erimij	e	C Tertia
c	concedit.	f	multi dicunt
	in contactu		
b	p̄bat Auer.		libis. Alio
	naliter &		intellectua
	vias cognitio		ex quo
c	nouit: R̄ndet		Finis.
	C Contra		
	nem sp̄ualiz:		

Ad amplissimuz. P. sapientissimuz Theologum
Frem Antoniu Trombetam Patauini Ordinis
Minorū Provincie Sancti Antonij Administrum
honoratissimū carmē Pauli Amalthei.

Ab pia Lernea possederat Hydra paludez:
Septeno euomitās gutture virus atrox.
Seuisq; letifero maculauerat omnia tabo:
Buz pecudes: boies: dī morerent aues.

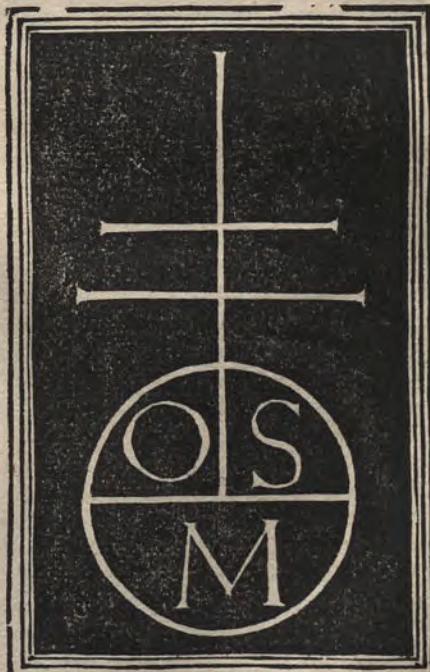
Lui caput e collo si quis deciderat vnum:
Prompta erat in septem luxuriare iubas.
Impiger Alcides ferro & face contudit illam:
Et iacuit centum belua verticibus.

Senior Ausonios infecerat Hydra recessus
Andiqz: & in toto repserat orbe frequens.
Seruz Virus atrox seruz tulit horrida mortes:
Aulneribus tortiens illa refecta suis.

Hec erat Hispani sententia sacra sophiste:
In Phlegetonte progenerata lacu.
Unica mens boies passim diffusa per omnes:
Atq; intellectus omnibus vnuis erat.

Huc manus Alcides sumptis Antonius armis
Venit: & aggreditur persequiturq; feram.
Dissipat hanc ferro: face cōprimit: oraq; tundit
Ictibus: & quantum pullular: ille necat.
Si meruit celum claua Thyrinthius Iheros:
Antoni ingenio quid mereare tuo?

In
854

... etiam quod deinde in libro de rebus Hispaniarum dicitur. Et hoc est ab aliis. Et hoc est ab aliis.

... etiam quod deinde in libro de rebus Hispaniarum dicitur. Et hoc est ab aliis. Et hoc est ab aliis.

... etiam quod deinde in libro de rebus Hispaniarum dicitur. Et hoc est ab aliis. Et hoc est ab aliis.

A. R. C. S.

b	caecilius	campanus	D
c	caecilius	campanus	D
d	campanus	campanus	D
e	campanus	campanus	D
f	campanus	campanus	D

